

Informazioni su questo libro

Si tratta della copia digitale di un libro che per generazioni è stato conservata negli scaffali di una biblioteca prima di essere digitalizzato da Google nell'ambito del progetto volto a rendere disponibili online i libri di tutto il mondo.

Ha sopravvissuto abbastanza per non essere più protetto dai diritti di copyright e diventare di pubblico dominio. Un libro di pubblico dominio è un libro che non è mai stato protetto dal copyright o i cui termini legali di copyright sono scaduti. La classificazione di un libro come di pubblico dominio può variare da paese a paese. I libri di pubblico dominio sono l'anello di congiunzione con il passato, rappresentano un patrimonio storico, culturale e di conoscenza spesso difficile da scoprire.

Commenti, note e altre annotazioni a margine presenti nel volume originale compariranno in questo file, come testimonianza del lungo viaggio percorso dal libro, dall'editore originale alla biblioteca, per giungere fino a te.

Linee guida per l'utilizzo

Google è orgoglioso di essere il partner delle biblioteche per digitalizzare i materiali di pubblico dominio e renderli universalmente disponibili. I libri di pubblico dominio appartengono al pubblico e noi ne siamo solamente i custodi. Tuttavia questo lavoro è oneroso, pertanto, per poter continuare ad offrire questo servizio abbiamo preso alcune iniziative per impedire l'utilizzo illecito da parte di soggetti commerciali, compresa l'imposizione di restrizioni sull'invio di query automatizzate.

Inoltre ti chiediamo di:

- + *Non fare un uso commerciale di questi file* Abbiamo concepito Google Ricerca Libri per l'uso da parte dei singoli utenti privati e ti chiediamo di utilizzare questi file per uso personale e non a fini commerciali.
- + *Non inviare query automatizzate* Non inviare a Google query automatizzate di alcun tipo. Se stai effettuando delle ricerche nel campo della traduzione automatica, del riconoscimento ottico dei caratteri (OCR) o in altri campi dove necessiti di utilizzare grandi quantità di testo, ti invitiamo a contattarci. Incoraggiamo l'uso dei materiali di pubblico dominio per questi scopi e potremmo esserti di aiuto.
- + *Conserva la filigrana* La "filigrana" (watermark) di Google che compare in ciascun file è essenziale per informare gli utenti su questo progetto e aiutarli a trovare materiali aggiuntivi tramite Google Ricerca Libri. Non rimuoverla.
- + *Fanne un uso legale* Indipendentemente dall'utilizzo che ne farai, ricordati che è tua responsabilità accertarti di farne un uso legale. Non dare per scontato che, poiché un libro è di pubblico dominio per gli utenti degli Stati Uniti, sia di pubblico dominio anche per gli utenti di altri paesi. I criteri che stabiliscono se un libro è protetto da copyright variano da Paese a Paese e non possiamo offrire indicazioni se un determinato uso del libro è consentito. Non dare per scontato che poiché un libro compare in Google Ricerca Libri ciò significhi che può essere utilizzato in qualsiasi modo e in qualsiasi Paese del mondo. Le sanzioni per le violazioni del copyright possono essere molto severe.

Informazioni su Google Ricerca Libri

La missione di Google è organizzare le informazioni a livello mondiale e renderle universalmente accessibili e fruibili. Google Ricerca Libri aiuta i lettori a scoprire i libri di tutto il mondo e consente ad autori ed editori di raggiungere un pubblico più ampio. Puoi effettuare una ricerca sul Web nell'intero testo di questo libro da <http://books.google.com>

2.

**IOANNIS FRANCISCI POGGII FLO
RENTINI DE POTESTATE PA
PAE ET CONCILII LIBER.**

Emendationes totius operis.

- C** 2 in ulti. facie apostilla ulti. i prin.
ibi .3. q. 5. dic. q. 6.
- D** 1 in princ. prime faciei linea .2. dū
dicitur ut pone uidentur.
- D** 2 in prima facie linea. 28. spicis po
ne spicas.
- E** 2 in .5. facie. 26. linea Asserui pone
Assueri.
- G** 2 in .3. facie. 13. linea ules/ pone uis
In eadē facie linea. 14. possunt a
dño/ pone q̄ a dño.
- H** 1 in .2. facie .32. linea uniuersitatis /
pone uniuersitati.
- H** 2 in prima facie. 4. linea ibi possit
nō cōgrue/ pone nō possit cōgr.
- I** 1 in .2. fa. 28. lin. ibi cōgregatiōe re
maiorē/ pone cōgregationē effe
maiorē / & in linea sequenti ibi
mspectu pone respectu.
- I** 2 in .1. fa. 18. li. uiliditatē pone uali.
& in .4. facie. 18. linea. aliud nō est
solubile/ dic/ alia uero ē solubilis
Ibidem linea pen. prouincia cōi
tas/ dic prouintie.
- L** 2 in .2. facie. 5. linea ibi eandē pone
tandem. In .3. facie. 16. lin. ibi ple
nissime prātis/ pone plenitudine
prātis.
- In .5. fa. lin. 20. tribua po. tributa
- M** 2 in .1. facie li. 21. cōtinēti po. cōiēti
- N** 1 fa. 1. li. 3. sacerdoti po. sacerdotii.
- N** 2 in .5. facie linea. 9. reuocandog/
pone cōuocandog.
- O** 2 facie. 3. linea. 26. ibi hoc tñ per m̄
pone quoad p̄ciū. & paulopost
qui apud/ pone quia.
- P** 2 facie. 1. appost. 1. errores heretico
rum pone Grecoz.
- In fa. 6. lin. 22. ibi/ in dei pone ni dei
In appost. 4. 2. q. pone. 2. q. 5.
- Q** 2 facie. 2. linea. 9. rōem/ pone rōe.
- R** 2 facie. 7. in. 3. appost. de raptis nō
nulli/ pone de rescrip.
- In ultima facie linea. 25. redditiōē
pone redditiōe. & in .29. lin. hu
manis/ pone humani.
- S** 1 fa. 2. lin. 1. exercendi/ po. exercēda
- T** 1 fa. 2. linea. 18. ibi (fuit fundamētū
fidei i natiōibus) tolle hoc totū.
In lin. antepe. ibi uis/ pone uis.
- T** 3 facie. 3. lin. xi. nō erat pportiona
bilis/ pone non ent.
- In fin. ult. apost. ibi Aar. po. Bal.
In .44. cōclu. p̄ena/ pone p̄enas.
In .45. cōcēntia/ po. cōcēmētia

Tſi ſcio fore aliquos : qui arrogantia uel
 temeritatis me forſitan accuſabunt : quod
 ea ſim auſus pertractare : que cum a multis
 præclariffimis excellētiffimiſq; ſacrę Theo
 logiæ profeſſoribus : tum etiam a ſummis
 uinis compluribus in utroq; lure conſulnſ.

ſimis fuere ſæpius diſputata : ſuccenſere mihi tamen pro
 pretea nō debebunt (modo abſit inuidia) ſi ueritatis ami
 cus : pro qua fidelis quiſq; mortem ipſam minime debet
 pertimeſcere / partes iuſtas ſoueo : ſi ſacris initiatus & ſum
 mi Pontificis ſtipendiis merens non tranſfuga ſed uetera
 nus miles pro illius maiestate gloriaq; decerto intrepide.
 Si demum ſacroſanctę Ro. Ecc. honorem dignitatemq;
 defendo . Enimuero / cum ille Pater : hæc uero ſit omniū
 xp̄iſidelium Mater piētiffima. Ingratus foret ille atq; im
 pius : qui parentibus indigis / arduisq; curis implicitis / ma
 gnis præterea in laboribus conſtitutus ſubſidium pro ui
 ribus non afferret . Diuinæ nempe legis præuicator
 exiſteret . Humanas ſimul traditiones / humanamq; ſi
 mul ſocietatem peruerteret . Quæ primo Deum iubet
 colere / dein patriæ laboranti ſuccurrere : tum erga pa
 rentes pios eſſe nos docet. Hæc autem pietas in operis ex
 hibitione cōſiſtit / aliter infructuoſa foret atq; inanis. Por
 ro cum nemo ultra uires quicq; cogatur præſtare / nullaq;
 ſit impoſſibile obligatio : ſi eam quam poſſum affli
 ctis parentibus opem tulero / ſatis debito pietatis faciam .
 Verum quæ nā digna poteſt impendi ſatiffactio : aut quæ
 ualent congrua iis præberi ſubſidia : contra quos fratres
 ac filii nouas ac multiplices inſidias moliantur ? Poteſt
 nunc illud .a. Psal. non inconcinne afferri. Poſuerunt ad
 uerſum me mala p bonis / & odiū pro dilectione mea. Va
 lentiffimis uiribus opus foret ad hanc iniuriam : ſedis apo
 ſtolicę propulſandam. Meæ uero pertenuēs ſunt ac im
 becilles : quare cum neq; armis neq; opibus queam paren

A 2

.a. psal. 108.

tibus sanctissimis opitulari eam quā potero opem præsta-
bo ut uerbis causam illorum tuerar/tū instam/tumæquā.
Quod sicui forsitan id displicebit/ueritatis osori : quisq;
ille sit : satis sit ei posse male facere : sinat aut alios posse
bene dicere : & uerbis saltem quando aliter non ualent /
causam iustam defendere. Quæ autem iustior esse potest :
quæ melior : quæ sanctior : q̄ summi Pont.& Ro.Ecc.iu-
ra potestatemq; tueri ? Quā nonnulli superbia/inuidiaq;
flagrantes conantur enertere : & tunicam inconsutilem
Christi discindere:quo quid potest esse turpius ? quid sce-
leratius ? quid immanius excogitari ? quid damnabilius
adimpleri ? o miseram/ o infelicem Ro.Ecc.conditionē.
Filii tui/quos nutriti/quos honorasti:ipsi te spreuerunt :
ipsi contra te insurrexerunt:Idem non modo te matrem
n:gant/sed quasi famulam aspernātur: multiuugas quoq;
tibi parant tecnas/nouaq; ac uaria indies struūt decipula ;
Pastorem tuum Iulium uariis calumniis cogitantes op-
primere:At quam ob causam? nempe quia res tuas/tuāq;
nult iurisdictionem defendere : Quin etiā contra ipsum
Apostolorū principem Petrum inquam non uerentur in-
surgere : supremam illius ligandi/soluendiq; potestatem
a xpo sibi traditam abnegantes/asserentesq; illam / non
Petro/sed Ecclesiæ uniuersali concessam : cuius iudicio /
eiusdem successores parere teneantur. Innituntur uero
ii nonnullos auctoritati: quosq; pleriq; prius a se : benedi-
cta turpiter retractantes ambitionis stimulis ac furiis agi-
tati : contra Ro.Ecc.insurrexere. Alii a fidei rectitudine
delyrātes : illam plurifariam impugnarunt. Nonnulli li-
uore atq; inuidia stimulati scienter contra ueritatem scri-
psere : atq; ii quandaz sibi ecclesiam finxerunt uel potius
somniauerunt/quæ in rerum natura minime reperitur:quæ
a mortalium nullo intelligi/comprehendiuē potest chi-
mere certe persimilis : quorum errorem atq; insaniam/ li-
cet præclarissimi uiri permulti ; ualidissimis sæpe rationi-

bus confutauerint/ut falsam : sacrisq; canonibus per con-
trariam.Nihilominus cum heresim hanc malorum inui-
dorumq; fomentis rursus uideam fruticantem / Non in-
congruum fore existimaui/ si & ipse aliquid in medium
afferre cogitauerim.Si complurium doctissimorum uiro-
rum sparsim scripta collegerim : si longiusculas illoꝝ di-
sputatiões in breuiore sermones digesserim . Erit igitur
de potestate Papæ supra ecclesiam uniuersalem tota no-
stra disputatio/de qua licet sit multotiens a uariis pertra-
ctatum . Non est indecens tamen si sermo de illa iterum
habeatur.Quoniam ut .b. In.primus.asserit. Veritas sepi-
us exagitata magis splendet in lucem . Et facilius ueri-
tas inuenitur: quæ a pluribus senioribus .c. quæritur.No-
no autem dicendæ modo usus primum antiquoꝝ mores
in arguendo tenui : uarias dehinc & multiplices legū ca-
nonūue allegationes/ in margine ponendas censui con-
gruis notis assignatas. Tum ne series textus illaꝝ uarieta-
te interrumpetur: tum ut esset sermo nitidior atq; luci-
dior : tum uero etiam ut cunctis foret illius sensus facili-
or : Legū præsertim/Canonumue ignaris . Sum enim
ut ait Apostolus .d. Omnibus debitor sapientibus pariter
ac insipientibus . Te uero lector oro/ obsecroq; / ne ni-
mis tetricus iudex existas:& si quid hoc in libello bene di-
ctum repperis/omnipotenti adscribito .D.A quo est om-
ne datum optimum . Et qui s̄m Psal. .d. Docet hominē
scientiam . Quod uero minus prudenter dictum/scrip-
tū ue fuerit: Inscitiæ meę dato : quam sanctæ Ro.Ecc.cuius
causa nunc tractabitur : iudicio/arbitrioq; submitto .

.b. 35.q.9.c.grate

.c. 20.d.c.i.

.d. Ad Rom.i.c.

.D. i. lac.i.c.

.d. psal.93.

Ractaturus de potestate Papæ supra uniuersalem Ecclesiam & supra Concilium eiusdem representatiuum ad lucidiorem dicendog; intelligentiam nonnulla censui præmittenda :

Et quia s^m Ciceronem. Omnis oratio prius debet a diffinitione proficisci : ut sciatur id de quo disputatur. Videntum est primo quid Ecclesia/deinde Concilium quid significet. Mox uisa diffinitione pro clariori dicendog; intelligentia præmittam aliqua. Postmodû ad partes arguâ contra Papæ potestatem primo/dehinc argumentis respondere/mox pro potestate Papæ argumenta adducam: pariterq; hanc/ut ueriores firmabo : & responsiones ad hanc partem aduersariog; confutabo:demû conclusiones complures ex præmissis eliciam .e. Est autem Ecclesia (ut ad

.e. d. Cō.d.i. ecclesia

primum ueniam) græcum uocabulum : & s^m Innocentium Pontificem primû catholicog; collectionem significat : catholicum aut (cum & illud græcum sit uerbum) uniuersale interpretatur . Vniuersog; ergo collectionem fidelium Ecclesiæ nomen importat .f. Concilium uero s^m Ysidorum & Decreti cōpilatorem Gratianum: dictus est/q; cōmuni intentione Romani negocia pertractaturi in uno cōmuni loco considerent : quasi considiû/Considium uero quasi consiliû .d. in.l. l^{iam} transmutata . Vel dictum est a cōmuni intentione eo q; in unum dirigant omnes mentis obtutum / supercilia enim oculog; sunt : unde qui sibimet dissentiant nō agunt Conciliû/quia nō consentiunt in unum. ¶ Visa diffinitione præmitto primo .g. Ro. Ecc. in persona Petri fuisse fundatam/ eiusdemq; primatum sibi a x^{po} traditum . ¶ Secundo .h. q; priuilegia Ro. Ecc. intuitu Petri sunt illi concessa. Nō aut Petro propter Ro. Ecc. attributa . ¶ Tertio .i. q; omnis Ro. Ec. potestas penes Petrû consistit tanq; caput. ¶ Quarto q; priuilegia omnia Petro data in psona illius successoribus suis data .k. intelliguntur. ¶ Quinto q; eadē pote-

.g. 22.d.c.i.&.n.21
.d. q^{uis}.

h.19.d. In memori
am .3.q.6. dudû .

22.d.c.1.9.q.3. cūta
.i.24.q.i. memor.

.i. 19.d.n. uero.24.
.q.i. Rogamus.

.k. cad Aplice. §.
nos igi de re iud.

li.6.c. puenerabilē
§. rōibus q; fil. sint

leg. d. trāsla. p. l. q^{to}

itas competit Papę quę & .i. Petro quę omnia ex dicen. .i. 19.d. sicut oēs
dis inferius latius apparebunt. His breuiter premisiss ad .ii. q. 7. in sancta.
argumenta deueniam partis negatiuę contra Papam qđ
non sit supra Ecclesiam uniuersales uel Concilium illam
repręsentans.

¶ ARGVMENTA CONTRA POTESTATEM PAPAE.

Rimo uidetur dicendum Papam uniuersali
Ecclesię uel Concilio illam repręsentanti: ul
lo modo pręesse non posse: partemq; contra
riam fore de iure ueriores. Hac autem opi
nio primū auctoritate .m. Cipriani Papę comprobatur: .m. 24. q. i. loqđ.
dum ait. Hoc utiq; erant ceteri Apostoli quod Petrus fu
it pari cōsortio pręditi & honoris & potestatis: quod &
.n. Anacletus confirmans inquit. Ceteri Apostoli cū eo .n. 21. d. in nouo.
dem pari consortio honorem & potestatem acceperunt /
ipsumq; principē esse uoluerūt de Petro loquens .o. Hic .o. 11. q. 7. paulus.
ronymus etiam super Epistolam ad Galathas. Paulus ait & sequi.
Petrum repręhendit / qđ nō auderet nisi se non imparem
sciret. Ex quibus patet nullaz erga Apostolos in Petro su
perioritatē fuisse. Cōfirmatur hoc & .p. Ambrosii aucto
ritate / ait enim beati Petrus & Paulus eminent inter uni
uersos Apostolos / & speciali quadam pręrogatiua pręcel
lunt: uerum inter ipsos quis cui pręferatur incertum est.
Item Bernardus ad Eugenium li. 3. Non ergo inquit so
la tua potestas a domino: sunt & mediocres & inferiores.
Sunt ergo Episcopi qui Apostolis succedere: quorumq;
typum gerunt dicente Psal. Pro patribus tuis nati sunt ti
bi filii: constitues eos principes super omnem terram:
Qđ de illis dictum non ambigitur: ut .q. Anacletus urba .q. 21. d. in nouo.
nusq; Pontifices attestantur pares in dignitate & honore .68. d. c. si. psal. 44.

.x. 7.q.1. quia fr.
16.q.1. ff. 99. d. c. si
de cri: fal. q̄ graui
.s. Cle. si qs de pe
nis.

.t. 33. q. 5. Mulier.
.11. 21. d. in nouo.
.u. d̄ perut. d. 3. in
ter hęc hircum. 11.

.x. d̄ elect. c. inno
ruit. ff. de arbitr. l.
Nā & mg̃ia.

.y. gl. in. c. anasta
sius. 19. d. 79. d. si
duo. 15. d. sicut. 11.
q. 7. sicut inqt i gl
.z. 24. q. 1. loq̃t. c.
oibus. & c. scisma
& cant. 5. c.

.a. 10. ultro. c. 24.
q. 1. Audiuius. c.
1. 5. una d̄ sūma ti.
.b. de elect. c. fun
damēta li. 6. i p̄n.
Ap̄ls ad eph. 3. c.

ipsi Papę. Potest autē summi paritatis hmōi fundamen
tum. tum ex multis sanctorę .x. decretis: in quibus Episco
pi fratres a summis Pon. appellantur. Tum ex stilo Curię
& longęua consuetudine id approbante: Vnde .s. Cle
mens .v. uocat Episcopos sanctissimos xp̄i Legatos prin
cipales fratres Papę & coępos & columnas Ecclesię.

Appellantur quoq; Vicarii dei / non solum Ep̄i .t. sed &
alii .u. sacerdotes: Ep̄i auct Patriarchę & similes Cō
cilium constituunt uelut capita ipsius digniora. Si igitur
sunt Pontifici pares / constat in eos Papę potestatem non
competere. Par quippe in parem de iure tam Canonico
q̄ Ciuili nullum habet imperium .x. ergo nec supra Con
cilium iurisdictionem habebit per Episcopos representatū.
Item si Apostoli non receperunt iurisdictionem conten
tiosam pro se & successoribus suis a xp̄o non posset Con
cilium in causā heresis pontificem iudicare: cum non re
periaturs concessa eis nisi generalis potestas: quoq; remi
seritis & c. quod est falsum .y. Macrisq; Canonibus per con
trarium.

¶ Argumentum secundum.

¶ Pręterea s̄m Hier. .z. sententiam. Hęc domus dei: q̄
supra petram firmata: unica columba appellat spon̄sa xp̄i
sine ruga / sine macula / ortus conclusus / fons signatus / pu
teus aque uiuę & paradysus cum fructu pomorę: quę do
mus etiam claues accepit / ac potestatem soluēdi & ligan
di. Vnde non soli petro / sed aliis Apostolis pariformiter
concessa uidetur: ut .a. ex euangelica patet auctoritate.
dum Xps suis ait discipulis. Accipite Spiritum sanctum /
quoq; remiseritis peccata & c. Fundamentum quoq; eccle
się Apostoli fuere: Vnde in Apoca. Ioannis dicitur. c. 8. q̄
murus ciuitatis. i. Ecclesia habebat .12. fundamenta. b. in
quibus erant scripta nomina duodecim Apostolorę.
Item Ap̄ls ad Galathas. 2. c. uocat Iacobum Capham / &
Ioannem columnas Ecclesię: & sic tum ratione funda

menti/rum ratione potestatis/ tñ ex scribendi ordine nō
cōcluditur aliqs primatus necessario in petro super alios
Apostolos/ergo nec in successor eius. Xps etiam in exo
dio Marci Euangelistæ inquit.Euntes prædicate Euange
lium omni creaturæ.Apparet itaq; Petri ipsius successori
parē esse cum ceteris Epīs facultatem : non enim potest
amplior illi q̄ Petro: cuius uice .c. fungitur potestas com
petere.Non est igitur supra Concilium:quod (ut dixi) p
Episcopos præsentiam principaliter constituitur:utpote
dignior. Probatur hoc etiam auctoritate Beati .d. Cipri
ani dum ait.Vna columba mea/quam unitatē tenere de
bemus nos Epi/qui in Ecclesia p̄sidemus ut Ep̄atum unū
atq; indiuisum probemus/& subdit postea . Episcopatus
est unus: si episcopatus est unus omniū Ep̄os ergo ean
dem cum Papa auctoritatem habere uidentur : ergo ple
nitudo potestatis non est in solo Pontifice/sed in tota Ec
clesia/igitur & penes Concilium illam tepræsentans .

¶ Argumentum tertium.

¶ In actibus etiā Apostolorū .c. legitur/q; Ap̄li mise
runt Petrum & Ioannem:in Samariam ad confirmandū
baptizatos/videretur ergo Ap̄los collegium Petro fuis
se superius/cū inferior a superiore .f. mittatur : nō ecōtia.

¶ Argumentum quartum.

¶ Item eodem libro .g. legitur minorem Iacobum tu
lisse sententiam in questione legalium ubi Petrus / aliiq;
Apostoli erant in Concilio congregati . Ex quo uidetur
fuisse Iacobum maiorem Petro:quia maior est ille qui iu
dicat/minor uero qui .h. iudicatur.

¶ Argu.v.

¶ Deus præterea nunq̄ deficit in necessariis/nec sine sa
lutis suæ remedio aliquem derelinquit/sed cum Pont. pu
rus homo sit/possitq; peccare/ut sepe legis .i. euenisse/q̄
non esset a quo posset corrigi/ absq; salutis remedio inue
niretur : Esse igitur aliquem oportet a quo manifeste / &
enormiter peccans corrigi possit/& emendari .

B r

.c. 11.q.7. in sc̄a.

.d. 24.q.1. loquit
7.q.1. Nonatun?

.e. Act. 5.c.

.f. 11.d. inferior &
.c. deniq; .2.q.7. in
sancta 10. 13.c.

.g. Act. 5.c.

.h. 11.q.7. in sc̄a
de maio. obe .c.
cum inferior.

.i. 19.d. Anastasi?

¶ Argumentum sextum.

¶ Cōtingere posset ēt q̄ Papa eēt hereticus uelletq̄ sta-
tuta condere manifestā heresim cōtinentia ex q̄bus fides
Petri deficeret/quia non foret qui hoc casu posset resiste-
re.Nec teneret Ecclesia statutis eius hereticis obedire: uť
ergo tūc debere esse aliquē Pon.emendatorē. ¶ Arg.7.

.k. de sūma tri.c.
.i. §. una.

k. ¶ Vna est quoq̄ omniū fideiū uniuersalis ecclesia /
extra quam nullus saluatur: in qua non Papa sed xps est :
Sacerdos & hostia/ut dicit Inno .iii. Vnde si Papa extra
Ecc.non saluatur patet uniuersalem Ecc. digniorem esse
Papa.Et quocunq̄ alio membro:Argumento sumpto ab
Ecc.in qua fit saluatio ad ipsum saluatum/seu saluanduz :
Et sic inferiorem / sicut argui potest a dignitate creatoris
ad creaturā/& de minori ad maiorem. Confirmat hoc
ex uerbis eiusdem decretalis dum dixit dñm clauēs Ecc.
apostolis eoꝝq̄ successoribus tradidisse:ergo non soli pe-
tro : Equales igitur illi esse apparet in potestate Aposto-
los alios & p consequens Episcopi successores .l. Ap̄oꝝ
pares erunt Pontifici.Hoc etiam idem Innocentius alibi
assenti dicens clauēs regni cœlorum omnibus Apostolis .

.l. 68.d.c.fi.

.m. de perit.& re.

Noua quēdam .

.n. 14.q.i. q̄ dig.

datas. .m. ¶ Argumentum octauum.

¶ Confirmantur prædicta .n. Augu.auctoritate dū di-
cebat:Quæ dignior domus Apostolicę prædicationis in-
gressu : q̄ sancta Ro.Ecc.ideo ecclesia est dignior Papa :
& quocunq̄ alio/ut sonat illud uerbū dignior. ¶ Arg.9.

.o. 14.q.i. q̄dcūq̄

¶ Præterea ex uerbis .o. Aug.dum dicit: Quando Petrus
clauēs accepit:Ecc.sanctas significauit/ manifeste uidetur
inferri Petro fuisse traditas clauēs / ut ministro Ecc. ergo
patet maiorez ecclesiā Pont.quia cū ipse sit minister/eccle-
sia uero cui ministratur/maior est utiq̄ recumbens q̄ qui
ministrat Lucę.22.ca. Nudo etiam .p. ministro/secunduz
leges nullum ius acquiritur: sed totum domino / cuius
agit ministerium. ¶ Argumentum decimum.

.p. ff. d̄ donat.l.ab

fēti.& d̄ acqr.pof.

.l.q̄ absēti.C. si q̄

& al. uť sibi.l.mul-

tum.

¶ Ex alio etiam hæc opinio roboratur. Nam licet Pe-

trus beatum Clementem elegerit adhuc uiuens in successorem: eiꝫ pontificiam potestatem tradiderit / ut .q. 10. hannes tertius affirmat. Tamen Concilium Apostolorꝫ aliorumꝫ fidelium institutionem huiusmodi de Clemente factam irritarunt / & Linum in pontificem elegerunt: ut in Cronicis Clementis & alijs scriptorꝫ apparet: quod fieri minime potuisset / nisi gesta per Petrum infirmandi potestatem habuissent. Et sic patet illos fuisse superiores Petro: quia inferior superioris gesta nequit infringere .r.

¶ Argumentum undecimum.

.s. ¶ Africani etiam Concilii constitutionem in mediũ libet asserre prohibentem primæ sedis Episcopum summum Sacerdotem aut Principem appellari .t. Gregorius etiam Patriarchæ Alexandrino scribens uniuersalem Papam se uetat appellari inquiring. Ecce in præfatione epistolæ / quam ad me ipsum / qui prohibui direxisti / superbe appellationis uerbum uniuersalem me Papam dicens imprimere curasti quod peto dulcissima sanctitas uestra nõ faciat: quia nobis subtrahitur / & alteri plusquam ratio exigit præbetur. Et sequitur post: Si uniuersalem Papam uestra sanctitas me dicit: negat se esse / quod me faterur uniuersum: sed absit hoc. & ce. Et Glosa. illa uerba negat se hoc esse / id est de uniuersitate: cũ tamẽ Ecclesia Romana non sit uniuersa / sed de uniuersitate: ut Gelasius uidetur asserere / inquiring .u. Quamuis uniuersæ per orbem ecclesiæ unus xpi thalamus sit / tamen sancta Rom. Ecclesia ceteris ecclesijs est prælata. quasi dicat q̃ uniuersæ ecclesiæ includendo Romanam sint xpi thalamus qui est ecclesia uniuersalis. ¶ Argu. .xii.

¶ Huic sententiæ .x. Gregori uerba fauere uidentur / dum ait uenerari se sacra Concilia sicut Euangelij: quia cum uniuersaliter sint constituta: se & non illa destruit si quis præsumpserit absolvere quod ligant / aut religare qd̃ absoluunt. Certe si Papa foret supra Concilia / Gregorius

B 2

.q. 8. q. 1. si petrus

.r. Cle. Ne romani de elect. 21. d. in fetior. 2. q. 7. i sc̃a .s. 99. d. prie sedis. .t. 99. d. Ecce

.u. 11. d. quis.

.x. 15. d. sicut.

.y. 25.q.1.c.r.

ibi aliter locutus fuisset. Et .y. Gelasius quod uniuersalis inquit ecclesiæ p̄bavit assensus magis exequi præ ceteris oportere q̄ primā sedem.

¶ Argu. xii.

.z. 79.d. si duo cū glo.

.a. de renun. c. r. lib. 6.

¶ Præterea si duo contendant de Papatu ille est præferendus quem uniuersitatis consensus elegerit : ut .z. Honorius Imperator ad Bonifatium scribit / & glo. secunda dicit hanc uniuersitatē Conciliū intelligi. Item Io. an. .a. quem alii Canonum sequuntur interpretes : In nouella dicit q̄ si Papa renuntiet in Consistorio secreto nullis adhibitis testibus / si postea neget renuntiationes factā Concilium erit iudex : quod non esset si nō foret supra Papam. Et Io. .b. glo. dicit / q̄ ubi scandalizaretur Ecc. uniuersalis notorie / uel esset incorrigibilis Conciliū est supra Papam. At si diceretur nō esse datam potestatem Concilio supra Papam / instante necessitate ecclesiæ : nullius utilitatis foret / nihilq̄ noui afferret nobis illa prouisio : qđ rōi & legibus repugnare uidetur .c.

¶ Argu. .xiii.

.c. si papa. d̄ p̄ui. in. 6. l. si qñ. ff. de leg. i. & .C. de in. off. te. l. si qñ.

¶ Vltius arguitur ab absurdo uitando : Nam ponamus Papam p̄ sua mala opera dissipare statum ecclesiæ generalem & notorie totam ecclesiam scandalizare. Si diceres Concilium potestatem compescendi furorem Pont. nō habere : posset unus homo Ecc. totam destruere sine aliquo remedio / quod est absurdum. Et ut res clarius elucescat exemplū subiiciam : quod est hmōi. Pone quendā magnum Regem peregre profectus / Reginæ suæ : quam & regni gubernatricem reliquerat / cū nō posset cōmode singula quæq̄ prospicere / ne illam uagari & nimis fatigari contingeret Gubernatorem generalem adiunxisse : Cum plenissima potestate totius regni ipsius nomine / ac Reginæ administrandi : Contigit Rege in longinquis degente Gubernatorem regni iura omnia dissipare / & illud ad intermitionem deducere. Non ne hoc casu Regina dissipatorem hmōi / & regni destructorem poterit coercere : etiam ex presump̄ta regis uoluntate / qui illū ne-

risimiliter reuocasset si malæ administratiõis infamia ad illius aures peruenisset. Si enim leges .d. ciuiles statuere / ut dñs mandatū procuratoris sui / ob superuenientem infamiam & malos procuratoris mores tacite reuocasse uideatur. Quia tunc cum illum procuratorē ordinauit si illius mores aut uitā turpem futuram sciuisset hoc nequaquā fecisset. Ita & in regis supra posita similitudine pariter est dicendum. Rex enim peregre proficiscens xps est in celū ascendens Regina habens ecclesiam immaculatā / ut ait Apłs & Psal. D. Astitit inquit regina a dextris tuis in uestitu deaurato circumdata uarietate. Debet ergo Regina hæc in Regis absentia potestatem habere ad gubernatorem huiusmodi coercendum / regnum coniugis sui dissipantem.

¶ Argumentum. xv.

¶ Præterea Papa non est caput corporis mystici ecclesiæ / sed xps: ut ait Apłs .e. Si enim Papa caput foret / & pastor uniuersalis Ecc. permagna absurditas seque et / q̄ ipse esset pastor & caput huius corporis mystici / ecclesiæ inquit / q̄ caput in corpore humano est caput & rector illius / quod esse non potest: cum xps sit caput & rector uniuersalis Ecc. ut corporis mystici considerate / essentq̄ duo capita in uno corpore / quod monstruosum existeret. Si non est caput inter alia membra corporis ut sit oportet. Igitur una cum alijs membris subdetur Ecc. Ecclesia quoq̄ Ro. uniuersalis non est: ut .f. Gregorius asserit / ut supra est dictum: sed de uniuersitate corporis mystici: ut Io. glo. asseruit / & Gelasius cōprobare uidetur / & sic si corporis prædicti est membrum illius caput esse non potest: cum inter caput & alia membra corporea differentia esse noscatur / .g. ut iura dicunt & de se patet. Præterea si Pont. est membrum Ecc. xps autē est caput Ecc. ergo & Petri erit caput xps. Erit igitur dare capitis caput q̄ si dicatur Petrum nō esse caput principale Ecc. esse tñ caput ministeriale (ut eorum uerbis loquar) id omnino falsum esse dicitur: Con-

.d. ff. de. Solut. l. Si cū Cornelius & d. Ann. leg. l. liber to. §. largi⁹ & utrobique per Bar. no. Cy. & Bal. in. l. p̄ herede p̄ illū tex. d. Testa. tu. §. si. l. 3. §. Quiuis et ibi Bar. ff. de admini. tuto. no. moder. in. l. Rogasti. §. si fugitiuus. ff. Si cer. pe.

.d. Psal. 44. .e. c. uno de. Sac. unc. cle. i. d. iu. in.

.f. .99. d. ecce.

.g. .d. p̄scrip. cñ. nō. liceat. 12. d. ci.

siderato q̄ esse caput præminentia quādam excellenti-
amq; significat. Hanc autē minister super dominum do-
minamue habere non potest/cum sit inferior/propter qđ
falsa ut illoꝝ opinio dicētium Petrum fuisse caput mini-
steriale uniuersalis Ecclesiæ. Quatenus enim super illam
neq; præminentiam / neq; maioritatem obtinet ut cor-
pus mysticum consideratam non potest ratione ministe-
rii sibi concessi super particulares ecclesias a Romana di-
stinctas dici ministeriale caput uniuersalis Ecclesiæ. Hoc
& Gelasius Papa testari uidetur/ inquit .h. Quamuis
uniuersæ per orbem Ecclesiæ catholicæ institutæ unus
thalamus Christi sint : tamen sancta Romana Ecclesia ca-
tholica & Apostolica nullis synodicis constitutis ceteris
ē plura sed euāgelica uoce.&c.Ecce manifeste apparet Pe-
trum super omnes particulares ecclesias/ a romana distin-
ctas potestatem accepisse/non autē super uniuersalem ec-
clesiam quæ est corpus mysticum & inanimatum & nulli
us beneficii capax/de cuius uniuersitate Romana ecclesia
esse non ambigitur (ut prædixi) Absurdum est præterea
dicere Papam uniuersali ecclesiæ præesse/quippe cum illa
sit sine macula & sine ruga/ut sacra scriptura testatur:neq;
possit a fide deriuare cū pro illius soliditate Christus ora-
uerit .i. Papa nero homo labi errareq; possit ac decipi /
ut de .k. Anastasio & nonnullis legimus a fidei rectitudi-
ne delirantibus : quare dicendum potius uidetur Pontifi-
cem ecclesiæ debere subesse/tanquam digniori & perfe-
ctiori (& ut ita dixerim impeccabili) quippe quod men-
da ca reat perfectius esse nemo sane mentis negauerit : &
per consequens Conciliū Ecclesiam representans erit di-
gnius maiusq; Pontifice. ¶ Argumentum .16.

¶ Vterius adducitur decretum Concilii Constantien-
sis sequentis : Primo declarat illa synodus q̄ ipsa in
spiritu sancto legitime congregata generale Concilium
faciens/ & Ecclesiam catholicam representans potestatem

.h. ii.d.quis.

.j. Luc.22.d.27.c.1.
.k.19.d.Anastasi?

a Christo immediate habet: cui quilibet cuiuscunq; status uel dignitatis etiam si papalis existat obedire tenetur. In iis quæ pertinent ad fidem & extirpationem scismatis dicti & reformationem dictæ ecclesiæ in capite & membris Item declarat q; quicunq; cuiuscunq; conditionis status & dignitatis / etiam si papalis existat: qui statutis mandatis & ordinationibus seu præceptis huius sacrę synodi & cuiuscunq; alterius Cõcilii generalis legitime cõgregati sup pmissis aut ad ea pinentibus factis uel faciendis non obedire præsumserit condignę poenitentię subiiciatur & debite puniatur. Etia ad alia iuris remedia (si opus fuerit recurringdo) Pertinaciter autem resistens ordinationi Concilii hereticus censendus est: Quod decretum in Basiliensi Concilio repetitum fuit. ¶ Argu. xvii.

¶ Præterea qui asserit super uniuersalem ecclesiam Petro datam fuisse potestatem præsertim in supremis & arduis & quæ concedi nõ solent hoc necesse habet .k. ostendere sicut illi qui se iudicem asserit constitutum non est credendum nisi iurisdictionis concessionem .l. demonstrat. At nullibi legitur Petrum super uniuersalem Ecclesiam clauis accepisse: igitur nec supra Concilium illam representans / sed supra singularia membra Ecclesię: ut supra est probatum per .m. Gelasii auctoritatem adductā. Et hoc etiam naturalis ratio suadet: cuius maxima est auctoritas & pro lege haberi solet .n. ubi ipsa lex deficit: Ratio aut naturalis hmoi est / qua necesse est hoc fateri: nã præsupponendo Papā esse ministeriale (ut aiunt) ecclesiæ caput respectu singulorū ecclesiæ membrorū uidemus in corpore humano caput: h sit ordinatum ad regimen & gubernationem singulorum membrorum ipsius corporis: si tamen langueat licitum esse aliis membris illud ligare & cauterizare / & omnia facere: Tum ad capitis / tum ad aliorū membrorū conseruationem spectantia / ne illius morbus habeat cetera membra corrumpere .o. Sic etiam

.k. de fide instru.

.c. qd super his.

.l. de off. deleg cū in iure. ff. si qs in ius uo. nõ re. l. 2.

.m. 21. d. quīs

.n. ff. de aq pl. ar. l. 2. §. Itē Varus & d̄ excus. tut .l. scire op3. §. sufficit. r. d. c. consuetudo.

o. 2. q. 7. sicut inq̄.

si Papam contingeret insanire & in furorē agitātū gladio obuios quosq; percutere. Non ne tūc liceret subditis illum capere ligatq; etiam/ne multos occideret? Et quo ad possent hmōi morbo mederi & quis sanæ mentis hoc neget? si pro salute corporea hoc licet/multo magis p animæ salute hoc debet permitti/quas Papa ipse suis malis moribus perniciosissq; exemplis in damnationis baratrum precipitaret. Et certum est animam cunctis rebus p. preferendam. Quid euim homini prodest/si uniuersus mundum lucretur animæ uero suæ detrimentū. q. patiatur & Aut cōmutationem dabit homo pro anima sua: ut Matt. 6. & Lucæ. 9. c. plenius continetur. ¶ Arg. 18.

¶ Corroborant premissa. a. Hier. auctoritate dicentis. Orbis maior est urbe ergo Concilium est/quod totū orbem repræsentat: maius erit Pa. solum Ro. urbem repræsentante. ¶ Argumentum 19.

¶ Probatur etiam hæc opinio ex illis xpī urbis dicētis discipulis. Math. 5. cauos estis sal terre / quod si euauerit ad nihilum ualet/nisi ut mittatur foras/& conculcetur ab hominibus. Ex quo patet Apostolor; neminem a xpō fuisse exclusum quin imo .s. Hiero. sentit auctoritatem illā contra Papam etiam locū habere / dum ad Heliodorum scribens ait: Non est facile stare in loco Petri & Pauli. Si tenere locum iam cum xpō regnantium Infatuatum sal ad nihilum prodest/nisi ut eiiciatur foras/& a porcis conculcetur. Porro infatuatū sal insipidos prelatos & malos. Io. glo. intelligit ab ecclesia foras eiiciendos:& a porcis. i. demonibus cōculcandos: Et lz nihil ibi dicat de Pont. t. Io. tamen glo. quem magistri Canonum sequuntur dicit/ q. ubi reperitur iure cautum q. Papa possit iudicari intelligitur a Concilio iudicandus. Ad prædicta facit euangelica .u. auctoritas qua xp̄s: Ego inquit sum uitis uera/ & uos palmites: si quis in me non manserit/ mittetur foras & arefcet & colligent & in ignem mittēt. Quicūq; igitur

p. .C. de. fac. san
ec. l. fi.

q. de. Simon. c.
Matheus.

r. 93 d. legimus

s. .11. q. 7. Non
oēs cum glo.

t. .2. q. 7. i. sicut.
inqt. & in. c. Nūc
aūt. 21. d. & i. c. Si.
duo .79. d. & in. c.
Anastafius .19. d.
Arch. & alii i. c. In
fidei de here. in. 6.
u. .10. 15. c.

fuerit qui a xpo recedet deponetur & ab Ecclesia exterminabitur nisi se correxerit: etiā si Papa fuerit & tūc a Cōciliū iudicabitur sūm pmissa/ergo cōciliū erit mai⁹ Pōt. ¶ Ar. 20

¶ Ex plurimis ēt sanctorū auctoritatibus liquet Ponti. Concilioꝝ gesta sequi debere: unde .x. Zosimus cōtra statuta inquit patrū condere aliquid uel mutare: nec huius quidem sedis ualet auctoritas. item .y. Leo q̄ multis est damnatū cōciliis nulla possumus poenitentia subuenire. Ad .z. nostrum etiam reatum tendit si paternarū regularū sanctionum nobis cōsentientibus uel negligentibus uiolentur. Præterea ut ex Calced. a. habetur cōcilio a sctis patribus in unaq̄q̄ synodo usq̄ nunc p̄latas regulas tenere statuimus: & dixi etiam in. 12. arg. ¶ Argu. 21.

.b. ¶ Lucius p̄terea Pont. attestatur Apostolos in urbis patriarchas & primates instituisse: qd̄ tamen pertinet ad plenitudinem potestatis uniuersalis ecclesie plenitudo ergo illa nō erat in solo Petro/ sed i aliis ap̄lis & ecclesia illos rep̄tante: si habet uniuersalis ecc. plenitudinē p̄tatis ergo supra Papā ne uideamur dare duo capita. ¶ Ar. 22.

.c. ¶ Conciliū insuper exercet iurisdictionem circa potestatem Papæ sup̄rāmā cōcēmentia/ cognoscit/ & de depositione .d. Papæ sūm Gratianū cōpilatorē decreti. Cardinales ēt ut .e. Leo. 4. ait deponit/ iudicat & deponit ep̄os .f. primatū ecclesie Ro. dedisse .g. Simachus & Iu. tradūt ēt quo ad facultatē priuādi ep̄os. Plura quoq̄ alia statuta diuersis t̄pibus a Cōciliis facta sacri canones p̄dūt / ut de uirginibus sacratis ad arctiorē regulā trāsire uolentibus quibus Conciliū liberā hoc agendi facultatem cōcessit: & alia id genus a Conciliis .i. acta. quorū indagatio laboriosior foret q̄ subtilior. ¶ Arg. 23.

¶ Itē ultra supradcā ut/ q̄ si Papa ē malus & incorrigibilis ac i p̄as Ecc. scandalizās/ ubi desit ad quē possit recurrere unicuiq̄ licere debeat illū insurgere/ & ab eius obedientia resilire sicut de iure .k. uaxallo licitus est in defectum

C 1

.x. 15. q. 1. Contra

.y. 1. q. 7. R̄q̄ritis

.z. 25. q. 2. c. p̄uilegia.

.a. 25. q. 1. A sanctis

.b. 30. d. c. i.

.c. 19. d. Anastasi⁹.

.d. 21. d. c. nūc aut.

.e. de cler. nō ref. ex gestis.

.f. 2. q. 1. scelus

.g. 17. d. 5. hinc ēt

.3. q. 6. dudū. 9. q. 3.

aliōꝝ. 2. q. 6. l. dco.

.h. 20. q. 1. de uirg.

.i. d̄ elec. Osius. 11.

d. d̄ his. 15. d. placu

it d̄ conf. d. 4. Pla

cuit d̄ libel. obl. c.

1. c. 2. de oblig. ad

rō. 1. q. 3. unio. 28.

d. puenit & sequ. 12

q. 3. si q̄s ep̄s: & .c.

certū. 1. q. 3. ex mal

tis. 21. d. c. si. 16. q. 3

Plac. c. diffiniuit

& .c. statuit. 17. q.

4. 16. q. 1. c. felix &

sequ. c. 12. 3. d̄ his

q̄ sunt a prel.

.k. c. 1. in fi. d̄ mili

uaxal. q. cō. tu. est.

.l. C. de iude. l. nul
lus .l. i. C. Qñ li.
un. sine iud. iund.
nō Inno. & cano.
de re. spol. c. olim.
.m. s. q. i. audacter

.n. de uoto. c. qđ
sup his. c. p hūani
de homi. li. 6.

.o. 24. q. i. alienus

iustitię sibi consulere & dñm depređari/ licet etiam uni-
cuiq; deficiente iudice sibi ius .l. dicere: Videtur ergo li-
citur tunc cuilibet christicolę contra Papam insurgere /
illumq; Pontificia dignitate priuare ut indignum Reiq;
P. xp̄ianę perniciosum: Neq; uero hoc debet incongruū
reputari/ cum malus prelatus non semper ex dei detur ar-
bitrio/ sed ut merita nostra deposcun: ut ait .m. Hier. de
Saulę scripturę testimoniū proferens dicentis: Fecerunt
sibi Regem/ & non per me/ principē & non per consilium
meū: quem licet dñs Reges fecerit s̄m populi peccatoris
uoluntatem & merita. Illum tñ postmodū reprobauit. Et
licet papatus de iure diuino existat/ Papę tñ electio parti-
cularis ex hominū uoluntate dependet: Ecclesię Ro. scilz
Cardinaliū in hoc Eccleę uniuerſalis uicem gerentiū: qui
malū eligendo Pont. illi preiudicare non debent: quō mi-
nus possit de idoneo & bono puidere: & sicut xps ut eccle-
sie utilitati cōsuleret / uicariū & pastorē in terris dimisit:
ut Inno. iiii. apte .n. testat. Ita ē tñ nō ē uerissimile eūdē nō
dimisisse aliquem/ qui uicariū sceleratum/ pastorēq; in lu-
pum conuerſum corripere & castigaret. Ad hoc aut nū-
lus ē aprior q̄ spōsa sua/ ecclesia uniuerſalis: ergo illi dicēdū
ē ex tacita mēte dñi hęc correctio demādata. ¶ Arg. 24.

¶ Adducere libet etia3: quod Lucę euangelio. 22. c. phi-
betur/ dum contentione facta inter eos quis eorū uideret
maior/ saluatorem dixisse refert Reges gentium dñantur
eorū: & qui potestatem habent benefici uocantur. Vos aut
non sic/ sed si quis maior est in uobis fiat sicut minister: si
primatum accepisset Petrus inter eos frustra ab iis de ma-
ioritate disputaretur. Xps pręterea interdixit illis aliis do-
minari: ne regibus gentiū/ ac principibus similes uideren-
tur/ sed sub sancti spiritus directione persisterēt: qui in san-
cta ecclesia i unū cōgregata habitare dinoscit. o. ¶ Arg. 25.

¶ Pręterea adducitur illud ad Galathas. 3. Pauli de apo-
ſtolis loquentis: dum dicit nihil mihi cōtulerunt. Ex quo

inquit Glo. manifeste apparere paulū non fuisse illis infe-
 riorem/ & tamen inter illos erat Petrus: q̄ idem Ap̄ls de-
 clarat dicens. Cum cognouissent quod creditum est mihi
 euangelium pr̄putii sicut & Petro circuncisionis. Expo-
 nit Glo. ita principaliter sicut & petro. Id ē declarat ap̄ls
 dum dicit: Dederunt mihi dexterās & Bernabē societatis.
 Etenim cum Petrus esset inter illos si fuisset princeps eorū
 non dixisset dedisse dexterās societatis/ sed specialius ho-
 norabiliusq; de Petro locutus fuisset: Quin imo ausus est
 palam illum reprehendere: & ei in faciem resistere/ ut ibi-
 dem dicitur/ q̄ non fecisset/ si illo imparem se sciisset: ut
 inquit .p. Hier. Si ergo Paulus nouissimus ap̄loꝝ nō fuit
 impar petro/ q̄to magis alii Ap̄li prius uocati ē Igitur pe-
 trus non habet primatus supra Apostolos/ nec successores
 sui supra Concilium: In quo Ep̄scopi sunt/ qui tenet lo-
 cum Apostoloꝝ. Facit ad premissa q̄b in .q. Actibus apo-
 stoloꝝ legitur/ ubi illi qui ex circuncisione uenerant rep̄-
 hendebant petrum: q̄ ad habentes pr̄putium diuertisset:
 quod non fecissent si petrus super illos & sic super ecclesi-
 am primatum habuisset .r. Scriptum est enim diis hoc
 est maioribus tuis non detrahes: Et principi populi tui
 non maledixeris .s. ¶ Argumentum .26.

¶ Plura insuper tum ex aliis tum maxime ex Actibus
 Apostoloꝝ argumenta monstrantur: quibus nulla petri
 superioritas erga ceteros Ap̄los unq̄ ostenditur: Nam pri-
 mo electio .r. Mathiē ab omnibus facta apparet: quē apo-
 stolis non adscriberetur si a petro facta diceretur sicut est
 uidere/ in constitutione facta in Concilio .u. a Gregorio:
 .x. Alex. tercio .y. Inno. quarto/ aliisq; compluribus con-
 stitutionibus a uariis .z. Pont. editis: ubi facta in Cōcilio
 pontifici tribuuntur. Congregatio etiam multitudinis di-
 scipulorum per duodecim Apostolos facta .a. legitur. Dia-
 conorum quoq; electio fidelium congregationi ascribi-
 tur .b. Miserū insuper Apostoli petru & Ioannem certe

C 2

.p. 2.q.7. paul/ pe.

.q. Act. 11. c. 2. q. 7.
Testes infi.

.2. Deuter. 21. c.

.s. 23. q. 1. c. parat⁹

.t. Act. 1. c.

.u. c. 1. de Simo.
.x. c. Nō satis d̄ si
mo.

.y. c. ad ap̄lice de
re iud. li 6.

.z. de p̄ben. c. de
multa d̄ cēsi. c. cū
ap̄ls de cele. mis.
dolētes de custo.
euch. c. 1.

.a. Act. 6. c.

.b. Act. 8. c.

si Petrus fuisset superior non diceretur missus cum Ioan.
sed iussus cum Ioan. sicut cum xps iussit Bethaniam: uado
inquit ut excitem illum ac plura alia dicta infra an. ¶ Ar. 27.

¶ Comprobantur pmissa per illud qd Glo. ait Luc. c.
12. q. sicut Petrus accepit potestatem a xpo & successores
eius per medium Petri ita apostoli habuerunt a xpo & Episcopi
successores eorum per medium apostolorum discipuli habuerunt
a xpo & presbyteri successores eorum: ut .c. Anacle. tradit.
Confirmatur per illud Matthei .c. 18. quodcumque ligaueri-
tis &c. Et 10. 20. d. Quorum remiseritis peccata &c. Et Lu-
cæ. 6. Vocauit discipulos suos & elegit. 12. ex ipsis / quos
Apostolos nominauit. Et Lucæ. 9. Conuocatis duodecim apo-
stolis dedit illis potestatem super omnia demonia / ut lan-
guores curarent / & misit illos predicare regnum dei / &
curare infirmos. Lucæ etiam. 10. dicitur: Postquam designauit
dominus alios. 72. misit illos ante faciem suam in omnem ciui-
tatem & locum quo erat ipse uenturus. Super quo Cirillus di-
cit hoc fecit per se ipsum / & per se ipsum misit eos. .e. Mis-
sio autem hæc uidetur potestatis collatio. Idem etiam con-
firmatur ex electione Mathiæ dum ait Petrus ostende quem
elegeris: Et Paulus ad .f. Corinthios. Et si amplius gloria-
tus fuero de potestate nostra / quam dedit nobis dominus non
alius in edificationem. Et sic cum potestas Apostolorum &
discipulorum pari modo sint a xpo sicut Petri potestas: Ec-
clesiæ etiam quæ spiritu sancto regitur factio demonstra-
uerit potestatem attribui uniuersali Ecclesiæ magis quam Pe-
tro non est dicendum. Papam eiusque successores uniuersali
ecclesiæ & Concilio præesse / sed e contra ponus.

Confirmantur prædicta ex uerbis .g. euangelii dum xps
dixit eis. Sicut misit me uiuens pater & ego mitto uos: sed
pater dedit filio missio iurisdictionem: data est quippe il-
li omnis potestas in celo & in terra: ut in exordio Mathei
dicitur ergo sicut & apostolis / ita & discipulis illam pari
modo cum predicandi potestate dedisse uidetur: Dicitio

.c. 21. d. in nono.

.d. 24. q. 1. qd cum
& .c. audiuius. c.
ad Aplice. §. nos
igitur de re ind. li. 6.

.e. 21. d. c. 1.

.f. ep. 12. 2. c. 10.

.g. Luc. & Io. ul. c.
24. q. 1. c. 1. c. logf.

enim illa .G. sicut similitudinē notat. Præterea ubi in eadem dispositione plura sunt piter determinabilia censerī debēt piformiter determinata nisi d̄ mēte cōtraria dispo-
nentis .h. appareat/exēpli gr̄a : Testator hñs plures filios ipuberes/qbus uulgaris & pupillaris cōpetit substitutio si illos inuicē substituat itelligit̄ facta uulgaris & pupillaris substitutio æq̄liter in psona oīum ipuberū hæc ē exp̄sa/rū iur. scōsulti tū Imperatoris decisio : Xpo igit̄ dicente ap̄lis : Quęcūq; ligaueritis .&c. & quorū remiseritis &c. Cū & ipsi iurisdictionis eiusmodi capaces forēt sicut & petrus : Cur dicendū nō sit xpm iurisdictionē eandē dedisse illis si cur & petros ? Nec rō urget q̄re magis petro q̄ aliis ap̄lis de-
disse uideat̄ / cū de p̄ria illius mente nō cōstet . ¶ Ar. 28.

¶ Ille quoq; inter ap̄los d̄ dici maior / qui succedit xpo imediate in loco ubi cōuersatus est diutius / ubi ēt suū do-
miciliū fuit : & in ea eccl̄ia / quā ipse rexit q̄ fuit Hierosoli-
ma : In ea uero Iacobus Christo successit / quia ibi fuit insti-
tutus Episcopus : uidetur igitur Iacobus dici maior Pe-
tro & successoribus suis. ¶ Argu. 29.

¶ Præterea .i. Ludo. Imp. uocat Papā Vicariū Petri / Pe-
trus aut̄ uicarius xpi in uariis sacrorū Canonū sanctiōibus .k. noiatur. porro ptatem Petro cōcessam ab ap̄lis deriua-
sse .l. Anacle. affirmat dū ait : Ip̄mq; principē eorū esse uo-
luerunt : Cui & Iulius .m. astipulat̄ euz de eisdē loquens
inquit. Qm̄ sanctā Ro. Ecclesiā primatū omniū eccl̄iarū
esse uoluerunt : Vicarius aut̄ de iure uicariū generalē non
pōt .u. constituere : ergo ex isto uicariatu tanq̄ nullo : nul-
lum super eccl̄iā pōt consequi principatū / p̄sertim cum
Petrus ab ap̄lis / quos hodie Ep̄i representant : Et sic ab uni-
uersali ecc. primatum hunc habuit. Itaq; super illā esse nō
poteſt / neq; super Conciliū illam representans : Inferior
quippe ut sapius est dictū maiori p̄esse nō pōt. ¶ Ar. 30.

¶ Ad præmissorū robur auctoritas Augustini ad exitū
scribentis adducitur de diē nouissimo & super Psal. 118.

.G. de cōfir. ut. uel
inut. c. pe. l. sic .C.
de repub. her. no.
Bal. in. l. edita. i. 3;
col. C. de eden.
.h. ff. de uulgr. &
pup. l. iā hoc iure.
C. d̄ impub. & al.
subst. l. quis. & de
testa. mil. l. i. testa-
mento.

i. 63. d. c. ego Lud.
.k. de trasl. pl. q̄to
.l. 21. d. In nouo
.m. 3. q. 6. Dudū.

.n. d̄ offic. uica. c.
sua.

ubi ait : Quędam dicuntur/que & si ad Apłm petrũ referenda uideantur/non tamen habent illustrem interlectũ nisi referantur ad ecclesiã Idem ẽt in 1. mone. 10. super 10. ait Cum esset numerus duodenarius. i. quadripartitus in termos : & cum omnes essent interrogati solus respõdit . Tu es xp̃s filius. &c. Et ei dicitur tibi dabo clauas tanquaz ligandi & soluendi solus acceperit potestatem cum & illud pro omnibus dixerit:& hoc cum omnibus tanquam personam getens ipsius unitatis acceperit. Aug. etiam de doctrina xp̃iana inqt . Has ergo clauas dedit ecclesię sue ut quę solueret in terra essent soluta & in cęlo ut quisq; in ecclesia eius pctã dimitti/nõ crederet nõ ei dimitteret : Cuius sententię .o. 10. an. doctor excellens assentire uide tur. Idem confirmatur Leonis auctoritate in sermõe quodam Apłogę super illo uerbo quodcũq; .&c. In Apostolos alios uis hmõĩ prãtis/& ad omnes Ecclesię principes huius decreti constitutio cõmeauit . Ambrosius quoq; in principio sui pastoralis ita dicit . A dño dicitur petro amas me ? Repetitum est a dño. pasce oues meas : quas oues & quem gregem non solum tunc suscepit beatus petrus/sed nobiscũ ea suscepit/&nos cũ illo oēs suscepim⁹. Idem & Archidiaconus sentire uideĩ super illo .p. Aug. super 10. dicentis. petrus quando clauas accepit Ecclesiãz sanctã significare uideĩ sub nomine & signo Ecclesię ait. petrus clauas accepit. Comprobatur hoc ex Actuum apostolorum testimonio .q. Attendite uobis & uniuerso gregi in quo posuit uos spiritus sanctus Episcopos regere ecclesiam dei : quam acquisiuit sanguine suo.&c. Cum aut potestatis plenitudo sit in Ecclesia Conciliũ illam repręsentans est supra papam/non e contra . ¶ Argu. 31. ¶ Vltcrius adducitur diuinum illud monitionis pceptum ab .1. euangelista Matheo positum. Si peccauerit in te frater tuus.&c. Sequitur. dic ecclesię : quę uerba xp̃s dixit petro in persona cuiuslibet xp̃iani : quem fratrem

.o. De sum. tri. c. 1.

.p. 24. q. 1. qd cũq;

.q. Act. 20. c.

.1. Mat. 18. c. 2. q. 1. si peccauerit de iudic. Nouit.

monitionem contēnentē ad ecclesię iudiciū remittit.
 Si ergo petrus/qui summus erat pont.futurus a Christo
 ad iudiciū Ecclesię cōtra inobedientes renittitur tanq̃ ad
 tribunal maius non est dubium quin ecclesia uniuersalis
 sit supra petrum/& sic Concilium illā reprēsentans: cum
 nullus in tali casu remittatur nisi ad superiorem.Et dū di
 cit/dic ecclesię per anthonomasiā de uniuersali uidetur
 intelligendum.Sicut dixit beatus Gregorius in registro
 ep̃l.265.reprēhendens Ioannem Constantinopolitanū /
 Ego itaq; respōsāles meos semel & bis uerbis humilibus
 hoc q̃ in tota ecclesia peccat / corripere studui p me scri
 bo:quicquid humiliter facere debui non obmisi/in mea
 correctione despicio:restat ut Ecc̃l.3 habeam adhibere.
 Ad quod facit auctoritas .x. Nicolai papę ad Lothariū
 Imp.scribentis ubi inquit. Cēterum precaue ne quando
 nobis fm dñi p̃ceptus duos aut tres testes adhibeamus
 imo uero hoc ecclesię d. camus. ¶ Argu. 32.

.x.ii.q.3.Precipue

¶ Aristotē quoq; Polit.1.3.c.8.tradit regimen ciuita
 tis fm ordinatam politiam penes ualentiorē ipsius partē
 debere cōsistere. Digniore m̃ p̃terea minus d. gno p̃fer
 ri iura .y. uolunt cunctis in negotiis p̃trahendis. Verū
 ecclesiam ualen iorem quis neget & quę immortalis est:
 quippe cū qua usq; ad seculi finē dñs se futurum promi
 sit: ut in Exodio Marhei habetur. Sine peccato est etiam
 absq; macula & ruga/Papa uero mortalis est labi errareq;
 potest ac decipi/ut de .z. Anastasio nonnullisq; aliis legi
 tur à fide deuīs/pluribusq; in locis Pont. ipse decipi &
 errare se posse .a. testatur: Eam ergo ut digniorem esse fa
 teamur oportet.Reginien ergo penes eam ut ualentiorē
 & digniorem/potius q̃ Pont.debebit persistere. ¶ Ar. 33.

y.de consec.eccle
 uī alta. Qd in du
 biis cū glo. ff.de
 rei uē.1.q religio.

z.19.d. Anastasius

¶ Ecclesia p̃terea est sponsa xp̃i/ut in cant.canticor̃
 latius habetur per totū: Et Io.in Apoca.sua.c.xr. inquit.
 Vidi ciuitatem sanctam Hierusalem nouā descendentem
 de cēlo tanq̃ sponsam ornātam uiro suo.Papa uero est pa

a.xr.q.7.nos si ī cō
 petēter.23.d.c. p̃te
 rea.35.q.9.sētētiā.
 24.q.1.A.recta cū
 glo.de re. iud.cū.
 olī de rest.ī integ.
 cū ex litteris.

b. Psal. 44.

c. i phe. vi. & cle.

d. 12. c. & de here.
c. cū ex iniūcto.

e. 93. d. legimus.

f. Math. 18. c. 20. d.
c. 14. q. 1. alienus
g. c. Oibus. & c.
manet. 24. q. 1. 25. q.
1. Violatores.

h. d. cōstit. c. trāsl.

i. 19. d. Anastasius
k. 35. q. 9. qd quis.

l. 3. q. 5. quis. & c.
dudū. 15. d. sic. 25.
q. 1. c. 1. 2. 3. & 4. &
s. his ita & p to.
q. illā. & eadē cā.
q. 2. c. 1. 96. d. bene
qd. 2. q. 7. puto. c.
anastasius cū glo.
19. d. 2. q. 1. scelus.

ranymphus sponse/ut dicit Bemar. in lib. de cōsideratio-
ne ad Eugeniū scribens : Verum sponsa dignior est para-
nympho/ergo & ecclesia dignior pontifice .b. psal. prete-
rea ecclesiam reginam appellat inquiring. Astitit Regina a
dextris tuis.&c. quod de ecclesia dictum doctores iancti
affirmant. Papa autem seruus seruorū dei .c. nuncupatur :
Igitur maior ut eec. q sponsa est & Regina. ¶ Arg. 34.

¶ Dicitur insuper ecclesia corpus: singuli autem fide-
les illius membra: ut ait apostolus ad Rom. d. scribens .
Multi unum corpus sumus singuli autem alter alterius
membra. Papa ergo est membrum ecclesie non totus cor-
pus. Totū autem corpus est uniuersalis ecclesia: Sed totū
est maius sua parte. e. & potētius ergo uniuersalis ecclesia
cū sit totū maior est Pont. qui est pars: Præterea Saluator
ait .f. ubi duo uel tres congregati sunt in nomine meo :
ibi ego sum in medio eorū. Et sic spiritus sanctus uidetur
esse ubi est ecclesie congregatio .g. qui absq; dubio ma-
ior est Papa. ¶ Argu. 35.

¶ Vltcrius hoc cōfirmatur per id quod habetur Treno-
rum primo: ibi domina gentium facta est sub tributo. &c
quod de synagoga dictum ad ecclesiam trahitur: quē illi
h. successit si domina: ergo Papę non subiciat imo poti-
us econtra esse debet. Item in actibus apostolorū 15. c. dici-
tur iudiciū ecclesie est iudiciū dei/ ergo maius iudicio
Papę qui homo purus est & potest errare: utde Anastasio
legitur .1. ¶ Argumentum. 36.

¶ Adducere etiam libet .k. Hilarii Papę auctoritatem
petentis a synodo ut subscriptionem suam accōmodet :
ut synodali iudicio aditus/ claudatur illicitus/ Et sic Papa
Concilii auctoritatem maiorem q suam fateri uidetur :
dum suam constitutionem petit a Cōcilio comprobari .
l. Eleuterius etiam Iulius pluresq; alii summi Pontifices
Conciliorum auctoritatem sæpe allegant ut est uidere /
in pluribus decretis sparsim æditis ab eisdem/ quorū non

nulli ut. m. Leo. iiii. Concilioꝝ decreta decretis Papę/
ut maioris auctoritatis præferre uſ/ & pro hac parte addu-
ci poſſunt plurimorū exempla Pontificum/ ut Symachi &
alioꝝ qui per Concilia fuerunt depoſiti. ¶ Arg. 37.

¶ Concilia præterea auctoritatē Pontifici tribuiſſe. m.
Canones ſacri uariis in locis affirmant. Beatius autem &
dignius eſt dare q̃ accipere ſm. o. Apoſtolū Superiora ē
agunt in inferiora/ non e contra: ergo Conciliū eſt ſupra
Papam. ¶ Argumentum. 38.

¶ Adducunt pleriq; Conſtantiſi conſtitutionem / ubi
dicitur .p. Conſtantiſus conſulit Ro. pontifici/ ut in to-
to orbe Ro. pontifices ſacerdotes ita habeant caput ſicut
iudices Regem: Apparet itaq; Papę primatus a Cōſtanti-
no & ſic ab Impatore initium ſumere. Porro .q. Impato-
res Conciliis ſe ſubeſſe fatentur: ergo etiamt & Papa.

¶ Argumentum. 39.

¶ Vterius pro pmiſſorum robore. r. Inno. iiii. decreta-
lis epiſtola in medium ſolet afferri ibi dum dicit: Si diſſi-
cile ambiguum iudicium apud te eſſe perſpexeris. ue-
nies ad ſacerdotes leuitici generis/ & ad iudicem qui fue-
rit illo tempore/ qui iud. cabunt iudicii ueritatem/ & faci-
es quęcunq; dixerint tibi: qui pſunt loco quem elegerit
dominus: ſequeriſq; eoꝝ ſententiam &c. Loco ſacerdotū
leuitici generis ſunt ſacerdotes & prelati; & ſic Conciliū
quod ex illis conſtat. ecce ibi caſus q̃ in caſibus dubiis re-
currendum eſt ad Conciliū/ non ad ſolum Papam. Ap-
paret ergo ſupræmam auctoritatem eſſe penes Conciliū/
non penes Papam. ¶ Argu. 40.

¶ Dicit etiā in ſua decretali epiſtola .s. Alex. iiii. q̃ elec-
tus a duabus partibus Cardinaliū pro pontifice ab uniuer-
ſali eccleſia habeat: & tñ electus deber ab hoſtienſi epiſco-
po coronari/ ut .t. Hoſtien. u. Archid. ſummi Canonis
interpretes clare aſſerunt: ergo Hoſtien. Ep̃s maior eſt pa-
pa; quia ad maiorem ſpectat minorem benedicere / non

.m. 20. d. d. libellis

.m. 17. d. cōcilia. 3. q.
6. dudū. 9. q. 3. alio
rum. 2. q. 6. ideo.
.o. de celeb. miſſ.
cum Manthe.

.p. 96. d. Cōſtatin⁹

.q. 1. r. C. de ſūma
tri. in auſ. d. eccle.
ty. in princ.
.r. c. p uenerabile
ſ. rōib q̃ ſil. ſint le-
gitimi.

.s. de elec. .c. licet.

.t. d. painle. c. ātiq̃.
u. 23. d. i noīe dñi

.x.22.d. Inferior &
.c.deniq; & seq.
& .c. Submittitur
y.23.d.in noie dñi
a.63.d.In sinodo i
phe.vi.& cle.

.b.21.d.c.i.

c.ff.de Iniusto.te.
.l.postumoz & .l.
fi.cū dotē. §.fi.&
.l.divortio. §.fi. fū
dus.& .l.fi añ. nup
tias & ibi no.bar.
& doct.ff.so.mat.

d.32.q.1.fi qs uxo
rē.& q.5.c. p̄cepit
& .c. Apud nos et
.c.pe.& .fi.
e.c.1.de renū .li.6.

f. Psal.147.

g. Psal.104.
h. psal.81.12.q.1.fu
tura .17.d.c.2.

econtra : quod & paulus ad .x. hebreos scribens testatur
& Nicolaus Papa confirmat. Cardinales ēt s̄m eundē .y.
Nicolaū locuz tenent metropolitanoz in consecratione
Pont.Metropolitani aut sunt maiores Epis:ergo & maio
res papa:uel saltē pes cū & ipse ēt uocef eps.a. ¶ Ar.41.

¶ Christus quoq; nullam inter apostolos prelacionem
constituuisse uidetur/dum Math.23.c.ait : uos oēs estis fra
tres:& Lucē.22. Tu aliquā conuersus cofirma fratres tuos.
Petrus .b. ēt quas in summū .sacerdotem a x̄po fuit elec
tus/ut sacri iniquunt canones : nō ergo uere fuit summus
sacerdos sed improprie;quia dictio .c. quasi est nota im
proprietatis. ¶ Argumentum.42.

¶ Aristoteles etiam in.5.Polit.ait q; ad totam cōitates
spectat principis correctio uel totalis destitutio si sit in
mendabilis;ergo & ad uniuersalem ecclesiā quā est om
nium Christianoz respub. seu cōitats quadam pertinere
debet Papæ correctio uel depositio/ si inemendabilis in
corrigibilisq; existat. ¶ Argum.43.

¶ Vir præterea & uxor non debent ad .d. imparia iudi
cari:& quod uni est permiffum alteri debet minime dene
gari/quia eadem seruitus pari conditione censetur : ut sa
cri canones attestantur. Verū Papa potest renunciare spon
sam ecclesiā:ut in constitutione .e. Bonif.8.manifeste ap
paret. Igitur licere uidetur ecclesiæ renunciare sponsū
malum atq; inutilem:quippe deus nullum dignitatis gra
dum nisi ad decorem uniuerſi & cōem utilitatem institu
it/ut ex uerbis Ap̄li ad Eph.5.c.& prima ad Corinth.6.scri
bentis aperte colligitur, utiq; enim deus posuit fines suos
.f. pacem: hanc uero dilectio operatur/quæ finis legis ab
apostolo nuncupatur. Porro x̄ps super dilectione officiū
pastorale fundasse uidet dicēdo. Si diligis me pasce oues
meas. Verū si papa ecclesiam destrueret dissiparet ue: non
diceretur eam diligere/sed odisse. Nec obstat q; diciť .g.
Nolite tangere x̄pos meos; & illud .h. ego dixi dii estis

quia ex necessitate hoc fit: quæ legem dicitur non habere
 .i. ne status ecclesiæ pessundet. nā si uni licet pro salute
 propria contra quemlibet uim inferentem se tueri: natura
 lis iuris dictamine .k. Et ad peccatum manifestum impel
 lenti .K. resistere: etiam si Papa is foret qui ad id aliquē uel
 let urgere quāto magis uniuersali ecclesiæ licere debebit
 contra Papam insurgere conantem pro uinibus illam de
 struere.

¶ Argumentum .44.

¶ Præterea licet regulariter .i. Concilia non possint
 nisi per Pont. congregari: Tamen ubi ratio dilectiōis sua
 deret: & necessitas magna immineret: quia Papa ecclesiā
 dissiparet: Regula generalis recipit restrictiones etiam in
 moralibus & una lex per rationem & æquabilitatem reci
 pit interpretatōnem naturalem. Tum s̄m Philo. 5. & 6.
 Ethico. tum & s̄m iuris .m. ciuilis dispositionem. Si ergo
 eueniret casus dissipans unitatem: publiceque obesset saluti
 legis obseruatio. Non debet lex illa seruari cum leges om
 nes pro cōmunis utilitatis tutamine: nō pro illius destru
 ctione conditæ uideantur. Porro si diceret Conciliū tunc
 sine papa congregatum esse acephalum contra .n. canoni
 cas sanctiones: Dico q̄ cum xp̄s sit caput ecclesiæ: cū qua
 usq; ad consumationem seculi futurum se .o. promisit il
 lius auctoritate congregabitur: qui hanc ecclesiæ facul
 tatem urgente necessitate congregandi Concilii dedisse
 uidetur. Volens illius indemnitati consulere: quæ necessi
 tas (ut proxime dixi) alias illicitum facit licitum / ut ex
 Enangelistæ .p. Marci textu manifeste apparet de disci
 pulis uellentibus spicis: & de Dauit panes præpositionis
 comedente.

¶ Argumentum .45.

¶ Ecclesia quoq; Ro. & ecclesia uniuersalis inter se disse
 runt: ut .q. Inn. 3. in suis epl̄is decretalibus uir asserere. Pōt.
 uero præst̄ Ro. ecclesiæ: illiusq; curam gerit: ut .r. Cano
 nes multi affirmant: dicit q̄ .s. a Bonif. 8. illius sponsa. satis
 ergo esse illi debet si unā habent coniugem & nō plures.

D 2

.i. de cōsue. q̄to. d.
 obser. ie. c. 2. regla
 q̄ nō ē licitum de
 reg. iu. d. cōse. d. 2.
 diici pulos.

.k. ff. de. iust. & in
 l. ut iū. C. uñ. iu. l. i
 K. xi. q. 3. Iulianus.
 & .c. sidns & .c. q̄ re
 sistit. 2. q. 7. paulus
 l. 17. d. Concilia. c.
 multis & p̄torū. 3.
 .q. 6. dudum. 2. q.
 .6. c. ldeo.

m. l. scire op̄. §. su
 fficit. ff. de excus
 tuto. & .l. 2. §. Itē
 Varus de Aqua
 .p̄lu. ar.

n. 21. d. c. pen.
 o. Math. ult. c.

p. r. c. de Consec.
 .d. 5. discipulos.
 q. de. post. prel. c.
 Bone.

r. de. elect. c. funda
 mēta. §. ne aut̄ q̄ si
 sint leg. c. p. Vene
 rabilem.

s. de. Immū. ec. c.
 quoniam .li. 6.

.t. 7. q. 1. sicut alterius. 21. q. 2. c. pen.
.u. de trāsl. p̄la .c.
q̄to. c. inter. & .c. 13
.x. ff. de usucap. l.
eū qui ades.
.y. 12. q. 2. q̄ abstu-
lerit.
.z. 32. q. 4. recurat
97. d. c. 2.
.a. 68. d. c. fi.

.b. de maio. & ob.
solite. 19. d. si Ro.
manorum.

alioꝝ Episcopoz exēplo: quibus .t. una ecclesia unicuiqꝫ
debet sufficere. Illoꝝ enim coniuges .u. appellatur: papa
autem ipse Ep̄m se appellat/ut patet in prohemio decre-
taliū sexti libri/& prohemio Clementinaz. Non debet
ergo diuerso iure cum illis cēseri .x. ¶ Argu. 46.

¶ Item Anacletus inquit .y. Mater nostra ecclesia est;
quæ nos in baptismo regenerauit/Cui .z. Aug. & Bonif.
papa assentire uidentur. Nouos continue filios asserēs ec-
clesiam generare: quibus .a. Urbanus etiam papa assentit.
Si ergo per baptismi sacramentum generat papā/ & oēs
Episcopos/illosqꝫ in sedibus patrum constituit loco apo-
stolorū/ut idem Urbanus asserit: patet præeminentia uni-
uersalis ecclesiæ ad papam aliosqꝫ Episcopos. Primo quia
mater ipsorū dicitur: Matrem autem de iure diuino cōue-
nit filio p̄honorari. Secundo quia in sedibus patrum/de
functoꝝ ab ecclesia collocantur. Habent ergo ep̄i digni-
tatem ab ecclesia principaliter per ipsius papę ministeriū/
est. n. ipsius ecclesiæ minister principalis/ptatis tñ funda-
mentū est in ecclesia uniuersali/nō aut in papa. ¶ At. 47.
¶ Paulus etiam ap̄ls. 13. c. ad Ro scribens. Omnis inqꝫ aīa
sublimioribus potestatibus subdita sit/ in qua uniuersita-
te nec anima papę excipitur: Si enim non subesset Conci-
lio falsum esset dictum Ap̄li dicētis: Omnis anima: quia
omne dicens nihil excludit .b. Nā si anima papę subiecta
sit Concilio nulla anima relinquitur in hoc seculo / quæ
potestatibus sublimioribus subiecta non sit: & Apostoli
uerbis pariter satisfiet & menti. ¶ Argu. 48.

¶ Ap̄li quoqꝫ .4. Concilia fecisse perhibent/ in quibus
nulla petri superioritas apparet. Et primo actū de surro-
gatione Mathię quæ uidetur ab Apostolis omnibus fa-
cta/ non a petro/ ubi elegerunt Mathiam in Ep̄m: qd̄ pa-
tet per uerba petri allegantis librum psal. dicentis Ep̄atus
eius accipiat alter: Ex quo uidetur inferri q̄ ex quo Ap̄li
elegerunt illum in Ep̄m/ Concilium possit creare Ep̄m,

In secundo Concilio act.6.c.dicitur q̄ duodecim Apostoli dixerunt non est bonum ministrare mensis. &c. Et ibi elegerunt septem diaconos: & imposuerunt manus. &c. quæ manus impositio auctoritatem importare uidetur. Ex quo inferitur inferiora ministeria per Conciliū posse conferri. In tercio Concilio habetur act.15. dūz esset questio/an conuersi deberent circūcidi: questio ad apostolos est delata & seniores: in qua petrus proposuit questionē/ diffinitio autēz nomine totius congregationis est facta: uisum est apostolis & toti ecclesiæ &c: ergo patet potestatem fuisse in ecclesia/ quia non insurpassent uiri sancti iura petri/ si ad petrum tantum diffinitio illa pertinuisset: igitur potestas penes ecclesiam.

In quarto Concilio actu.21. fuit iniunctum paulo/ a tota congregatione ut de ceremoniis legis Mosaicæ se diligentius informaret. Et ibi dicitur/ fac paulē ut tibi dicimus: & ita paulus fecit & sic tota congregatio usa est illa auctoritate. Item act.18. dicitur q̄ paulus perambulans Syriam mandabat custodiri præcepta apostolorū & senū quæ iurisdictionē sapiūt contentiosam. Itē dicitur ibidem q̄ fuit missum ad apostolos & presbiteros & q̄ placuit apostolis & senioribus cum omni ecclesia uiros eligere ex eis & mittere anthiochias &c. & infra. Apostoli & seniores fratres his/ qui sunt Anthiochiæ & Syriæ/ fratribus ex gentibus salutē. Act. etiam.6.c.dicitur q̄ paulus & Thimotheus tradebant eis custodire dogmata decreta per apostolos & seniores. quę uerba iurisdictionem contentiosam impant. c. ¶ Ar.49.

¶ Potestas etiam ecclesię supra petrum manifeste apparet dum ait/ Super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam/ & portæ inferi non præualebunt aduersus eam: Non dixit aduersus petrum ut sic ecclesię potentiam ostenderet petro ualidiorem/ petrus quippe ante xpi passionem futurus erat a fide deuius una cū reliquis apostolis/ Ecclesiæ autem fides in sola uirgine permansura. ¶ Ar.50.

c.no.i.c.r. de tēp.
cr.& i.c.r. de iud.
4.d.5. fi.

.d.66.d.c.fi.

.e. de post. pl. c. bo
ne. c. 13. & ibi doc.
de reg. no. ff. solu.
mat. l. i. per Bar. &
alios.

.f. de renū. c. nisi. §
p. grauiū p. Inno.
& Doct.

.g. Instit. de his q
iunt sui vel al. iu.
§. dñor. ff. eo. l. 2.
§. dominor.

.h. de reg. iu. q. scā
dalizauerit in an
nuius.

.i. 24. q. 3. refecā de
45. d. c. pe. l. q. i. fer
tur. 16. q. 1. in cano
nibus. c. uno d. sci
fma. li. 6.

.k. c. fi. 38. d.

.l. de penis. c. fi.
.m. 8. q. 1. sciendū.
.n. 24. q. 1. oibus

.d. ¶ Anacletus quoq; ait Iacobū Alphei a petro Ioanne
& Iacobo Zebeder fuisse Episcopum ordinatum/ successo
ribus suis dantibus formam ordinandi episcopos in fu
turum/ ergo forma data est ab omnibus simul non a Pe
tro solo: igitur iurisditio erat penes omnes/ non penes so
lum Petrum/ quia dixisset Petrum dedisse ordinationis
formam non illos. ¶ Argu. 51.

¶ Præterea salus publica magis attendenda est q. e. pri
uata/ sed Episcopus propter scandalū unius ciuitatis cui
præest cogi potest a superiore ecclesiam suam dimittere
.f. ut sacri doctores testantur: ergo fortius Papa propter
uniuersalis ecclesiæ scandalum cogi debet illam dere
linquere/ & alius loco sui ab ecclesia substituitur. Item si
dñs ob sequitiam in seruos illoꝝ dominio de iure priuari
.g. meretur/ eadem ratione Papa male tractans ecclesiam
illam scandalizando debet illa priuari. Dixit insuper xps
.h. Si quis scandalizauerit unum de pusillis istis/ qui in
me credunt/ expedit ei ut suspēdatur mola asinaria in col
lo eius & demergatur in profundum maris. A qua lege
nec Papa excipitur. Si ergo propter scandalū unius quis
ab ecclesia separatur: quanto magis debet pro totius Ec
clesiæ scandalo separari. Putrida præterea membra ab ec
clesia debent præcidi s̄m canonicas sanctiones euāgelicā
traditionem sequentes: ergo & Papa/ cum & ipse sit mem
brum ecclesiæ ob scandalū pariformiter ab ecc. p̄cidetur.
Ne ouis morbida xpi ouile q̄at inficere. i. ¶ Argu. 52.

¶ Dicit insuper beatus .k. Clemens q̄ qui rebelliter ui
uit & discere atq; agere bona recusat/ magis diaboli q̄ xpi
membrū ostenditur/ & potius infidelis q̄ fidelis esse mon
stratur. Non caret etiam .l. hereticæ prauitatis scrupulo/
qui in crimine diutius pseuerauit/ & scelus idolatrie repu
tatur/ ecclesiæ p̄ceptis nō .m. obedire. Itē .n. Hiero. dicit
q̄ q̄ ecclesiā corripientē cōtēnit sit tibi tāq̄ ethnicus & pu
blicanus: Papa ergo notorius peccator d̄ posse corripī.

¶ Argumentum. 53.

¶ Christus quoq; Petro dixit: pascere oves meas. Pascere uero tripliciter potest accipi. Primum doctrina saluari. Deinde uita exemplari. Tertio disciplina seu correctione. Verum hæc omnia in Apostolis fuere: de doctrina siquidem ex Mathei apparet exodio dum dicitur/euntes docete. &c. De altera: constat Mathei. 5. c. Vos estis lux mundi / & luceat lux uestra coram hominibus. Tertia uero habet Io. ul. c. Quog; remiseritis peccata &c. Eodem ergo modo poterant ceteri Apostoli gregem pascere sicut & Petrus / Quare non uidetur dicendum fuisse datā potestatem hāc magis petro q̄ aliis quos Christus dilexit sicut & petrū / ut in. 13. c. 10. apparet. Hęc ex uariis doctoribus collecta pro parte hac deducta sufficiant.

RESPONSIO AD ARGUMENTA

Nunc restat ad obiecta rñdere & 1. arg. tollitur a Io. glo. in iuribus in xpiū allegatis/ quia dñr paris consortii & ptatis alii apli fuisse cum petro respectu ordinis quia oēs fuerunt pares in ordine/ nō i iurisdictione in q̄ petrus ceteris ē platus. Vel dic dū dicit pari cōsortio cū eodē petro ptatē accepērūt / intellige q̄ eq̄līter quo ad se ipsos parē ptatē acceperunt quia unus alio maiorem potestatem nō accepit. Sed omnes pares iurisdictione fuerūt / 13 quo ad petrū minores iurisdictione fuerint/ ne uideat Ana. sibi p̄dicere / q̄ rñsio oībus uel clarior & textui cōueniētiōr. Vel dic pari. i. simili ptate nā pitas i sacris lris similitudinē qñq; significat/ sicut ē illud leuit. c. 14. cū dī/ Cauete uobis ne simīlr eueniat cū paria feceritis. i. similia s̄m glo. ibi. Vel dic pari cōsortio respectu tpis quia eodē tpe cū petro ptatē accepērūt / disparem tñ quia petr⁹ a xpo imēdiate/ alii āt petro mediāre. Ad dcm̄ uero Cipriani dicētis unū esse ep̄atum dicendū illud intelligi respectu charitatis iū unū oēs copulantis / sicut illud multitudinis credentiū erat cor/ uel unus respectu consensionis & ministrationis sacramentog; nō quo ad ptatē

.a. ff. de solu. l. nec
enim.

.b. 23. q. i. quid cul
patur ad Ro. c. 13.

iurisdictionis petro tāq̃ capiti/ datā uel dato q̃ sit unus epi-
scopatus omnium/ omnes erunt ut membra petrus ut ca-
put: Et licet Ap̃li uocentur fndamenta ecclesie: petrus ta-
men principalius fundamentum fuit. & paulus primo no-
minat iacobum uolens illum honorare in domo ipsius:
Hierosolimę. s. existens. Pręterea .a. ordo litterę nō debet
ad hoc attendi. Et licet potestas clauū sit data omnibus
Apostolis: non tamen dici oportet necessar: o equaliter
data. Nam omnis potestas est a deo secundū apostolū .b.
& tamen diuersimode est data non equaliter omnibus.
Vel dic/ q̃ erāt equalis honoris & potestatis anteq̃ domi-
nus diceret petro. Pasce oues meas. postea non / cum dñs
illis petrum prętulit uolens promissionem illi prius a se
factam de dandis sibi clauibus executioni debite deman-
dare/ ut clare potest constare euangelici- textus seriem cō-
siderantibus Dum uero dicitur datam iurisdictionem cō-
tentiosam a xpo apostolis & successoribus/ alias nō pos-
set Concilium Papā in causa heresis condemnare: Respō
deo talem potestatem fuisse datam a Papa iudicandi illū
qui pp heresim statim desiit esse papa. Et minor factus quo-
cunq; catholico/ & sic Concilium non iudicat Papas / sed
illum qui fuit Papa ut dicetur latius in. 26. argu. partis cō-
trarie. Vel dic quod habebit potestate soluendi illā unio-
nem factam de papatu in persona Ioannis pape/ non autē
in persona pape principaliter potestatem habebit/ sed per ac-
cidens auferendo ab eo papatum.

.x. de sacra iunct.
c. 1. ad eph. c. 1.

¶ Dico ēt ad .2. arg. q̃ l3 ecclesia sponsa sit unica dilecta
ortus conclusus domus. &c. Non tamen sequitur q̃ sit su-
pra papam/ quia illius sponsus dominus est xps. Despon-
sauit te mihi in fide. Oseas inquit prophe. 3. c. qui etiam est
super oēm ecclesiā fm .c. Ap̃lm/ qui & suū uicariū petrū
constituit/ suamq; illi potestatem cōmisit/ ac eidē clauēs
tradidit dicendo. Tibi dabo clauēs. &c. Et pasce oues me-
as. Math. 16. & Io. ult. c. Et licet dicatur ecclesiā clauēs acce-

pisse intelligit Petro mediante/ & exercitium illarū in aliqua ipsius membra particulariter distribuyente. Vt enim in.36.37.&38.Argu.partis aduersæ dicitur ecclesia talium omnino est incapax siue coniunctim siue diuisim ecclesiā ipsam consideres. Potest etiam dici ecclesiam clauēs accepisse: quia non soli Petro/ sed eius successoribus in Ecclesia futuris clauēs huiusmodi in persona Petri sunt .d. datae. Et ista responsio uidetur planior.

¶ Ad .3. aut dico qd missio illa petri ab Apostolis facta non fuit missio facta tanq̃ ab habente auctoritatē mittendi/ uelut cum Papa mittit Legatum ad aliquem Regē uel principem/ sed fuit facta a persuadente seu dante consilium eundi sicuti cum alicuius magni Regis consilarii p aliqua urgentissima cā: pro illiusq; salute ut aliquo se cōferat ei persuaderent/ prout Apli fecerunt Petro persuadētes ut pro Christi fide Samaryam peteret: quod & fecit. Præterea non omnis missio importat superioritatem in mittente respectu missi: ut est uidere in Math.2.c.de Hero de mittente tres magos: ait enim mittens eos in Bethlezy & tamen Herodes nullam super eos auctoritatē habebat/ cum ipsi forent & Reges sicut Herodes. Idem & in Genesi .c.42. dixit Ioseph fratribus suis. Mittite unus ut adducat fratrem uestrum/ & tamen missio illa nullam in mittentibus missi respectu superioritatem ostendit/ cum omnes pares existerent. Comprobatur hoc etiam ex Apostoli uerbis ad Gala. scribentis .c.4. dum ait: Misit deus filium suū natum ex muliere factum sub lege. &c. Item ecclesia de filii incarnatione loquens ait. Quando uenit ergo sacri plenitudo temporis/ missus est ab arce patris natus orbis conditor. &c. Item Io.10. dixit xps sicut misit me uiuēs pater &c. In euangelica etiam parabola de patre familias uinea .D. plantante Math.21.c. relata/ in qua filii præsignatur in carnatio dicitur. Nouissime misit filium suum dicens: uerebuntur filium meum &c. Patet igitur missiones superio

.d.c.ad Aplice. §.
nos igit de/re iud.
li.6.c. ip uenerab.
§. si. qui fil. sint le.
de transl. pl. q̃to.

.D. Luca.20. capi.
Marci.12. capitulo

ritatem omnimodam non semper importare quia sequeretur quod pater mittens maior esset filio misso / quod est falsum & contra euangelicam ueritatem dicentem / ego & pater unum sumus Io. 14. c. & Symbolum cantat nihil prius aut posterius / nihil maius uel minus / sed totae tres personae coeternae sunt & coequales. Et 13 missio in diuinis aliter quam in humanis capiatur hoc satis esse debet ad demonstrandum uerbi illius significatum / quia si semper superioritatem importaret Apostolus & Euangelista uerbo illo nequaquam usus fuisset. Potest et dici fuisse illam missionem ex amore & reuerentia / sicut si aliqui socii digniorem eligerent quem et honorare cupientes alicui regi nuntium destinarent.

¶ Nec obstat quod Iacobus parte Petro iudicauerit / quia dupliciter respondetur / uel quod Petrus deferre uoluit Iacobo suo in tribunali existenti ex benignitate : sicut si papa ad episcopum aliquem diuertens permetteret illum de causis occurrentibus sua in praesentia iudicare : Non quia non posset et ille suam ferre si uellet / sed quoniam suo officio illum uiri permisit : Seu quia Iacobus in illa materia legalium suam non dedit / sed dicta prius per Petrum approbavit dicendo & ipse suam opinionem non tantum auctoritatis praestans / sed ut assentiens / petrique confirmans suam per parte aliorum Concilio interessentium sicut in Conciliis fieri est moris / cum editis statutis uel canonibus per Papam mandetur ab aliis .e. placet. Vnde Hier. in epistola 22. ad Aug. Petrum dicit homini decreti institutorem & principem / Iacobus uero non diffiniens / sed diffinitionem factam per Petrum promulgans quia specialis illius loci erat episcopus ait / Ego iudico. Praeterea uerbum hoc non semper importat actum iudicalem / sed extraiudicalem quoniamque importatque idem quod censeo / arbitror / existimo / & similia uerba .

¶ Ad 5. autem respondetur / quod licet papa ut purus homo possit peccare / nullius tamen potest iudicio condemnari ut Bonifacius .f. papa & martyr asserit : & ex allegatis in contrarium liquet do apparet neque propter ea sine remedio salutis remanebit Ha

e. 16. q. 1. c. Multis
& c. In canonibus &
q. 6. c. 1. d. pact. c. 1.

.f. 40. d. Si papa.

bebit. n. sacra scriptura hominum uitia corrigentē & ad sanā
uiam mortales dirigentē. Rūsum est epuloni in .g. euā-
gelica parabola petenti aliquē ab inferis monitorē ad fra-
tres suos adhuc uiuentes delegari/ Moysen habent & pro-
phetas audiant illos. Nō deerit ēt erranti Synderesis/ qua
possit ī semitā rectā salutis reduci. Poterit & ab amicis ad-
moneri exhortariq; iuxta illud Pauli ad .h. Thimo. senio-
rem ne increpaueris/ sed hūc obsecra ut patrē. Nec psumē-
dum est papā graui fore crimine irretitū. Quis. n. / ut ait. i.
Symachus scrūs eē dubitet quē apex tāte dignitatis attol-
lit? Vñ lz possit rephendi/ nō tñ poterit iudicari.

¶ Nec obstat .6. quia licet ut purus homo possit errare
nō tñ propter hoc Conciliū est supra Papā: cū & illud ali-
qñ errasse perhibeatur. Videmus. n. Conciliū Ephesinū so-
congregatū pro reuocatione statutoꝝ in Concilio Calce-
doneē: Videmus etiam opinionē .k. Hier. de accipiente
raptā in uxore pualere constitutioni editæ in Cōcilio uo-
lente contrariū Pontifex tñ utens cōsilio & adiutorio ec-
clesiæ uniūersalis; pro cuius fide/ ne deficeret xps orasse le-
gitur; que errare nō pōt cū sine macula sit & sine ruga/ im-
possibile est q̄ possit aliquid statuere heresim sapiens: qm̄
ut ait .l. Lucius papa. Hæc sancta & aplica mater omnium
ecclesiæ xpi mater ecclesia/ quę per dei oīpotentis grā;
a tramite aplice traditionis nūq̄ errasse probatur nec he-
reticis nouitatibus deprauanda succubuit; sed ut in exor-
dio normam fidei christianæ percepit ab auctoribus suis
apostoloꝝ xpi principibus illibata fide tenus manet. Et
Hier. ad .m. Damasum in sancta Ro. ecclesia quæ semper
immaculata permansit dño prouidente & beato ap̄lo pe-
tro opem ferente in futuro manebit sine ulla hereticoꝝ
insultatione atq; firma & immobilis omni tpe p̄sistet. In
sede etiam apostolica sm̄ .n. Eusebium/ Papā extra macu-
lam semper est catholica seruata religio. Si tamē papa no-
toriam in heresim laberetur/ a qua se nollēt emēdare inq̄

E 2

.g. Luce. 16. c.

h .1. ad Thim. v. c.
.11. q. 7. Paulus.

i .40. d. Non nos.

k .3. 6. q. 11. c. Tria
& c. placuit cū glo

.l. 24. q. 1. A. Recta
& seq.

.m. 24. q. 1. hec ē
fides.

.n. 24. q. 1. In sede.

illa obstinate peristeret deponi poterit & castigari / sicut quilibet alius hereticus: Tunc enim ut in Argu. contrariæ partis deducitur Papatu ipso iure est priuatus omniq; dignitate ecclesiastica spoliatus. Vel s'm alios priuatione dignus ut infra dicitur.

¶ Respondendo uero ad .7. Argu. dico . Papā inq̄tum xpi uicarium eandem cum ipso potestatem habere / & totius ecclesiæ uigorem in se continere. Nec dicitur esse extra ecclesiam sed omnis uirtus ecclesiæ in illo existit ut in capite humano est uidere / quod licet sit inter cetera membra corporis toti tamen corpori dominatur. Est enim Papa in Ecclesia ut Rex in regno / qui quolibet existente in regno est superior. Nec obstat q̄ dicit xpm / apostolis eccl. clauis dedisse / eoq; successoribus / quia dedit illis clauis mediante Petro; ut in argumentis pro parte contraria ad ductis latius apparet maxime in uadecimo.

.o. 22.d.omnes.

.p. 24.q.1.loquit.

¶ Non obstat octauū quia illa coparatio in .d.c. quæ di gnior refertur ad alias domos seu ecclesias quibus prepo nitur sancta Ro. Ecclesia .o. non autem refertur ad Papā Præterea papa ut uicarius xpi est paterfamilias ipsius do mus .p. dei ideo est super ipsam domum quæ est ecclesia & sic super Concilium quod ecclesiam repræsentat.

.q. ff. de don. l. ab
senti & de ac. pos.
.l. qui absenti. C. si
quis al. uel sibi .l.
multum.

¶ Ad nonum respondeo Petrum repræsentare ecclesiā uirtualiter (ut cōibus uerbis utar) non ut simplicem mini strum cum in eo ut capite & fundamento ecclesiæ uis to ra consisteret. Nec aliquo modo est dicendum potestates illi ecclesiæ nomine seu concilii eam repræsentantis con cessam: quia sequeretur q̄ potestas ecclesiæ esset in ipso cō cilio / non in Petro nec in singulis aliis apostolis. Nam ex plorati iuris est q̄ .q. ministro nullum ius queritur / sed domino cuius nomine recipitur. Nihil itaq; Petro quesitum fuisset iurisdictionis uel potestatis si clauis ut minister ecclesiæ recepisset quod dictum manifeste est falsum. Si uero ut collegio ecclesiæ apostolis clauis potestas data

fuiſſet nihil ſingulis apoſtoliſ uideatur queſitū. Quod .n. datur collegio ſingulis de collegio minime datū .x. cenſetur. Prophani etiam cum de collegio ſint paris cum apoſtoliſ iuriſdictionis exiſterent. Porro ſi diceretur Conciliū Episcopos & ſacerdotes miniſtros deputaſſe Queſo ubi hoc legitur t̄ Quis hanc uniuerſalem eccleſiam per totū orbem diffuſam & in ſpeluncis latentem ob tyrannorum ſequitiam congregandi facultatem conceſſit̄ cū temporibus Conſtantini ſacri Canones Cōcilia generalia cōgre- gandi initiū ſumpſiſſe .s. referant. Præterea licet conceſſio aliqua fuiſſet apoſtoliſ ut collegio attributa hoc non fuit ſine Petro ideo petro ut principali paſtori & ut capiti per eum in alios diſtribuenda poteſtas huiuſmodi clauī conceſſa fuit: ut habetur latius in argumentis cōtrariis in .x. argu. Petrus ergo pro eccleſia clauē recepit ut ſuperior in eccleſia pro ſe & .x. ſucceſſoribz ſuis & in omnibus eccleſiæ prelatiſ: Ab eodez tamen & ſucceſſoribus ſuis de putandiſ ad cōem eccleſiæ utilitatem.

¶ Similiter ad .ro. argu. reſpondendo dico q̄ illud fuit ex ſpeciali inſtinctu ſancti ſpiritus ne alii ad ſimilitudinez Petri ſucceſſoris eligendi facultatem ſibi conceſſam crederent. Cum in eligēdo facilius unus decipi poſſet q̄ mul- ti. Ideo ſtatutum fuit ne papa poſſet ſibi ſucceſſorez elige- re: ſed per ſacerdotum conſenſum eligeretur. Et hoc ex cō- ceſſione dei ut .u. Anacl. aſſeruit. Præterea Clemens ipſe ne permiſioſi exempli cauſa uideretur ſponte renuntiauit. Verum ſacerdotes & Episcopī non ipſius Petri factum re probantes quod facere minime licuiſſet: ſed quia cum pe- tri prouiſio per Clementiſ renuntiationem ſuum effectū habere .x. deſuiſſet: uacante ſede ſuo iure uſi Linū in pon- elegerunt: ſtatuentes de cetero eodē ſancto ſpiritu dictan- te nullum poſſe ſibi ſucceſſorem .y. eligere: quod & pon- tifices poſtmodum approbarunt.

¶ Ad .ii. autem reſpondeo, Affricanum Conciliū &

.x. r. q. 2. q̄ manu- mittit. ff. de in ius uo. l. ſed ſi hac .§. q̄ manumittitur.

.s. 15. d. c. i.

.t. 24. q. 1. Audiui- mus.

.u. 79. d. c. ſi.

.x. de elect. ſi elec- tio & de renun. c. uno li .6.

.y. s. q. 1. §. hiſ oibz & per totum.

.z.c. In sinodo. 63.
d. i phc. vi. & cle.

.a. ii. q. 7. petr. & c.
Nos si cōpetenter
& c. Nūc. aut. 21. d.
.b. 2. q. 5. Mādastis
& c. Auditū.
.c. 23. d. i noīe dñi.
3. q. 6. dudum.
id. 21. d. c. i. 25. q. 1.
c. 2.

Gregorium ex humilitate fuisse locutos sicut uidemus pa-
pam in subscriptiōibus p̄fatiōibusq; oībus seruū seruoꝝ
dei se .z. nuncupare. Hoc tñ eius plenitudinem & potesta-
tem nequaquā habet alterare uel diminuire. Sicut quando
alterius iudicio se submittit uel obiecta purgare se offert:
prout petrus ipse apostoloꝝ princeps Gregorius & Leo
.4. fecerēt aliosq; complures legitur fecisse .a. Pontifices/
non propterea sequitur q̄ ex debito necessitatis hoc face-
re teneantur ut .b. Sixtus & Leo aiunt: Vnde nō propter
hoc minus sequitur quin sit uniuersalis Pōtifex/ut .c. Ni-
colaus Iuliusq; affirmant. Appellatur & summus sacerdos
& .d. Pontifex quandoq; & princeps: ut in argumentis
partis contrarię latius explicatur maxime in .43. argu. Et
licet Ecclesia Ro. in numero alię i uniuersali sit ecclesia
est tamen ut domina aliarum & ipsius uniuersalis ecclesię
caput/ neq; hoc est absonum: & Calixtus asserit Ro. eccle-
siam uniuersalis ecclesię caput: ut in .21. argu. cōtrarię par-
tis probatur.

Respondēdo ad .12. argu. dico Gregoriū ibi quatuor
sacra concilia nō immerito uenerari cū in illis firma sint
iacta fidei fundamenta ac oīs bene & recte uiuēdi norma
fidelibus oībus tradita. Spectat. n. ad papā ad animā usq;
& sanguinem illa cōfirmare ut sacri canones pluribus in
locis .c. testant/ maxime in iis quę sunt fidei. Tunc. n. pa-
pa determinatiōi Cōciliū stare .f. tenet qñ bñ decerneret.

Ad .13. argu. respondetur q̄ loquitur qñ nō est aliq̄s
certus papa in quo ut xp̄i uicario plenitudo potestatis ex-
istat: Tunc merito a sanctis patribus est ordinatū ut Cōci-
lium in istis debeat prouidere: & hoc puenit si ex cōten-
tione Cardinaliū duo eligunt/ cū ipsi Cardinales sint su-
specti: quoz de facto agit: merito tunc iudicabit conciliū
Et dū Panormita dixit textum illum nihil operari/ nisi
intelligeretur per illum. tex. datā ptatem Concilio supra
papā instante necessitate ecclesię/ Dico q̄ multū opatur:

quia h̄ alias ubi de papę electiōe dubitat nō sit superior q
de illa iudicetur s̄m .g. Inn.3. in suis ep̄is decretalibus .
Tñ ubi duo in discordia eliguntur Cōcilium tunc iudex
erit reiectis Cardinalibus ut suspectis .

.g. de elec. c. l3 i fi.

Restat ut. 14. arg. respondeam: & dico Papam a nullo
nisi a Deo iudicandū q̄runcūq; dilapidantē dissipantēq;
ecclesiam: causa heresis tñ excepta. Nec. est bona similitu
do premissa: quia Petro & nō ecclesię sunt data potestas
clauium: ut supra clarius est probatum. Itē nec illi de pec
ratore qui postea factus est malus/ ut censeatur reuocatus
ex tacita mente domini/ quia alia ratio est in deo cui no
ta sunt omnia anteq̄ fiant: Et alia in homine ex post fa
cto iudicante: qui si scisset malos mores procuratoris po
stea futuros illum minime ab initio instruxisset. Nec dee
runt tunc remedia ad inconueniētia supra deducta: Plura
enim dantur remedia a sacris doctoribus/ quorum aliqua
posui in responsionibus ad. 5. & 6. argu. supra adducta .

Vnum est oratio ecclesię uniuersalis. Si enim multus ua
let apud deum s̄m Iacobū apostolū deprecatio iusti ass
dua: multo magis totius ecclesię oratio pręualebit. Si
enim pro salute Petri in uinculis positi est exaudita/ pro
illius etiam successore preces fundens a deo minime ne
gligetur/ quo remedio contra tyrannum utendum esse di
uus Thomas asseruit in li. de Rege & regno. h. Cor enim
Regis in manu dei est & quocunq; uoluerit uertet illud.
Iple enī deus Asserui crudelitatem mitefecit. Ipse Nabuc
donosor feritatē/ deū blasphemantē ad illius oīpotentiam
p̄dicandi .H. conuertit: Hoc remedio adiuta est ecclia 3
.i. Anastasium Papam. 2. turpi morte pereuntem: Hoc re
medio usus est & Hilarius contra Leonē papā seu Liberiu
m s̄m nonnullos qui contra illū orando pualuit. Aliud
est remedium ut malis illius operationibus/ xp̄ianaz rem
pub. pturbātibus manifeste per Cardinales eccl̄asticosq;
platos ac seculares ptātes resistat/ sicut & Paulus .k. petro

.h. ep̄la iter claras
i prin. C. d. sū. tri.

.H. Daniel. 4. c.
.i. 19. d. Anastasius

.k. ad gal. 4. c. 9.
7. paulus petrū.

J. Glo. in. c. p. prin
cipalē. 9. q. 3. & tex
& glo. in. c. q. ad p
petuā. 25. q. 1. Inn. i
c. q. to d. cōsuet. &
in. c. inq. sitionis d
sent. exco. & ibi p
alios Cano.
.m. Glo. in. c. 1. de
renun. li. 6.
.n. 40. d. si papa.
.o. d. appel. c. Dile
ctus in. 3. col.

.p. 6. q. 1. ex merito

.q. 8. q. 2. audacter.

.Q. Psal. 54.

restituisse dicitur. Sicut si Papa thesaurū ecclesiæ in consan
guineos dilapidaret: uel ecclesiam sancti Petri destrueret
& palatia edificaret/Idem si uellet uniuersalis ecclesiæ sta
tum pturbare/epōs oēs deponere/& similia ppetrare. Tūc
enim s̄m Canon. sacros ei non est parendū sed .i. contra
dicendum cū humilitate & reuerentia: non tñ ad eius est
depositionem ppea procedendum. Et ita etiam dicit Pe
trus de palude & Petrus de monte ep̄s Brixien. Quia imo
nec propter. m. insufficiētiā nec propter morū inhonestā
tem nisi solam ob .n. heresim potest Pont. priuari. Tertiū
remediū ut per suū confessorem repræbendatur nec ab il
lo absoluat. quod remediū tradidit excellens iurecons.
.o. Bal. perusinus. Aliud remediū dedit beatus Thomas
.2. 2. c. q. cētesima arg. 2. Quod pape manifeste uendētis be
neficia principes tales prouisiones non recipiant/ quia nō
pastores sed fures iudicandi per fenestras nō per hostium
uolentes intrare. 10. 10. c. q. si remedia hominū ad emēda
tionem eius non sufficiunt quod non est credendum/ di
cente saluatore dēgo uobiscū sum usq. ad consumationem
seculi qui nunq. ecclesiā deseret. Neq. si idem regnare pō
tiffices malū permittat propterea q. eam destituat dici opz
quia ut inquit Iob. 34. Dñs regnare sepe facit hypocritas
propter peccata populi. Et Osee. 13. c. dabo uobis regē in
furore meo. Et Gregorius .p. in moralibus. Nonnunq. ex
merito plebis ep̄i depmuntur quatenus procliuius cadāt
qui sequuntur. Et non semper princeps populo/ & iudex
ecclesiæ pro dei arbitrio dantur/ sed prout merita nostra
deposcunt/ si mali sunt actus nostri & operantur maligna
in conspectu dei dantur principes nobis s̄m cor nostrum
ut diuus. q. Hiero. attestatur. Tollerandū est equanimiter
quod ad nostram emendationē oīpotens ordinauit/ quia
malus: ideo uiuit ut corrigatur aut ut per eum bonus ex
erceatur. ait Aug. super li. Q. Psal. Et oportuno in tpe
deus ecclesię necessitati prouidere solet/ q. nō derelinquit

sperantes in eo. Et licet multæ sint tribulationes iustorū /
de his tamen omnibus liberauit eos dominus ut ait Psal
mographus Psal. 33.

¶ Ad. 15. argu. rñdendo dico/ q̄ sicut de corpore anima
lis contingit loqui dupliciter. Vno modo totū corpus su
mendo cū capite: Alio modo corpore ipso sine capite ac
cepto/ Ita & de corpore Ecclesię. Qñq̄ enim per ecclesiam
nominatur corpus: qđ xpo ueluti capiti iungitur/ Qñq̄
caput & membra simul iuncta nuncupantur. Sic de uni
uersali ecclesia dupliciter dici pōt. Vno modo ut dicit fide
liū oīum collectionē seu uniuersitatē/ nullo exēpto oīno
Et hoc modo caput simul cū membris accipitur. Et sic in
telligit cū dicit ecclesia non potest errare & sponsa xpi &
alia id genus. Alio modo loqui contingit cū membra a
capite seiunctim capiuntur. Fideles inq̄ beati Petri uelut
capitis & successore curæ permitti: Illiq̄ ut capiti uniti: &
tunc cū de illa fit sermo intelligit de corpore incompara
tione ad caput illius. Cum enim nihil referatur ad se ipm
neq̄ possit quis esse sibiip̄i subiectus: necesse est ista distin
ctē intelligere/ cū dicitur Petrus caput totius ecclesię & to
tius gregis dominici Pastor/ & alia id genus in superiori
bus deducta. similis distinctio fieri pōt de regno aliquo/
uel principatu: Quandoq̄ enim simul subditi & princeps
nominantur. Aliquando subditi tm̄ sicut dicimus: Hoc re
gnum est illius/ Ille huic regno dominatur. His p̄missis
ad contraria dicendum est duorū capitū in eodem corpo
re absurditatem cessare xpi. s. & papæ: quia hic est caput /
ut uicarius xpi: & sic p̄ uno tm̄ capite de iure .x. reputat̄.
¶ Ad auctoritatem uero Gelasii rñdetur negando conse
quentiam/ quia arguitur ab auctoritate negatiue: & si ibi
non habetur aliis in locis deductis hoc probatur. Vel di
cendum q̄ licet ecclesia Ro. sit de uniuersitate ecclesię ge
neralis/ non incōuenit ut illius sit caput illiq̄ p̄f̄it: sicut
in corpore humano est uidere cuius caput illius partē dici

.x. c. 2. de cōsue. in
6. c. 1. de offi. uica.
eo. li. Cle. 2. de re.
scrip. c. sua de off.
uica. 25. d. p̄lectis.
93. d. c. fi.

exploratissimū est: & tñ corpori præesse nō ambigitur. Si
 mile uidemus in Rege/qui de regno esse dicitur cui p̄est:
 Ita & Ro. ecclesia/ls̄ uniuersalis sit pars/tñ ueh̄t membrū
 honorabilius (caput, s.) illi p̄s̄idere firmiter est tenēdū.
 Et hoc probant uerba Calixti papę adducta in .s. arg. par
 tis contrarię. Vel dato q̄ Ro. ecclesia uniuersali p̄esse nō
 possit/utpote q̄ illius pars sit:nō per hoc sequitur quin pe
 trus/qui ecclesię Ro. fuit prelatus uniuersalis eccl̄ię pre
 latus non sit & uerus xp̄i uicarius. Pręterea si ecclesia Ro.
 est ceteris p̄lata oībus/ ergo & eccl̄ię uniuersali q̄ ex illis
 constat (ut sēpius supra dixi) Et probatur ex auctoritate
 Gelasii supra adducta Nec est ēt inconueniens duo capita
 esse in corpore mixto/quorū unū sit principale/ aliū prin
 cipali subordinatum: sicut est in ciuitate sub Rege consti
 tuta in qua sit rector eiusdem/& cū eo Rex/tum ciuitatis/
 tum regni totius caput & dñs. Pręterea non est uerū pro
 prie loquendo q̄ ponantur duo capita separata: quia Pa
 pa nō est caput aliud a capite ipso/quod est xp̄s omnino
 distinctū/uerū illius est uicarius/eius personā in terris re
 ferens/oēm q̄ ipsius auctoritatē & p̄tatem representans.
 Papę quoq̄ iudiciū/dei iudiciū .s. reputatur/ eiusq̄ tribu
 nal/xp̄i tribunal existimatur/illiusq̄ sn̄ia/dei sn̄ia censet:
 Et ideo nō pp̄rie duo sunt capita/sed unū oīno: ut Boni.
 in extrauaganti: unā sanctā egregie hoc declarat/ qm̄ ubi
 unū pp̄ alterū utrobique tñ est .t. unū. Cum uero dicitur
 uniuersalē eccl̄iam Pontifice p̄fectiorē: dico hoc esse fal
 sum/quia cū papa sup̄ totā eccl̄iaz princeps a xp̄o sit posi
 tus/dñ Petro ait: super plebē meā principē te constitui/ ut
 cantat ecclesia. Perfectior erit ratione p̄tatis/& respectu au
 ctoritatis uel iurisdictionis dignior & maior toto residuo
 coporis ecclesię/quis quo ad aliorū bonorū spiritualiū ple
 nitudinem eccl̄ia ipsa dignior sit ipso Pont. atq̄ p̄fectior.
 Maior nāq̄ illoꝝ copia in tanta hoīum multitudine q̄ in
 uno homine/quis sc̄tissimo reperit. Pōt ēt p̄fectio hmōi

.s. De Transl. p̄la.
 c. Inter. & .e. q̄to

.t. sr. d. c. eos. no.
 glo. de. de. exco.
 me. latorēs in uer
 bo. officio:

de interiori pfectiōe charitatis intelligi q̄ pfectionis uim
culū ab aplo noiatur: Hoc mō & uetula poterit dici Pon.
ipso pfectior. Dū uero dicit Papā esse nō posse caput unī
uersalis ecclīe cuius ipse sit membrū sed p̄ticulariū ecclē
fiarum/ex eo q̄ ab illo p̄tatem recipiunt: nō detur negādo
assumptū. Dicimus enim illū esse caput uniuersalis ecclīe
collectiue cū sit directōr ipsius sicut princeps populi sui.

¶ Ad decretū uero Constantiē & Basiliē Cōcilii nō
dendo dico decretū illud nō loqui generaliter de quoli
bet Concilio sed specialiter de Cōcilio Constantiē: qđ
ex illius p̄fatione p̄ dū dicit in spū sancto legitime cōgre
gata. &c. Et sic de synodo illa tunc congregata Constā:
quo tpe non erat unus Papa certus & indubitatus sed plu
res scismatici/ quorū quilibet p̄tendebat se Papam. Nec di
cit dictum Conciliū habere plenitudinē p̄tatis supra Pa
pam: sed solū cōtra eū qui se papali dignitate p̄sumit exē
ptum. Nec mirū si illis casibus tenet quilibet obedire cō
cilio/ cū de causa fidei agatur ad tollendū. s. scisma & uni
tatem ecclīe conseruandā/ & stante periculo uniuersalis
ecclīe uel fidei p̄sumit p. u. Cōcilio: qñ de papæ certitu
dine dubitat: imo tunc si esset certus Papa in causa pprie
heresis is pculdubio s̄m cōem doctōrū s̄niam subesset. x.
Cōcilio legitime cōgregato. Verū illud cōciliū non fuit
nūc/ quia tūc cū tres se gererent p Pont. Grego. B̄ndic. &
Ioan. 23. ab his solis factū est Conciliū qui Ioanni obediē
tiam p̄stabant/ ceteris orbis p̄tatis minime cōsensū prestā
tibus: unde speciale cōciliū potius fuit illud q̄ gñale: & su
pra reliquos q̄ nō cōsēserūt p̄tātē nō hñs. Prēterea Marti.
.v. papa postmodū in Concilio creatus illud decretū con
ciliū irritasse uidet: ut patet in epistola decretali Ioannis
Hus heresiarchę errores reprobante: Inter quos duo dam
nantur prācipue unum / dum noluit Petrum non fuisse
nec esse caput sanctę Ecclesię catholicę. Aliud q̄ Papa ca
nonice electus reius proprio nomine nō expressio non sit

.u. 24. q. 1. Aresta.
25. q. 1. q̄ ad ppetuā
& .c. Sunt qđā. c.
omne & .c. Gñali.
.x. 40. d. Si papa.

successor beati Petri/ nec habeat sup̄mam auctoritatē in
 Ecclesia dei. Ex hac impugnatione p; Martinum dicti Cō
 ciliū decreta minime approbasse: maxime dū a xpo dicif
 in p̄fatione potestātē Conciliū accepisse: qđ de solo Con
 cilio si intelligatur absq; Papa pr̄ter causam heresis est
 falsum/ ut latius probatur in argumentis pro parte contra
 ria allegatis. Pr̄terea constitutio Conciliū non ligat pon
 tificem quia aut dicis factam a Concilio cui p̄est papa.
 Et tunc dicitur facta a papa tanq̄ auctoritatē prestante/ ut
 .y. iura uolunt tum ciuilia tum canonica/ nō a Concilio.
 & per consequens successorem nō ligat/ quia par in parē
 non habet imperiū. Si uero dicis factam a solo Concilio
 tunc quicquid in ea pr̄ter causam heresis fuerit ordina
 tum/ Papā non ligat tanq̄ factū a minore/ quia dempra he
 resis causa/ Papa est supra Conciliū / ut probatur in argu.
 partis contrarię. ¶ Ex hoc infer̄ constitutionē factam in
 Concilio Constantien̄ de congregando Conciliū singu
 lo decennio nō arctare Pontificē/ etiā si in ea foret clausu
 la decreti irritātis. ¶ Infertur & aliud qđ ppter lapsum ter
 minum in nulla mora potest constitui quia in oībus con
 ciliis Ro. Pontificis semper excipitur .z. auctoritas & .a.
 leges dicunt/ ubi nulla petitio/ ibi nulla mora • ¶ Item
 qđ talia statuta sunt nulla in p̄iudiciū Ro. Pon.
 ¶ Ad argu. uero quo negatur Petrū supra uniuersalem
 ecclesiam clauē accepisse patet responsio ex solutiōibus
 datis ad .16. & .17. argu. quia imo accepit clauē super sin
 gulas ecclesię personas & super ipsam uniuersalem eccle
 siam: & in argumentis partis cōtrarię dū ad dicta p Abb.
 siculum respōdebitur satis dicetur. Dum uero dicitur de
 Papa facto furioso qualiter succurratur ecclesię. Dico ne ad
 iungatur afflictio afflictio/ dandū illi .b. coadiutorem ad
 aliorum prelatorum exemplum quibus in furorem uersis
 uel amentia sacri Canones de coadiutoribus prouiderūt.
 ¶ Hieronymi quoq; auctoritati respondetur dicentis /

.y. l. 2. §. oīa .C. de
 uere. iu. enucl. c. hi
 qui auctoritate de
 preben. in .6.

Conclusio.

Conclusio.

Conclusio.

.z. d̄ elec. significa
 sti. 25. q. 1. §. his ita.
 12. ff. si cer. pe. l. Vi
 num & l. qđ te &
 utrobiq; no. & de
 uer. ob. l. si ex leg.
 cā. & l. si pupillus

b. 7. q. 1. cū pcussio
 d̄ cle. egro. p totū

q̄ orbis maior est urbe quia nō loquitur de potestate aut auctoritate Iurisdictionis orbis / respectu Ro. ecclesie seu Aplice sedis / sed respectu consuetudinis quæ tanto maioris esse auctoritatis dicitur & roboris firmioris quāto generalior est / a pluribusq; seruatur: sicut de canonicis scripturis seruandis Aug. c. loquitur s̄m quam regulam certū est / q̄ consuetudo orbis generalis p̄fertur cōsuetudini urbis speciali / quā apostolica sedes minime seruari mandauit. Quo casu omnes .d. ligaretur Canon: deberetq; ab omnibus custodiri. Qd̄ aut̄ de consuetudine Hieron. intellexit / patet quia loquitur de consuetudine in Ro. urbe tunc uigente: qua Diaconi quidā p̄f biteris ante ponebantur / cuius consuetudinis auctoritate diaconi pleriq; suffulsi p̄ferendi se p̄f biteris occasionem usurpare n̄ tebantur / cum t̄n contraria esset per orbem consuetudo: & ista est opinio Io. glo. auctoritatem p̄allegatam Hieronymi exponentis.

.c. 18. d. c. in canonicis.

.d. de const. c. 1. 11. d. nolite no. d. ab. in. c. ad abolendū de heret. col. 2.,

¶ Non obstat. xix. argu. quia Hieronymi auctoritas de Pont. nil loquitur. Et licet quando papa est iudicandus / Conciliū tunc sit iudex / hoc t̄n in causa heresis cōtingit: Nec mirum cū tunc papa esse desinat s̄m opi. Io. glo. Vñ licet papa peccet & infatuetur / non tamen ab aliquo iudicabitur nec etiam a Concilio: ut hęc oīa latius probantur in argumentis p̄ contraria parte deductis maxime in 26. Et eodem mō respondetur ad illud Io. 15. si quis in me nō manserit mitteretur foras & arescet. quia papa peccans nec se corrigens sicut & ceteri peccatores gehennę incendii mancipabitur / quinimo grauius q̄ alii punietur / quia ut ait. e. Hilarius papa grauiora delicta facit sublimitas delinquentium / nō t̄n q̄ p̄p̄a possit ab humano iudicio cōdemnari. Potest & ille tex. Io. intelligi de eo qui non manet in xp̄o / & sic ab unitate xp̄i discedit: Is autem hereticus est uel scismaticus / quo casu papa subicietur Cōcilio / ut dicitur in. 26. argu. partis contrarie.

.e. 25. q. 1. nulli. 40. d. homo.

.E. 25. q. 1. q̄ ad ppe
tuā & .c. p̄fidim⁹ &
.c. prima salus &
.q. 2. c. priuilegia.

¶ Non obstat uigefimum argumentum / quia prædic-
ta in contrarium allegata loquuntur in iis quæ pertinent
ad fidem quo casu statuta bene per Conciliū in fauores fi-
dei nequeunt inmutari: dicente Leone. E. Pontifice / quæ
ad perpetuam generaliter ordinata sunt / utilitate in nulla
commutatione uariantur; nec ad priuatum commodum
trahantur quæ ad bonum sunt cōmune præfixa; Et Hila-
rius / Confidimus quod nullus iam ueraciter Christianus
ignoret uniuscuiusq; Synodi constitutum quod uniuer-
salis ecclesiæ probauit assensus / nullam magis exequi se-
dem præ ceteris oportere q̄ primam / quæ & unamquamq;
synodum sua auctoritate firmauit & continuata modera-
tione custodit. Item Hormisdas prima inquit / salus rectæ
fidei regulam custodire / & a constitutis patrum nullatenus
deuiare; Leo etiam Papa Martino Augusto rescri-
bens ait / priuilegia Ecclesiarum & Monasteriorum sancto-
rum patrum auctoritate instituta nulla possunt improbi-
tate conuelli / nulla nouitate mutari. In quo opere auxili-
ante Christo fideliter exequendo necesse est huius sanctæ
sedis Pontifices perseuerantem exhibere famulatum. Di-
spensatio enim nobis credita est. Item .E. Gregorius / si
ea inquit destruerem quæ antecessores nostri statuerunt /
non constructor sed euersor esse iuste comprobaret / te-
stante ueritatis uoce / quæ ait. Omne regnum in seipsum
diuisum non stabit / & omnis scientia & lex aduersum se
diuisa destruetur / & dictum est aliquid superius.

¶ Ad uigefimū primū argu. respondeo q̄ Apostoli po-
suerunt in urbibus Patriarchas & primates Petro ordinan-
te & auctoritatem prestante quod & .f. Clemens uidetur
asserere / uel ex potestate deriuata a Petro in illos hoc or-
dinarunt / Neq; hoc habet propterea Petri potestatem in
aliquo imminuere / quin ea solus per se facere potuisset si
uoluisset; Sed consilium aliorum adhibendum censuit
ad tollendum scandalum quod oriri forsitan potuisset. ſi

• .f. 80. d. c. 2.

in exordio fidei uoluisset solus omnia ecclesiastica negotia pertractare. Sicut euenit nūc in papa cum consilio Cardinalium negotia peragente/ licet illa possit solus per se expedire eorum consilio minime requisito / Nam ut ait Apostolus non omnia quæ licent expediunt.

¶ Respondendo autem ad uigesimū secundū argum. nego assumptum argumenti. Et dico Concilium nihil statuisse sine consensu & auctoritate Papæ præterq̃ in causa fidei: quo casu loquuntur primo inducta Gratiani compilatoris decreti & Leonis quarti. In ceteris autem Papæ auctoritas una cum Concilio interuenit prout Bernardus glo. in decretalis epistolę Leonis Papæ expositione cōfirmat/ alias statuta Cōcilii nō .g. ualerent tanq̃ ab inferiore facta. Prima enim sedes ut ait .h. Zosimus unamquāq̃ synodum sua auctoritate firmavit. Verum auctoritate pōtificis accedente omnia gesta Concilii ualent tanq̃ a pontifice facta/ dum modo aliquid in præiudicium Ro. Sedis non statuatur: Huiusmodi enim constitutiones in sedis apostolicę p̃iudiciū non tenerent: & generalis approbatio uel auctoritas papæ ad statuta talia sedi apostolicę p̃iudiciū afferentia non .i. trahuntur. Et dum dicitur Cōcilia dedisse primatū ecclesię Ro. r̃ndeō q̃ non tradiderūt sed darūla xp̃o cōprobarunt diuinam uoluntatem facto ipso probantia & debitę executioni mandantia. Et hoc uidet̃ Iulii papæ auctoritate & symachi comprobari: ut dicetur in .26. argu. partis contrarię.

¶ Licet in r̃nsione ad .15. arg. aliqua dixerim ad solutionem .23. arg. pertinentia / tñ pro clariori p̃missioꝝ intell̃ genia dico papā monitionibus & exhortationibus q̃tuz fieri potest ad mentis sanitatem & in rectam uitam dirigēdū/ aliāq̃ remedia oportuna adhibēda/ quibus tū illius salutē / tum cōmuni Christianorum utilitati/ consulatur / de quibus in superioribus suis loquutus: Cum aut̃ ab illo oēs prelati dependeant nō est p̃ciscindendus. Est. n. caput

.g. 3. q. 6. d. dū .x.
q. 6. ideo .17. d. per
totum .
.h. 25. q. 1. c. 1. & .5.
his ita;

.i. c. 1. d. in iur. li. 6.
c. uenientes d. iur.
iur.

.k. 19.d.c.ita dñs.
de elect .c. funda-
mēta li.6. i pñc.
.l. Math .18. c.

.m. 40.d.si papa.

.n.9.q.3.c. Aliog.

.o. 13.c.

.p. Math.ulti.c.

.q. 6.q.1.si oia de
pen.d.3.c.penul.

ecclesię suas uires in reſeruum corpus .k. diffundens/ uſi
ſicut caput in corpore. Melius in quo omnis ſenſus/ mo-
tus/ uirtuſq; conſtat. Melius in quo omnis tota uis uitę conſiſtit/
ſi languet a corpore p. .o. iubetur a .l. Saluatore cę-
tera membra languere. Mandante proiici / & a corpore
ſeparari: Ita & Pont. a quo ut ait .m. Bonif. papa poſt de-
um ſalus uniuerſitatis fidelium ſpecialiter dependet non
eſt ab eccleſia remouendus/ quia ſcleroſus: dei quippe ſo-
lius iudicio reſeruat: & ut ait .n. Symachus. Nolite eas
animas inquisitionis non habere formidinem: quas deus
ſuo præ cęteris reſeruauit examini: Non habet apud illum
reus de allegationis nitore ſubſidium. &c. Melius eſt etiã
ut ait Suſanna illa upud .o. Daniele in incidere in manus
hominũ/ q̃ in manus dei uiuentis/ Neq; propterea creden-
dum eſt xpm eccleſiã ſuã uelle deſtituere/ cũ qua uſq; ad
conſumationem ſeculi futurũ ſe. p. promiſit. q̃ ſi papę cri-
mina in hac uita non puniuntur/ in alio ſeculo acrius ple-
ctenda ſeruantur/ ut .q. Anacleus & Chriſoſt. aiunt. Qua-
re ordinatiſſime factum eſt/ ſi deus papã a nullo præter he-
reſis cauſam uoluit iudicari: in hoc quippe diuinę proui-
dentię ordo perſpicitur: dum prima in poſteriora agunt/
monendo/ regendo/ & corrigendo/ nõ econuerſo. Vnde
cum papa ſit primus in mundana Hierarchia/ ita debuit
inſtitui & ordinari ut ipſum omnes alios iudicantem ſo-
li xpo conueniat iudicare. Ideo Gloſa. ſuper Pſal. 50. ibi
Tibi ſoli peccaui &c. ait/ quia oĩbus rex eſt ſuperior ideo
a deo tantũ qui maior eſt/ puniendus. In cauſa itaq; here-
ſis tñ qui maior eſt/ puniendus. Rõ aut quare in cauſa he-
reſis tñ poſſit iudicari aſſignatur in .26. argu. partis cõtra-
rię. Et licet manifeſte contra eccleſiã facienti & illas ſcan-
dalizanti de facto ſit obuiandum & reſiſtendum: non tñ
propterea eſt condẽnandus uel deponẽdus: quia ſi argu-
iſtud procederet/ poſſet quilibet ſubditus contra dominũ
delinquentem inſurgere/ illũq; punire ſiue clericum ſiue

profanum quod Boemox erat argu. uolentiū clerū delinquentem corrigere in Cōcilio Constantiē damnatum.

¶ Nunc ad allegata loco. 24. respondeo negando consequentiam/ q̄ ex quo Petrus post xp̄i resurrectionē maiorem p̄minentiamq̄ inter alios est sortitus: non mirum si hoc Apostoli nescientes utputa future p̄lationis ignari de hac superioritate inuicem disceptabant: Et l3 sciunt principatum Petro a domino repromissum dicente: Tu es Petrus &c. tñ cū adhuc forent scripturaz ignari/ & in fide minus stabiles/nesciebant adhuc esset ne xps promissionem illa adimpleturus. Verū post resurrectionē dominicam xp̄i sniam & uoluntatem plenius cognoscētes iudicio magistri paruere/ illiusq̄ ordinationi acquieuerunt: Petrusq̄ deinde principē eorū esse uoluerunt/ ut .x. Anacletus testatur. Dum autē dicitur q̄ qui maior est fiat sicut minor/ nō propterea prohibuit Apl̄is uti superioritate iurisdictionis/ ut quilibet reputaret se minorem aliis respectu officii & potestatis/ sed respectu humilitatis/ ut quo esset quis maior eo foret humilior. Iuxta illud ecclesiastici q̄to maior es tanto te humilia in omnibus. Et .s. Grego. oēs inquit s̄m humilitatem pares sumus. Et dum xps dominationem Apl̄is interdixisse quibusdā uidetur: r̄ideo q̄ uerbis Euangelii diligenter consideratis in oppositū facit illa auctoritas: quia nō omnis principatus sed tyrannicus in̄ interdicitur/ sicut principes gentiū faciebant/ subditis ut mancipiis imperitantes. Duplex quippe est dominium s̄m Tho. in apostilla super Math. Vnū p̄sidentiz / & talis dominatus prelati conuenit: & hoc apostolis nō interdicitur: q̄d p3/ quia xps ut canit ecclesia Petro dixit: Super plebem meam principem te constitui: & de apostolis Psalm. 144. dicitur. Constitues eos principes super omnem terrā. Et de exercitio pastoralis p̄sidentiz cōmissę petro dicitur Io. ulti. c. Pasce oues meas. Alterū dominiū est ad seruitutem relatiuū: & hoc a xpo apostolis interdicitur. Hoc tam

.x. 21.d. In nouo.

.s. 22.d. de Cōstantinopolitana.

G I

.r. .95. d. ecce & .c.
esto. 45. d. due pri
ma. pet. cfi.

.r. Apłus Petrus suis in epistolis quā Hier. prohibet oībus
platis in subditos exercere; quoz officium est ut suas utili
tates negligāt/ & illoz procurentur Chrysost. sup Math.
loco p̄allegato affirmat.

[Non obstant. 25. loco deducta/ quia Paulus nō negat
Petri auctoritatē/ sed tm̄ sui Euangelii ueritatem ostendit
tria ponens: Vnum q̄ apostoli quibus cum suum cōtulit
euangelium ut uerum approbarunt. Alterum q̄ nihil su
pleuerunt uel addiderunt: Tertium q̄ in suam societatem
ut uerum apostolum receperunt: quare ratione perfectio
nis doctrinā aliis Apostolis non fuit inferior: Petro autē
in duobus par fuit/ quia & ipse a xpo erat immediate apo
stolus constitutus: Insuper ab eodem in euangelio instru
ctus ut Petrus. Quoad iurisdictionem uero Petro longe in
ferior: Nec latebat Paulum Petrum esse caput cum ab eo
cephas appelletur/ quod caput significat. Et licet Paulus a
Christo immediate apostolatū acceperit ut & ceteri
Apostoli: Petrus tamen alioz caput est institutus a domi
no: qd̄ ex eo patet/ quia Paulus ad Petrū uenit cum eo de
euangelio collaturus/ licet esset a xpo p̄dicator gentiū
constitutus. Et ut inquit Hieronymus ad Augusti. Paulus
non habuisset securitatem p̄dicandi Euangelium / nisi
Petri & eorum qui cum eo erant fuisset sententia roborā
tum: ut ex fine epistolā ultimę ipsius Petri euidenter ap
paret. Et dum dicit creditum sibi euangelium p̄puti/
sicut Petro circumcisionis: non per hoc facit se parem Pe
tro/ quem Ecclesię caput appellat: Nec credidit Petri pote
statem ad circumcisos restrictam / licet eo tempore quo
Hierosolimā & Anthiochię morabat/ multos tum ex iu
deis tum ex gentibus ad fidē conuerterit: ut de Cornelio
centurione legitur Act. 12. ca. Et dum Glo. dicit p̄incipa
liter sicut Petro fuisse creditum Euangelium uerum dicit
quo ad p̄dicationis non autem p̄lationis officium.
Non obstat quod de societate dicitur Petrum fuisse sociū

Paulo qđ equalitatē significare uidetur/nō superioritatē:
 Cum superior non soleat socius appellari: quia dico hoc
 falsum sicut in libris .u. Regum apparet: ubi dicitur fuit
 Rex Saul & socii eius ad querendum Dauit: & dominus
 discipulos suos .x. fratres appellare non erubescit. qđ uero
 Paulus Petro resistit hoc nullam in Paulo æqualitatem
 uel superioritatem arguit: Licet enim in causa fidei (pro-
 ut illa erat) subito erranti prelato contradicere/ illumq;
 repræhendere: ut .y. Grego. ait: sicut & pape scandalizan-
 ri ecclesiam licitum est resistere: ut tradit .z. Gelasius &
 Innocen. quartus. Ad dictum deuteronomi diis non de-
 trahes. &c. Dico talem repræhensionem fuisse fraternam/
 non detractionem uel maledictionem. Nec obstat dum
 .a. Hiero. ait Paulus petrum non repræhenderet si se non
 imparem sciret: quia loquitur de uitæ puritate/ & sanctita-
 te/ non de potestate ecclesiasticæ dignitatis / qua quilibet
 petro est inferior: Et licet petrus esset omnibus superior
 humiliter tolerauit exemplo suo ad humilitatem nos .b.
 inuitans: quod & eius successores plerosq; fecisse legimus
 petri exemplū imitatos .c. Vel dici potest paulum petro
 parem fuisse quoad fidei defensionem/ non quoad digni-
 tatem prelationis: ut dicit beatus Thomas .D.

¶ Dum autem .26. adducuntur exempla in act. aposto-
 lorum & primus est electio Mathiæ: Dico qđ petri electio
 facta una cum aliis Apostolis de Mathia/ non arguit dese-
 ctum potestatis: quin illam solus facere potuisset si uolu-
 isset cum esset princeps aliorum/ sed facta fuit de cōmuni
 consensu ratione pacis & unitatis seruandæ: quod Chri-
 stostomus locum illum exponens manifeste sentire uide-
 tur/ dum dixit qđ petrus omnia facit cōmuni omnium uo-
 luntate. Et nihil agit principaliter aut quasi dominus .
 &c. Et infra multitudini populorum electionem cōcedit
 ut ipse a contentione liberaretur/ & alii honorem exhibe-
 ret/ & infra quid ergo. &c. Oportune uero primus petrus

G 2

.u. primo Regū
 .23. c.

.x. Io. 20. c.

.y. 2. q. 7. paulus di-
 cit.

.z. 1. q. 7. & si illa
 Inno. in. c. i. q. 7. s. i. q. 7. & si illa
 Inno. in. c. i. q. 7. s. i. q. 7. & si illa
 de sentē. exco. &
 in. c. q. 7. d. cōsuet.
 .a. 2. q. 7. Paulus pe-
 trum.

b. 2. q. 7. Nos si in
 cōpeterr. c. petrus.
 & c. si quis.

.c. 2. q. 5. c. Mada-
 tis & c. audituus.
 D. 2. fe. q. 34. ar. 4.

.d. 21. d. c. r. luc. 22. c.

.e. c. 1. de pac. c. 1. 2.
& 3. d. hisq. fia. p. l.
c. 1. de spons. 17. q.
4. constituit. & c.
diffiniuit. 16. q. 1. c.
mulus. & c. f. l. x.

hmōi rei dominatur quia ipse oēs in suā potestātē acceperat. Ad eum enim dixit .d. dñs. Tu aliqui conuersus cōfirma fratres tuos. & c. Videmus etiam sapius gesta in Conciliis pñte Papa .e. Concilio & non papę adscribi / & ita soluuntur illę primę tres rationes supra adductę ad idem fere tendentes. Ad ultimū uero de missione Petri & Ioan. in responsione ad. 3. argu. plenius est supradictum.

¶ Non obstat argumentum. 27. loco adductum / quia 13 potestas Epōrę sit a xpo / non tamē est immediate ab illo sed Petro mediante & successoribus suis. Et si apostoli habuerunt & discipuli immediate iurisdictionem a xpo ut pñia uident inuere: nō sequit̃ ergo Epi & sacerdotes eis succedentes / quod duobus patet exemplis: Vnū est hmōi Nam in principio creationis indiuidua specię fuerūt facta a deo immediate / propagatio tñ illoꝝ non est a deo q̃cum ad ordinem suppositōꝝ agentiuꝝ immediate / imo sunt uirtute celesti / aliisq; secundis causis mediantibus. Sol enim & homo generant hoīem s̃m Arist. in. 2. phisic. Sicut igitur non ualet hęc consequentia. Elementa alięq; principales mundi partes fuerunt immediate a deo pductę ergo in propagatione reꝝ institutę oīa quę fiunt a deo immediate procedunt / ita nequaq; & hęc est bona. Xps ab initio dedit ptatem iurisdictionis apostolis & discipulis / immediate ergo & eoꝝ successoribus. Voluit enim illos tñ non successores speciali dono insignire. Alterū est exemplum regimine ordinis polytici considerato. Sicut enim xps pastor & princeps dū adhuc p̃sens esset in regno militantis ecclesię s̃m conuersationem humanā p se aplos discipulosq; alios diuersis in iurisdictionibus instituisse dicitur: Nō per hoc sequitur q̃ eo absente & inter hoīes minime cōuersante alii in regno ecclesię succedētes primis ab eo institutis / ab ipso dicantur immediate instituti. Poterūt enim a suo uicario generali institui / cui totius principatus curā cōmiserūt. Sicut euenit cum aliquē magnū Re

gem contingit peregre proficisci; qui uiceregentē ad uni-
 uersi regni negotia cū amplissima ordinandoꝝ oīum po-
 testate constituit/ cui officialiū & ministroꝝ pro tempore
 uacantiū prouidendoꝝ curā cōmisit: Ita credendū est etiā
 xpm celū petiturū/ & a militante ecclesia suam uisibilem
 pñtiam subtracturū Petro totius ecclesię regimen cōmi-
 sisse. Præterea cū (ut ait .f. Urbanus papa) Ecclesia quoti-
 die Epōs generet: ergo ab ecclesia immediate prātem ac-
 ciipiunt nō a xpo: Vnde licet Epī propter similitudinem
 officii uel potestatis apostoloꝝ successores dicant: in mō
 tñ recipiendi longe differunt. Neq; est bona similitudo
 papę & aliorum/ quia illi sunt particulares uicarii / ille ue-
 ro uniuersales: particulares autem uicarii ab alio con-
 stitui possūt a dño a .g. uicario. .f. generali. Vicarius autē
 generalis non potest nisi a dño immediate constitui. Am-
 pliori præterea prærogatiua uoluit xps præ aliis Petrū ho-
 norare: a quo unice amabatur. Rñdetur & alio mō ne-
 gando assumptus/ quia nullibi reperitur xpm apostolis iu-
 risdictionem dedisse/ sed Petro tñ & successionibus: & ab
 ipsis in alios deriuandam: ut in argu. cōtrarię partis dedu-
 cetur/ & supra est tactū in rñsionibus ad alia argu. Et eadē
 responsione tolluntur alia superinducta. quęcunq; ligau-
 eritis. &c. & quoz remiseritis peccata &c. quia de potestate
 ligandi & soluendi in foro conscientię loquūtur. Minus
 ē obstat Lucę auctoritas: de missione discipuloꝝ ad præ-
 dicandum & baptizandū/ quia missio hmōi nullā prātez
 iurisdictionis importat: Ad certū præterea locū est restricta
 dū ait in uia gentiū ne abieritis & tēpore morte xpi. .f. ter-
 minata. A fide namq; apostatātes potestātē sibi concessā
 amiserunt: q; si post resurrectionem tam p̄dicandi facultatē
 q; iurisdictionem discipuli accepisse dicantur per id quod
 dixit. Sicut misit me pater uiuens/ ego mitto uos &c. Di-
 co neutram fuisse tunc datam discipulis/ quia facultas præ-
 dicandi competit ratione ordinis .f. diaconatus .h. unde

.f. 68.d.c.fi.

.g. d. offi. uic. c. sua

.h. 35.d. p̄dictis. 92.
 d. in sancta.

i. 16. q. 1. adicim⁹
d heret. c. cū. ex in
iūcto & c. excoi-
camus. §. q. uero.
.k. Math. 27. c. d cō
sec. d. 2. In xpo.

1. Math. 9. c. de sū.
.xi. c. 2.

post sancti spiritus missione; nulli nisi diaconi pdicabāt :
quis nunc prædicandi officium solis competat .i. sacer-
dotibus. Nullū aut ordinem discipulis aliis a domino col-
latum legimus nisi solis apostolis in cœna dñi dicere .k.
illo .Hoc facite in meam cōmemorationem : unde Xps
pdicandi prātem dedisse uidetur/mō tamen debito pera-
gendam/ ordine .s. diaconatus prius rite suscepto fm or-
dinationes a Petro & aliis apostolis supra hoc faciendas.
Et idem de facultate baptizandi dicendū est: q in primi-
ua ecclesia diaconis solis cōpetebat ut ex actibns Apłoz
apparet/ de Philippo Eunuchū baptizante act. 8. c. aliisq;
cōpluribus/ut nullam potestatem baptizandi discipulis
aliis prāterq; apostolis dederit/ sacerdotibus iam in cœna
ab eo constitutis ; Multoq; minus his iurisdictionē aliquā
concessam dixerim per premissa. Et dictio sicut nō semp
importat omnimodam similitudinem ut est uidere cum
xps discipulis ait .1. Estote perfecti sicut pater uester perfe-
ctus est:& tamen clarum est creaturaz nullam posse illius
perfectioni aliquatenus comparari. Non obstat q; una di-
spositio debeat plura pariter determinabilia equaliter de-
terminare quia illud procedit; nisi aliter de mente dispo-
nentis constaret/uel de aliquo illoz esset specialiter a di-
sponente prouisum: ut Iuriste aiunt in locis præallegatis:
prout est in proposito. Prius enim xps petro prouidit q;
aliis dicendo. Tu es petrus &c. ut ex serie textus euangeli-
stę Math. apparet: unde licet postea dixerit aliis: quęcunq;
ligaueritis &c. intelligit salua potestate petro prius prin-
cipaliori modo concessa: ut habetur in .xi. argumēto par-
tis contrarię. Et dum dicitur non posse differentię ratio-
nem congrue inter petrū & alios assignari/ q; potestas da-
ta Petro in sūmū pont. a xpo imediate deriuet/ data uero
apostolis & discipulis nō continetur in episcopos & cu-
ratos: multiplex potest ratio assignari. Vna q; potestas da-
ta petro cū amplissima sit/ & ab hoīe puro dari nō possit .

Op3 ut ab eodē qui illā dedit petrō/ xpo. s. ad successores
 continetur: prās uero ap̄lis & aliis discipulis limitata cū
 sit & coarctata/ ab hoīe pōt concedi: sicut cū papa aliquē
 ad ep̄atum promouit uel alicui curā assignat/ ei tantā tri-
 buit prātem q̄tam habet ep̄s quilibet uel alius curā habēs
 aiag/ & si a xpo foret institutus. Altera quia uicarii parti-
 culares possunt institui .m. a uicario ḡnali: ḡnalis aut nō
 nisi a dño/ & ideo nō est necessariū a dño institui pticula-
 rem uicariū sicut ḡnalem. Tertia rō/ quia statui papatus l3
 nō sit prās ordinis adnexa quasi ex debito: tñ iurisditiōis
 plenitudo est illi adnexa. Papatus. n. statū platiōis signifi-
 cat cū plenitudine prātis/ q̄ prās cū sit ei a deo insepabīlī
 attributa ad successores cōtinuat/ qđ secus est in aliis ep̄is
 & sacerdotibus/ quorū statui de necessitate nulla ē annexa
 iuriditiōis prās/ q̄ si illis diuino iure foret adnexa nō pos-
 set ab hoīe inuicē separari/ qđ. n. deus cōiunxit/ hō nō .n.
 separet. Papa at pōt facere uerū ep̄m & uerū sacerdotē su-
 bditis iurisditiōēq; carentes: ut hoc tū Theologi affirmāt
 tū sacri canones cōprobant / & papa quotidie creat ep̄os
 nullatenētes uulgo appellatos/ q̄a ep̄atus ip̄sorū in infide-
 liū tētris cōsistit/ in qbus nullā possunt iurisditiōē actua-
 lem exercere. Quarta rō ē dissimilitudinis q̄a dissimilis ē
 ep̄orū quo ad ap̄los & curā hñtiū quo ad discipulos ac ip-
 sius papē quo ad petrū successio: q̄a petro in determinata
 & certa iurisditiōe papa succedit/ tū quo ad territoriū / tū
 quo ad casus siue prātis extēsiōē/ nō sic ep̄i ap̄lis nec hñ-
 tes curā discipulis: ut est clarū. Quinta rō est .o. unitatis
 eccl̄ie cōseruatio. Cōgruētius. n. uī ut aliōrū platorū prās
 a ḡnali uicario q̄ a xpo imediate deriuē sicut prās papē:
 ut in superioribus est ostensum. Pōt tñ dici ep̄orū & sacer-
 dotū status a deo dupliciter institutus. Vno mō generali-
 ter & implicite & quoad uirtutē in petro/ quia petrus fuit
 uerus cuiuslibet Parrochiæ rector sicut in quaternario bi-
 narius & ternarius numerus quoad materiā & uirtutem/

.m. d. off. uica. sua.

.n. d. transl. pl. c. l3
 & .c. q̄to, Math.
 c. 18.

.o. 24. q. 1. c. logf.

non quo ad formā includitur/ita in Petro utrumq; statū /
 tum q̄tum ad materiā/tum quo ad uirtutem x̄ps instituit
 q̄a in eo fuit potestas dioceses & parrochias Ep̄is & p̄res-
 biteris assignandi. Alio modo explicite quo ad territo-
 ria & casus ac potestates determinatas: & hoc est falsū/
 ut in superioribus est probatū;& habet plene in.37. argu.
 partis contrariæ. Alia etiā ultra prædicta potest ratio assi-
 gnari/quia ex una parte est certa determinatio/ex alia oī-
 no incerta.Nam electio papæ est certa & determinata/ q̄a
 a cōitate uniuersalē ecclesiam rēpresentante est celebranda.
 Ro.ſ.ecclesiæ Cardinalibus/Cōitas uero ad quā pertinet
 electio Ep̄oꝝ uariabilis est ac prorsus incerta.Expedit .n.
 sapius Ep̄atus/& nouos insuper Ep̄os creare ob gentium
 plerūq; multitudinem nouiter ad fidem conuersam/ad
 quas Ep̄oꝝ electio spectare contingit/propter quod uica-
 rio generali de talibus ordinandi oportuit a domino fa-
 cultatem concedi.

¶ Ad.28.argu.dic q̄ petrus successit x̄po ī uicariatu ge-
 nerali non iacobus/quia in uita x̄pi non fuit Ecclesia Hie-
 rosolimitana/sed post x̄pi resurrectionem Vnde non po-
 test iacobus dici x̄pi successor in ecclesia quæ non dū .p.
 erat. Præterea cum fuerit factus a petro ecclesiæ Hierosoli-
 mitanæ .q. ep̄us/quo modo dici potest illo maior ⁊ quo
 potestatem accepit/ut supra proxime latius dixi.Chriſof.
 etiam ait exponens illud Io.ulti. sequere me: quod iaco-
 licet post ascensionem dñi specialem curam loci illius ha-
 buerit/petrus tamen uniuersalis ecclesiæ curam obtinuit.
 Quod uero petrus x̄po immediate Hierosolymis succes-
 serit ex eo patet/quia ibi plura ad summi pont. munia ex-
 ercuit:ut ex actibus ap̄loꝝ apparet.Et licet Hierosolyma
 ob x̄pi passionem fuerit gloriosior/Roma tamē pro sum-
 mi pontificis sede fuit aptior ⁊ x̄po quoq; prælecta ut.r.
 Nicolai anacleti / & aliorum sanctissimorum patrum te-
 stimonio comprobatur.

p.c. Abbate d̄ uer.
 sig.lib .6.

.q. 66.d.c.fi.

.1.2.d.c.1.&.2.24.
 q.1. rogamus.12.q
 .1.futurā.q fil. sint
 leg.c. p uenerabi.
 §.rationibus.

¶ Rñdendo ad. 29. argu. Dico esse falsu; Petru ab aplis principatu consecutu fuisse imo ab ipso dño primu/cuius uoluntati apostoli consensum pbuere/ prout idē .s. Ana. asserit ingens: Licet oēs eēnt ap̄li/ Petro tñ a dño concessum est & ipsi inter se uoluerūt id ipsum ut reliquis oibus p̄fesset aplis & cephas. i. caput & principatu teneret apostolatus. Vñ Chrysost. super illud Ioan. ult. Pasce oues meas. Eximius inquit apostolorū erat Petrus & os discipulorū & uertex collegii. Vñ & negatione deleta cōmittit ei p̄latiō nem fratrū. Hoc manifestius ex uerbis .t. Leonis papę apparet dicentis: Huius muneris sacramentū ita dñs ad oīus apostolorū officiū pertinere uoluit/ ut in br̄ssimo Petro oīum ap̄lorū sūmo p̄ncipaliter collocaret/ ut ab ipso q̄si a quodā capite dona sua uelut ī corpus om̄e diffunderet &c. Igr̄ nō Petrus ab apostolis sed a dño principatū obtinuit q̄a sūmus apostolorū ab eo cōstitutus/ uñ .n. Iul. papa inquit & sicut br̄s perrus ap̄lus primus fuit oīus ap̄sto. ita ecclesia suo noīe cōsecrata dño instituēte/ prima sit & cap ceterarū. Et l̄3 uicarius petri a Lud. appellet/ īppria est illa locutio cū papa Petri uicarius appellat. Cōgruentius. n. xp̄i q̄ uicarius Petri dī/ sicuti uariis in locis a sacris cano. x. nū cupatur. uñ dicendū est Impatorē ut imperitū & canonū ignarū ea p̄locutū nec incauta unius locutio ueritati p̄iudiciū pōt .y. afferre. At si dicat cur cōstitutio illa impatoris ita loquētis incaute inter decreta Pont. fuerit collocata/ dico ad aliū finē iisdem fuisse insertam. uerba uero illa enunciativa in p̄fatione incidenter ad aliū effectū p̄lata nihil habent .z. officere/ p̄sertim ab eo dicta qui nullā super hmōi disponendi facultatē habet ueluti si aliquis regem aut dñm quenq̄ nominet/ q̄ utiq; nō p̄p̄ea Rex erit uel dñs cum non sit in illius potestate hoc facere. Vel dicendum est uicarius Petri .i. successor uel uicem gerens/ prout .a. Iulius papa asserit Petri se uicē gerere/ nō tamen est uicarius Petri. i. ab illo factus/ sed a xp̄o ī p̄sona Petri

H I

.s. 22. d. c. 2.

.t. 19. d. ita dñs de elec. c. fundam̄ta. in prin. li. 6.

.u. 3. q. 6. dudum.

.x. de transl. p̄l. c. inter & c. q̄to d̄ re iud. c. ad ap̄lice. §. nos igitur li. 6.

.y. 8. d. c. ueritate & c. frustra.

.z. ff. de donat. l. ex hac scriptura / ubi late p̄ Bart. & moder. C. d̄ testa. l. mil. l. ex his p̄ ca no. i. c. si cautio q̄ fide instr.

.a. 2. q. 7. in sancta. de hom. c. i. li. 6. & doc. c. inter & q̄to de transl. prel.

Præterea ut in superioribus est dictū nō est uerū q̄ papę successor dicatur p̄decessoris uicarius: sed nouus papa ex electione Cardinaliū suscipit iurisdictionē a xpo/ ut sacri
.b. 23. d. i. noīe dñi **.b. Canones uolunt .** Impossibile est p̄terea prātem hanc
 de elec. c. licet. ab uniuersali eccl̄a dependere/ cū ipsa in mēbris suis quo
 tidie ligandi & soluendi potestate indigeat quæ fuit data
 Petro & successoribus suis. Et dū dicitur papā habere prā
 tem a Conciliis/ hoc est falsum & in contrariū est auctori
 ras .c. Symachi dicentis prātem papę a dño prius conces
 sam/ postea a Conciliis cōprobatā: & hæc cōprobatio ne
 cessitatis est nō uoluntatis. quia minor maioris gesta ne
 quit iusfringere (ut sēpe dixi) Et l3 tex. ibi dicat singularē
 tradidit prātem: Archid. exponit/ tradidit. i. traditā esse oñ
 dit. Vel dic tradidit secūdario non principaliter/ prius. n.
 illā sibi tradidit xps: ut ibi manifeste dicitur.

¶ Rñdendo ad .30. dico clauē datas uniuersali eccl̄ie
 non in oībus membris eius sed in aliquibus/ & plenitudo
 est illi in uno membro tm̄ principali/ quod est caput/ Ro.
 .1. Pontifex. Et ita dicimus datas clauē eccl̄ie: uñ de pote
 state ligandi & soluendi solis sacerdotibus est permissū:
 Petro uero soli data est .d. plenitudo potestatis / ut latius
 probatur in argu. partis contrarię/ maxime in. 34. & .35. ar
 gumētis. Vel dic datas clauē eccl̄ie p̄ ministeriū Petri
 in mēbra ipsius eccl̄ie distribuendas prout uiderit expe
 dire. Petro quippe ut .e. Alex. 2. asserit p̄ oībus & p̄ oībus
 clauē ipsā a dño concessę fuere: & intellige pro oībus .i.
 pp̄ omnū utilitatē: & hæc solutio oēs contrarietates ena
 cuat si recte consideret. Vniuersalis enī eccl̄ia hm̄oi cla
 uium oīno est incapax: ut latissime probatur in argu. par
 tis contrarię arg. 33. 34. 35. Et ideo dicuntur clauē eccl̄ie
 q̄a p̄ eas pādīt & excludīt aditus eccl̄ie/ nō p̄ hoc q̄ sint
 datæ uniuersitatis eccl̄ie/ sed illi p̄existenti Pont. sicut cla
 ues Castelli dicuntur cōmisisse custodi & nō castello/ quīs
 Castelli clauē appellentur. Notandū est et̄ q̄ propter uni

.b. 23. d. i. noīe dñi
 de elec. c. licet.

.c. 17. d. 5. hinc ē.

d. 2. q. 6. decreto. d̄
Audō. & usu pal.
ad honorem.

.e. 24. q. 1. Audiui.
mus. 21. d. c. 1.

tatem membroꝝ in corpore ecclesię ipsum corpus ecclesię dī recipere/facere aliquid uel habere & alia id genus/ quæ proprie unū ex suis membris recipit/ facit uel hēt : l3 illud tale uniuersitati mēbroꝝ possit nō cōgruere/nec ueraciter dici queat de ea/sed tñ per figurā Synedochen totum a parte denominando.Sicut in corpore naturalis hominis exemplū manifeste patet . Homo nēpe crispus uel caluus dicitur/cū heę qualitates uni tñ mēbro inhereāt : ita est reperire in corporibus p similitudineꝝ dictis. Plura siquidem uni populo tribuuntur/quæ l3 plerisq̃ cōpetant toti tñ populo possunt minime cōuenire.Vnde glo.exponens illud apłi ad .f. Corin. Sedit populus meus māducare & bibere:Inquit populus.i. aliqui d̃ populo/toti p par te ponit.Sic in proposito pp unitates in ecclesiæ corpore multa quæ quibusdā tñ cōueniunt toti ecclesiæ corpori attributa legunt̃: Vt potestas clauū ligandi & soluendi a peccatis solis sacerdotibus competens/& in quibus subie ctive & dispositiue esse potest dicitur ecclesię data / cuius mēbra sacerdotes existūt.Vnde .g. Archid.Canonū inter pres eximius inquit : Ecclesia dicit̃ facere quod eius ministri faciunt/puta baptizare/peccata dimittere / & alia id genus. Propter unitatē etiā hanc mystici corporis nō solū dicitur ecclesia habere clauē quas prelati habent/sed etiā q̃ xpo capiti tñ conuenit/nōnunq̃ ipsi ecclesię tribuitur s̃m Aug.exponenteꝝ illud Apoc.2.c.Qui uicerit & seruat opera mea dabo ei prātem super gentes & Reges eos in uirga ferrea: & sicut uas figuli cōminuentur/sicut & ego accepi a patre meo. &c.sic ait. n xpo habet ecclesia hanc potestatem sicut d.cit apostolus cum illo oīa nobis donauit.Vbi est considerandū cum aliqua leguntur ecclesiæ at tributa/est aduertendū cuius respectu ei talia tribuantur: cū non oīa omnibus conueniant/sed q̃dam quibusdā/quēdam aliis/quēdam uni: & ut singula singulis .h. congrue referantur. Quare Aug. pluribus locis maxime sup

.f. epł.1.16 c.
Exodi.32.c.

.g. de consec.d.4.
queris.

.h.ff.d̃ usu.& hab.
.l.plenū.ſ. quiriti.
d̃ uer.sig.intellig.

Pfal. 17. & 21. Attende inquit regulam unitatis & corporis
 q̄si. n. una p̄sona est caput & corpus ideoq; una uoce uti
 caput cū mēbris / l; ea quę dñr ad diuersa referantur; q̄dā
 enim soli capiti cōueniunt; q̄dam solis mēbris; q̄dam ca-
 piti & mēbris. Item q̄ mēbris conueniunt; q̄dam p̄tis; q̄dā
 p̄ntibus; q̄dam futuris; q̄dam perfectis / q̄dam imperfectis
 conueniunt; & tñ in tanta diuersitate una est uox & quasi
 una persona loqui uidemr. Ex quibus patet qualiter intel-
 ligenda sit auctoritas sanctoꝝ dicens Ecclesię catholicę
 datas esse clauēs / quia non in tota cōitate & mēbroꝝ mul-
 titudine sunt concessę / sed in aliquibus tñ .i. in principi-
 bus / Ep̄is & p̄sbyteris; ut ait Hier. Et in istis ut singulari-
 bus non ut collegio attributę; ut late est probatū in. 33. ar-
 gumento &. 34. partis contrarię.

¶ **Ad. 31. argu. respondendo** dico illa uerba. dic ecclesię
 de p̄latis eccl̄iæ nō de uniuersali ecclesia intelligenda s̄m
 Aug. Ch̄isost. Et oīum antiquoꝝ doctoꝝ s̄niam; quā ca-
 nonū sacroꝝ .i. interp̄res sectari uidentur; Neq; uero pōt
 illa euangelica auctoritas de uniuersali ecclesia intelligi.
 Primo quia uidetur impossibile denunciationē hanc illi
 posse fieri cū nunq̄ uel rarissime congregetur. Interim igr̄
 iustitia deperibit qd̄ est ablonū; nec p̄sumendum est xpm̄
 dei sapientiā uoluisse hoībus de uento seruire. Legem aut̄
 iustā esse op̄z atq; .k. possibile .l. Impossibiles p̄terea cōdi-
 tiones a iure respuuntur; nec quisq; sapiens legis lator ad
 iudicem aliquem remittit; qui in actum iurisdictionis exi-
 re non possit audiēdo querelas; illasq; sine debito .m. ter-
 minando. Confirmatur hoc p̄ dictū Arist. in li. de somno
 & uig. ubi inquit; cuius non est potētia eius non est actus
 & econtra. Sed penes ecclesiam nō sunt clauēs / uel poten-
 tia ligandi & soluendi ut in argu. partis contrarię arg. 37.
 & 38. manifestius apparebit; ergo frustra ad illā recurr̄tu r
 uel eius iudiciū expectatur. Præterea dato q̄ frequentius
 fieret ecclesię cōgregatio / in uno determinato loco ut sit

.i. de ind. c. nouit.

.k. 4. d. crit at̄ lex.
 .l. ff. de cōd. & de-
 mō .l. ob̄inuit &
 de uer. ob. l. ip̄os-
 sibilis cū similib⁹
 .m. c. si. de cler. ex-
 co. mini. & ibi per
 cano. c. si clericus
 si de seu. fuerit cō-
 trouer.

opꝫ ad quā si oībus eundē esset pro iustitiæ cōplemento
 contingeret a longissimis plerūq; regiōibus maiorē fide-
 lium partem pro iustitię cōsecutinoe ad illā ire oponere:
 qđ durissimū ē / disciplinęq; euangelicę per cōtrariū. Ait
 enim .n. Saluator. Iugū enim meū suauē est & onus meū
 leuē. Omnīū p̄terea p̄latōꝝ tribunalia destruerent. Et ap-
 pellationū remedia superuacua forent / si uniuersalis ecclie
 iudiciū expectaret. Pro qualibet insuper causa esset conci-
 lium congregandū / ut ius suū cuiq; tribuatur / quod foret
 absq; dubio laboriosuz / maleq; publicę rei consilū. Hoc
 aut a xpi sapientia est penitus alienū. Apostolis ēt xps eo-
 rumq; successoribus nō ecclesię dispersę uel cōgregatę
 dixit. Quęcūq; ligaueritis &c. ubi glo. Hier. ait / hic p̄ātes
 tribuit apostolis. p̄lati ergo uniuersitatū sunt ad quos tāq;
 ad iudices fideles remittuntur: nō ipsę uniuersitates quia
 si apostolorū uniuersitati hmōi p̄as cōcessa fuisset nullus
 eorū separatim illa uti potuisset neq; ep̄i ēt / qui in locum
 apostolorū successerunt de per se possent illā aliquatenus
 exercere / qā qđ uniuersitati dat nulli de ea p̄ticularim cō-
 cessum .o. intelligit. Chrysost. ēt super p̄missa auctoritate
 Math. exponit / Ecclesię .i. prelatis ecclesię .p. Glo. etiam lo-
 exponit ecclesię .i. sacerdoti; Thom. etiam p̄ p̄latis eccle-
 się exponit: cui Altfiod. ad stipulatur. Idē & Card. Hugo
 primus postillator Biblię exponit i duabus glo. illū locū
 ecclesię .i. p̄sidentes ecc. neq; hoc mirū ob ecclesię cū p̄lato
 cōnexionē / cū unū in altero esse .q. dicat: si ecclesiā p̄ p̄la-
 to ipso & ep̄ qñq; capiat. unū & cā iudiciibus ecclesiasticis
 cōmissa corā ecclesiā dī .r. uentilari. Oñ dicitur hoc p̄tere a-
 tū ex auctoritate sūm̄ꝝ Pont. dicta uerba .s. interpretatiū
 a quorū decisiōe uel interpretatiōe fm̄ .r. Hier. sn̄iā; de uia
 re impiū est atq; hereticū: Tū ex antiquissima cōsuetudine
 ab ipis fidei icremētis iā p̄dē exorta cui stādū ē tāq;. ll. iter
 p̄ri. Hęc āt auctē; p̄dictā p̄ p̄latis eccl. semp fuit iterprata
 p̄ uniuersūq; xpianorū orbē id obseruat. u. minie itaq; sūt

.n. Math. xi. c.

.o. 12. q. 2. q. mā-
 minit & .ff. d. i ius
 uol. 13. si hac .h. q.
 manumittitur.
 .p. 2. q. 1. si peccauē
 rit Thom. in. 4. d.
 .19. q. ul. & .2. 2. q. 33
 & in tract. d. corec
 fra. Altfiodorēse
 i sua suma .li. 3. c.
 .13. Cano. oēs i. c.
 nouit de iudi.
 .q. 7. q. 1. Scire de
 Testa. requisiti.
 .r. dicto. c. Nouit
 de iud.
 .s. dicto. c. Nouit.
 .t. 24. q. 1. hec est fi-
 des.
 .u. ff. de legi. l. Mi
 nime.

mutanda quæ certam interpretationē semper habere. Et
dū dicitur pro ecclesia nō posse intelligi prelatū/ quia xps
loquitur Petro qui erat futurus prelatus ecclesię/ & null us
ad leipm remittitur: & per pñs non prelatus sed ecclesia
uniuersalis sit intelligenda eo modo quo haberi potest. s.
synodaliter/ Rñdetur q loquitur petro tanq cuiuslibet
xpiani psonā gerenti non tanq prelato futuro: & dato q
tanq prelato loquetetur dico nō esse inconueniens in cā
denuntiatiōis q idem possit esse testis/accusator/ & iudex
ut patet in .x. Nico. auctoritate p allegata prout Glo. ibi-
dem hoc asserit. Præterea si loquimur de papa aliquē de-
nuntiante/ dico q non solū in causa denuntiatiōis/ sed in
quacunq causa ipsuz tangente pōt ipsemet iudicare/ quia
si hoc .X. Imperatori licet/ cur papæ nō liceat cuius pote-
stas est amplior? Porro manifesti iuris est papę etiam id
licere sm Cano. y. sanctiones. Nec est etiā inconueniens
eundem & priuatę & publicę personę uice .z. fungi diuer-
so respectu. Non obstat Grego. auct. quia ibidē non eccle-
siam uniuersalē intelligit p illud uerbū ecclesiā adhibere/
sed de censura ecclesiastica intelligit: qua contra monitum
ab eo se usurum promisit: quod patet ex epistola eiusdem
ad Mauritiū/ quia ecclesiasticā disciplinā contra Io. patri-
archam Constantinopolitanū adhibuit suis monitis non
parentem. Idem apparet in eiusdem epistola ad Eugeniū
Ep̃m Alexandrinū & Anastasiū Ep̃m Anthiochenū de Cy-
riaco patriarcha scribētis: ubi inquit qsi hanc nō contexe-
rit/ pacē nullo modo nobiscū habebit. Idē in Epistola ad
eundem Cyriacū ait: Ne a pacis nostrę societate diuisi in-
ueniri possitis. Ex quibus patet nē nisi de ecclesiastica
censura illum intelligere. Vel scdo modo dic/ q licet bea-
tus Grego. uelit p ecclesiā Conciliū intelligere: nō sequi-
tur per hoc q dixerit Conciliū esse supra Pont. Cum idē
ad Mauritiū scribens contra eundem Io. dicat Petro totius
ecclesię curā & principatū cōmissum/ Et q ait se ecclesiā

x.ii.q.3. p̃cipu. no.
p Can. i. d. c. nouit

.X. ff. de here. isti.
.1. & hoc Tiberius
.1. r. C. neq i sua cā
.y. de re iu. in cāis
d iudi. c. cū ueniss.
.z. c. A collatiōe d
appel. in .6. c. post
electionē d cōces.
pb. & ibi p Doct.

adhibiturū ad maiore Io. confusionem hoc inquit / ut co-
ram pluribus censura notaretur nō q̄ ad ecclesiā tanq̄ ad
maius tribunal uellet recursum habere: prout Hier. glo. in
loco præallegato. Dic inquit ecclesiæ ut. s. maiorem erube-
scentiam patiatur: post hæc omnia / sequitur excōicatio / q̄
fieri debet per os ecclesiæ. i. sacerdotem. q̄ si dicatur illuz
tex. papā quoq̄ cōprehendere cum sit ipse etiam frater. di-
co q̄ l̄ sit frater iure naturæ & fidei cōformitate: princeps
tñ & caput est uniuersalis ecclesię Nec habet contra eum
locum fraterna correptio inq̄tum denotat iurisdictionem
ad puniendum correptionē hmōi contēnentē / cū nullus
in terris habeat superiorem p̄ter causam heresis / quīs fra-
terna correptio inq̄tum ex fontis charitate procedit / Pape
etiā sit cōis: & ista est uera .a. doctōr. conclusio.

¶ Nec obstat. 32. quia dico dignitatem & principatū ec-
clesiæ / etiam papa mortuo in ecclesia perdurare. Et primo
considerato pastore & capite principali xpo qui est caput
super omnē ecclesiā quæ est corpus eius & plenitudo eius
quia oīa in oībus adimplet: ut inquit .b. Apostolus. Vnde
licet deficiat uicarius eius / non d. sicut dñs / de cuius p̄are
agitur / in qua principaliter fundatur / cuius potestas fm. c.
Danielem æterna est quæ non auf. retur / & regnū eius nō
corrūpetur. Secundo dicitur pontificia potestas mortuo
illo manere in ordinatione diuina / sicut dicimus episco-
palem dignitatē in ecclesia aliqua manere mortuo Epo
q̄diu dignitas illa episcopalis in ecclesia ille p̄sistit / nec di-
gnitate illa a pont. spoliatur .d. quod pōt facere. Et ideo
l̄ fiat uariatio in personis p̄sidentium p̄ mortem natura-
lem uel ciuilem potestas manet in ecclesia. Tertio dico prā-
tem remanere in sede aplica quæ nunq̄ .e. moritur / quia
licet papa mortalis sit & corruptibilis dignitas tñ est im-
corruptibilis sicut & .f. imperiū. Vnde corrupto subiecto
hæc non dicuntur non existere sed uacare / hoc est admi-
nistratore iuris uel facti .g. carere: quare Leo papa in ser-

.a. Host. d. ant. Io.
d. Imo. & alioz i
c. pposuit d. cōces.
.pb. & doc. i. c. No
uit de lud.
.b. c. i. d. sac. unc.
.clem. i. in prin. d
lu. iur. ad eph. i. c.
.c. s. c.

.d. 25. q. 2. Ita nos.

.e. de rescrip. c. Si
gratiosē .lib. 6.
.f. In auten. Quo.
op. epos. §. licētū
coll. i.
.g. de cōces. pb. c.
Cum nris.

.h .c.r. scismat. i. 6.
& ibi glo. & Doc.
clem. ne Romani
de elect.

mōe. 2. suę cōsecrationis dicit q̄ in sede papę uinit ptās &
excellit auctoritas. Dī p̄terea mortuo papa potestātē ma-
nere impotētia & habitu/ q̄a ī ecclesiaremanet p̄sona/ quę
eligere ualet aliquē q̄ in tali dignitate succedit. Manet ēt
actualis potestas post mortē quo ad multa ; l3 nō quo ad
plenitudinē potestatis s̄m coēm tum Theologos ; tum
Canonistas .h. snia3. uñ tunc dicitur sedes uacare. i. admi-
nistatorecarere. Nec p̄p̄ea q̄ nullus papa tunc in admini-
stratione succedat/ ecclesia dī magnā iacturā pati: q̄a l3 ali
qd̄ damnū ex hmōi uacatione patiatur/ tamē illud breue
ē futurū q̄a p. Cardinales uñ alios p̄latos de nouo Pont.
p̄uidebitur/ & breuiori t̄p̄e q̄ fieri posset p. Cōcilū/ cuius
cōgregatio p̄difficilis ē & diuturniorē morā requirēs /
Et p̄ hoc dato q̄ p̄tātis plenitudo ī uniuersali ecclesia re-
maneret/ nō p̄p̄ea cēt casibus indies emanātibus satis cō-
sultū. Ex q̄bus p3 l3 papa moriat nō p̄p̄ea dici p̄tātē eccle-
się ualētiore nec digniore. Nec ē simile regimē politicū
ecclesiastico q̄ illud exordnatione populi onū hēt/ hoc
uero a x̄p̄o est institutū. Itē ciuitas tarrena ē capax hmōi
politie/ Fidelīū uero ciuitas uel uniuersitas hmōi p̄tātis
p̄fusus est incapax/ ut latissime p̄bat in argu. primo partis
contrarię cū quatuor sequentibus.

¶ R̄ndendo uero ad .33. argu. Dico' q̄ capiēdo uni-
uersalē eccliam pro oībus orbis fidelibus nō dubiū ē pa-
pā ī ipsa includi/ Et sic ipse una cū aliis dicet Spōsa / quia
ut ait Ber. in li. de nup. Spōsa x̄p̄i nos sumus & oēs simul
una spōsa/ & aię singulorū singulę spōse . uñ Thom. ī lib.
contra impugnātes religionē: Spōsus ait ecclsię uere est
x̄p̄s qui de ecclesia filios generat/ alii coopantes in ge-
neratiōe sunt ministri/ seu eius uicē gerētes: & ideo papa
ut minister x̄p̄i in tota ecclesia eius uicē gerit/ ideo & ipse
sponsus ecclesię uniuersalis dicitur. Preterea ratio sponsa-
litii hmōi nullā p̄eminentiā iurisdictionis significat/ Sed
solum grām gratū facientem demonstrat. Sponsa etenim

propter dilectionē dicitur. Ait enim Berna. super Cantica canticorū: Omelia. 77. Ecclesia dicitur ciuitas pp collectio nem/sponsa dicitur pp dilectionem/ouis pp mansuetudinem. Auctoritatis uero excellentia innuitur dono gratiæ gratis data: ut latius probatur infra in argu. partis contrariæ argu. 39. & est aliquid supra dictū. Et hinc est q̄ ecclesia dicitur sponsa xpi in oībus mēbris quę in xpi amore florent. Vnde l3 nomen hoc sponsę arguat dilectionē p fidē operantē fm Oseam pphetam dicentē. 2. c. Desponsaui te mihi in fide/nō tñ arguit excellentiā iurisdictionis uel principatus: alias sancti uiri qui Christi sponsę sunt uere auctoritate & potestate iudiciali multis prælatis peccatoribus superiores existerent/quod est error ualdensiu: Cōsequētia ergo illa ecclesia uniuersalis est sponsa xpi: Ro. igitur pontifice est superior ut falsa reicitur. Vnde & tpe ueteris legis ecclesia uel synagoga dicebatur spōsa: ut ex multis locis in lib. Canticorū apparet. Et tñ Moyses superior erat auctoritate tota illa multitudine in ecclesia uel synagoga collecta. Et cū dicitur sponsam paranympho maiorem/hoc uerū nisi sponsus aliter ordinauerit: qui curā & totale regimen sponsę suę Paranymphe. i. Ro. pontifici ut uicario suo in totū cōmisit/qui & ipse sponsus ecclesię a .i. Bonif. 8. appellatur. Et eodem modo rñde dum dī q̄ est regina prout de sponsa respondetur.

.i. de Immun. ec.
.c. Qm̄ in. 6.

¶ Ad. 34. respondeo negando consequentiā/ loquēdo de maioriāte prātis iurisdictionis: nō de pfectione gratię/ uel multitudine uirtutū: qm̄ una uetula potest esse maior & perfectior ipso papa: Sed dicimus in prāte iurisdictionis fm quam unus ēt pessimus maior esse pōt iustis cōpluribus Papā residuo corpore esse maiore: & rō est/ quia licet nullū membrū corporis particulare toti corpori simpliciter p̄stet/ tñ uirtutis respectu unū pōt ceteris p̄ualere/ ut ē uidere in capite humano: quod quia oēs sensus continet Ambro. li. 6. Exameron. c. 29. dicit esse mēbroꝝ oīum pre-

k.1.ad corint. 12.c.

stantissimum/ita & in ecclesia uni tanta gratia gratis data
pōt esse concessa/puta pphetiæ uel doctrinæ/ ut mortales
reliquos antecellat/ & oibus dicatur maior. Simile p; in
Principe respectu multitudinis cui p̄sudet: non est dubiū
quin sit membrū totius cui p̄sudet principatus: & n̄ licet
non possideat uirtutes quas subditi sui possident/potesta-
te iurisdictionis/nihilominus oibus subditis dicetur esse su-
perior. Ita etiam est dicendū in papa/ qui l; bonitate mul-
tissimis sit inferior/potestate n̄ oibus est superior. Oñdi-
tur hoc & in xp̄o/qui licet sit caput super oēm ecclesiā s̄m
Ap̄lum.1.c.ad Ephe.scribente;tamen mēbrum ecclesię ab
eodem appellatur/qui de xp̄o loquēs. Vos .k. inquit estis
corpus & mēbra: de mēbro Glo. dependentia de mēbro
.i.xp̄o capite & cū mēbro nostro;& nihilominus esset im-
piū dicere perfectione/aut ptate/uel gratia esse minores
ecclesia/cū ab ipso totū bonū dependeat & gratię plenu-
do/de cuius plenitudine nos accepimus/ut i principio sui
Euangelii Io. ipse testatur. Et dum dī totū maius sua par-
te;intelligo de quantitate dimensiuā uel naturali/non de
quantitate uirtutis. Pōt enim cōtingere q; una uirtus pōt
in tot obiecta in quor plures aliæ simul/ut in exēplo capi-
tis p̄xime relato;Petrus ēt de Tarantasio q fuit Inno s. n̄
der dū dicitur totū maius sua pte/existere de toto integra-
li/nō aut de toto potēiali (ut eius uerbis utar) intelligen-
dum:& hoc mō concedendo de toto integrali/ q; omne
totū sit maius sua parte;argu. nō facit ad propositū/cū nō
de maioriāte quantitatis dimensiuę uel naturalis loqua-
mur/s̄m quam nō est dubiū quamlibet congregatione
maiore suo plato/sed loquimur de maioriāte q̄ritatis in
spectu uirtutis uel potentię/s̄m quam constat uirtutē unā
potestatiuā (ut appellant) aliis inferioribus esse maiore
quā in partes sollicitudinis sunt uocatæ. Et dū dicitur in
qualibet cōgregatione in nomine xp̄i Iesu facta/ esse sp̄m
sanctum/fateor respectu dilectionis non respectu potesta-

istquia quod fit in nomine Iesu/ in nomine salutis fieri intelligitur/ Iesus enim idē est q̄ saluator: Non sequitur ergo est ibi x̄ps per charitates & pro salute congregator: q̄ pp hoc iurisdictionem illis concedat/ quia alias sequeretur/ q̄ si duo uel tres mulieres cōgregarent mō p̄dicto q̄ eis esset data iurisdictio. Et q̄libet cōgregatio pua eādē iurisdictionē & ptātem ꝑ Pon. fortiretur/ q̄ est ridiculum.

¶ Trigesimū quintū uero nil ualet q̄a ecclesia dī dñā re spectu suorū p̄latorū iurisdictionē in ea & ptātem hñtium/ & maxime in Papa/ qui super oēs habet plenitudinē ptātis. Minus ēt ualet dum dī iudiciū eccl. esse iudiciū dei/ q̄a fateor cōsiderādo corpus mysticū totū: ī quo est et papa/ secus si seorsus a papa cōsideret. Vel dic uerū respectu sc̄ti tatis & uirtutis nō respectu ptātis ordīs quā hēt. Videmus ēt iudiciū sacerdotū dei iudiciū a sacris Cano. m. nūcupari/ & tñ sacerdos nō hēt iudicare Papā/ neq̄ ē supra papā.

¶ Nunc. 36. arg. rñdendo dico papā in p̄allegata auctoritate Concilii subscriptionē requisuisse: nō ad uilitatē constitutionis/ sed ut facilius hoīes ad illius obseruantia inducerentur tanorū uiroꝝ consensu approbante/ q̄ si solius statuentis fuisset auctoritate firmata. Dnplex. n. funiculus. n. fortior est q̄ unus: Rectius est ēt iudiciū qd̄ plurimorum sententiis. o. cōfirmat. Et ꝑm Inn. papā. i. facilius inuenitur quod a pluribus senioribus. p. q̄ritur. Et ueritas sepius agitata magis splendescit in lucem: ut idē. q. Inn. asserit. Dici ēt potest papā ex humilitate subscriptionem illam requisuisse/ non tñ per hoc aliis imposita est ita faciendi necessitas/ ut in simili. x. Sixtus Greg. q̄ affirmant. Præterea iura loquentia de auctoritate Concilioꝝ & decretis in eisdem factis loquuntur/ qñ papa illis interfuit: quia illius tunc auctoritate firmanur/ ut ait. s. Gelas. quo casu facta tribuuntur papæ/ non. t. Cōcilio: quia ut inquit. u. Imperator/ cui & Bonif. s. assentit: Omnia nostra facimus quibus nostram auctoritatem impartimus.

.m. de. pen. d. 3. §. quem sacerdos. xi. q. 3. Nemo.

.n. d. renūt. c. post translationē. ff. d. in fami. l. liberorū. §. notat istit. d. nupt. §. Affinitatis.

.o. c. prudentia in principi. d. off. del. p. 20. d. c. fi.

.q. 35. q. 9. c. pen. x. 2. q. 5. mādistis & c. auditū. 2. q. 7. Petrus.

.s. 15. d. c. 1. 25. q. 1. c. 1.

.t. 23. d. i. noīe dñi. u. C. de uete. iu. enuc. l. 2. §. oīa de ꝑben. c. hi qui auctoritate. li. 6.

**.x. d. Maior & ob.
folite .96. d. satis
cū. n. c. seq.**

¶ Ad. 38. argu. dico illam Constantini cōstitutionē esse
paleam & nullius roboris uel momenti/ut ex decreti cō-
pilatione apparet. Et si bene Cōstantinus illa uerba dixit:
set: non p̄p̄ea ab eo hanc sup̄mam p̄tatem papa accepit:
sed a x̄po prius dicente Petro/Tu es Petrus:& Constanti.
fuit potius ordinationis x̄pi & uolūtatis illius executor.
Sicut enī impossibile est animæ substantiā seu sp̄m a cor-
pore uel solem a luna: ita impossibile est p̄tatem sp̄ualem
& pontificiam dignitatē ab imperio dependere: ut hoc tū
ex sacris .x. Cano. tum ex prestantissimorū doctorum au-
thoritate comprobatur.

¶ Non obstat. 39. argu. quia ille tex. nō est ad propositū quia nō pōt loqui de Conciliis gñalibus/que tunc in usu esse non poterant: cū iudeorū imperiū parū esset / nec Syriæ limites excederet. Et loquit̃ tñ tex. y. deuter. unde illa auctoritas ab Inn. sumitur de loco ubi erat sūmus sacerdos ut assumeret sibi consiliarios in causis occurrētibz / qui causas audirēt/ reseruata tñ iudicandi potestate ipsi sacerdoti/ cuius spīa qui non pareret morte morerēt: unde auctoritas pallegata facit in oppositū. Et pont. licet dicat Cardinales Ro. eccl. sacerdotes, leuiticos representare/ illos tñ dicit coadiutores suos/ & Papā eorū iudicem esse: & sic dato q̃ representarēt Conciliū sacerdotes illi: apparet papā super illos esse/ & sic supra Concilium.

¶ Multo et minus obstat. 40. argu. quia 13. Papa per electionem a duabus partibus Cardinalium factam plenissimam iurisdictionem super totam ecclesiam consequatur si tamen non sit presbiter uel episcopus non est maior episcopo uel sacerdote quo ad ordines merito opus eius coronari uel consecrari ab habente potestatem talem ordinem conferendi. Nec est inconueniens quod uno respectu quis dicatur maior alio uero respe-

Actu minor existimetur ut .z. Aug. affirmat ad Hiero. scribens : cui & sacri Cano. a. astipulantur. Præterea coronas pontificem id facit auctoritate papæ hoc approbantis tãq̃ minister ad hunc actũ præcipue deputatus. Nec ex hoc sequitur q̃ ob hoc pont. ipso maior existat/ ut est uidere in Barone ex constitutione regia coronandi Regis ius hñre qui ppea Rege ipso maior dici nõ debet. Simile & in epi scopis .b. archiep̃m consecrantibus qui pp hoc archep̃o ipso minime maiores existũt. Et per hoc tollitur obiectio alia de Cardinalibus facta : qui licet teneant uicem metropolitani in consecratione Pont. illo tñ maiores non sunt.

¶ Ad. 41. dico Ap̃los fuisse fratres & pares in uita xpi : nerũ post eius mortẽ & resurrectionẽ Petrus aliis apost. e prelatus a xpo sui illum gregis pastorem cõstituente : nec est absõnũ q̃ inter fratres eẽ sit prelatio/ qa uidemus maiorem ætate ceteris paribus .c. de iure debere aliis anteferi ut est uidere etiam in aliquo regno uel principatu/ ubi inter plures fratres unus est rex uel princeps & aliis dñas. In aliquibus etiam num Hispaniẽ Galliẽq̃ regioibus primogeniti tñ ceteris exclusis paterna in hereditate succedunt. Saluator præterea in euangelio nonnunq̃ discipulos suos fratres appellat. d. dicendo : uade aut̃ ad fratres meos & dic eis .&c. e. Psal. Et in p̃sona xpi ait . Narrabo nomen tuum fratribus meis . Nec obstat dum dicitur q̃ Petrus quasi in summũ sacerdotem a Christo fuit electus quẽ dictio quasi impprietatẽ significat : quia dico q̃ hæc dictio est etiam ueritatis expressiua s̃m materiã cui adiungitur : ut si est uera ueritatem etiam significet : ut est illud Io. primo Quasi unigeniti a patre. Et in pluribus locis in iure hoc sæpius .f. reperitur.

¶ Non obstat. 42. quia dicta Pbi procedunt in regimine politico quo casu cũ princeps populi habeat pratem a populo/ potest eadem præs eadem a populo abdicari : quia ab eodej procedit destructio alicuius actus / a quo p̃cessit

.z. i. q. 7. q̃q̃ cũ gl.
.a. c. postu lastis d
cõcel. p̃b. c. a colla
tione de appel. i. 6

.b. 66. d. c. fi.

.c. ff. de ner. sig. l.
pnũtiatio. §. fami
liẽ.

.d. Io. ult. c.
.e. psal. 21.

.f. ff. ad in rebel. l.
mulier. §. si. l. si. aũ
nupt. & ibi. bar. &
moder. ff. sol. ma.
.c. parrochianos d
deci. & ibi ab. & i. c.
put de do. & cõr.
p. d. Ant. i. c. dudũ
de elec. in. i. & .q.
col.

.g. ff. d. reg. iu. l. ni
hil tā naturale &
de pac. l. ab empti
one & de sol. l. put
q. l. q. & c. r. de reg.
iu. in antiquis
h. 32. q. 5. c. h. cū gl.

i. 33. q. 5. cū caput
k. 33. q. 5. māifestū
cū duobus seq.
l. 33. q. 5. mulier cū
duobus seq.

m. 33. q. 2. c. 2. & c.
quos deus d. trāsl.
pl. c. inter. c. q. to &
c. licet.
n. prima pet. c. xi.
q. 3. si dñs & c. iuli
anus & c. q. resistit
q. 3. q. 5. si habes.

o. 21. d. Nunc aut.

constructio. Vna .n. q. res per easdē causas dissoluitur p
quas nascitur fm iuris .g. regulā approbatā; sed regnū ec
clesiē est manorchicū & a deo immediate procedens; uñ
non potest ab homine destrui late in argu. contrariē
partis apparebit in primis. 7. argumentis.

¶ Minus ē ostare uidentur. 43. loco adducta / quia uir
& uxor non iudicantur ad imparia quo ad carnis obse
quium; in aliis uero .h. dispar uiri est uxorisq. conditio /
ut patet Genesis. 3. c. Sub uiri potestate eris & ipse domina
bitur tui: Vir enim caput est mulieris / ipsamq. habet rege
re & moderari / ut tan. i. Hierony. super epistola ad Titū /
q. k. Augustinus & .l. Ambr. in lib. q. onum noui & uete
ris testamenti manifeste affirmant; Paulus ē. c. 3. ad Colo
cē. Mulieres inquit subditę estote uiris sicut op. in dño.
Rēterea maior est coniunctio inter uirū & uxorē / q. inter
papam & eccl. quia illa prorsus est insolubilis dicente; sal
uatore: Quod deus coniunxit / homo non .m. separet; ali
ud non est solubile ut patet ex pālegata Bonif. constituti
one; & in episcopis de una ecclesia ad aliam translatis de
consensu papę. Nec est in potestate ecclesię pontificę do
minum suū quis malum deiicere dicente. n. Petro: serui
subditi estote dñis uestris / non tñ bonis & modestis / sed
discipulis; cui & Paulus apłus ad Colocē. 3. & ad Eph. 6. c.
astipulatur inquit: Serui obedite per oīa dominis cama
libus. Item regimen ecclesię est monarchicū nō politicū /
& a Christo principaliter institutū; unde nō potest illi pre
fidens ab hoibus iudicari quis ecclesiā dilapidet / ut dixi
late in responsionibus ad. 14. & ad. 13. argu. deductis / & ui
de quę dicentur in sequenti rñsione.

¶ Respondendo autem ad argu. 44. dicitur q. ē quan
do papa perturbaret dissiparetq. ecclesiam / non debet Cō
cilium illo inrequisito aliquatenus congregari. ut patet i
o. Marcellino papa / qui licet fidē abiurasset illius tamen
auctoritate fuit Concilium cōgregatum / alias causa fidei

excepta non potest illo inuito Concilium congregari: ut
 late probabitur in argu. partis contrarię argu. 23. Et licet
 xps sit caput ecclesię, tamen nobiscum uisibiliter non cõ
 uersatur. Vnde reliquit loco sui Petrum & successores ca
 put totius ecclesię uisibile & homogeneũ: cuius imperio
 militans ecclesia gubernetur: & cuius auctoritate cũ expe
 diebit debeat Conciliũ congregari. Et dũ dicitur qđ eccl.
 posset pati nisi posset corrigi satis dixi in solutiõe. 15. & 25.
 argu. supra pro hac parte adducti. Propter qđ tollitur illa
 rō/ uolens pastorale officiũ fuisse in dilectiõe dei fũdatũ/
 dũ dixit xps. diligis me? pascue oues meas: quia uerũ hoc
 est/ qđ qui non diligit deũ/ non bene pascit oues: Tñ non
 propter hoc est repellẽdus a Papatu. Sequeretur. n. ex hoc
 qđ cũ; ex quolibet mortali peccato charitas amittatur de
 beret pōt. deponi/ qđ ē falsũ. Sciebat ẽt xps an Petrus illũ
 diligeret/ nec propter hoc illũ interrogauit/ ut eius dilec
 tiones sciret/ cui nota sunt omnia anteqđ fiant & solus sc̃m
 tator est cordium: sed ideo illum interrogauit/ ut sicut
 Petrus ter illum negauerat/ ita & trina confessione prio
 rem negationem dilueret/ ut sancti doctores asserunt: cõ
 traria quippe contrariis antidotis solent curari. Preterea
 qđ mali principis dominantur ex iusto dei iudicio prone
 nit quis nobis occulto: quia ut inquit Augustinus super
 Psalm. 54. Omnis malus aut ideo uiuit ut corrigatur aut
 ut per eum bonus exerceatur. Corripit enim deus omnẽ
 filium quem diligit: ut tradit Apostolus ad p. Hebręos
 scribens. Porro si unitas ecclesię dissiparetur cũ talis dis
 sipatio heresim sapiat adhuc debet hortari ut suũ emen
 det errorem/ qđ si non fecerit tanqđ contra hereticum pro
 cederet/ quasi dissipet sanctoꝝ cõmunionem/ quod est
 unum ex duodecim articulis fidei p̃cipuum.

p. 12. c.

¶ Non obstat. 45. quia licet ecclesia Romana & uniuersa
 salis inuicem differant: Romana tamen seu Pontifex illi
 p̃sidentis uniuersalis est caput/ ut late probatur in 28.

& in.43. argu. partis contrarię: & illa est sua sponsa. Et p. pterea non differt in hoc ab aliis episcopis: & cum illis pari iure censetur.

p.c. postulastis d
cōcel. p.b.c.a colla
uōe d appel.in.6.

¶ Ad.4.6. dic q l3 ecclesia dicatur mater aliquo respectu. s. baptismatis quo nos regenerauit/ alio tñ respectu dicitur filia Epōg: ut manifeste Vrbani hoc probat auctoritas pallegrata iuncta glo. Ioann. ibi. Nec est inconueniens unā eandemq; rez uarias ob causas diuerso iure. p. cēseri. Præterea dicitur mater quoad dilectionē nō quo ad potestatem/ qua papa illi est supior quia l3 sit mater oīu; quo ad regeneratiōem/ nulla tñ ei potestas clauīū attributa reperitur /ut in argu. partis contrarię latius probabitur /maxime in.36. & .37. Nec obstat q in sedibus patrum defunctorum episcopi ab ecclesia collocantur: quia hoc intelligitur uerum/ capiēdo ecclesiā pro toto fideiū coetu nullo excepto. In quo & ipse papa includi nō est ambiguū.

¶ Pauli autē dictū ad Ro. omnis anima sublimioribus potestatibus subdita sit/ nō obstat/ quia nō potest illa auctoritas de papa intelligi/ qui nullis potest sublimioribus potestatibus subiici cū ipse sup oēs existat. Nec datur super illum prās humana. Per deducta late in argumētis partis contrarię. 19. & .26.

¶ Ad argu.48. responde ut dixi in solutione .28. argu. ubi aliqua superinducta tractantur: Et ultra prædicta dū dicitur Petrū proposuisse qōnez: & apostolos unā cū aliis definisse act. 15. c. Dic q ex quo erat pns petrus ipse dicitur fecisse/ sicut si procurator pnte dño aliquid faceret/ dñs & non procurator diceretur. q. fecisse: Et si Cardinales aliquid statuerent pnte pont. diceretur illud a papa/ nō a cardinalibus factum: quia omnia nostra facimus quibus auctoritatem nostram. r. impititur. Rñde eodez mō ad aliā auctoritatē dicentē fuisse iniunctū paulo/ ut de cetimoniis se informaret act. 21. quia ibi agebatur cā fidei / & cōminente petro acta sunt omnia. Et licet Paulus act. 18. man.

iq. ff. de uerb. ob.
l. si. pcuratori pre
sentis.
z. C. d ueteri. in. en
l. 2. §. oīa. c. hi. q
auctoritate. d pbe.
in. 6.

daret custodiri p̄cepta ap̄log: illa intelligo quæ fuerint legitima & superioris Petri .s. auctoritate firmata. Nec est credendum uiros sanctissimos aliquid præter Petri ipsorum principis uoluntatem statuere uoluisse/ & per consequens omnia apostolog: nomine cõiter gesta ita sunt intelligenda: ut cum Petri ipsius p̄missione illis deferre uolentis facta esse intelligantur/ ut Chrysost. testatur: & dixi supra in 28. argu. Noluit quippe Petrus in exordio oia sibi tribuere/ sed Ap̄lis & aliis cõmunicare ne eos in aliquo scandalizaret: unde quod ex abũdantiori cautela factum est/ sue p̄tatis plenitudinem non habet ledere: ut .R. iura uolunt.

¶ Ad .49. dum dicitur/ q̄ portæ inferi nõ p̄ualebunt aduersus eccl̄. Responde q̄ hoc nõ arguit potentiã ecclesiæ respectu potestatis illi concessæ/ sed respectu fidei & dilectionis/ quæ in ecclesia nõ deficient: quippe quæ & in una uetula remanere poterunt ceteris a fide deuiantibus/ pro ut in beata uirgine sola in Christi passione remansisse perhibetur.

¶ Non obstat Anacleti auctoritas supra adducta: quia dico formam illã ordinandi traditam a Petro principali/ cū consensu tamen alior: & hoc non mirũ/ cum respiciat uniuersalem statũ ecclesiæ: Et licet Petrus potuisset solus formam illã dare/ uoluit tamen ad maiore sui excursionem alior: etiam adhibere consensum/ ne in incremento fidei uideretur solus uelle ecclesiastica negotia p̄tractare. Multa enim licent quæ non expediunt: ut inquit Apostolus. c. 6. in Epistola prima ad Corinth. scribens.

¶ Obiectũ at̄ .51. loco adductũ/ nõ obstat: quia loq̄r in Ep̄o & nõ in Papa: quia ep̄s p̄p scandalũ p̄t ab ep̄atu remoueri & hoc fit a Papa ex cã/ qui est illo superior. Papa aut̄ superiorem nõ habet/ a quo possit remoueri. Et eodẽ mō soluit̄ s̄a obiectio/ quia dñs priuat̄ superioris auctoritate dñio seruor: quos male h̄t/ qđ in papa esse nõ p̄t qui superiore caret a quo possit priuari: Solũ enĩ deũ iudicem habet/ &

K r

.R. C. de testa. l. testamenta oia. ff. d. reg. iu. l. nõ solent

propter demerita dantur mali pastores: ut dixi in respon-
sione ad. 14. & 15. argu. pro hac parte deducta. Tertia etiā
obiectio euangelica non obstat: quia licet papa peccet pp
scandali cōmissionē / nō tñ pp hoc poterit deponi / supe-
riore carens a quo deponatur. Et eodē modo ad. 4. rōem
rñdetur: quia nō loquitur nisi de inferioribus papa: qui si
sunt mēbra putrida / abscindētur de corpore pp corporis
totius sanitatē: Verū si caput a corpore diuideretur / totū
corpus interiret. Et euangelica auctoritas de aliis mēbris
languentibus loquitur / nō de capite: ex cuius uita mēbro-
rum ceterorū salus dependet: Vnde nō est p̄cidendū / sed
illi a toto corpore succurrendum.

¶ Ad auctoritatē uero Clementis patet rñsio ex his / q̄
in fine dicuntur in replicationibus ad rñsiones Abb. sicu-
li / & aliorū partem p̄riam impugnantium.

s. 24. q. 1. loquit.

s. 19. d. ita dñs de
elect. c. fundamēta
in prin. lib. 6.

¶ Vltimū argu. tollitur auctoritate. s. Cypriani dicē-
tis xpm ut unitatem ecclesiasticā cōstitueret uni uoluisse
ptatē principaliter dare / ab eo in ceteros deriuandā: cui
opinionī .t. Nico. Anac. Bonifa. s. adhesere: & l3 oēs ap̄li
forent & ipsi pastores / tñ Petro pascēdi gregis cura ut ca-
piti p̄cipua / & supra alios omnes est demandata: Ita. n.
xpo placuit sapientiæ infinitæ & bonitatis immensæ / qui
est benedictus in s̄cula.

¶ ARGVMENTA PRO POTESTATE PAPAE.

Icut omnia entia ab uno ente / & omnis substā-
tia ab una substantia deriuantur / & in quolibet
genere causæ est dare unū / ad qd̄ posteriora
referunt s̄z P̄bm in. 2. suæ metaphi. Ita ois prin-
cipatus ab uno principe deriuatur / qui est deus: quia Da-
niel ppheta ait. c. 4. Sciant gentes quia dominatur altissi-
mus in regno hoīum / & cui uoluerit dabit illud. Vnde in
omni principatu bene ordinato unus princeps ut sit op̄z:

ut ait .a. Hiero. ad rusticū scribens. Ad eū quoq; regimen
 omniū/qui in eo sint principatu ptineat. Cunctoꝝ etiam
 ad bonū regimen illius spectantiū solertē curam habeat;
 q̄ aut in uno principatu unus summus p̄siciens esse debe-
 at p̄3/quia pluralitas p̄sidentīū/quoꝝ unus alteri non sub
 sit/rei pub. bono repugnare uidet̄. Nam quod unus gessit
 posset alter destruere; duobus dñis f̄m .b. euāgelicā tradi-
 tionem obtemperari nō pōt: Vnde ex hoc p̄bus in calce
 suā Metaphi. totius uniuersi esse principē unū affirmat;
 sic ingens. Entia nolunt male disponi; nec bona est plura-
 litas principantiū; nnus est ergo princeps. Porro q̄ neces-
 sario sit unus princeps oīum de principatu existentiū/ p̄3;
 quia non esset totius princeps si aliquis sub eius p̄tate nō
 foret. Effet ēt insufficiens ad bene regendū/ nisi p̄sidentia
 eius ac potentia ad oīa se extenderet bonū principatus re-
 gimen concernentia. Verū sicut in celesti hierarchia unū
 constat esse principatū/unūq; principem oīum/summum
 deum uidelicet; Ita & in ecclesiastica hierarchia / quā f̄m
 .c. Grego. & Bonifa. ad instar illius est fundata: unū prin-
 cipatū/unūq; principem cōuenit ponere. Et sicut in qua-
 libet urbe unū .d. ep̄m/ & in qualibet parrochia unū gu-
 bernatorem/ & in quauis prouincia unū primatem uel ar-
 chiep̄m/ & in quouis regno unū Regem esse op̄3; ita & in
 uniuersali re pub. christiana unū necesse est ut ponamus/
 ad quem omnia referantur/ quia particulariū & uniuersa-
 lium p̄portionabile est .e. iudiciū. Vnam quoq; sanctā ec-
 clesiam simbolus confitetur/ & sacri Canones approbant:
 & dñs in .f. Euangelio. Vnum inquit ouile fiet & unus pa-
 stor. Vnum igitur oportet totius gregis esse pastorem; hoc
 aut pastoris munus nulli nisi Petro & successoribus legis-
 a Saluatore fuisse concessum. g. dicente pasce oues meas.
 Solus ergo papa erit gregis dñici uniuersalis pastor/ & to-
 tius christianę reip. princeps unus. Si uero dicatur Monar-
 chiæ hmōi unitatem ad xp̄m/ uelut uerum caput nostrū/

K 2

.a. 7. q. 1. in apibus

.b. Math. 6. Lucas
 16. c d pen. d. 1. oīs
 qui odit malum

.c. 89. d. c. fi. glo. in
 Clem. ad nr̄a3 de
 heret. Abb. i. c. 2. d
 cle. nō resi. coll. 2
 Tho. in. 4. d. 13. ar.
 .i. q. 1. in r̄sione
 ad. 1. q. 1.
 .d. d off. or. qm̄. 7.
 .q. 1. per totum
 .c. ff. de admin. tu.
 .i. si duo. ff. de rei
 uen. l. q̄ de tota .c.
 pastoralis. §. itē cū
 totū de off. deleg.
 .f. 24. q. 1. loq̄t̄ & .c.
 audiuimus & .c. pu-
 denda & seq. & .c.
 oībus de sū. tri. c. 2
 .§. una. lo. x. c. de
 baptis. c. fi.
 .g. lo. ul. c. 8. q. 1. in
 scripturis & d elec
 significasti de ma-
 ior. & ob. Solite.

h.ad eph. i. c. d. fa.
unū .c. uno circa
mediū Cle. i. i. pñ.
de iu. iur. c. uergē.
tis de heret.

.i. c. Ad aplice. §.
nos igr de re iud.
li. 6. c. p. uenerabi.
§. rñsionibus qui
fil. sint leg. de ma.
& obe. c. Solite.
.k. Math. ul. c.

l. a. f. i. c. Mat. 25. c.

m. q. ul. principali
artic. 2. in rñsione
ad. 3. q.

.n. 24. q. 1. loquitur.

.o. 80. d. c. i. & 2.

& pastore referendā: cū ecclesie caput ab .h. apostolo ap
pauetur: hoc sane nō sufficit/ quia euz oportet monarchā
ponere/ qui cū subditis uersetur/ illosq; regat/ ac s̄m loco
rum/ sp̄or/ regē/ & personarū uarietate moderetur/ beneq;
uiuendi normā eosdem edoceat/ & in deū uelut ultimū fi
nem oīum dirigat. Hunc aut ordinariū .i. xp̄s/ Petrū utiq;
eiusq; successores/ dicēdo. Tu es Petrus/ & pascē oues me
as. Patet igitur papam Petri successore esse in tertis totius
Reip. xp̄iane uerū & unicum caput. Nec obstat qd xp̄s .k.
ap̄ls dixisse phibetur. Ego uobiscū sum usq; ad cōsumma
tionem seculi/ quia de sacramentali/ non de corporali ui
sibiliq; pñtia id intelligitur/ quē in die iudicii tm oībus a
sacris scripturis manifestanda .i. p̄mittit. P̄terea nobis
cum est/ dū p Ep̄os & sacerdotes a suo uicario deputatos
ateene nobis uitę pabulū subministrat. ¶ Argu. 2.

¶ Vbi cūq; sunt multa regimina in unū finem ordina
ta: ut inquit beatus .ni. Tho. in. 4. sen. d. 24. Aliqd̄ uniuer
sale regimen supra particularia regimina esse op̄: quia ut
dicitur in primo ethi. in oībus uirtutibus artibusq; in om
nibus est ordo s̄m ordinē finitū: bonū aut cōe diuiniū ē
q̄ particulare: ideo sn̄pra pt̄atem gubernatiuā bonū parti
culare respicientē/ pt̄atem aliquā uniuerſalē gubernatricē
ēt cōis boni respectu/ necesse est ut ponamus: alias nō pos
set esse ad unū colligatio. Vnde cū tota eccle. unū sit cor
pus/ ut ait ap̄ls & .n. Cypria. martyr assentit: op̄ ad unita
tem hm̄oi conseruandā pt̄atem aliquam totius corporis
xp̄iane Reip. directiuā ponere tā supra potestatem ep̄isco
palem/ q̄ aliā quācūq; dignitatem/ qua unaquēq; particu
laris eccl. gubernat. Hęc aut est pt̄as papę: quā qui negant
scismatici dicuntur/ uelut unitatis eccl̄ie diuifores. Inter
Ep̄m quoq; & papam sunt alii gradus .o. dignitatū/ unio
nis gradibus correspondentes/ prout una congregatio ali
am includit/ sicut prouincia cōitas/ ciuitatis cōitatem/ &
regni cōitas prouintię/ & mundi totius regni unius cōa

ratem includit. ut proximo argumento dicitur. Quamuis
 aut apostolis oibus xps parem cu Petro potestate soluendi
 ligandiq; concesserit: ut .p. Anacle. papa & Alexander
 affirmant: tamen ut in hac potestate ordo aliquis signifi-
 icaretur: primo soli .q. Petro data est / ad ostendendum
 q; ab eo in alios debeat potestas ista descendere. Pro-
 pterea ei singulariter dixit: Confirma fratres tuos / & pa-
 sce oues meas. i. loco mei: ubi Crisost. dicit. Prepositus &
 caput esto fratrū: ut ipsi te in loco meo asumentes / ubiq;
 terrarū te in trono tuo sedentem predicent & confirmet.
 Idem etiam Chrysost. super act. apostolorū inquit: Petrus
 a filio super omne quod est filii potestatem accepit: non
 ut Moses in gente una / sed super uniuersum orbem: Et
 hoc est quod dicitur .x. Hieremiæ primo. Ecce constitui
 te super gentes & regnabit plantis edifices. &c. Vnde tho-
 mas in. 4. d. 38. q. 1. arti. penultimo. & scda secunde. q. 88. ar-
 ticulo ulti. dicit papam plenarie gerere uice; Christi in to-
 ta ecclesia / & habet plenitudinem potestatis dispensandi
 in omnibus dispensabilibus: alii autem habet inquit eis
 a papa conceditur. Thomas etiam in libro contra errores
 Græcorū. c. 12. Dum uero inquit caput ecclesię esse negant
 sanctem scilicet Ro. ecclesiā. Manifeste unitate; corporis
 mistici dissolunt. Non enim potest esse unum corpus / ni-
 si fuerit unum caput: neq; una congregatio / si non fuerit
 unus rector. Vnde Io. x. dicitur. Fiet unum ouile & unus
 pastor. Origenes etiam non sine mysterio ait dictū fuisse
 Petro: Quodcūq; ligaueris super terram / erit ligatū & in
 cœlis Math. 16. c. Aliis autem dictum: Quęcūq; ligaueri-
 tis erunt ligata & in cœlo. In prima nanq; pmissione usus
 fuit uerbis singulis numeri / ad demonstrandā pfectione;
 ptatis & illius plenitudinē quā petro erat / eiusq; successoribus
 donaturus / quę nō erat in aplis aliis tāq; auctoritatis
 & pfectionis futura. Aapp; itaq; ex pmissis unitas eccl. uni-
 usq; pidentis / summi uidelicet Pōt. gubernatio. ¶ Al. 3.

.p. 11. d. i nouo. 24
 q. 1. Audiuius.
 .q. dcō. c. in nouo
 22. d. c. 1. & 2.

.x. de maio. & ob.
 .c. Solite de priuile-
 leg. cū & plātare;
 36. d. 5. Ecce.

Praeterea sicut angeli maioris sunt uirtutis / nobiliorisq; naturae q̄ mundus; & mouēs excellētius moto; agēs paciente melius tactus nobilior potentia : ut inquit p̄b̄s in.9. Metha. sic in ecclesiastica monarchia est dare unū ut primū mouens : quod se habeat ad oīa subalterna / mouēdo illa in ipsa agendo / atq; eadem dirigendo. Hi aut̄ sunt prelati reges & principes ceteriq; fideles. Est uidere idem in deo / cuius nutu licet omnia gubernetur : quippe qui s̄m .s. ap̄sum : oīa portat in uerbo uirtutis suae : Agit tñ angelis mediantibus / & per sc̄das causas : ut in.4. libro de ciuitate dei Aug. affirmat. Ita & Papa uicē dei. t. gerens in terris per p̄latos & principes (.u. qui angeli uocant) mū- dum regit / illisq; ministris utitur ad exemplū triūphantis .x. ecclesiae. & ideo una dicitur ecclesia pp̄ oīum fidelium unitatem in xp̄o formatam per tres uirtutes theologicas fidem / sp̄em / & charitatem : quaz; prima in dei cognitio- nem ducimur : altera ad fines felicitatis aeternae fideles am- bulant : tertia uero inuicem cū deo iungimur. Vnde act.4. dicitur Multitudinis credentiū erat cor unū & anima .y. una. Et ap̄lus ad Eph.4. sollicitē seruate unitatem sp̄s in uinculo pacis. Ecclesia uero est unum totum & unus xp̄i thalamus s̄m. z. Pelagiū : cuius partes sunt particulae : ec- clesiae & collegia. Et sicut in corpore naturali / ad cuius si- militudinē dicitur hoc corpus .a. mysticū : ecc̄sē quēdam sunt mēbra diuisibilia / ut manus & pedes in digitos : quae- dam : q̄ qa diuisionē cōmodam nō recipiunt / nec proprie sunt membra / ut articuli indiuisibilia reputant̄ : Ita & mē- brorum eccl̄. diuisibilia sunt nonnulla / ut particulae ec- clesiae & collegia : indiuisibilia aut̄ singulae personae cre- dentium. Et sic patet ecclesiā esse unū totū ex multis par- tibus constitutū : & quasi unū corpus ex multis membris cōpactū : ut & hoc .b. diuus Cypri. testatur. Vnū ergo ca- put ut habeat homogeneū est necesse : alias mōstrofa res foret. Hunc aut̄ pont. esse apparet : qui caput totius eccl̄siae

a. ad Hebr. i. c.

1. ut eccl. ben. c. ut nostrum.

u. 36. d. 5. ecce.

x. 89. d. c. fi.

17. 12. q. 1. dilectissi-
mis de sū. tri. c. 2.

2. 21. d. quīs. 7. q. 1.

Nouatianus.

n. de excels. pl. dile

cta. 13. q. 7. c. quem
admodum.

b. 24. q. 1. loq̄t &
33. q. 7. c. quemad-
modum.

a beato .c. Marcello / & totius gregis dñici .d. pastor & .e. princeps apłoꝝ & alijs (id genus) nominibus a sacris canonibus appellat (ut infra latius apparebit) Erit ergo pōt. uniuersalis eccl. caput: & per consequens nec illi neq; cōcilio illaz rēp̄sentātī poterit aliquo mō subeē cā heresis tm̄ excepta: ut ex infra dicēdis manifeste cōstabit. ¶ Arg. 4.

¶ Ipse etiam papa per montē synai significatur: de quo dicitur Exodi. 19. q̄ die tertio descendit dñs in montē Synai / dicens filiis israel: Ne ascendatis in montem / ne tangatis fines eius: qui enim tetigerit morietur. Sūmus pont. per hunc montem significatur. Primū ratione sublimitatis / quia sicut mons ille alijs erat sublimior: ita papa quocunq; platus est prāte dignitateq; sublimior. Scđo ratione gñalitat̄is / quia sicut dñs talī monte mediante descendit coram toto populo iudeoꝝ: sic & xp̄s pont. mediante / in lege noua descendit super totum populum christianoz / gratiam illi suam abundanter impartiens. Tertio ratione legalis ueritatis / quia sicut lex uetus de illo mōte iudaico populo fuit data: ita ab ipso oēs leges in xp̄ianum pplm̄ diffundunt: quaz ad salutē pertinent aīaz. ¶ Arg. 5.

¶ Deus quoq; ab initio mundi usq; ad Noe / mundum per seipsum gubernauit ut. f. Inn. 4. asserit. Noe uero post diluuiū sui populi curam cōmisit: ab eo usq; ad Samuelē rexit illam p̄ patriarchas iudices & reges / qui ēt sacerdotes erant. Hoc autē regnum & sacerdotiū simul fuit penes alios / qui nō erāt israhelitaz sed gentiles: quoz unus fuit Melchisedech / quem apłs ad hebreos. 7. c. regem & sacerdotem nuncupat. Fuit enim rex salem / quaz Cananeorū urbs erat. postea Hierusalem appellata: ut in Genesi hētur .c. 14. Fuit & sacerdos psal. 109. Alter fuit Iob / quartus ab Esau s̄m Hiero. & Euse. Idumeoꝝ rex pariter & sacerdos. De se enim ipse .g. ait. Cumq; federē quasi rex circumdante exercitu. & c. De illius etiam sacerdotio apparet / du3 dicitur q̄ pro filiis sacrificia offerebat Iob .x. c. unde Isidor.

c. 24. q. 1. rogant. d. 50. d. c. hi qui altario. §. fi. .e. de maio. & ob. .c. Solite.

f. de foro cōp. c. 18 ex suscepto.

.g. Iob. 28. 45. d. c. disciplina in fi.

**.h. 21.d.cleros.l.r.
§.huius.ff.de iust.
& iure.**

li.7.ethimolo.ait. Maior cōsuetudinē hanc fuisse/ ut rex
esset sacerdos & Pont.apud infideles ēt/ ut in Ro. Impato
ribus manifeste apparet/ qui regis ac pōt. officio. **.h.** funge
bantur. Successit deinde Saul/ sub quo sacerdotiū diu fuit
a regis officio sepatum. Nouissime uenit xps: qui sacerdo
tii dignitatē sub salomone labefactatā instaurauit/ & ad li
bertatem sacerdotii quę sub lege naturæ erat/ reduxit: in
quo utraq; dignitas sacerdotis. **.i.** fuit & regis. Oēm enim
monarchias ad se traxit: iuxta prophetiā Danielis/ cęteras
cōminuens atq; subuertēs. Vnde psal. 8. dicitur. Oīa subie
cisti sub pedibus eius. qđ apłus ad Hebre. 2. & in epł. 1. ad
Corinthi. 15. c. ad xpm refert: & ad Ephes. 1. c. Oīa subiecit
pedibus eius/ & ipm dedit caput. **.s.** deus pater super omnē
eccl. quę est corpus ipsius. **.i.** sub humanitate illius/ p pedes
significara. Et ad Coloceñ. 2. qui est caput oīs principatus
& ptātis: de xpo loquēs. a Psal. ēt. 71. rex appellatur. Deus
iudiciū tuum regi da: & alibi/ Virga directionis/ uirga re
gni tui. psal. 44. Ioan. uero euangelista in apoc. sua. c. 17. &
19. Regem regū. Et Greg. in princ. decre. Regem pacificū
uocant. Data quippe est illi oīs potestas in cōelo & in ter
ratut in Exod. Math. Saluator ipse testatur. Verū postmo
dum iturus ad prēm/ & uisibilem conuersionē mortali
bus subtrahurus: ne gregem suū sine pastore relinqueret/
illius curam sm **.i.** Inn. 4. Beato Petro mādauit/ & totius
eccl. pastore instituit. ut Hilarden. k. Conciliū/ & Greg. at
testantur/ cui ēt iuxta Nicol. 1. papę Inim / terreni simul
& celestis imperii iura cōmisit: quę oīa successoribus eius
in persona Petri concessa fuisse/ Canones sacri affirmant:
ut i pludis di/ & āfra i pgressu latius explicab. ¶ Ar. 6.
¶ Opera quoq; dei. **.m.** pfecta sunt oīa Deuter. 32. c. uñ
sm Card. scti Sixti. sicut deus in primordio humanæ crea
turæ hoīes pfectos fecit: ex quibus humanū genus natura
liter propagaretur sic & apłos/ qui in ecclesię regeneratio
ne principia & fundamenta fidei erant futuri: omni perfe

**i. d̄ homic. i. 6. c. r.
k. l. d. §. sed exēpl.
& c. cōsiderādū. 8.
q. 1. in scripturis d̄
maio. & ob. solite
l. 23. d. c. r.
.m. c. Maiores. §.
sed adhuc de bap
tis. c. sunt plures d̄
pen. d. 3.**

ctione repleri cōueniebat ita q̄ posset per eos ecclesia p̄pa
 gari: sine ep̄o uero ecclesia p̄ficere nō ualebat cū ab eo so
 lo possint ecclesiastica sacramenta dispensari uel ministra
 ri. Oportuit itaq; xpm̄ summū sacerdotē suā corporales
 uisibilemq; p̄ntiam ab humano ḡne ablatūrū aliquem ui
 ces suas gerentem in eccl̄a relinquare pontificia dignitate
 p̄ditū: atq; eū potissime/ q̄ ceteris tū dignitate tū fide p̄sta
 ret. Is aut̄ erat Petrus ab eo p̄ aliis honoratus/ cuius erat fi
 des iam dudū illi perspecta dicentis. Tu es xps̄ &c. Quem
 & destinauerat totius dñici gregis pastorē. uñ Crisost. sup
 illud Lucę. 24. Apparuit Symoni dicit: primo digniori &
 fideliori oibus apparuit. Itē Auḡ super illud Io. 13. nēnit er
 go ad Symonē petrū/ quis ait nesciat primum ap̄loꝝ esse
 brūm Petrū. Pręterea cū aliquid alicui cōmittitur id etiā
 concessum .n. intelligitur sine quo cōmissio illa expedire
 nō pōt. Dñicum uero gregē Petro xpi uoce cōmissus Io.
 ul. c. perfecte pascere nullus pōt nisi ep̄s/ q̄ sacramentorū
 oīum dispensationē habet. Videſ igitur xps̄ imponendo
 onus gregē pascendi Petro pastorale officiū & dignitatē
 ep̄alem eidem pariter tribuisset qđ & .o. Anac. sn̄ia com
 probatur dicentis: Ipsi primo pontificatus iu ecclesia xpi
 datus: & hoc quoad promissionē dei infallibilē dici po
 test datus/ licet uere post xpi resurrectionē sm̄ .p. Grego.
 officium pastorale acceperit. Potuit nanq; xps̄ propter po
 testatis excellentiā sacramēti uirtutē sine forma sacramē
 ti conferre. unde solo uerbo Petrum fecit ep̄m: Chrysost.
 etiam super illo uerbo Io. ul. i. Pasce oues meas pręteriens
 inquit alios apostolos Petro de talibus loquitur. Eximius
 enim erat apostoloꝝ & uertex collegii. Ecce q̄ ait pręte
 riens alios: Soli ergo Petro data est pascendi gregis cura
 & officium pastorale cōmissum: quod non esset si alii apo
 stoli curam huiusmodi atq; officiū immediate a Christo
 cum Petro simul accepiſſent. Ideo Clemens in epl̄a sua .2.
 dicit Petrum nō solū principē apostoloꝝ sed ordinatōrē

L r

.n. de. off. deleg.
 pręterea .ff. de iu
 risd. om. iu. l. 2.

.o. 21. d. In nouo.

.p. l. d. cōsiderādū
 Glo. i. d. c. i. nouo.

.q. 66.d.c.fi.75.d.
qd die.

.x. 66.d.c.fi.

.s.ff.de off.con.1.
.1.& ad.1.Rhod.đ
iaſtu.1. cū in eadē
naui de conf.d.5.
discipulos

.t.xi.d.c.fi.12.d.c.2
22.d.c.1.24.q.1. 10
gamus;&.c. quo-
tiens.

.u.ff.de iure cod.
l.qđ p man⁹ & de
acq.re.do.1. p he-
reditarium.

.x.1.q.7.Diabertū
.X.33.q.5.nec illđ.

.y.24.q.1.qcunq;

.z.pſal. 147.

.a. pſal.121.

.ab.pſal. 124.

Alios enim Apſos in epos consecrauit/ut in Canonū de-
cretis .q. legitur. Ipse autē a nullo unq̄ legitur consecratus:
quare.D.Car.ſc̄i Sixti & Pet. de palu.in tractatu de prāte
eccl.dicit Petrū fuisse factū solū ep̄m a xpo añ ascēſionē
& post penth.Ioannē primū a Pet. postmodū a pet.& Io.
Iacobū Zebedei epos consecratos: a quibus tribus ordi-
natus est Iacobus .x. Alpei; quibus peractis data est for-
ma ut ep̄i/deinceps nō minus q̄ a tribus ep̄is ordinentur:
Licet hoc Paulus necessitate cōpulsus/quē legē nō.s. hēt
in Thimothei ordinatione nequaquā seruauerit.Præterea si
Ep̄atus & alie superiores dignitates oēs ecclesiasticę a Pe-
tro exordiū hūerunt/ut .t. Nico.Inn. Gre.aliq; doctores
sacri testantur/& infra manifeste constabit fieri nō potest
ut Petrus ab aliquo mortaliū potuerit in ep̄m ordinari:
causātū enim suæ causæ origo esse nō.u. pōt. Restat ergo
ut a xpo cōsecratus dicatur/quia si nō fuisset consecratus
nō potuisset alios ordinare/quia .x. nemo dat qđ nō ha-
bet. ¶ Quare ex p̄missis constat Petrū solū fuisse a christo
ep̄m ordinatū/& totius eccl.pastorē institutū. ¶ Arg.7.

¶ Deus quoq; s̄3.X. Aug.unitatē amās unū hoīem cre-
auit ab initio/uolensq; unā hoīum naturam constituere
ab uno principio creaturę incipiens multax creaturax &
dispariū eripuit facultatē.Bonū est p̄terea s̄m p̄bm.1.ethi.
quod omnia appetunt/unitas autē p̄cipue p̄tinet ad rōem
boni s̄m Boetū in li.de consola. Ideo sicut oīa desiderāt
bonū ita & unitatē.Vnūquodq; n.intramū est bonū / inq̄-
tum est unum.Vnde intentus gubernātis multitudinem
ipsiusq; multitudinis gubernate est unitas atq; cōcordia.
In ea quippe bonū cōsistit:in qua & oēs christiani esse de-
bent/nec ab ea recedere tūt Beda .y. testatur: quia nil ali-
ud ecclesia militans uel triumphans q̄rit/ q̄ pacez atq; uni-
tatem seu concordia:qui posuit fines suos pacē .z. & fiat
.a. pax in uirtute tua & pax sup .b. israel ait pſal. ¶ Ar.8.
¶ Præterea sicut nāle regim ē ab uno mēbro principa

liter in inferiora defluente/ut est uidere i multitudine mē
brorum corporis/inter quæ unū est membrū caput.s. cē
teris imperas:& inter animæ potentias una existit mouēs
cēteras. Ratio inquā prout intellectum cōphen dit & uo
luntatem/& in hac mundi machina unū est uniuersoz.c.
principiū: Ita & in multitud:ne humana dicere opz:unū
esse rectorē a quo inferiora oīa gubernantur.Porro si uni
tas gubernans requiritur ad optimū humanę multitudi
nis regimen/quæ unitur ex ipsius inclin:ione naturæ/ re
quireretur & pariter ad illius cōitatis regimen / quæ unitur
diuini muneris gratia:Hæc aut ecclesiastica est Resp.neq;
enim gratia cōtranatur ei/quod fm naturā est: sed magis
pficit. Dicendū est igitur in tanto fidelīū cō:n unū oport
tere esse rextorem:Regnū hoc ecclasticū moderatē sicut
enim p unitatem cōseruātur regna ut probat beatus tho.
in.4.li.5 gentiles iuxta illud .d. euangelii. Omne regnuz
diuisus in seipm desolabit. Ita credendū est deū hāc eccle
się unitatem per unum gubernari uoluisse.Vnde &.e. Cy
prius de Petro loquēs: Super unū inquit ædificat eccle
siam.Et quis omnibus apostolis post resurrectionē suam
parem prātem tribuat & dicat.Sicut misit me uiuēs pater
ego mitto uos:accipite spūm sanctū. Tamen ut unitatem
manifestaret/unitatis eiusdē originē ab urō incipientem
sua auctoritate disposuit:& infra: Sed exordiū ab unitate
proficiscitur ut eccl:ia xpi una esse monstretur/& infra
Vnu corpus/ unus spūs/una spes uocationis.&c.Videtur
itaq; ex pmissa auctoritate probare unitatem ecclesiasticā
a Petro originem sumpsisse/ut eccl:a corpus ipsū: Petrus
uero ipsius caput existeret:quod patet / quia super unum
Petrum ait:Edificabo eccl:meā.Sicut enī est unū corpus
ita & unum caput homogeneū ut sit oportet / alias mon
strosa res esset.Hoc autem fuit Petrus qui totius eccl:ę ca
put appellat:ut inferius arg.43.Iatius appebit. ¶ Arg.9.

¶ In ecclesia quoq; dei ordinē esse oportet sicut in qua

L 2

.c.de sū.tri.c.1

.d. Lucę.xi.c.15.q
2.si ea.

.c.24.q.1. loquit.

f. 59. d. si officia. 93
d. legim⁹. 21. d. cle.
ros. 25. d. plectis d
priuilegiu. antiq. ff. de
mun. & hon. l. ut
gradatim d albo.
scrib. l. 2.

.g. de elect. inno.
uit. ff. de arb. l. nā
& mgratus & ad
trebel. l. ille. §. tem
pestiuum.

.h. c. 1. §. una de sū.
tri. 24. q. 1. c. loq^t &
.c. qm̄ : & .c. qā ex
soia.

.i. ad Hebr. xi. c.
.k. de cōces. p̄b. qā
diuersitate; ff. ad
Trebel. l. qā poterat
d conf. d. 4. sicut i
sacramentis.

.l. c. 17. c. p uenera
bilē. §. roibus qui
fil. sint. leg.

.m. de Regula .c.
licet.

libet Repub. bene disposita qd̄ tum p̄bi. tū .f. canones fa
cri legelq; testantur; ordo uero iste pro modo subiectiōis
& p̄lationis exprimitur: p̄latio s̄m ascensu & descensū
quia inter equeales nō est p̄latio. Par .n. in parē nō habet
.g. imperiū; Ascensum aut̄ superiorē necesse est eandē ad
unū terminari/ultra quod nō sit progressus/ne detur pro
cessus in infinitum. Ideo aliquē summū p̄latum dare op̄
in quo totius ecclesię p̄tās cōsistat: & ideo dicit̄ p̄ Ezech.
.c. 34. Suscitabo super eos pastore unū. & .c. 37. Pastor unus
erit oīum uest̄rū. Et Iohelis. 1. c. Cōgregabūt filii iuda & fi
lii israel p̄riter & ponēt sibi caput unū. Ad unitatē p̄terea
ecclesię requiritur/ q̄ fideles oēs in unam fidem conueni
ant/ quia sine fidei unitate nemo .h. saluatur. Vna quippe
fides/ unus deus/ unū baptisma s̄m Ap̄lm̄/ sine fide est etiā
impossibile placere deo s̄m .i. eundem. Verū quia hoīes
ad .k. dissentendum plerunq; sunt proni posset euenire p̄
q̄ faciliter q̄ fidelīū opiniones uarias in finis traherent :
sicq; contingeret ecclesiā discerpi/ nisi alicuius summi ui
ri p̄sidentisq; iudicio in unitate conseruarentur. Ad h̄m oī
itaq; unitatis conseruationem unum op̄ esse qui toti p̄sit
ecclesię rectorem atq; pastore. Neq; enim p̄sumendu; est
deum minus ecclesię iuā uoluisse consilere ipsius precio
so sanguine redemptæ atq; fundatæ/ q̄ Synagoge/ quę no
stræ fuit umbra ecclesię/ cui tanto magis consuluisse cre
ditur/ quanto magis euangelicū sacerdotium leuiticum
antecellit: Sed in synagoga unus erat summus pontifex/
ceteris prestans/ cui omnes obedire tenebātur/ reusq; mor
tis erat illi nō parens/ ut in Deutro. plenius .l. contine
tur. Multo ergo magis dicere debemus i hac ecclesia unū
esse debere regimen/ unumq; summū presidem / imperio
cuius omnes parere teneantur. Verum in ecclesia nullus
p̄ter p̄tificē inuenitur/ qm̄ sup̄emā in ecclesia habeat
p̄tatem/ ut .m. Inno. iii. suis in ep̄stolis decretalibus atte
stat. Christi quoq; uicarius cū p̄tatis plenitudine a dño

ē cōstitutus: ut idē .n. Im. afferit. Appz igr illū Cōcilio su
piorē eccl. ipsam reprēsentāte. ¶ Et ex pmissis & ex dicēdis
in ar. 31. inferi cōclu. q. pās papę imēdiate est a deo. ¶ Itē
q. est uerū & unicum caput in ternis totius Rep. xpianę.
¶ Item q. regimen eccl. est monarchicū. ¶ Argu. 10.

¶ Considerandū est ēt secundum Chriſost. q. Ij crīstus
eandem quam petro prātem Aplis cēteris dedisse uideat
.o. Dicendo quęcunq; ligaueritis sup terrā erunt ligata: &
in celis. Ex quo tamē singulariter prius petro dictū fuerat
.p. Quodcūq; ligaueris &c. p hunc ordinē demonstrat pri-
mo fuisse datū primatum petro ad aliosq; p eum descēde-
re/ ideo illi & nō aliis dicit quodcūq; ligaueris. Aliis uero
sine eo non est dictū quęcunq; ligaueritis/ ut intelligat sic
ei potestas hmoi attributa/ ut alii sine ipso nō possint. Ipse
aurē sine aliis possit ex priuilegio sibi collato / & concessa
plenissime prātis ut totius ecclesię capiti/ dum Saluator
.q. Cepham illum uoluit nuncupari .

¶ Confirmatur insuper hoc cum dominus petro man-
dauit ut solueret tributū pro ipso/ & pro se ut ex. 1. Math.
euangelio clare appz q. signū primatus manifestū fuisse/
uideat parem illum sibi & cōsortem in tributi solutiōe fa-
ciēdo. uñ Agustinus in li. de questio. no. & ue. testa. quest.
.79. Saluator nī ait cum pro se & Petro soluere iubet di-
dragma pro oībus soluisse uideat; q. sicut i saluatore erāt
oēs causę magisterii/ ita etiā post saluatorem in petro oēs
cōtinent / ipsum .n. constituit esse caput eorum ut pastor
esset gregis dñici Et ppterea Glo. super illud Math. 19. c.
Quis puras maior est in regno celoz: cui & Chriſor. asse-
ritur discipulos ait ideo hanc interrogationē fecisse uidē-
tes dñm in tributi solutione parem sibi fecisse/ uoluisse &
illum Apostolis aliis anteferri. ¶ Argumentum. 11.

¶ Offert pręterea se nobis Euangelistę Lucę .s. textus
dum inquit. Facta est contentio inter eos/ quis eorum
uideretur maior: quod ex eo putat Gregorius euenisse /

.n. dicto. c. p uene-
rabilē .s. rōmbus.
Conclu.
Conclu.
Conclu.

.o. Math. c. 18.

.p. Math. 16. c.

.q. 22. d. c. 2. 28. q. 1.
lam nunc .

.r. c 17. xi. q. 1. Ma-
gnū. 28. q. 1. iā nūc.

.s. 22. c.

t. u. d. c. i. Lu. x. c.

quia cū dñs ab hoībus transmigraret/ oportebat aliquem fieri principē alioꝝ/ qui dñi uicem gereret. Et s̄m Chriſto. Dñs in rñſione ſatis innuit unū fore inter illos maiorem & principem ordinādū/ dum inquit. Qui maior eſt in uobis fiat ſicut minor: & qui p̄ceſſor eſt ſicuti miniſtrator. Quis autem futurus eſſet apparuit poſtea cum .i. dixit ad Petrū: Symon ecce ſathanas expetiuit te ut cribraret ſicut triticū: ego uero oraui pro te/ ut nō deficeret fides tua. Ex quibus patet dñm uoluiffe il. is Petrū p̄ceſſorem/ rectorem/ ac principem conſtituere: cū pro illius fide tm̄ oraue- rit/ non pro fide eccle. Propter qđ ē Leo in ſer. de beato Petro. Specialis ait cura a dño Petri ſuſcipitur: & pro fide petri proprius ſupplicatur/ tanq̄ alioꝝ ſtatus certior ſit futurus/ ſi mens principis in petro ſicta non fuerit: In Petro ergo oīum fortitudo munif/ & diuinę gratiæ ita ordinat̄ auxiliū/ & firmitas quæ p̄ xpm̄ Petro tribuitur p̄ petrum apl̄is cōparatur. & c. Petri etiam excellentia oſtenditur/ dū petro ſoli apparuiſſe dicitur Lucę. c. ult. Et dñs p̄ ceteris illum in die reſurrectionis nominauit dicens. Dicite diſci- pulis eius & petro Marci. c. ult. Apparet etiaꝝ ex pluribus Euangelii locis petri p̄latio: Sępe. n. xps̄ aliis p̄ntibus ad petrū tm̄ modo loquebat̄/ ut patet p̄ſpicue Mar. c. 18. & Io. ult. & petrus corā aliis apoſtolis/ pro oībus reſpōdebat. ut Math. 16. c. 10. 6. Lucę. 12. plenius continetur. Pro oībus ē prior loquebat̄ Math. 19. Sępe etiam poſt morrem xpi in Concilio aploꝝ p̄æ aliis uerba fecit: ut patet librū Actū. apoſtoloꝝ. 1. 2. 3. 4. 8. 15. c. per legenti: primus etiam miracula fecit/ primus ē baptizauit: & in unā petri nauē xps̄ aſcēdit Luc. 5. c. id teſtante. Hęc aut̄ nauis ſm̄ Bedā unā eccl. ſignificat. Et ut ait Leo in ſer. ſuę ordinationis. iii. De toto mundo unus petrus eligiſ/ qui & uniuę ſaꝝ gentiū uocationi/ & omnibus apoſtolis cunctiſq̄ eccleſiæ patribus p̄ponatur: ut quīs i populo dei multi ſint ſacerdotes multiq̄ paſtores/ oīſ tamē pp̄rie regit petrus: quos principali

ter regit & xps. Magnū & memorabile dilectissimi huic viro consortiū potentiae suae tribuit diuina dignatio ut si quid cōe cū ceteris uoluit esse principibus: nunq̄ nisi per ip̄m dedit/quicquid aliis non negauit. Hæc ille. Quæ uerba hanc partem uidentur manifeste terminare: quā etiam confirmare uidetur beatus Thomas in. 4. li. u. senten. Et dictū est aliquid in. 2. ar. supra ubi concludit q̄ l3 aliis apostolis dederit xps facultatē ligandi & soluendi / dicendo Accipite sp̄m sanctum / tamen cū prius petrū super oēs pastorem ordinare statuisset: dum Luc. c. 22. eidem dī. Et tu aliquñ conuersus cōfirma fratres tuos / salua petri prerogatiua; concessionem aliis fecisse uidetur. Quemadmodū; si papa uel Impator post concessionem primo uni factam alteri bñficiū aliqd conferret intelligeret illud sine prioris p̄iudicio tribuisse / ut leges. x. canonesq; testantur. qd̄ fortius in deo est dicendū / qui est summa iustitia / ut scda concessio apostolis facta sine petri p̄iudicio facta intelligatur. Quare uerba illa accipite sp̄m sanctum quorū remiseritis peccata ita sunt intelligenda / ut petro prius tāq̄ capiti prās hmōi sit tribua; ab eodem postmodū aliis ap̄lis pro libito .y. impartienda; nullum quippe grege; iis assignauit / in quem iurisditio exerceret uicario suo tm̄ illum cōmittens: cui plena est cum in foro conscientiae / tum in foro iudiciali prās cōmissa. Ideo Aug. in li. questionū no. & ue. test. supra proximo arg. adducto dixit / q̄ sicut i xpo erant omnes causæ magisterii / ita post saluatore oēs i petro continentur / ipsū; enim cōstituit caput / ut pastor cēt gregis dominici: hoc idē & Anacle. papa cōfirmat inquit. 2. In nouo testamēto post xpm a petro sacerdotalis coepit ordo: quia ipsi petro primo in ecclesia xpi pontificatus est datus: dño dicēte. Tu es petrus. & c. Cui. a. Nico. & Inno. adstipulantur dicentes / omnes ecclesiasticas dignitates a petro initū habuisse / ut dicā infra argu. 30. Et l3 Anacle. dicat q̄ fuit datus pontificatus petro a xpo adhuc

.u. d. 19. q. 1. principi
pali art. 3. in rñsio.
ad. 1. ar. 1. q. & d. 24
q. ul. pncipali art.
.2. in rñs. ad. 3. q.

.x. 63. d. q̄ro. 9. q. 3.
Nūc uero cū glo.
de cōsuet. c. cū oli
de decim. c. sugge
stū. C. de emanci.
libe. l. nec auus. ff.
de uulg. & pup. l.
ex facto. §. itē qro
& neqd i loco pu.
l. 1. §. si qs. ap̄ncipe
.y. 19. d. ita dñs &
d ele. c. fundamta.
li. 6. bñs Tho. i. 4
sen. d. 18. ar. 2. in m̄
sione ad. 1. q.
.2. ar. d. In nouo
2. 22. d. c. 2. xi. d. c. fi

**.B.1.d.cōsiderādū
glo.ī.d.c.in nouo**

**.b.Numeri.23.c.
.c.psal.88.
.d.psal.109.**

Cōclusio.

.e.Math.20.c.

**.f.luce.x.c.
.g.21.d.In nouo
.68.d.c.fi.**

in humanis agente/intelligendū est sane s;B. Gre.dandi
promissionē xpi potius fuisse q̄ dationē.Hāc quippe post
resurrectionē; cōpleuit dicendo:Pasce oues meas.Dedit
se tñ dici pōt propter infallibilē p̄missionem. Non.n.est
deus homo ut mentiatur/neq; filius hoīs ut muretur. Di
xit ergo & nō faciet ē locutus est & nō implebit ut ait .b
p̄pheta . Et .c. alibi quē procedunt de labiis meis non fa
ciam irrita.Et .d. rursus Iurauit dñs & nō penitebit eum.
Et Malach.3.c.Ego deus & non mutor Et Ap̄lus ad Ro.
.3.c.Deus uerax est totnis aut̄ homo mendax. ¶ Ex p̄xi
me dictis inferitur una cōclusio/q̄ prās claniū est principa
liter data Petro/ab eo postmodū in alios p̄ libito impar
tiēda.Et ad p̄missa uide dicta ifra.31.arg.32.&33. ¶ Ar.r.

¶ Corroborant p̄missa ratione manifestissima. Si enī;
dicerentur Ap̄li immediate a xpo equalē cū petro prātez
accepisse/irritarentur uerba xpi dicentis.Pasce oues meas
quippe si illi simul habebant cū petro oues pascere debue
rat dicere:pasce oues meas una cū pastoribus aliis quos
adiungam/uel nunc adiungo.Itez si alios particulares or
dinaturus erat p̄ orbem pastores/cur nō discipulis suis ait
Et uos pascite oues meas una cū Petro ē sicut pater fami
lias oībus operariis/quos immediate cōduxit.Ite & ues in
quidq̄m uineam .c. meā.Præterea si daturus erat eis clauēs
immediate ut petro: Cur nō eis dixit/ dabo uobis clauēs
sicut petro.Hoc utiq; dicere sp̄terat per q̄ faciliter/dum
dixit q̄cumq; ligaueris &c.De aliis etenī;quē Apostolis
ceteris dedit sicut petro/ Intellectū.f.scripturaz p̄dicandi
grām.dicendi facundiā/fidei cōstantiā:Dixit illis coīter/
Dabo uobis os & sapientiā: cui non poterunt aduersarii
uestri respōdere. De prāte quoq; miraculor/ Dedi uobis
.f.ait uirtutē & prātem: quare nullibi legitur clauēs exte
rioris iurisdictionis Ap̄lis concessisse/neq; curam animaz
sicut petro:Et l3 episcopi in locū Ap̄log.g.succedant nō
sequit q̄ habeant curā & iurisdictionē; a xpo immediate

sicut papa. Ridiculū est igitur contrariū affirmare ac etiam temerariū: Si. n. hoc uoluisset xps id utiq; dixisset ut. h. iurisconsulti uerbis utar/ a quo nec Stephanus papa dissentit ingens q̄ sanctorū patru documentosa sanctitū non est supstitiosa adinuētiōe nō est p̄sumendum. ¶ Argu. xiii.

¶ Adduci potest ad p̄missorū confirmationē/ quia s̄m ciuiles .k. leges Collegia supiores appbationē requirunt: cum uero in uno collegio est mixtura clericorū & laicorū constat illud a maiori parte .l. denōiari: ut si plures sunt clerici clericorū. Si uero numerus prophanorū sit maior pphanorum collegium appelletur: et l3 collegia ex imperiali lege iurisdictionē .m. habeant iurisdictionē tamē cōtra supiorem illa approbantē habere nō possunt neq; cōtra p̄sonas dignitate collegium .n. excedentes. Dato ergo q̄ ecclesia uniuersalis capiat ut collegiū nō potest dici approbatū / nisi a supiore comp̄betur. Is autē est xps seu papa eius uicarius: qui ut infra latius in .43. argu. probabo: totius ecclesię uniuersalis caput & fundamentum existit. Porro cum in hac cōi fidelium cōgregatiōe pars maior sit laicorū/ in ea & femine interueniāt: qppe quę & ipse ecclesię huius sunt mēbra. ubi maior pars ultra duplum minorē excedit: q̄a plusq; duę partes collegii a minori parte seorsū existūt/ & si minor ps sit dignior stante tanta disparitate: nō attendit de iure maioritas dignitatis s3 .n. numeri. unde cū maior pars ecclesię sint laici: l3 Conciliū constet ex p̄latis ecclesię etiā dignioribus: non tamē p̄ualebit maiori numero fidelīū sine comparatione p̄latorū & sacerdotū numerū excedētium. Diceretur igit potius uniuersitas secularis q̄ ecclesiastica: Qd̄ si ita est quomodo potest dici clauēs traditas uniuersali ecclesię: cuius maxima pars sunt laici: p̄lati uero & clerici portio perexigua. Necesse est fateri laicis clauēs esse concessas: & iudicandi summi pont. facultatē. Hoc autē dicere ridiculū est/ & ab omni ueritate penitus alienū. Si enim sacri canones illis oēm iudicandi clericos potestatem .o. ademerunt graues p̄cenas cōtra

.h. ff. de acq. her. l. si seruū. §. nō dixit. C. de Cad. tol. l. una. §. sin aut ad deficientes. i. 2. q. 1. cōsuluisti d̄ trāil. p̄l. c. iter cor. k. ff. quod cuiusq; uni. no. l. 1. & ibi Bal. in. 1. col. ff. de colleg. illi. l. 1. & 3. l. Bar. in. l. si. ff. de colla ill. Bal. i. aut. hīra. C. ne fil. pro pa. Ab. & Cano. in c. ex lris de cōstit. m. C. de iurisd. o. iu. l. si. Inn. in. c. cū ab eccl̄a d̄ off or. n. c. i. in fi. hic finitur lex Cor. c. i. §. cōuenticula. & §. ad hęc de pace iur fir. in usi seu. n. d̄ eccl̄. c. si qū li. 6.

o. 96. d. c. bñ. d̄ re. ec nō al. c. cū laic. d̄ cōstit. c. eccl̄a.

.p. ff. q. cuiusq; uni.
 no. l. sicut & l. nul
 li no. pbar. in. l. fi.
 i. 4. col. d. colleg.
 ill. & in. l. aut scia
 §. non uq. ff. d. pen
 in. 2. col. inn. & d.
 Ab in. c. dilectus
 2. de Simon.
 .q. dcā. l. sicut & l.
 nulli. ff. de. pac. l.
 Item Mgri. C. de
 in. cal. l. 2.
 .r. d. elect. c. i gene
 si de excels. pl. c. di
 lecta.
 .s. d. post. pl. c. gra
 tu. d. elec. c. auditis
 & c. cum nobis.
 .t. d. fideiuss. l. mor
 tuo. c. Romana. §.
 uniuersitatē & c.
 si scia. §. i. de sent.
 exco. in. 6.
 u. ne cler. uel. mo.
 c. i. §. fuerat inst. d.
 Act. l. una. §. acce
 dit. C. de rei ux.
 act.
 .x. 79. d. c. optebat
 y. 19. d. i memoria
 21. d. deniq; d. sum
 rz. c. 2. i. fi. 3. q. 6. du
 du. 3. 2. q. 7. Petrus.
 & q. 6. si qs eps &
 .c. ad. Ro. & c. oēs
 & seq. 12. d. c. i. & 2
 24. q. 1. Aresta. u. q
 .r. Relatū de priui
 leg. Antiqua.

facienribus imponentes/ quanto grauiores merentur sum
 mum pont. xpi uicarium & sanctū dei uiolare psumentes.
 Porro si uelis Concilium sumere tantū pro capitibus ecclē
 congregatis: tunc dico non esse uniuersalem ecclesiā/ quā
 etiam in minimis quibuscunq; consistit: iuxta illud Sapien
 tiæ. 6. c. Pusillū & magnum ipse deus fecit / & equaliter est
 sibi cura de omnibus/ & de iure .p. pueri de uniuersitatis
 sunt corpore. Vel dicendum est/ q. digniora capita omnes
 qui de uniuersitate sunt referant. Hi aut sunt prophani oēs
 pueri etiā & mulieres/ sicut euenit in qualibet uniuersitate
 ubi rectores & magistri omnes de uniuersitate. q. representāt
 ergo illos: noīe cum & ipsi uniuersitatis sint mēbra; ut pre
 dixi in Papam iurisdictionē hēbūt q. est ridiculū. ¶ Arg. 14

¶ Preterea aut uolumus dicere concilium supremam po
 testatem habere antequā sit congregatum: Et hoc est mani
 feste falsissimum / quia non est uniuersitas nisi .r. congrega
 ta: uel cum congregatur/ tunc multominus procedit/ quia
 sequeretur quod adueniente termino assignato pro cōcilio
 si duo aut tres tantum laici congregarentur: Ex quo de iu
 re cōmuni collegii iura in eis alii snō ueniētibus .s. residēt
 penes eos foret suprema potestas iudicādi pontificem/ qd
 est contra proxime dicta/ et dicam infra in argu. 19. Aut uo
 lumus concilium quando est congregatū habere supremā
 potestatem: & tunc cum uniuersitas nō sit nisi corpus .t. sic
 tum non habens animā/ impossibile est illam clauius esse
 capacem. A sufficienti itaq; partium enumeratione argmē
 tum sumendo tanquam ualidissimum & de iure .u. firmis
 simum constat conciliū huiusmodi supremę potestatis in
 capax prorsus. ¶ Argumentum 15.

.x. ¶ Concilium preterea sub papa Stephano / Romæ
 celebratum. Ro. ecclesiā Dñam nostram uocare non erube
 scit. Nec imerito cum mī/ & magistra & caput omniū eccle
 siarum a .y. summis Pontificibus sepenumero nuncupel/
 si dñā Magistra & caput; ergo Pontifex qui illi p̄est erit

dñs/ Magister & caput/ quia in memoriã Beati Petri/ Ho
nozemus sanctã Ro. ecclesiã ait Calo .z. Imper. Et xps in
persona petri illam .a. fundauit/ ut canones sacri testantur.
quibus Hier. super illo loco Math. super hanc petrã &c. ma
nifeste astipulatur ingens. Super te Petrum ecclesiam meaz
edificabo. Idem ergo ius erit in .b. successore Petri quod
in Petro. Præterea si est caput omniũ ecclesiãz ergo ipsius
ecclesię uniuersalis quę h̄ una sit / tamen in plura membra
diffusa s̄m beatum .c. Cyprianum/ Et sic ex omnibus par
ticularibus ecclesiis/ Ecclesię unitas cõstare dinoscit̄. Item
concilium uniuersalem ecclesiã representat ut supradictũ est.
sed conciliũ appellat̄. Ro. ecclesiãz dñam ergo uniuersali et̄
ecclesię dñabitur. Idem .n. iuris esse debet in representante
& .d. representato & eõ. Illam quoq; ut in prohemio sexti
libri phibetur diuine prouidentię altitudo uniuersis ptulit
ecclesiis /et totius orbis precipuũ uoluit obtinere magistra
tum/ergo pretulit ecclesię uniuersali quã ut predixi ex oĩ
bus eccl. constat/ si demũ totius orbis obtinet mgratum
fortius ipsius ecclesię uniuersalis quã certũ ẽ infra orbẽ cõsi
stere/ & sic si cõtinẽtis est dña & mgra multo magis & .D.
cõtinenti. Præterea si dña est & mgra insup ac mater/ ergo
supra Conciliũ/ q̄a teste .e. Salua. Nõ est seruus supra dñz/
neq; discipulus supra mgrm .f. Diuini qppe & humani in
ris est ut seruus dominicę subsit .g. prãti & discipulus ma
gistri auscultet imperio. ¶ Argumentum. 16.

¶ Pont. quoq; ipsum diuersis pluribz in locis sacri ca
nones dei & Iesu xpi .h. uicarius successorem Petri uocat/
geritq; uices illius pphetę de quo dñ Deutr. 18. c. Prophetã
suscitabo de fratribz uris/ q̄cũq; nõ audierit pphetã illũ ego
ultor existã pœnã .i. eternã & t̄palem sibi infligendo. Glo:
dicit ex quo uerbo hẽtur q̄ impingẽtes in sũmũ pont. & ei
resistẽtes grãdi pœna puniẽdi sunt. Ecclesię quoq; sanctę pa
storem beatus .i. Gre. appellat qđ de uniuersali intelligit̄/ q̄
sc̄tã & sine ruga & macula a sacris canonibus .k. appellat̄ /

M 2

z. 19. d. i. memoriã
.a. 22. d. c. 1. & .2. 3. q
6. dudũ .c. funda
mẽta i prin. d. ele.
in. 6. 19. d. ita.
.b. 19. d. sic oēs. c.
ad aplicã. §. nos
igĩ d̄ re iud. i. 6. d̄
homic. c. r. eo. li. d̄
transl. prel. c. q̄to.
.c. 24. q. 1. loq̄. 7.
.q. 1. Nouatianus.
.21. d. quis.
.d. ff. d. off. ei. cui
mand. ẽ iur. l. & si
pretor.
.D. ff. de contrah.
ep̄. l. clauibus. ff.
de acq̄. poss. l. q
uniuersas in prin.
& ibi not. moder.
& moder. in. l. iiii. i
pn. e. ti. & bal. i. l.
de. his. C. de furt.
.e. Math. 8. c. 6. q. 1.
Sacerdotes .xi. d.
nolite.
.f. 1. pet. 2. c. xi. q. 3.
si dñs. 23. q. 5. si hẽs
g. Insti. d̄ iu pers.
.in. princ. & §. 1. &
d̄ his q̄ sũt iu ul.
al. in §. dñorum
ff. eo. per totũ.
.h. c. p. uener. §. rō
nib⁹ q̄ fil. sint leg.
.c. fũdamẽta. §. de
cet. d̄ elect. in. 6. &
.c. ubi. §. ceterũ eo
ti. cle. 1. in princ.
d̄ iu. iur. c. q̄nto c.
l. 3. & .c. iter. d̄ trãsl
pl. c. uno. ut. eccl.
ben.
.1. 8. q. 1. In scriptu.
.k. 24. q. 1. loq̄. c.
oĩbus .c. Arcetã &
.c. pudenda.

m. psal. 109. q. fil.
 sint leg. p. uenera.
 §. rōibus.
 n. prima pet. 2. c.
 o. c. 2. d. cōsuet. in
 .6. c. Romana in
 pri. d. appel. eo. li.
 O. 93. d. c. fi.
 p. de appel. in. 6. c.
 Romana in prin.
 & d. c. 2. de cōsue.
 q. 2. q. 6. a. rior. & ff
 de appel. l. 1. §. siqs
 r. de ma. & ob. So
 lite. 21. d. inferior.
 6. q. 1. Btūs. c. oues
 & c. sacerdotes. 2.
 q. 7. Oues.
 s. 24. q. 1. hec ē fi.
 des. 35. q. 9. c. ueniā
 cū glo. 17. q. 4. §. q
 at. 93. d. si inimic⁹
 glo. 4. d. i istis. 24.
 q. 1. qd cūq. 16. d. si
 cut in fi. lo. an. de
 elect. Significasti.
 t. de iudi. c. nouit
 de trans. p. l. c. irer
 & c. q. 10. de maio.
 & obe. Solite. 21. d
 q̄uis; & c. i nouo
 u. 96. d. cū ad uegē
 & c. duo. & c. bñ

Porro xps summus sacerdos fuit s̄m iordigē Melchisedech
 teste psal. m. Eps ē a diuo .n. Petro in suis eplis noiatur &
 pastor dicente. Nunc conuersi estis ad pastore & ep̄m aiaꝝ
 uestraꝝ: Si pont. uicarius xpi est/ ut iura uolunt & nemo sa
 ne mentis inficiatur: ergo idē tribunal hēt cum illo/ quia
 uicarii & epi idē est consistoriū/ idemq. .o. tribunal. Super
 oēs igitur fideles ptatem habebit ut xpi uicarius / sicut uica
 rius epi habet eandem super subditos epi quā habet eps po
 testatem/ si super oēs fideles papa ptatem habebit igitur &
 super uniuersalem ecclesiam quā nil aliud est q̄ fideliū oius
 congregatio: ut in pluriis supradixi. Item si locū xpi tenet
 pont. super oēs quo ad iurisdictionē honorari debet: quia iu
 ra .O. dicunt locū tenentem/ sicut eum cuius uice fungitur
 honorandū: uñ a papa nō poterit ad xpm appellari quia pa
 pā & xpi idem est tribunal: & iura uetant ium ciuilia / tum
 canonica ad idē tribunal .p. appellari. Appellatio nanq. de
 minori ad maius consistoriū fieri .q. debet. Si eccl̄a pastor
 utiq. illam pascet/ eademq. ipse arguet pariter uel absoluet/
 non e contra. Indignum sanctoꝝq. decretis .x. contrarium
 quippe foret/ si minor maiorem/ & oues pastorem suum re
 prāhenderent. Quin immo sententia papæ prāualet senten
 tiæ omniū fideliū in contrariū iudicantiū: diuo .s. Hierony
 mo ad Damasum scribente: & Inn. pontifice/ aliisq. complu
 ribus magnæ auctoritatis doctoribus: ac ipso beato Petro
 ad pp̄m uerba faciente/ huic sententiæ adstipulantibus: cau
 sa heresis tm̄ excepta. Innocentius aēro tertius pont. ptatem
 non ex homine sed ex deo .t. asserit dependere. Qui ergo
 fieri pōt/ ut terrenorū hoīum iudicio .u. subiiciatur/ cum ni
 hil aliud Concilium re ipsa sit q̄ fideliū congregatio ec
 clesiam reprāsentans/ luce clarius constat cuiuscunq. condi
 tionis ac fortunæ mares ac foēminas in ecclesia iteruenire.
 Fac p̄terea casum contingere nō impossibilem p̄nitus/ oēs
 xp̄icolas apostatate uel in heresim labere / uno uel duobus
 prophanis masculis seu foēminis/ una cū ipso pont. tm̄ exce

pris. quo casu certum est in illis tantū fidem xpī remanere 7
uniuersamq; ecclesiam in eisdem consistere: quē admodum
iura collegii seu uniuersitatis in uno aliis negligentibus .x.
remanent. Sicut in sola Virgine fides pmanisse immobilis
dominicæ passionis tempore .y. perhibetur. Nun dices il-
los tunc supra pontificē & istud quidem asserere absurdissi-
mum foret. ¶ Et ex supradictis in hoc argumēto duæ cō-
clusiones inferunt. ¶ Vna q; a sententia papæ ad xp̄m non
poterit appellari: quia esset de eodem ad idem tribunal ap-
pellare. ¶ Altera q; sententia papæ præualet sententię uniuer-
salis ecclesię/ causa heresis excepta. ¶ Argu. 17.

¶ Christus insuper Ro. fundauit ecclesiā/ a quo nō ab apo-
stolis primatum obtinuit: cuius caput Petrum constituit: ut
Nicolaus/ Anacletus/ & Pelagius summi pont. .z. asseruere.
Et Ro. ecclesia dicitur prima/ ab eaq; aliæ ecclesiæ in parte;
solicitudinis sunt uocatæ: ipsa autem in plenitudinem po-
testatis/ ut sacri Canones .a. attestant. Petrus quoq; fuit pri-
mus & principiū aliæ orbis ecclesiarum: teste Innocentio
primo atq; Gregorio: ut dixi in .xi. arg. & infra in .30. latius
demonstrabo. Et .b. Cyprianus ait: super unū Petrum/ xp̄m
ecclesiam edificasse: de uniuersali loquens. ergo uniuersalis
ecclesię est fundamentum/ ut dicam latius infra in argu. 43.
Igitur ab illo iudicari non potest tanq̄ minore. Pontifici
præterea sm .c. Grego. cunctæ ecclesiæ a xp̄o est cura in-
iuncta; particulares autem omnes unam ecclesiam uniuersa-
lem constituunt: ut diuus .d. Cyprianus tradidit: ergo uni-
uersalis ecclesię curam habet/ & illius dicitur esse pontifex;
Ad eundem etiam omnium Episcopoz iudicia .e. referun-
tur. Quis præterea nescit illum ap̄latus principatū cuilibet
ecclesię præferendū? ut .f. Anicetus Papa/ & diuus Aug. ait
in li. de unico baptismo ergo est supra Conciliū. ¶ Ar 18.

¶ Præterea sm .g. Nicolaum pont. de sedis apostolicæ
iudicio iudicare/ aut illius sententiam retractare nemini est
permisum. Prima enim sedes sm .h. Inno. & Bedam; neq;

x. de post. pl. Gra-
tū. l. sicut. §. 1. ff. qd
cuiusq; uni. no.
y. Abb. in. c. signi-
fiacasti de elect.

Conclusio

Conclusio

z. 17. q. 4. nemini

21. d. in nouo & c.

quīs. 22. d. c. 1. & 2.

a. de pen. & re. cū

ex eo i. fi. de cōces.

pb. Proposuit. 2. q

6. decreto & c. seq

3. q. 6. Mltū d auc.

& ul. pal. ad bono

rem Cle. pastoral

in fi. de re iu.

b. 24. q. 1. loq̄ i pn

c. 7. q. 1. q̄liter. xi. q

1. Relatum.

d. 24. q. 1. loquit

7. q. 1. Nouatian⁹

e. 3. q. 6. quīs & c

dudū. 9. q. 3. si aut

det ransl. pl. t. iter

& c. q̄to. & c. ls.

f. 2. q. 7. Puto

g. 17. q. 4. Nemi

h. 9. q. 3. Nemo &

c. Episcop s.

ab omni clero/ neq; ab Augusto/ neq; a Regibus/ neq; a po-
 puſo iudicabitur. Clerus & populus ſunt nomina collecti-
 ua; ex quibus tota conſtat eccleſia/ ergo multo minus a Con-
 cilio iudicabitur; quod & ſi ex clero & populo conſtare di-
 noſcitur/ tamen totam eccleſiam ſiſte repræſentat. Præterea
 dum dicit qđ nulli de eo iudicare permittitur/ etiã ſi ſit cle-
 rus uel populus/ collegio etiã uel uniuerſitati iudicandi
 facultas adimitur : ergo etiã & Concilio/ quod nihil ali-
 ud eſt qđ populi xpiani uniuerſitas Pont. iudicare utiq; nõ li-
 cebit. Illi etiã ſm .i. Symachum: quicquid fidelium eſt
 ubiq; ſubmittitur uelut totius corporis capiti. Ipſa etiã oēs
 iudicat ſm .k. Gelafium/ & nulla ſinodo præcedente dānat
 quos ſynodus iniuſte abſoluit/ & liberat quos inique dam-
 nauerat. Si ergo reuocat ſnias Concilii/ apparet illum ma-
 iorem eſſe Concilio/ quia inferior ſuperioris ſententiã nul-
 lo modo poteſt .i. infringere Faſta quoq; ſubditoꝝ a pō-
 tifice; Pontificis uero faſta a domino .m. iudicantur/ ut ſa-
 cri canones perhibent. Præterea/ n. dictū eſt Marcellino pō-
 tifici poſt Cbriſti abnegationem ad penitentiam redeunt
 ab Episcopis in Concilio congregatis/ tuo ore iudica cām
 tuam: Et iterum noli audiri in noſtro iudicio / ſed collige
 in ſinu tuo cauſam tuam: & ruſum quoniam ex te inquit
 iuſtificaberis/ aut ex ore tuo coudemnaberis . Et iterum di-
 cunt prima ſedes non iudicabitur a quoq;. Si ergo ipſe oēs
 iudicat/ & a nullo iudicatur/ ergo omnibus eſt ſuperior. Itē
 ſi ab ipſo non appellatur (ut iura uolunt) ergo non eſt illi
 ſuperior. Præterea ſm .o. Gelafium ſi Ro. ſedes habet de to-
 ta eccleſia iudicare quo modo illa eſt maior pontifice? quia
 maior iudicat minorem; Tota autē eccleſia uniuerſalis in-
 telligif cum ſit nomen collectiuum/ & idez ſit dicere totus
 mundus & uniuerſus/ mundus: Immo & totum plus ſignifi-
 cat/ qnia omnimodam concretionem ſeu collectionem im-
 ponat. Totius quoq; eccleſiæ appellationes ad ſedem apo-
 ſtolicā/ p referuntur/ ergo a Concilio ad illam appellabit/

i. 9. q. 3. Aliorum.

k. 9. q. 3. Cūſta per
 mundū .i. & .z.

l. 11. d. inferior &
 ſeq.

m. 9. q. 3. Faſta.
 n. 11. d. c. nūc aut.

.o. 9. q. 3. cūſta .2. &
 .c. ipſi .17. q. 4. Ne-
 mini.

p. d. c. Ipſi .

cū nihil aliud sit q̄ totius ecclesię ficta representatio. Maior
 igit̃ est papa cū de minori ad maiorem debeat .q. appellari.
 Item .x. Alex. 3. Aliquid dicit esse speciale in Ro. pont. elec-
 tiōe statutū / q̄a deē supior ad quē poterit hīi recursus: hoc
 aut̃ nō foret uerū si Conciliū foret sup ip̃m / igitur. &c.
 ¶ Ex quibus duę Cōclusiōes eliciunt̃. ¶ Vna q̄ a snia papę
 nō appellat̃. ¶ Altera q̄ a snia Cōciliū appellabit̃ ad papā.
 Intelligit̃ tñ hoc ultimū qñ papa cōcilio nō interesset / quia
 tūc cū cōcilio eius p̃ntia auctoritatem daret / ut infra dicā / a
 tali sententia non appellatur .s. quia oīa nostra facimus /
 quibus nr̃az auctoritatē impartimur: ut iura dicunt ciuilia /
 & canones non dissentiant. ¶ Argumentum. xix.

¶ Cōfirmat̃ hoc insuper ex constitutione. t. Alex. 3. quę
 tult q̄ electus a dubaus partibus Cardinaliū ab us̃i ecclia
 pont. hēatur. Pōt igitur papa facere cōstitutionē us̃e eccl.
 ligantem: Ergo papa est superior / alias esset dicendū inferi-
 oris legē superiōrē ligare qd̃ est absurdū iuriq̄ p̃rium. Prę-
 terea pont. cōstitutio ligat oēs Ep̃os / & sacerdotes / & reges
 & principes / oēsq̄ xp̃icolos: ut sacri .u. Cano. tradūf; ergo
 us̃em eccl. quę nihil aliud est q̄ fideiū oīum collectiō / & p
 consequens Conciliū illā representans: Igitur papa est su-
 perior: Qui enim omne dicit nihil excludit / ut multis in ui-
 ribus manifeste .x. probatur & de se patet. Peccatū insup
 sm̃ Gregorium paganitatis incurrit quisq̃nis dum xp̃ianū
 se esse asserit sedi apostolicę obedire .y. contemnit. Hanc
 autem ut ait .z. Hierony. Si quis corrigentem corripien-
 temq̃ contempserit sūt tibi tāq̃ ethnicus & publicanus: Sic
 & summo sacerdoti iudei omnes obedire tenebantur cuius
 cunq̃ cōditionis ac status existerent. Dī enim in li .a. Deu-
 to .17. c. Qui sup̃bierit nolens sacerdotis obedire imperio /
 morietur. Sup̃ quo uerbo dicit Glo. q̄ cōdēnatiōis sustinet
 sniām / qui contēnit sūmi pont. obedientiam tanq̃ si cōtem-
 neret dei omnipotentiam. Hier. etiam in sui libri principio
 Ecce inquit constitui te super gentes / ut euelles plantas;

.q. 2. q. 6. anteriore
 ff. de. appell. l. 1. §.
 Si quis.

.x. d. elect. c. 13. i fi.

¶ Conclusio
 ¶ Conclusio

s. C. de. ue. in. enu.
 l. 2. §. oīa / d. pben.
 li. 6. c. hi qui aucto-
 ritate.

.t. d. c. licet. d. elec.

.n. 19. d. emuero &

.c. nulli. 12. d. non

decet & seq. 22. d.

d. cōstantinopoli.

tana. 4. d. §. fi. 19. d.

si Romanorū. 35.

.q. 9. ueniā. 2. q. 6.

decreto & c. q. se-

scit. x. d. suscipitis

& c. certū. 25. q. 1.

Generali & c. oēs

de cōstitu. c. 1.

.x. d. maio. & ob.

Solite. 19. d. si Ro.

C. mand. l. A p̃cu-

ratore.

y. 81. d. si q̃ sūt p̃sb.

.z. 24. q. 1. oībus.

.2. q. si sint leg. c. p̃-

necrabi. §. rōib;

.A. 1. Regū .15. c.
.B. 1. Regū .12. c.
b. 3. Regū .21. c.
b. 12. d. nō .deceat

c. d. trāfl. p̄la. c. iter
& .c. 13. & .c. q̄rto. d
elc. c. cū iter. R. ut
lite nō. cōt. qm̄ .s
si uero. 7. q. 1. sicut
uir .21. q. 2. sic una
d. 7. q. 1. sic alteri?
.24. q. 1. loq̄f. & .c.
.A. recta
e. 24. q. 1. rogamus
19. d. eni uero. 18. q.
2. quā sit
f. c. uno. circa me-
diū de sacra unct.
g. 24. q. 1. audiui-
mus. 21. d. c. 1.
h. 30. d. c. 2.
i. 2. q. 7. i. sancta. 24.
.q. 1. hec ē fides &
.c. qm̄. c. 1. d. homi.
in. 6. de tranfl. p̄l.
quanto
k. 19. d. i. memoriā
l. 24. q. 1. audiui?
.c. pudenda & .c.
seq.
m. 24. q. 1. manet

Et .A. Samuel/Saulem .B. Natam/Dauit .b. Helias/Achab
summus pontifex oziā Reges ob eoꝝ scelera rephēdere: ut
ex libris regū manifeste appꝛ. ¶ Argu. 20.

¶ Cōprobatuꝛ hoc per Bti .b. Calixti uerba ad ep̄os oēs
scribētis: Nō decet inqꝛ a capite mēbra discedere/ sed iuxta
scripturę testimoniū omnia mēbra caput sequāf. nulli uero
dubium est qꝛ Apostolica ecclesia: mater sit omniū ecclesia-
rum: a cuius regulis nullatenus uos cōuenit deuiaꝛe. Et si
cut dei filius uenit facere uoluntatē patris sui: sic & uos im-
plete uoluntatē matris ur̄e quę est ecclesia. Et dū dicit Pon-
tifex matris ur̄e ecclesię nullo modo intelligi pōt nisi de
uniuersali ecclesia p̄ anahonomasiā singulari numero lo-
quendo. Vna est. n. ecclesia in plures diffusa (ut p̄dixi) non
autē de particularibus/ tum qꝛ plurali locutiōe usus fuisset
si de illis dicere uoluisset ad oēs ep̄iscopos scribens. Tum
quia ille nō matres ep̄os sed coniuges a sacris canonibus
.c. appellātur: uniuersalis autē ecclesia Mater ab eisdem
.d. nuncupatur. Ro. itaqꝛ ecclesia seu P̄tifex illi p̄fidens cū
sit illis. e. caput. f. Caput autē totū corpus regat tāqꝛ dignius
qui fieri pōt ut illi subiiciatur. Nun pedes capiti impōbunt?
Supra illā ergo Pōtificem esse appꝛ. et fortius supra Cōciliū
uniuersalem ecclesiam siste reph̄sentans. ¶ Argu. xxi.

¶ Summū p̄terea sacerdotiū Petro datum fuit / eiꝛqꝛ p̄e
omnibus & pro oībus datę .g. clauēs. Neqꝛ inter ipsos apo-
stolos par fuit institutio sed unus oībus prefuit ex ipsius
xp̄i admonitione iuxta Alex. 2. & .h. clemētis sententiā/ cu-
ius uices pontificem gerere nō est. i. ambiguū. Ro. etiā ec-
clesia m̄ est sacerdotalis dignitatis/ Et ecclesiasticę maḡa
rationis ut ex cōcilio. k. Caroli Imp. h̄i. Et ueram in aplicis
se dibus: cōstat esse ecclesiā ut inquit .l. Pelagius papa. Et nil
erit ligatū uel solutū teste .m. leone pont. nisi qꝛ beatus Pe-
trus ligauerit aut soluerit/ soli ergo petro: nō ecclesię ligā-
di soluendiꝛqꝛ ptātem cōcessam appꝛ. Quia si ecclesię foret
potestas hm̄oi a dño tributa utiqꝛ soli Petro data nou esset

quod auctoritati p̄dictę manifeste repugnare uidet / Nec fieri potest ut potestas hōmī ecclesię possit ullo modo cō- perere/ut infra latius p̄babitur. Sacerdoti etiā principatum & christianę religionis caput x̄ps in urbe Ro. posuit : ut canonū .n. decreta affirmant; & aliqd supra tangitur. Porro xp̄iana religio & sacerdotū cōprehēdit oēs in uniuersali ecclesia consistentes/ quippe quę ex duobus hominū generibus clericis u3 & p̄sophanis constare .o. dinoscitur. Ergo uniuersalis ecclesię erit caput cū non aliud sit quā fidelium collectio ut & in .43. argu. infra latius dicetur . Argu. 22.

¶ Confirmatur ulterius hęc ueritas ex uerbis .p. Leonis Papę dñtis x̄pm ideo dixisse Petro/ tu es Petrus; ut eterni tēpli edificatio mirabili munere gratię dei in Petri soliditate consistere. Porro istud ęterū templum/ qd aliud est quā ipsa unica ecclesiāquam app3 in petro fundatam; qnq̄ & domus dei alibi .Q. uocatur; & uiuis ex lapidibus struit. Tēplum dei estis uos inquit, q. Apostolus; & quotidię hoc cāt ecclesiā: quod quidē templum nō in ecclesię robore dicitur permanere/ sed in petri soliditate consistere : hoc autē non foret uerū si ecclesię clauēs date fuissent non Petro : quia templi edificatio nullo modo in petro statet/ tanquā in fundamēto/ sed in eccl; consequens autē falsum esse apparet ergo & antecedens. Probat̄ hoc etiam manifestius ex .r. Grego. uerbis x̄ps namq; ait super apostolicā petram uniuersalem fundauit ecclesiā/ ergo super petrum/ qui fuit apostolus fundata est ecclesiā. Verba .n. hęc de cristo nullo modo possunt intelligi; quia nō fuit apostolus/ sed apostolorum dñs & magister; ut ex 1o. euangelio .c. 13. euidenter apparet. probatur hoc etiā manifestius ex auctoritate leonis p̄fati dñtis. Verū hanc petre istius sanctissimā firmitatem eo ut diximus edificante constructā nimis uult impie uiolare quisquis eius ptatem tentat infringere. &c. Ecce ibi Leo petrū appellat petrā neq; dē xp̄o uerba illa possūt intelligi; & n̄ dicitur uniuersalis ecclesiā in Petro fundata. Et licet

.n. c. fundamenta
§. ne autē d. ele. i. 6

.o. 12. q. 1. duo sūt
genera.

.p. 19. d. ita. dñs d
elec. c. fundamen-
ta. li. 6.

.Q. 14. q. 1. oībus
q. 1. ad. corinth. 3. c.

.r. 12. d. 4. r.

.s. i. ad corinth. 13.
 .c. 21. d. c. 1. d. cōsec.
 .d. 2. re uera.
 .t. 24. q. 1. loq̃ &
 .d. c. fūdamēta; &
 .c. ita dominus .
 .u. l. d. c. fidelior.

Xps ab Aplo .s. Paulo & aliis sacris doctoribus petra ap-
 pelletur / tamen & Petrus ipse dictus est petra quia dominus
 hunc in consortium diuinę unitatis assumptum / id quod ip-
 se erat dominus uoluit nominati .t. dicens. Tu es Petrus /
 & super hanc petram edificabo ecclesiam meam ; ut Cypri-
 anus martyr & Bonifa. viii. suis in epiuolis decretalibus at-
 testantur ; Quibus & diuus .u. Ambrosius in homel. libro
 primo clarius ad stipulatut ; inquit Petrum ideo appella-
 tum petram a domino dicente. Tu es Petrus ; quia primus
 in nationibus fidei firmamentum posuerit / & tanq̃ saxum
 immobile totius corporis xpianitatis compagem molēq̃
 contineat. Si solus in consortium unitatis assumptus & pe-
 tra nominatus totius corporis Christianitatis molem con-
 tinet ; totius ergo ecclesię / quę nil aliud est q̃ Christianorū
 coliectio molem in se tenebit. Quis ergo audeat illi suisq̃
 inuicem Concilium p̃ferre t̃ quod ex Christicolis &
 naria multipliciq̃ hominum / colluue constare dinosci-
 tur. In quo fieri non potest / ut Christiani omnes conueni-
 ant ; qui ecclesiam ueram efficiunt / Concilium autem sic
 te refert ecclesiam.

Argumentum .23.

.x. 2. q. 6. q se scit
 & .c. Ideo .3. q. 6.
 dudū .c. maiores i
 princ. d baptis. 24.
 .q. 1. rogamus.
 .y. 24. q. 1. hec est
 fides & .c. quoties
 elem .i. §. nos igit
 d sum. tri. d. c. ma
 iores.
 .a. d p̃so. nō. bap.
 .c. 2. d fer. c. cappel
 lanus d diuor q̃to
 .b. d elec. c. signi
 ficasti .25. q. 1. §. his
 ita.

[Cuncta etiam maiora negotia ad sedis apostolicę de-
 cisionem .x. spectant, illa p̃sertim quę fidei articulos tan-
 gunt / quorum decisio ad pontificem pertinet iuxta sancto-
 rum patrum pontificumq̃ .y. sanctiones / eius etia; munus
 est propriū doctōrū inuicem uariantiū altercationes cōtro-
 uersiasq̃ .a. dirimere. Verū hac questio iam dudū ab anti-
 quis pont. est terminata u; a Pascali .b. declarante statuen-
 teq̃ et Conciliū non posse imponere legē papę / qd̃ facere
 minime potuisset / si Conciliū pont. superius ptate extitisset.
 Dicere aut illū tex. nō loqui de pont sed de Ro. eccl. Ro.
 uero eccliam intelligi de papa cū Card. est falsum omnino.
 Tanta siquidē est inter Ro. eccl. pont. q̃ coniunctio / ut de
 uno ad aliū in eadem et orōne sepe transitus fiat ; & dictum
 de uno de alio intelligatur : ut ex sacris Canonibus sepe

c. colligit. Canōes īsup manifeste dicūt Ro. eccl. pp Petrū a dño dignitatis suę priuilegiū accepisse dicēte Nic. pōt. d. Nemini de sedis aplice iudicio iudicare/ aut illius sniam re tractare permissum uꝫ pp Ro. eccl. primatum xpi munere in beato Petro aplo diuinitus collatū. Et .e. Gelasi. & hoc ninuim ait p suo principatu quē beatus Petrus dñi uoce tenuit & tenebit. De priuilegiis Ro. ecclę concessis loquēs ut illa Ro. eccl. ex persona Petri suscepit ¶ Fuit preterea illa fundata in persona petri a domino dicēte. Tu es petrus ut .f. Nico. Anacle. Gelasiusq; ponti. tradidere. Quod & Caro. Imp. affirmans inquit .g. In memoriam beati petri Ro. eccliam honoremus. Petri aut priuilegia ipsius successo ribus .h. competunt/ ut pote quę illis a xpo in persona pe tri sunt data/ ipsorumq; sanctiones non secus ac petri statu ta uim habēt/ ut Aghatho pont. i. attestatur. Cardinales ue ro ipsius papę coadiutores & consultores sunt / & illius po testati .k. subiecti. Porro ipsum pont. ut .l. Stephanus. s. ait Romanę ecclesię Christus pręesse uoluit/ pręest itaq; & Cardinalibus. Petrus etiam fm Leonem pont. a domino principatum accepit/ & Romana ecclesia in eius permanet .m. institutis ergo. Rom. ecclesia legem habet a petro. Pe trus quoq; Romanę ecclesię dignitatē tribuit dum onēte relicto suā sedē in Italia trāstulit Romanaq; i urbe .n. collo cauit. Itē sicut petrus fuit primus omnium Apostolorū ita ecclesia suo nomine consecrata domino instituente prima sit & caput cæterarum ut .o. Iulius tradidit. Pater itaq; Ro manam ecclesiam propter petrum priuilegium prelationis sortitā. petrus uero illam regit & moderatur ut dominus que & ab eo fidei normā accepit ut. p. Lucius papa affirmat Cardinales itaq; pariformiter petri uel pont. traditiones ut subditi alii sequi tenentur (ut pxime dixi) & ēt supra in. 19. argu. plenius ē tractatū. Preterea si patriarchatus/ Epatus & oēs cuiuscunq; ordinis dignitates petrus uel eius successor instituit/ ut in. 29. argu. patebit/ ergo & Cardinalatus ab eo instituta dignitas/ quia qui omne dicit nihil .q. excludit :

N 2

.c. xi. d. c. fi. 9. q. 3. alioq. c. ad. aplice d re. iud. li. 6.

.d. 17. q. 4. nemini .e. 9. q. 3. cūcta. r. inf. 21. d. quis.

.f. 22. d. c. i. & 21. d .c. quamuis.

.g. 19. d. i memo riam.

.h. c. ad. aplice. §. nos igit d re. iud. i. 6. c. p uenerabilē §. rōibus q fil sint leg. Cle. pastora lis in fi. de re. iud.

.i. 19 d. sic oēs. .k. d. §. rōibus & .c. fūdamēta .§. d cet de elec. li. 6.

.l. 19. d. enī uero 24. q. 1. rogamus & c. memor.

.m. dicto. c. roga mus.

.n. d. c. rogamus & §. rationibus.

.o. 3. q. 6. dudum

.p. 24. q. 1. A recta

.q. de maio . & .c. de solite.

Quare fieri non potest ut in eandem plenitudinem iurisdictionis uel potestatis concurrant/ contradictionē quippe implicat manifeste q̄ idem subditus & dñs simul existat: neq; Papa diceretur habere plenitudines potestatis solus / quod canonicis sanctionibus aperte contrariatur / uolentibus papam in potestatis plenitudinem/ alios uero in partem solitudinis uocatos fuisse / ut in superioribus est probatum/ & inferius argu. 26. clarius apparebit: Nec est bona similitudo Ep̄i quo ad capitulū & papæ ad Card. ut quis in Ep̄o resideat iurisdicō/ illam tamen sine capitulo exercere de iure nō x̄p̄ offit: ita & iurisdicō quis sit penes papā/ sine Card. tamen illam exercere non ualeat: quia iurisdicō Ep̄oꝝ est a Pont. limitata qui potuit illis legem imponere & metam certam uel modū statuere/ quem illis transgredi non licet/ Papæ aut potestas a x̄p̄o est/ & amplissima/ nec aliquo modo limitata/ & soli Petro cōcessa nullo dato adiuncto/ quocum iurisdictionem concessam habeat exercere/ sicut in inferioribus reperitur/ qui in partem solitudinis sunt uocati: non in plenitudinem potestatis quemadmodū papa: quare diuersam inter hos omnes rationē esse apparet. s. Gelasius etiam de Petro & Paulo loquens. Romanaz inquit ecclesiā x̄p̄o dño consecrarunt/ eamq; omnibus urbibus in uniuerso mundo sua p̄ntia/ atq; uenerando triumpho p̄tulerunt. Ex quibus patet Ro. eccliam propter Petrū priuilegium sortitam non econtra. Præterea opinio Abb. & sequaciū tollitur per. r. Inn. iii. decretalē eplaz/ ubi decidit constitutionē Alex. Papæ in Concilio editam non potuisse successori suo legem imponere. Tex. itaq; est ibi manifestus/ q̄ Conciliū non potest imponere legem papæ. Papa ergo supra Concilium esse manifeste lucideq; apparet: Et ipsi Card. quo ad sup̄mam prærogatiuam & potestatis plenitudinem nil derahunt Papæ uel conferunt: Neq; consuetudine quis lōga posset induci ut in arduis etiā illoꝝ consensum requirere teneatur. Neq; propterea qui papā eligunt dicuntur ha-

a. de his que fiūt
a maio. parte. c. 2.
& d̄ his q̄ fi. a p̄l. c.
nouit & c. q̄to.

a. n. d. quamuis
22. d. c. 2.

x. de elect. c. In
notuit.

bere iurisdictionem cōem cum papa/ quia istud ius eligendi cum a papa procedat potest eis illud auferre & alteri tribuere/ sicut ius istud quo ad personas eligentiū saepe legitur uariatum: & hæc est cōis .ii. doctore sententia / quod patet in dispensationibus & derogationibus quotidianis a Pont. sine cōsensu Card. emanantibus: quibus & Concilioꝝ sanctionibus saepenumero derogatur: Contra quæ nullo modo posset dispēfare si Concilia forent summo Pont. digniora. Inferior namq; maioris legem nequit infringere: Et tamen uidemus papam contra statuta generalis Concilii quotidie .x. dispensare: ut ex uariis diuersisq; summorū pont. cōstitutionibus manifeste apparet. Plures quoq; summi pont. ut Calix. 3. Pius. 2. Paulus. 2. Iulius. 2. statuerunt/ non carere heresis suspicionem appellantes ad futurum Concilium quippe cum (ut prædixi) appellatio non nisi ad superiorem fieri debeat s̄m legum Canonūq; decreta uulgaria/ appellans Concilium futurum/ superiorem appellare uidetur: quod tanq; falsum & erroneū dicti pont. reprobant. ¶ Ex proxime dictis infertur/ q; quo ad suprēmā potestatem Card. nihil conferunt uel detrahunt pont. ¶ Scdo q; papa potest derogare constitutionibus Concilii. ¶ Tertio q; a papa nō potest q; ad Cōciliū appellare. ¶ Quarto q; regimen eccl. nō ē politicū/ neq; Aristocraticū sed monarchicū. Ar. 24

¶ Extat etiam expresse constitutio Martini 5. in Concilio Constantien̄i ædita ubi una cum patribus declarauit papam canonice electū suprēmam in eccl. potestatem habere/ contradicentes uero pro hereticis reputādos. Ex qua determinatione manifeste infertur/ q; extra casus heresis nullius nisi solius dei iudicio subiicitur. Nam si alicuius etiam Cōcilio iudicio subiicitur/ non haberet suprēmam potestatem sed ille qui haberet eum iudicare cum maioris sit officium iudicare (ut saepe dixi) Et hoc idem uult Boni. 7. in extrauaganti unam sanctāz. Huic autem determinationi a summo pont. itaq; matura deliberatiōe factæ stare oportere: sacroꝝ

.ii. Io. an. domi. de sanctoꝝ. in. c. sup eo. de here. in .6. Abb. in. c. lras i .5. col. de rest. spo. tex. in. c. 1. de scis. in. 6. no. glo. in. c. Ad aplice d re iu. eo. li. 9. q. 3. Cūcta .1. & .2. c. Alioꝝ. & .c. p principalem. Ab. in. c. 2. de cle. nō ref. Bellā. in. c. nō liceat pape .12. q. 2. Car. scti Sixti & Alex. in. c. i istis .4. d.

¶ Conclusio.

¶ Conclusio.

¶ Conclusio.

¶ Conclusio.

.x. d. elec. Innotu it d cōces. p̄b. ppo fuit p host. Io. an. .d. Anto. & al. de p̄bēd. c. de multa glo. & .doc. d cap. mona. ex parte de fil. de p̄sb. ad extir pādas & .c. pen. & h. excels. pl. c. uno .li. 6. p Io. an. & al i. c. 1. d cōstit. in. 6.

.y. 14. q. 1. qm̄ uer'

.z. 24. q. 1. hęc est
fides.

.a. 12. d. c. 2.

¶ Conclusio.

.b. 22. d. qua. tradi
tione. 3. q. 6. dudū
.z. q. 6. ideo & q. 5.
mandastis & c. au
litū. 17. d. p. totū.
c. 16. d. ppter &
c. sextā. c. 1cā & c.
lacuit

Canonū auctoritate monemur. Supernacua itaq; uť hmōi
disputatio/ & heresim sapiens; uelle statuta & decisa a pont.
retractare uel in dubium reuocare diuō .y. Hiero. id appro
bante. Ait enim ad pont. Damasum scribens cum successore
piscatoris/ & discipulo xp̄i loquor. Ego nullum premiū
nisi xp̄m sequens bñtudinē tuā. i. cathedrę scti Petri cōmu
nionē cōsortior/ sup illā petrā fundatā ecclesz scio; quicūq;
extra hāc domū agnū comederit pphanus ē; Si qs in arca
nō fuerit pibit regnāte diluuiō & ifra: quicūq; nō tecū col
ligit spargit. & dū dicit sup illā petrā/ de Petro uť apte intel
ligendūz/ & nō de xp̄o; de quo nulla fuerat facta mentio in
pcedētibz sicut de Petro/ q & ipse dictus est petra; ut dictū
est supra. z. Idem etiā ad eundē. Hęc est fides papa beatissi
me/ quam in catholica didicimus ecclesia/ quāq; semp tenui
mus/ in qua si minus periret aut parū caute positū est emen
dari cupimus a te/ qui Petri sedem & fidem tenes: si autem
hęc nostra confessio apostolatus tui iudicio comprobatur
quicūq; me culpāre uoluerit se imperitum aut maliuolum/
idem etiam nō catholicum sed hereticum comprobabit.
Debent quoq; alię ecclesię uoluntatem sequi Ro. ecclesię
ut .a. Calix. ait/ & supra dixi. Illic enim ubi fuerit corpus/
congregabuntur & Aquilę; ut Saluator nř inquit/ & Hier.
in priori auctoritate superinducta cōfirmat. Cui & Glo Io.
assipnlatur uolens per corpus Romanā/ per Aquilā ecclesi
as alias particulares intelligi; uerum Concilium ex illis par
ticularibus constat per orbem diffusis. Statuta igitur papę
debet seruare Concilium/ ergo apparet papam esse superio
rem; quia inferior habet sequi legem superioris/ nō con
trario; ut dictū est sēpius. ¶ Ex quibus p; heresim incur
rere uelle decisa a pont. & in dubiū reuocare. Argu. 25.

¶ Conciliū insuper si esset supra papam posset sine ipsius
auctoritate congregari/ quod aperte est b. falsum: ut ex plu
ribz sancto & patrū decretis apparet: quinimo generalia cō
cilia professione Ro. pont. c. roborantur/ semperq; in con
stitutionibus per Concilium promulgatis auctoritati papę

defecturus ita demum sint ratę si ab eo probentur/ut cano-
 nes ipsi aperte .d. testantur. Pręterea .e. Zozimus papa ait
 Prima sedes unąquamq; synodų sua auctoritate firmavit.
 Si pont. auctoritas in Concilii congregatione requiritur/li-
 quido constat de superioritate peminentiaq; pont. Nullo
 enim in actu cuiusuis auctoritas requiritur/nisi foret ille su-
 perior/& ita iura tų .f. ciuilia/tų canonica statuere. Poterit
 etiam illud postq; fuerit congregatum alio .g. trāsferre uel
 dissoluere: ex quo Concilioq; reuocandoq; solus potesta-
 tem habet. Vna enim quę queres per easdem causas dissol-
 uitur/per quas .h. nascitur: Dum tamen ex tali re manife-
 stum ecclesię scandalum non sequeretur. Neq; uero Ro.
 pontifices a Concilio auctoritatem primo habuerunt/sed a
 xpo eis in persona Petri concessam: quam postmodum Cō-
 cilia ipsa approbarunt diuinę maiestatis iudicium appro-
 bantia: diuinamq; sequentia uoluntatem. Facto quippe p-
 stiterunt quod xps ipse fieri mandauerat. Sedi enim Rom.
 ut ait .i. Syma. primų Petri apli meritum deinde secuta ius-
 sione domini Concilioq; uenerandoq; auctoritas singula-
 rem in ecclesiis tradidit potestate; .i. traditam approbavit
 Dominicam iussionem secuta/cui & .k. Anacletus adstipu-
 latur iniquiens. Sacrosancta Ro. ecclesia ab ipso dño nō ab
 apostolis primatum obtinuit/& infra: Licet omnes essent
 apli/Petro a dño tñ cōcessū est: & ipsi inter se uoluerūt id
 ipsū ut reliqs oibus pesseret aplis/& cephas .i. caput & princi-
 patū teneret aplatus .b. Alex. ēr. Relatū est ait ad huius san-
 ctę & aplice sedis apicē/cui sūmag; dispositiōes cāę & oīuz
 negotia ecclesię ab ipso dño tradita sunt quasi ad caput ipso
 dicēte. Tu es petrus. & c. Et .m. Gela. nullis synodicis cōsti-
 tutionibus sed xpi uoce dicit Ro. eccl. cęteris plarā. Dicit ēt
 pōt papā/si de occulta heresi pbabili tñ accusaretur/ primo
 debere rogari ad Conciliū congregandū: ad eūq; illius cō-
 gregationē spectare/ qā iure suo añ heresis deteccionē & cō-
 dēnationē nō est priuandus/neq; illi obediētia subtrahen-
 da/ut sacri Ca. u. uolūt. Cū itaq; cōcilii cōgregatio ad Pōr.

.d. 25. q. 1. §. his ita
 de elec. c. significa-
 sti .
 .e. 25. q. 1. c. r.
 .f. 1. 1. & 1. obliga-
 ri. §. tutor. ff. de
 auc. tu. 1. 1. & p to-
 tū. C. eo. instit. eo.
 no. bar. in. 1. 1. §. si
 plures. ff. d. exercit
 & in. 1. si quis in. §.
 iussu; de acq. her.
 no. d. ant. & cano
 in. c. cū cōsuetudi-
 nis de consuet.
 .g. glo. in. c. ubi
 in princ. d. elec. 1. 6
 de elect. significa-
 sti per doct.
 .h. d. reg. iu. c. 1. in
 antiq; & eo. ti. li. 6
 nil tā naturale. ff.
 eo. 1. nihil.
 .i. 17. d. §. hinc ēt.
 .k. 12. d. in nouo
 22. d. c. 2.
 .l. xi. q. 1. relatum
 .m. 21. d. c. quāuis
 .n. 8. q. 4. nonne
 .c. 1. & 2. cū ibi no.
 ut lite. pend. §. de
 clericis. 17. d.

¶ Conclusio

¶ Conclusio

¶ Correlatiū.

¶ Conclusio

ſpectet priuati priuilegio hmoi nō debet. ¶ Ex quo inferſ
q̄ in cā heres̄is proprie primo cōgregatio Cōciliū ad pont.
ſpecta; ex quo interim habet pro papa. ¶ Inferitur & aliud
non eſſe illi obedientiam interim ſubtrahendam/ut dicam
proxime. ¶ Ex quo ſequit̄ illius poteſtatem in nullo inte-
rim minui. ¶ Ex ſupradictis inferitur papā poſſe Conciliū
diſſoluere uel alio trāſſerre niſi manifeſtum eccleſię ſcanda-
lum immineret. ¶ Argumentum .26.

.a. 40.d. ſi papa.

¶ Vltorius ad premiſſorum robur .2. Boni. papæ marty-
riſq; ſn̄ia in medium adducitur nolentis papā poſſe ab ullo
mortalium præter heres̄is cauſā redargui; quæ auctoritas h̄
ab omnibus tum Theologis tum canonistis ad hoc ſoleat
allegari. uerum tamen (pace illorum dixerim) hoc ibi non
ſatis clare probatur. Verbū. n. redarguere & reprehendere
ſynonima ſunt: quę potius uerbalem q̄ actualem caſtigatio-
nem & correptionē ſignificāt. Vnde paulus petrum rephen-
dit/ut ait .b. Hierony. & paulus ad Gala. 2. c. Reſtitit petro
in faciē eccleſię/ quia rephenſibilis erat. & tamen non ppte
rea condēnatus eſt petrus. uñ Beatus Thom. in .4. diſt. 19.

.b. 2. q. 7. paulus
petrum.

.q. 2. argu. 2. ad ſi. Dicit q̄ ſubditis h̄ pmittatur qñq; prela-
tum rephendere/ non tamen illis pmittitur condēnare: ue-
rum ad ipſorū ſuperiorē eſt recurrendum: quod ſi dicat̄ re-
darguere ſeu rephendere idem importat q̄ accuſare/ hoc ē
falſum: quia ab .c. Eusebio papa ut diuerſa ponuntur. Prete-
rea Boni. non potuit per ſe legē facere qua ſucceſſor ligare-
tur/ niſi decretus ſuū ueteris uel noni teſtamēti foret aucto-
ritate ſuffultū/ quia par in parem nō habet impium. Nihilo-
minus cōmunem opinionem tam Theologorum/ q̄ cano-
niſtarum ueriffimam puto/ ſed ex aliis infra latius deducen-
dis: Secundū quam eſt ibi caſus/ q̄ extra cauſā heres̄is papa
a concilio iudicari nō poteſt. Si. n. in cauſa heres̄is cōciliū
eſt iudex papę/ ut doctores uolunt comuniter/ & Bonif. di-
cit illum a nullo mortalium præterq̄ i cauſa heres̄is iudicā-
dum. utiq; nec a cōcilio in alia q̄ in heres̄is cauſa iudicabi-

.c. 2. q. 7. Ones q̄
& .c. præſumunt.

tur ut exceptio bona sit/atq; de.D. regula. Neq; enim bona est hæc exceptio. Omnis homo currit præter asinū. Vnde cū tex. ille de Papa loquens dicit, Illius culpas præsumat redarguere mortaliū nullus/nisi a fide deius deprehendatur. Igitur extra casum fidei a nullo mortaliū ; & sic a Concilio minime poterit iudicari; Etiam si crimen notoriū foret & manifestum/ac totam ecclesiam scandalizans; quia dictio illa nisi in præfata auctoritate apposita in casibus non exceptis .d. regulam firmat ex quo tollitur responsio Abb. siculi & nō nullorum uolentium Bonifatii auctoritatem loqui in negligente pontifice & non faciente/non autem in cōmittente uel facinora perpetrante/quorum diuersa est ratio. Dicitur enim ibi si inutilis & remissus suis in operibus deprehendatur illius culpas redarguere præsumat mortaliū nullus Pro manifesto itaq; crimine damnari nequit cum deprehensus in crimine de iure manifestus criminofus .e. nuncupetur . Preterea simplex negatio/ uel non factum nihil .E. ponit neq; est sub genere entis/nō potest ergo dici manifestum. Item hoc contra præmissam auctoritatem esse uidetur/ dum dicit ibi si papa inutilis & remissus in suis operibus deprehendatur Opera quippe facientem presupponunt nihil uero facientem minime possunt cōprehendere quia hic non dicit operari/opus uero actuale exercitium significat; quod non facienti minime potest conuenire . Peccata igitur/ quæ in operando consistunt/ textus ille narrare uidetur . Et dum dicitur/ inutilis & remissus in suis operibus. &c. Dico q; inutilitas ista ita potest ex prauis operibus/ sicut utilitas & conuerso ex operum bonitate in Christianum populum redundare. Potest etiam dici negligens facere per accidens / non corrigendo subditos delinquentes quia ut inquit .f. Gregorius: Pastor qui delinquentes non corrigit / tacendo occidit : & secundum civiles .F. leges non faciens ad quod tenetur contra illud dicitur facere. Et Iohannes papa ait .g. Culpam facientis habet ; qui quod

.D. l. nā q; ligde
§. si. d. penu. leg.

.d. C. d. transac. l.
actioe & ibi bar.
bal. & moder. ff. d.
pact. l. nisi.

.e. ff. d. fur. l. 4. &
ibi Bar. no. doct.
d. iudic. cū non
ab hioe
.E. glo. & doc. i. c.
bōe primo d. elec.
no. bla. in. l. d. qb
l. 23. col. ff. d. legi.

.f. 43. d. ephesius.
.F. ff. d. Reg. iur. l.
q nō facit & q in
fraud. cō. l. i. fraud
not. Bal. in. l. d. q
b^o d. l. d. i. 23. col.
.g. 86. d. culpam.

.h. 13. q. 2. p̄terea.

**.i. de renunt. c. sup
hoc & ibi p. d. An
no. no. glo. & doc.
in. c. bone. r. d. ele.**

**.l. de p̄sumpt. nō
ne. ff. de iud. leg.
cū p̄tor. C. de pro
cur. l. maritus.**

**.l. 2. q. 5. Cōsului
si de translat. pl.
c. inter.**

**.M. de insti. c. si. ff
de tut. & cu. da. ab
his. l. p̄tor de bap.
tis. c. de bitū. ff. de
arb. l. sed & si. §. 1.
.m. de elec. Inno.
ruit cum sim.**

**.n. 9. q. 1. Alioꝝ &
c. facta.**

potest corrigere negligit emendare. Et rursum qui crimina que potest emendare non corrigit ipse .h. cōmittit: & dicef late in replicationibus ad responfionem aduersariog. Ois quoq; negatio de iure in implicitam affirmatiuā potest .i. resolui. unde siue ex facto siue ex negligentia sua papa uniuersalem ecclesiam scandalizet trahendo populos innume rabilis in interitū/quod scandalum apparet esse grauissimū a nullo mortalium iudicari poterit/ nisi a fide deuus dephen datur: quod uerbum uidetur innuere / q; nisi per manife sta heresi possit accusari: contra Glo. Ioan. ibi & sequaces qa nō dicitur dephendi / nisi manifestus criminofus (ut modo dixi) Bonif. itaq; tex. unum fidei casū includens ad papę damnationē ceteros uidetur .k. excludere. Impossibile est etiam papā de crimine notorio uel manifesto uel incorrigi bilitate posse ab aliquo mortalium seu ab ipso Concilio con demnari ob defectum iurisdictionis uel potestatis contra ip sum. Aut enim dicis p̄tatem hanc a Christo Concilio attri butam: & hoc est falsum/ & nullibi scriptum reperitur: & qđ sanctorū patrū decretis sancitū non est superstitiosis adinuē tionibus non est p̄sumendū: ut sacri Canones. l. tradunt. Si uero a Conciliis datam affirmes/ neq; hoc etiam factum legitur/ neq; possunt quicq; contra Papam superiorem suū statuere dempta heresis causa: quis etiam Conciliis p̄tatem hanc legitur tribuisse ē unde illam sumpsere ē num a seipsis quod dictū est ridiculum uirū contrarium .M. Quippe ne mo potest sibi ipsi iurisdictionem tribuere: inter dantē enim & accipientem opz ut sit distinctio/ ut est hoc de iure clarif sumum. Porro si a summis pont. dicas fuisse concessam con ciliis hūmōi p̄tatem: & hoc esse non potest/ quia legem con dendi facultatem papa non habet/ quia successor ligetur pa r quippe in parē non habet .m. imperiū. Non potuisset ergo Bonif. uel quouis alius Pont. statuere papā pro notorio cri mine condēnandū cū papa diuinę unlegi .n. subiiciat. P̄tē terea si notoriū crim̄ simoniz uel alterius criminis cuiuscūq;

pter heresim nō pōt in uia exceptionis oppositū pont. pro-
 motionem a duabus partibus Cardinaliū factam ullatenus
 impedire; ut est cōmunis .o. Canonistaz & Theologoz
 sententia/multo minus contra pontificē iam factum/& pro
 tali habitum & ueneratū poterit in uiam actionis deduci;
 quia cui denegatur exceptio multo magis & .p. actio & tur-
 pius efficitur q̄ non admittitur hospes / ut iura dicunt cum
 ciuilia/ tum .q. canonica. Crīstus etiā math. 23. c. super ca-
 thedram inquit Moyſi sederunt scribę & pharisei; que uo-
 bis dicunt facite/Secundum opa eorum nolite facere/ Ecce
 q̄ iubet obediri prelati etia notorie/ peccantibus sanā tñ
 doctrinam populo predicantibus/ opera .n. illoz notoria
 erant/ex quo ab iis palam fiebant mala insup cum a crīsto
 reprehendebant/& tamē illoz doctrinę dicit esse parendū
 sic & fortius papę quis malę uitę ex quo doctrinam dat si
 dei conformē erit obediendum. Ex quibus appz Io. Glo.
 contrarium uolentē male dicere/& canonem Gelasi ab eo
 allegatum loqui in inferiore a papa/ quia papa dicit nō esse
 toleranda facta ab aliis ecclesiam scandalizantia/ quorum
 diuersa est ratio quā in papa/ qui nullius nisi dei potestati
 subiicitur/ & dato q̄ loqueretur in papa non posset cōstitu-
 tio ab illo facta successorī preiudicare ut proxime dixi/ &
 contra illam Glo. tenet Petrus de Pau. in .4. sententię &
 Beatus Thom. eo li. d. 19. & 24. ubi dicit a deo tantum iu-
 dicandum. Angu. de ancho. in suo tractatu de potestate pa-
 pę. An. t. Arch. flo. in .4. parte suę sumę ti. 23. dū tractat an
 papa pro quolibet crimine possit deponi. Card. sc̄ti Sixti.
 & Card. r. Alex. s. Host. Io. an. & Ant. de bu. canonū inter-
 pretes eximii uolentes pro nullo crimine quis grauissimo
 & notorio pter heresim posse sumū pont. cōdemnari/ quis
 .t. dicāt decet Papę ecclesiam scandalizanti non esse paren-
 dum/ imo resistendum. Quare autē in causa heresis possit
 cōdemnari non in aliis criminibus/ cum nonnulla sint cri-
 mina heresi grauioraz ut odium dei/ blaffemia/ & alia id ge-

.o. de elect. c. licet
 glo. 79. d. si qs pe-
 cunia.

.p. d. reg. iur. l. cui
 damus & de supfi-
 ciebus. l. 1. §. qd ait
 .q. de iu. iu. c. quē-
 admodū. ff. de his
 quā sunt sui uel al.
 iu. l. pte fusioso

.r. in. d. c. Si pa-
 pa & .15. d. in prin-
 cipio.

.s. de concess. p̄b. c.
 pposituit. glo. in. c.

.r. de remunt. in. 6.

.t. Inn. in. c. in qui
 sitioni de sen. exc.
 & i. c. qto d cōsa.

•n. 24.q.1.c.1.

•x. 21.d.c.1.

•y. 50.d. Fidelior

•z. 24.q.1. audiui
mus.c. memor.c.
dicim'.c.qm'.c.pu
denda & seq. &c.
qcūq;.s.d.quo iur
93.c.qui petri.

•b. 24.q.1.dicim'

•c. 1.q.1. sacramē
ta &c. extra.24.q

•1. Miramur. btūs

Tho.in.4. sent.d.

19.&13.no. i. c.2.

de pen.in.6.

D. 19.d.anastasi'

nus enumerata. Per beatū Thom. 2. 2. q. 34. ar. 2. Maius p.
terea dānū affert tyrandidē ex rēcs i subditosq; crudelis exi
stēs/ ac bona illoz dūpiēs/adulter/icestuosus/ homicida/
& alia id gen^o facinora patrās innumera q̄ hīcticus q̄ l3 i uno
fidei articulo peccet/als tū uitā mitē ducat nulliq; noxiam.
In hoc magna iudicio meo difficultas uersatur. lo. nāq; .u.
Glo. quē maior canonistaz pars sequitur assentit papā here
ticum statim excōmunicationis sniam incurrere/ut cēteros
hereticos ipsoq; factō dignitate pontificia spoliatū ac quo
libet catholico minorem effectum/cui sententię Tho.in.4.
sententię.d.19. q.2. ad fi. scđm nōnulloz opinionem ad
herere uidetur: Contra quā facit/quia pene a iure hereticis
infiiste cum sint ab homine papā non ligant: ut supra di
xi: Quare alia pōr urgentior rō assignari/quē talis existit.
Nā prās data Petro cū in fide fuerit principaliter fundata:
quia caro & sanguis non reuelauit tibi/sed pater meus.&c.
Et super hanc petrā3.&c. Math 16. Et pro fide Petri xps .x.
orauerit Lucæ.22. Inq; eo fundamentum fidei stabiliuerit:
ut inquit .y. Ambrosius. Incidens autem in heresim a fide
deuiet/extraq; ecclesię membra illiusq; unitatem constitua
tur/ut inquiunt .a. Canones: qui fieri potest/ut eius sit ca
put cuius non sit membrum & intus enim ecclesiā & extra
simul esse nō pōr: ut btūs .b. Cypri. affirmat. q; si dicatur
nō esse oīno infidelē pp baptismi caracterē indelebilē: & p
consequens aliquo mō intra ecclesiam/cū hereticus ēt possit
sacramenta in forma ecclesę ministrare: ut Theologi canoni
stęq; .c. affirmant. Rñden pōr q; caracterē inuitus retinet
fidem aut uoluntarie ab se abdicat qđ pōr/sola .n. uolūate
qs fit .D. hereticus & infidelis: quo fit ut id qđ principāl
rōe fidei pont. datur ab se ēt tacite abdicare uideat: ipsaz .f.
prātem pont. oibus in persona Petri datā pp solū fidei fun
damentum: quo deficiente & ipsa potestas eidem compe
tens op; ut corruat: quia deficiente causā finalī concessiois
factę Petro & successoribus debet cessare effectus u3 ipsa cō

cessio: ut iura .d. uolūt. Item sicut papa pōt expōse uerbis papatui renūtiare/ut Celestinus. r. decreuit/ita debet posse & tacite/quia taciti & expressi in hoc idem est iudiciū: quip pe tacita renuntiatio eandem quā expressa de iure uim .f. habet. Quin immo dicunt Canones plus esse facto ipso/ q̄ uerbo renūtiare: Papa igitur abiurando fidem suā potesta- tis fundamentis atq; originem: Potestatem quoq; ipsā ab iurare uidetur. Cum enim ea nihil aliud sit/ q̄ ius ligandi & soluendi cuius hereticus omnino est .g. incapax tacite illā abnegare censetur. Regula siquidez iuris est naturali ratio- ni ueritatē inixa dicēs/ q̄ eligens unum ex contrariis al- teri renūtiare .h. uidetur: & sublato principali fidei funda- mento accessorium illi inherens destructum .i. uidetur. Et secundum aliquos p̄dicta procedunt in Papa in heresi; damnatam incidēte inq; ea perleuerante. Contra p̄missa tamen uidetur facere quod de Marcellino .k. legitur: Qui licet fidem abnegauerit papatu tamen minime dicitur fuisse priuatus/ sed ab omnibus episcopis absolutus. Igitur ue- rum non est Papam propter heresim papatū ipso iure amit- tere .l. Doctores praterea dicunt/ papam corrigentem se statim dignitatem pontificiam retinere. Ad hęc secundum Io. M. Glo. potest responderi/ primo q̄ metus mortis/ qui etiam constantem uirum quemlibet mouisset illum / excu- sauit a pena priuationis ipso facto incurrenda: licet autem debeat quilibet omnia mala pati potius q̄ malo .N. cōsen- tire: hoc tamen peccatū intelligitur qui apud deū metu pec- cans non excusat/ quanq̄ beneficiū ecclesiasticū ex iuris be- nignitate retineat qui per metum .n. apostasiam incurrit. Vnde papa nō debet esse deterioris cōditionis q̄ alius. Cō- tra qd̄ tñ facit/ quia ut ait .o. Hilarius grauiora facit pecca- ta sublimitas peccantiū/ & Christo. Hō xpianus pp duo for- titer cadit i peccatū / aut pp magnitudinem peccati uel alti- tudinem dignitatis/ & Symachus. Vilissimus/ quicq; pudan- tius est/ nisi pcellat scia & sanctitate q̄ est honore pstantior;

d. de appel. c. cō-
cessate ubi p doc.
.l. 2. §. si. & ibi per
Bar. ff. de. donat.
no. Cy. & Bal. i. l.
gñaliter. C. d. epi
sco. & cle.
e. d. renū. li. 6. c. i.
.f. de off. del. c.
gratū de appel. c.
dilecti. p̄io cū gl.
& c. sollicitudinē
in fix. ap. r. &
ibi glo. & doc. in
.c. 3. de his q̄ fiunt
a maio. par. c. c. fi.
& ibi glo. de uita
& hon. cle.
.g. 24. q. 1. c. acari
us. c. audiuimus. c.
quicūq; .c. dicim⁹
de pen. d. i. Verbū
.h. ff. de inoff. te.
.l. si suspecta. §. i.
ex. l. mater no. gl.
in. d. c. 3. d. his q̄ fi.
a ma. par. c.
.i. de reg. li. 6. Ac
cessoriū. & ff. eo. l.
cū principale cu
uulgaribus.
.k. 21. d. c. nūc aut
.l. glo. in. d. c. si pa
pa Vgol. & alii.
.M. in. c. nūc autē
21. d.
.N. qd̄ metrus cā
.c. facris.
.n. 50. d. p̄bros.
.o. 25. q. 1. nulli. 4. c.
d. hō. i. q. r. uilissi-
mus.

p. ff. de rei uen.
l. in rem. §. itē q.
cunq; Arist. de ge
nera. & corr. l. i. a.

q. ff. de legibus
l. de qbus no. glo
in. d. c. 3. de his q
sunt a ma. par. c.
ubi plene habetur
.r. Hostl. d. Ant.
& alii i. c. licet. d.
elec.

.R. de regul. c.
licet.

.s. i. pieremias. ff
d. supel. l. c. leg. l.
labeo.

.x. d. ap. l. secūdo
regis. ff. de adi
mēd. leg. l. 3. in fi
cum sim.

.a. d. p̄bē. in. c. c.
licet eps & cle. du
dū d. sepult. i. uer
bo libere.

Vnde potest & aliter responderi/ q̄ licet Marcellinus fuerit
ipso facto per abnegationem suam s̄m premissa pontificia
dignitate priuatus/ suam tamen ob penitentinem Ep̄oꝝ sy
nodus uenerando/ illū ut papā uideretur tacite in pont. reele
gisse/ maxime quia in habentibus symbolū facilius est .p.
transitus propter p̄cedentis pontificatus reliquias quē li
cet de facto/ in illo tamen adhuc uigebant. q̄ si dicas nul
lam ibi relectionis hm̄oi mentionē apparere/ dico illaz sa
tis ex facto ipsoꝝ constare dum illi ut pont. detulerunt illi
us etiam casum miserati/ qui metu mortis peccauerat: unde
plus est facto aliquid demonstrare q̄ uerbis / ut tum leges /
tum .q. Canones hoc aperte testantur. Quare si collegium
Cardinaliū unanimiter sponte & libere sede uacante aliquē
intronizaret/ & ut Pont. nulla electione p̄cedēte ueneraretur
Quis dubitaret quin ille Pont. r. esset utpote spiritus
sancti instinctu electus: qui oēm humanam sollemnitatem
dissoluit/ ut sacri aiūt doctores quippe q̄ spiritu dei agunt/ nō
sunt sub lege ut ait .R. apostolus. Hęc. n. realis esset electio
& maioris efficaciz q̄ uerbalis/ eo magis quo magis facta
uerbis anteponenda uidentur; uerba etiā sunt/ ut .s. Ph̄s
ait. eoꝝ quē sunt in animo passionū notē: ex quo igitur de
aio constat frustra uerba requiruntur/ quia uerba intētionī
non intentio uerbis debent inseruīre/ ut sacri inquit .t.
canones. Quāobrem p̄s illi spiritu sancto ducti Marcelli
num ut papā uenerantes in pont. reelegisse uidentur: un
de & papa si corā omnibus Cardina. errorem suum confes
sus ab eisdem pro papa ueneraretur: esset idem d̄ndum/ q̄
dictum est de Marcellino. Potest & aliter responderi ad cō
trarium/ quod licet quantū in se est/ uideatur papatui renū
ciasse damnatam heresim incurrens/ quia tamē eo tempore
nō dum emanauerat constitutio Celestini/ uolentis papā
posse papatui libere renunciare: quod idem importat/ q̄
nullius .n. licentia requisita poterat dubitari an talis renun
tiatio teneret a solo pontifice facta/ & uidebatur non ualere

quodq; ecclesiæ sue sponsæ deberet interuenire consensus unde cum non fuerit ab episcopis noie ecclesiæ acceptata constat Mercellinum remansisse papam tacitamq; illius renunciationē minime ualuisse/ q; secus nunc foret ob cōstitutionem prædictam papa damnata heresim incurrente Et l; opinio Ioan. & sequatium sit magis cōmunis/ & per. pmissa satis de iure sustentabilis uidetur attamen rigorosior. Vnde alii dixerūt quod non ipso facto papa ob heresim papatu est priuatus sed priuandus / si in illa obstinate pseueret. Nam licet iurisdicō data papæ sit a deo immediate; q; tamen huic uel illi detur ex facto hominū pendet eligitur .s. & electi consensu/ unde & in dissolutione coniunctionis hmōi factū hominis debet interuenire/ quia oīs res p quascunq; causas nascitur per easdem .x. dissoluitur/ sed hæc ratio per Anacletū tollitur dicentē .y. Electionem pont. sibi dñm seruasse/ l; electionem illoꝝ sacerdotibus concesserit. unde dicit ibi Glo. Io. fallere regulam illam in Ro. pont. quod ad quem spectat institutio pertinet & destitutio. quare q; propter heresim possit deponi nulla humana lege fieri pōt cum ipse sit supra omne ius positium pos sitq; illud ad libitum tollere & .z. moderari. Diuina itaq; lege opus est que illū in causa heresis humano subdat iudicio. Expressa autem nullibi reperitur auctoritas .n. sacrę scripturę dicit solum hereticū uitandū nullam in eum dās propterea superioritatē/ ut paret ad Titū .3.c. & ad Galath. .1. Et ad Thessalon .3. & .2. ad Corinth .6. Porro ex diuini iuris interpretatione tantum potest hoc / quia ut supra dixi potestas data Petro & successoribus cum fuerit in fide/ fundata illaq; fuerit finalis causa concessionis hmōi/ ut ex christi uerbis apparet/ eiusdē etiam mens fuisse uidetur/ ut si de cessante in pontifice cesser & priuilegium illi ob fidem concessum/ quia iura dicunt q; cessante causa priuilegiū debet cessare .u. priuilegiū sicut & p abusum & per actum illi contrariū .x. similiter etiā priuilegiū perditur & hoc suade

.x. de Reg. iur. c. 1. & .ff. eo. l. nihil tam naturale. y. 79. d. c. fi.

.z. 9. q. 3. c. fida. 1. & c. alioꝝ de cōces. pbe. proposuit.

.n. l. Titia scio. §. usus. ff. d. leg. 2. x. xi. q. 3. priuilegiū d. priuilegiū c. si de terra. d. cōs. c. cū accessissent.

cur naturali iuris dictamine / cui papa etiam subest / ut qui
 ingratus est dño beneficētia dñica spoliē illius serui instat
 in euangelica parabola a Matheo .c.18 descripti / quem dñs
 ut ingratum & beneficiis sibi prestitis exauctoratū compe-
 ditūq; etiam obscuro ac tenebroso carceri mancipauit. Et
 ideo Bonif. papa & martyr diuini iuris mentem interpreta-
 tus statuit pont. posse de heresi accusari & hoc procedit re-
 tento cōmuni intellectu doctorum ad illum tex. Vnde cō-
 stitutio illa papam nō ligat ut decretum papæ simplex: q̃a
 par in parem non habet imperiū / sed tanq̃ diuinam legem
 interpretantis que quidem cum ab omnibus sit recepta / &
 usu approbata fideiq; causam manifeste cōtineat pont. quē
 uis ligabit. Potest nāq; pont. diuinam legē .x. interpretari
 q̃ si dicas poterit & alius pont. contrariam interpretationem
 facere / legat Gregoriū dñtem .y. Sicut destruerē que
 antecessores nostri statuerunt / non constructor sed euerſor
 esse cōbrobarer. Et .z. Zosimus contra statuta p̃rūm con-
 dere uel mutare / nec huius quidem sedis potest auctoritas
 & .a. Nicolaus papa dicit q̃ Ro. pont. que bene diffinita
 sunt retractare non potest maxime in cōcementibus fidem
 & ecclesiæ statum uniuersalem / quo casu pont. statuta p̃n-
 tium sequi tenetur: que .n. ad perpetuam generaliter ordi-
 nata sunt utilitatem nulla cōmutatione uariantur / ut inq̃
 .b. pont. Leo. Lex quoq; dicit minime esse mutanda : que
 interpretationem certam semper .B. habuere. Preterea si in-
 fidelitas impedimentum causat in initio quia infidelis est
 & .C. ineligibilis ad papatū / deficit .n. fundamentū princi-
 pale propter q̃ .f. fides / ergo idem fidei impedimentū ex
 post facto superueniens debet operari ad depositionē ipsi-
 us / quia hæc infidelitatis qualitas contrariatur expresse cō-
 ditioni papatus & quando res deuenit ad eum casū a quo
 non potest incipere debet .c. uitari / si eadem causa subest
 per omnia in destructione illius: que si fuisset ab initio res
 ipsa minime perfici potuisset. Et ex iis p̃ rō quare secus in

.x. d̃ restit. spol. c.
 lras d̃ iudic. nouit
 & utrobq; no. p
 canon.

.y. 25. q. 1. si ea.

.z. 25. q. 1. contra.

.a. 35. q. 9. sñas.

.b. 35. q. 1. q̃ ad p.

petuā & .c. sūt qui

dam & .c. nulli. &

.q. 2. c. 2.

.B. ff. de legibus

.l. minime.

.C. doc. in .d. c.

licet de elec.

.c. ff. ad .l. aq̃l. l.

q̃a i eū & d̃ uerbo

ob. l. existimo &

.l. pluribus .§. 1. &

sibi bar. & doc.

causa heresis q̄ in aliis criminibus in Papa hoc statutū repe-
riatur/quia fides in formis requirit̄ ad esse substantiale papæ.
Mores autem boni uel mali sunt ad bene esse illius. Vnde
adulter/homicida/& alia id genus cōmittens facinora supe-
rius enarrata retinet fidem informē/ hereticus nō quia cū
hæc in animo & in uoluntate consistat/ sola uoluntate illā
potest a se adicare q̄tum in se est/statūq; & conditionē mu-
tat factus de fideli infidelis q̄uis inuitus characterē retineat
īdelebilē. Itē sicut p̄mutationē status p̄sonę ut de p̄tationē
uel seruitutē s̄m ciuiles leges p̄fana dignitas .d. p̄ditur. ita
& p̄mutationē p̄sonę de fidelitate ad infidelitatē p̄tōficia
dignitas debet amitti/cū infidelitas h̄mōi dignitati p̄dictę
exp̄sse ̄rietur. Ex p̄xime dictis infer̄/ q; q̄uis papa incadat
in heresim dānatā/nō incurrit ipso facto p̄enas a iure cōi-
̄ hereticos p̄mulgaras/quia cū diuinę t̄m sit legi subiectus
humāis decreis ligari nō poterit; cū par in parē īperiū nō
hēat/ut sēpe dixi. Quis at̄ in cā heresis tūc sit iudex? l; doc-
tores .e. cōiter dicant esse Conciliū nullibi/ hoc t̄m de iure
expresse cautū reperitur. Congruentius uideret̄ dicendum
Card. hanc potestatem cōpetere/quia cū ad eos spectet Pōt.
īstitutio seu electio ad eosdē ī casu p̄missio q̄ est heresis p̄ti-
nere deberet illius destitutio/quia in h̄ntibus symbolū faci-
lior ē trāsitus/ut supra dixi. Decreta ēt Cano. dicūt destitu-
tionē eidē debere cōcedi cui cōpetit .f. institutio/& q̄uis re-
gula hęc s̄m .g. Glo. in Pont. locū nō hēat/illud est uerū re-
gulariter/ q̄a papa a nullo pōt destitui / ueq; dato casu quo
possit deponi: nō uideo rōes; cur regula cōis locū nō hēat;
& ubi eadē rō idē ius eē p̄anformiter .h. d; sed cōcilio nul-
la reperit̄ data facultas eligēdi instituēdiq; Pont. ergo mul-
to minus Pont. deponendi facultas ullo modo potest dici
illi cōcessa: q; si Card. aliquā ob causam forent suspecti/ tūc
illi q̄bus de iure antiquo electio Pōt. cōpetebat. i. clerus. f.
romanus de hoc deberet cognoscere; res. n. de facili ad suā
naturā .k. redit. Cōis t̄m cōsuetudo obtinuit ita canonicas

.d. Instit. de Ca-
pit. diuin. §. 1. ff. eo
l. 12. & 3.

e. Glo. 2. q. 7. sicut
inqt. 79 .d. si duo.
19. d. anastasiu. 15.
.d. Sicut.

.f. de here. c. cū ex
iniūcto in fi. c. 1. &
2. de capel. mon.

.g. 79. d. c. fi.

.h. ff. ad l. aquil. l.
illud. & de uerb. l.
A tito.

.i. l. lxiii. d. c. quia
& c. ego Ludoui-
cus .c. constitutio
& c. sacro.

.k. ff. de pact. l. si
unus. §. pact. uers.
qd̄ & in sp̄e instit.
de act. §. fuerat. l.
una. §. accedit. C. d̄
rei ux. ac.

functiones interpretata ut Concilium uniuersale fit index/ a qua non est recedendum/ minimeq; sunt mutanda quę certam interpretationem semper habuere/ ut paulo ante dixi.

¶ Conclusio.

¶ Conclusio.

¶ Conclusio.

¶ Conclusio.

¶ Conclusio.

¶ Conclusio.

¶ Ex supradictis sequitur una conclusio / q; papa pro causa heresis tm̄ uel apostasia potest condemnari. ¶ Altera/ q; p nullo crimine manifesto & notorio eccliam scandalizante poterit iudicari. ¶ Tertia/ q; neq; pp incorrigibilitatē poterit deponi. ¶ Quarta/ q; nulla noui testa. auctoritate exp̄s. se cautū reperitur papā posse pro heresi deponi. ¶ Quinta q; papa pro heresi possit deponi ex tacita iuris diuini mente procedit a sanctis patribus interpretata/ cui interpretationi est standū omnino. ¶ Sexta / q; papa incidens in heresim damnatam non incurrit ipso facto pœnas a iure cōi contra hereticos promulgatas. ¶ Argu. 27.

.l. 79.d.c.fi.

¶ Electionem insuper summor; pont. ut ait .l. Anaclet. sibi dñs reseruauit; Concilio ergo supra papā prās non cōpetit dei tm̄ iudicio reseruata. Pręterea si post deum imediate est .m. Pont. ergo primus in ecclā: p̄est itaq; ecclīę & fortius Concilio fide totā eccliam representanti. Fieri enim nō potest ut ibi fideles omnes intersint; ex quibus ecclesię ipsius uerę uniuersitas constare .n. dinoscitur. Si uerę ecclesię uniuersalis caput summus est pont. habens primatū & principatum super totaz eccl. Maior quoq; & superior est oibus ut supra ostendi/ & infra latius dicetur argu. 43. apparet manifeste illū maiorem esse Cōcilio fide eccliam replentante. Fictio quippe ueritati cędat .o. necesse est/ & iuxta pphetę Esdrę iniam p. ueritatis uiuit in æternū. Neq; mirum hoc uideri debet; cum & xp̄s ueritas sit: ut in Euangelio ipse testatur .q. dicens. Ego sū uia ueritas & uita. lo. 14. c. Ar. 28.

.m. 40.d. si papa de transl. pl. c. q̄to & c. l3. c. p uenerabilem. §. rōious q fil. sint leg.

.n. c. 1. §. una d̄ sū. tri. de consec. d. 1. Ecclesia.

.o. 8.d. ueritate d̄ iu. cal. Cū causam

.p. c. xi. d. consuetudo.

.q. xi. d. q cōtēpta

¶ Videtur insuper absonū fideiq; contrariū/ asserere papā subesse Concilio: Quicūq; enī; pnuilegiū Ro. ecclīę a xp̄o traditum auferre conatur hereticus censeri debet/ ut Nico. pont. indubitanter hoc affirmans ait. r. Non dubiū est quia quisq; cuiuslibet ecclesię ius suū detrahīt iniustitiam facit/

.r. 22.d. omnes. 19
.d. ita dñs

Qui aut Ro. ecclesie privilegium ab ipso summo oium eccl. capite traditum auferre conat: hic pculdubio in heresim labitur: Fidem quippe uiolat: qui aduersus illem facit: quæ est mater fidei & ipsi contumax inuenitur: qui eam cunctis ecclesiis prulisse cognoscitur. Sed ut supra probaui ar. 21. & dicam latius infra ar. 43. Ro. eccl. mater & caput oium eccl. a christo speciali privilegio constituta summoq; pont. super omnes mortales uniuersalem militante ecclesia referentes ab eodẽ sũma iurisditio cum pratis. s. plenitudie attributa. Dicens igĩ papam subesse cõcilio aufert plenitu sine; pratis & sic privilegium illi cõcessum: qui. n. fieri potest ut q alteri subiicitur: is cõseatur habere plenitudinem pratis uel cui alter p̃sit ipse caput eiusdem esse dicatur. t. Cõtrariant hęc inuicem manifeste: uel duo tunc capita ut sint op3. unum pontificis/alterum cõciliũ qđ ecclesiasticæ unitati repugnat & a xpi fide est penitus alienũ sanctorumq; decretis cõtrarium Duo etiam pastores tunc erunt q̃ euangelicę ueritati lo. x. c. aperte repugnat dicentis. Vnũ ouile erit & unus pastor. Vna est p̃terea ecclesia immaculata una columba/ fõs uiuus hortus irriguus/ut in .u. cantic. pp̃b̃a testatur. Vel si unũ caput eẽ affirmes aut illi pareas necesse ẽ uel eo contẽpto in apertam heresim dilabaris. Firmitatẽ præterea perpetuam & immobilem stabilitatem aufert ecclesiæ / cõtrariũ afferens. nam cũ papa sit firmamentũ & totius ecclesiæ caput ut in argu. 43. clarius ostendetur. si foret concilium supra papam posset statuta & cõstitutiones illius infringere/ sicq; pontificiæ sanctiões & decreta infirma essent ac minus stabilia/ut alieno ex nutu ptatęq; pendentia. qđ sanctogẽ x. decretis repugnare ac symbolo ipsi manifeste cõtrariari uidetur afferenti unã sanctam ecclesiam. Id uero aliud nihil sanat q̃ firmam uel stabilem: cuius caput (ut predixi) ẽ Petrus eiusq; successor. Inn. etiã .y. pont. 3. asserit a xpi ouile fore alienũ qui petrũ & successores magistros non recognosceret & pastores: quod si eccl. foret superior nõ dice-

P 2

.s. 2. q. 6. Decreto & seq. d. auc & usupal. Ad honorem 3. q. 6. Multum de p̃e. & re. cũ ex eo. in fi. Cle. pastoral in fi. de re iu. Tho. in tractatu contra errores heret. q. 68. t. 24. q. 1. Didimus cũ glo. i. uerbo a se ortus. .u. 5. c. 24. q. 1. loⁿ quif. & a. oibus & .c. didicimus. c. pu denda & .c. scisma in fi.

.x. 25 q. 1. Generali & .c. 1. q. 2. q. 6. q. se scit.

.y. de maio. & obe. c. solite.

.2. Math. 16. c. 24.
q. 1. quodcunq;

retur papa magister & pastor cum ab illa uelut superiore de-
beret regi & moderari q; uero pr̄tis plenitudinē in totam
eccl. militante papa accepit ultr. p̄dicta p̄s / Tū autē xpi di-
cētis. 2. quodcūq; ligaueris &c. Tum rōe. Nā ut supra dixi
in. r. argu. pro hac pte adducto sicut in qualibet Rep. euenit
in qua necesse est aliquem ponere pr̄sidentē ad quem spe-
ctet uel p se uel per aliū de quolibet iudicare : quemadmo-
dum debeat gubernari/debitūq; in finem dirigi/ac cōmune
Reip. bonū; Id uero fieri non potest/nisi is amplam pr̄tatem
habeat super quolibet de Rep. sententiandi & terminandi
q̄liter q̄sq; debeat regi / p̄cenasq; ac p̄mia p cuiusq; merito
decernēdi: Ita & in Rep. xp̄iana nnū p̄esse op; sūmā in cete-
ros pr̄tatem hñtes ad ea pagēda p q̄ hō in deū uelut ultimū
finē dirigat/ nō mō in his q ad iudiciale forū prinēt/ s; ad
cōscię forū spectantibus/ quia utroq; mō hōiem in deū ordi-
nari op; uelut ultimū finē oīus s̄m modū xp̄ianę Reip. cō-
uenientē/ quia hoc pacto ordinauit deus hōiem s̄m pr̄tēz
ecclesiasticā iudicio p̄sidentis subiicere. Verū nullus talis ē
p̄sidentis p̄ter papā/ qui hāc ordinandi in deū hōis potentiā
habeat/ quippe q sup̄mā in eccl. dei pr̄tēz hēt/ ut. A. Inn. 3.
clare testat. Hēt ergo papa pr̄tatem sententiādi de quocūq;
ad xp̄ianā cōitatez ptinente in oī casu: in utroq; foro/ uege-
hii oēs eccl. uis sūt mēbra cōciliūq; cōstituūt. Igi de oībus
existētibus in cōcilio/ & p p̄ns de toto Cōcilio iudicādi fa-
cultatē hēbit/ quia si hūc/ & illū/ & illū/ & sic de aliis pōt iu-
dicare & hii oēs sunt totū Conciliū; Totū itaq; cōciliū po-
terit iudicare/ superiōrē igr illo esse app; tū (ut supra dixi)
minoris est iudicari / nō iudicare. ¶ Ex p̄missis inferē una
cōclusio/ q negans plenitudinē pr̄tis esse totā penes papā
est hereticus.

¶ Argumentum .29.

¶ Sacerdotalis quoq; ordo oēsq; ecclasticę dignitates a
Petro uel Ro. eccl. originē hūisse/ tū scōp; auctoritate mō-
strat/ tū ēt rōe manifeste app;. Hoc primū sacroꝝ Cano. te-
stimonio cōprobat Ana. papę dātis. 2. In nouo testamēto

a. 11. d. 1. nono.

post xpm dñm a Petro sacerdotalis cepit ordo/oésq; ut.B.
 Nic.Pa.inqt./sive priarche in cuiuslibet apicé sive metropo-
 lis primatus aut epatuū cathedras uel ecclíaz cuiuscūq; or-
 dinis dignitatē instituit Ro.ecclíaz .b. Lucius ét & diuus Cle.
 in eandē cōcurrūt sníaz/a qbus .C. Gre. minime dissentire
 ut inquis . Cum nulli dubium q̄ uon solum pontificalis
 causatio/& ois sc̄tē spei Ro.ecclíaz & religionis relatio ad
 sedē Apost. quasi ad caput oíuz ecclíaz debuit referri/ & inde
 normā assumere/un̄ sūpsit exordiū .c. Inn.ét pōt. i. inter cē-
 tera ait/p̄fertiz cū sit manifestū in oēm Italiā Galliā/Hispa-
 niā/Affricā/atq; Siciliā/insulasq; interiaccētes/ nullū institu-
 isse ecclías nisi quos ap̄lus Petrus aut successores eius cōsti-
 tuerunt sacerdotes/legāt aut si in iis puinciis alius Ap̄lus
 inuenitur/aut legif̄ docuissē;qđ si nō legūt qa nusq; inueni-
 unt op̄s hoc sequi qđ ecclíaz Ro.custodit a quo principiū eos
 accepisse nō dubiū est.&c.Quinimo & ipsa m̄ oíum ecclíaz
 xpi ecclíaz/fidei xpianę normā i exordio ab ipsis ap̄lōz xpi
 principibus accepisse a .d. Lucio pa. phibet / qđ nō nisi de
 Petro & Paulo intelligere uī .D.Amb.Hęc at ecclíaz m̄ oíuz
 nō p̄t nisi de usi intelligi/quia illa est q̄ nō p̄t errare/ neq; a
 fide deuiare cū p̄ illa dñs orauerit fm̄ aduersariōz sníam.
 Pz ergo Petrū & Paulū fuisse originē & caput usis ecclíaz .l. pe-
 trus quo ad iurisdictionis prātez paulū excederet; norma.n.
 a maiore dat̄ minori nō eē/ut sēpe dixi .E. Inn.ét pōt.dicit
 Petrū ep̄alis dignitatis & honoris auctorem fuisse. Beatus
 quoq; .e. Marcel. huic sníe manifeste assensit: dū ait maiora
 oia ecclíastica negocia ad Ro.sedē referenda/ a qua sum-
 plere principia .Rōe uero id oñditur:Nā dignitates ecclí-
 asticas aut xps imēdiate instituit/aut uniuersalis ecclíaz
 aut xps papa generali illius uicario mediante / sed nullibi
 legitur illas fuisse a xpo imēdiate institutas ita determi-
 nate & distincte sed a .f. Petro eiusq; successoribus/ tūq;
 quo ad nomen/quia dignitatū nōnullę priarchales uocant̄
 primę aliq; archiepales seu metropolitanę plurimę unq̄

.B. 22.d.c.1.4.9
 1.Rogamus.

.b. 80 d.c.1.&2.
 .C. 12.d.c.p̄ceptis

.c. xi.d.c.fi.

.d. 24.q.1.A recta
 .D. 1.q.7. Beati

E. 24.q.1.quotiē

.c. 24.q.1.rogant̄

.f. 80.d.c.1

g. 25. q. 1. que ad
 perpetuā. & c. Sunt
 quidā. & c. omne
 & c. cōtra. & c. A
 sanctis. & 25. q. 2. c.
 2. 25. d. Sicut.
 h. 13. q. 2. c. eccle-
 sias. 16. q. 1. felix &
 8. q. de consec. d. r.
 de locorū cū glo.
 no. de excels. pl. c.
 sicut & de cōstit.
 cū accessissent.
 i. psal. 83.

k. 2. q. 5. cōsului.
 sti de transi. pl. c.
 inter.

pantur: Alię ep̄ales: alia parrochiales/ ac multiugis & ua-
 riis/ id genus/ dignitatū nominibus appellantur/ tum quo
 ad populum tum quo ad territoriū/ tum uero etiam quo ad
 utrunq; forum spectantia. Hoc & alia ratione cōprobarur
 quia si ordo predictarū dignitatum fuisset a xp̄o imēdiate
 institutus/ non posset a papa alterari uel modo aliquo im-
 mutari/ quia papa non potest xp̄i ordinationibus. g. cōtra-
 ire cuius contrariū quotidie tam de iure q̄ de cōsuetudine
 seruari uidemus/ quia papa non solum cōfirmat omisso ar-
 chiepiscopo: qui est medius/ sed episcopatum prouisiones
 dispositioni suę reseruat/ nouas pręterea episcopales sedes
 sepe. h. erigit/ nouasq; creat ecclesiasticas dignitates qd̄ fa-
 cere minime posset si imēdiate eas Christus instituisset. q̄
 autem dignitates hm̄oi nō sint ab uniuersali ecclesia insti-
 tutę ut auctoritatem dante patet: quia potestas spiritualis
 ligandi & soluendi dirigendiq; hominē in ultimum suū
 finem: qui est deus/ non potest ab humana ope largiri/ cum
 munus diuinum existat/ per sacramentū. n. poenitentię da-
 tur gratia/ ut dicam in argu. 37. Porro gratia hęc donū dei
 est/ dicente. i. Psal. Gr̄am & gloriam dabit dñs. op̄s igitur
 ut ea a xp̄o tribuatur/ uel ab habente pr̄atem ab eodem. sed
 uniuersalis ecclesia nō est deus/ neq; xp̄s; neq; ab illo pote-
 statem accepit/ Tum quia hoc nullibi scriptum reperit: Et
 qd̄ sanctorū patrū documento sancitū non est/ superstitiosa
 adinventione non est p̄sumendum/ ut. k. Steph. papa affir-
 mat: ū quia sequeretur absurdū q̄ papa non posset sine cō-
 cilio uel cōitate xp̄iana beneficia ecclesiastica dignitatesq;
 conferre: Hoc aut falsum & erroneum esse quis neget?
 Ex quo igitur pr̄atum inferiorū institutio non est a xp̄o im-
 mediate/ neq; ab uniuersali ecclesia/ restat ut a xp̄i uicario
 esse dicatur. Hoc & alia ratione roboratur/ nā in unoquoq;
 ordine in eo in quo residet plenitudo potestatis seu uirtu-
 tis originaliter/ dependet uirtus oīum in illo ordine subse-
 quentium. Ro. autem Pont. est primus in ordine prelatoꝝ

ecclesię/habetq; in ea plenitudinem pręatis: ut supra dictum est. ergo ab eo omnes ecclesiasticę pręates emanarunt. Hoc ęt nũ exęplo Exo. 18. & Nũ. xi. cõfirmat/ ubi dñs dedisse legitur de ipũ sancto. qui erat in Mose. 70. uiris ab illo in adiutorium suũ electis/ per quod significatur potestas regiminis a summo ecclesię přidente in alios denuada: Vñ Dion in. 3. li. celestis hierarch. dicit p prima media ultia illuminari/ & in. x. ait oēs hierarchias ordinesq; omnes esse cõnexos quę cõnexio non attenditur solũ per relationem unã ad ultimum finem/ sed s; in ordinem distinctionis per primũ medium/ & ultimũ s; in scientiam inq̃tum irradiatio extenditur procedendo a primo usq; ad ultimũ: ita in ecclesia militante papa per patriarchas Archiepos & alios descendendo usq; ad infimos gradus influit in omnia membra ecclesię: Quo circa status curatoř/ ut distinguitur a statu episcoporum uel papę / non fuit a xpõ immediatę institutus: neq; quo ad nomina dignitatũ neq; quo ad iurisdictionis limitationẽ/ sed ab illius uicario (ut p̃dixi) Verũ cũ oēs ecclesiasticę dignitates uniuersalis eccl. mēbra honorabiliora existat: Et eędem ab apostolica sede exordium habuerint & originem qui fieri potest ut dicamus illa seu illis přidentis iurisdictionem a Pont. habitam contra eundem uelle exerceret Dici posset tunc illud prophete. Filios nutriui & exaltaui/ ipsi autem spreuerunt me. & illud aliud. Impinguatus incraffatus est dilectus meus & recalcitruuit. Et quod Paulus apłus inquit. c. 9. ad Roma. scribens. Nunquid uas potest dicere figulo cur me ita finxisti. quod & ab Isaia prius. 45. ac Hierē. 18. c. dictũ reperitur. Igitur multo minus & alii inferiores xpianam temp. & militatę eccliam constituentę quibus omnis interdicta est clericos iudicandi pręas poterunt summum Pont. condemnare. ¶ Argu. 30.

¶ Iurisdictionẽ quoq; & uniuersalẽ Papę pręatę ab ipso xpõ nulloq; alio habuisse originem/ cũ & auctoritate/ tum & ratione euidentissima cõprobatur. Euangelica primum

L. ind.c.nouit.

**m. d' offic. uica.
.c. sua.**

**n. 1.g.7.diaberti
ff. d' acq.re.do.l.
traditio cum simi
libus.**

o. 1.g.cōsulnisti

**p. 14.g.1.loquit
16.g.7.sicut.**

Hoc patet auctoritate illa n3 Tu es Petrus. Et quodcumq; li-
gauerit &c. Et illa alia pascite oues meas &c. L. Inno. &t. 3.
asserit pontificis p̄tatem ex deo non ex hoīe dependere. Cō
firmat hoc & alius cōpluribus supra sepius allegatis. Ar.xl.
& p̄ximo supra deducto. Rōe uero id ostenditur: q̄a hęc iu-
risdictio uel a papa uel a xp̄iana uniuersitate/uel a christo di-
citur instituta. dici autem nullo modo potest a primo insti-
tuta / q̄a papa ut uicarius / & ab alio sibi traditam exercet
hmōi p̄tates quam nec ampliare potest nec .m. restringere
ultra modum sibi a dño p̄stitutū. Qui autem p̄tates per se
habet/ illam potest pro suę uoluntatis arbitrio moderari/
restringere ac etiā funditus abolere qđ uicario nō l3. Nemo
p̄terea sibi ipsi potest ullam p̄tatem concedere: qua idem
ipse careat. n. Nemo qppe dat quod nō habet. At papa hęc
per se p̄tatem habere non potest cum diuinum sit donū. m
oēm̄q; humanam superans facultatem / oēm̄q; mortalem
p̄tatem excedens p̄ illam qppe homo ad bene recteq; uiuē-
di normam instruitur: Et in deū qui ultimus oīum est finis
demū dirigitur. Etenim pontificia iurisdictio ligandi & sol-
uendi in utroq; foro p̄tatem t̄cludit/ & facultatem a poe-
na pro noxa deo debita relaxandi: quę dei proprie est actio
propriūq; munus mortaliū nulli p̄ se cōueniens/in dei be-
nignitate foret illis in persona Petri misericorditer elargi-
tum. Ex quibus liquido app̄ potestatem hanc a Pontifice
minime institutam/ multoq; minus & a xp̄iana uniuersita-
te/cum istud sit donum diuinum (ut p̄dixi) nec alicubi hoc
scriptum reperiatur. Igitur superstitiosa ad inuentione nō
est .o. presumendum. Nam si diceremus papā habere po-
testatem ab ecclesia/cum eius sit tollere cuius est cōdere se-
queretur qđ ecclesia posset Papalis dignitatis supereminētiā
prorsus extinguere: quod omnino est falsum atq; hereticū
quā esset se ipsam destruere/ & unitatem a deo institutam
contra sanctorum Canonum .p. decreta penius abolere &
euagelice scripture aperte cōtraire dñti .lo.x.c. Erit unum

ouile & unus .q. pastor/alias nō foret unum ouile nisi unus foret & pastor. Item (ut dixi) Concilia a Papa auctoritatem recipiunt. Foret ergo perplexitas dicere subesse Pont. illi / cui prestat auctoritatem. Præterea si ecclesiasticæ dignitates non ab ipsa sed a Petro & apostolica sede initium habueret ut proximo argu. latius hoc probauim/ multo minus & Pontificia iurisdictio ab ea dici pōt ullatenus emanasse. Restat igitur arguendo a sufficienti partiū enumeratiōe ut a Christo immediate fundata esse dicatur. Quod & alia probatur ratione per beatum Thom. primo sent. libro adducta .d. 17. ubi ait/ dupliciter dici posse aliquem ab alio immediatē potestatem habere. Vno modo respectu uirtutis/ & hoc modo omnis potestas & iurisdictio tam in papa q̄ in quocūq; alio immediate est a deo. Alio modo potest dici immediate haberi respectu suppositoꝝ agentium siue potestatem conferentium: sic dicitur potestatem quis a xpō immediate suscipere: quando inter accipientem p̄tatem & xp̄m conferentem non est aliquid mediū/ suppositum. s. a Christo suscipiens / & p̄tatem ipsam alteri conferens. Et hoc pacto dicendū est Petrum a xpō immediate iurisdictionis potestatem accepisse/ cui soli dictum est/ Pasce oues meas; quod prius ei promiserat dicendo/ Tibi dabo clauēs. &c. Math. 16. & Lucę. 22. Cōfirma fratres tuos; & si peccauerit in te frater tuus. Math. 18 quæ omnia ad curatorem p̄tinent animarū: & soli dicta sūt Petro/ cui etiam soli illarū curā legitur cōmisisse. Verum quia impossibile ei erat totius gregis curam agere / ideo illius permisit arbitrio / ut alios sibi quos uellet adiutores eligeret; quibus dominici gregis onus cōmitteret/ prout illius saluti cognosceret expedire. Nec Christus per se nisi unam solam curam ecclesiæ suæ instituit: omnes uero alii apostoli a xpō Petro mediante potestate acceperunt/ & ita dicimus papam immediate a xpō/ ceteros uero p̄ medium Papę a xpō p̄tatem habuisse/ & ut ait Petrus de palu. unam ouile sui curā tm̄ instituit/ quā & uni Petro cōmisit ut uni

.q. cle. ad nostras d̄ here. i glo. i uerbo. ecclesię. c. si. de Baptis.

ouili unus p̄fesset & pastori quod si ita est/ quis dubitet Pa-
pæ p̄tatem esse supra Concilium t̄ ¶ Argu. 31.

¶ Item aut Petrus fuit constitutus princeps apostolorū a
xpo immediate/ut supra probaui in.xi.&.xiii. argu. Aut ab
Apostolis si a xpo tñ habeo intentum cū inferior teneatur
sequi factum r. superioris/ac illius mādatis obtemperare t̄
Si aut̄ & ab Apostolis ut .s. Anacle.uerba a quibūdā per-
peram intellecta uidētur innuere/ dicētis, Ceteri uero apo-
stoli cū eodem pari consortio honorē & p̄tatez acceperūt/
iplumq; principem eorū esse esse uoluerūt.&c. Tunc omnis
eorū iurisditio in eum translata uidetur/ sicut populus Ro.
per abdicationem p̄tatis a se in Imperatorē factam/ius suus
totum in illum dicitur contulisse/ut .t. ciuilia iura euident̄
affirmant/adeo q̄ Ro. populus cōtra Imperatorē q̄nis pes-
simum nullam iurisdictionē potest amplius exercere. Nō er-
go potest competere oibus Ep̄is in apostolorū locum succe-
dentibus & tanq̄ dignioribus iurisditio contra Papā/quam
Apostoli ipsi a se abdicatā totam in Petrū Apostolorū prin-
cipem transtulerunt/ multoq; minus aliis inferioris gradus
in Concilio existentibus. Pro huius etiam ueritatis robo-
re uerba.u. Leonis Papæ in medium afferre non erit incon-
gruum. Aut enim/q̄ si nullo modo recte dici potest ecclesia
in qua scisma est. Restat ut qm̄ ecclesia nulla esse nō potest
ea sit quam in sedis apostolice per successiones Ep̄orū radi-
ce constitutā hoīum nōnullorū malitia/etiam si nota exclu-
di non possit: sed pro temporis ratione toleranda iudicetur
nullo modo ualeat extinguere.&c. Ex quibus uerbis p̄ uni-
uersalem eccl.in sede apostolica fundatā. Apostolicæ uero
sedis caput est Petrus & successores/ut supra probaui: ergo
uniuersalis ecclesię caput est papa Petri successor. Patet hoc
manifeste ex uerbis paulo superius per eundē leonem possi-
tis dum dicit. Etenim cū ecclesia una sit./ut in cantic. dici-
tur/ una est colūba mea &c. Et sic de uniuersali ecclesia lo-
quens dicit illā in apostolice sedis radice fundatā. Ar. 31;

.r. ff. Mand. l. si.
mandassem.

.s. 21. d. In nouo.

.t. l. si. & ibi bal.
Saly. & alii. C. de
leg. ff. eo. l. nō am-
bigit ubi Bal. &
alii. ff. d. orig. i. l.
.2. §. nouissime &
§. d. inde Instr. de
iure. nat. §. sed
quod principi.

.u. 24. q. 1. c. pudē-
da.

¶ Confirmatur ulterius hæc sententia ex .x. Inn.3. aucto-
ritate dū ait Ro. ecclesiā super omnes alias ordinarie prātis
obtinere principatū utpote matrē uniuersorū xpi fidelium
& magistrā: Vniuersalis aut eccl. nihil aliud est q̄ uniuersorum
xpi fidelium collectio: ergo ecclesia Ro. uniuersalis
ecclesiæ mater est & magistra: Igit̄ multo magis supra Con-
cilium fidei ecclesiā uniuersalem referens/ q̄m impossibi-
bile est in eo uere interuenire: & per hoc tollitur nōnullorū
responsio ad illum tex. Intelligentiū Ro. ecclesiā esse dñam
& magistrā oīum xpi fidelium quo ad particulares eccl.
non aut̄ quo ad uniuersalem: ex alio capite huius responsio-
nis falsitas liquet: quia tex. ibi reddendo rōem sui dicti qua-
re Ro. ecclesia super oēs alias ecclesias obtineret principatū
ait: quia mater & magistra est uniuersorū xpi fidelium. Et sic
idem sunt uniuersalis ecclesia & xpi fideles uniuersi: quorū
ipsa est mater: uocatur in super .y. mater fidei Ro. ecclesia
a Nico. Pont. ergo & fidelium fideles aut̄ uniuersalē ecclesiā
constituunt: Igit̄ uniuersalis ecclæ mī dici pōt. ¶ Arg. 33.

.x. de privileg. c.
Antiqua.

.y. 22. d. c. 1.

¶ Deniq; ut inquit .z. Ambr. super Marcum: Et si aliis
impetūtur laxent retia/ soli tamen Petro dicitur duc in al-
tum hoc est in profundum disputationum: Quid enim taz
altum q̄ altitudinem diuitiarū uideret? a. Est & aliud aposto-
licum piscandi genus s̄m eundem: quo genere solus Petrus
piscari dñs iubet dicens. Mitte hamum & eum qui primus
ascenderit tolle: Hamum iurisdictionem qua cæteris aposto-
lis præsuit intelligens. Pater ergo ex his duobus xpm aliis
apostolis Petrum uoluisse præferri maioriq; atq; ampliori
prerogatiua insigniri. ¶ Arg. 34.

.z. 24. q. 1. nō tur-
bas Luce. 5. c.

.a. 24. q. 1. ē & ali-
ud Math. 17. c.

¶ Præterea impossibile est illorū opinionem esse ueram
dicentium clauium prātem principaliter datam uniuersali
ecclæ non Petro. Et primo præmitto unū illud uulgare .b.
duas. scilicet clauēs/ unā ordinis/ alterā iurisdictionis. Et primo
unum argu. quoad prātem ordinis: Alterū postea quo ad
prātem iurisdictionis formabo. Quo ad clauem ordinis:

.b. 10. d. c. 1.

Q. 2

.c. de pen. & rem
.c. noua & .c. ois d
pen. d. 1. §. Nemo.

.d. 18. d. q. 2. ar. 2.
in Rñsione ad 2. q
& .d. 19. q. 1. arti. ul.

.e. de Sūma tri. c.
1. §. fi.

.f. de p̄sup. Nōne
•ff. de iudi. l. cum
p̄tor. C. d. p̄cura.
.l. Maritus.

qua celi ianua apitur per remissionē peccatorū a sacerdoti-
bus factam. Dico illā non esse datam toti corpori ecclesie
sic ut singulis eius mēbris dicatur cōpetere / sed solis sacer-
dotibus. Hoc tum auctoritate tum ratiōe probatur. Auctori-
tate primo .c. Ambr. in li. de p̄cēnit. Magistri quoq; in .4.
sententiarū. uñ Math. 3. & Lucē .17. xps ait leprosis ostēdi-
te uos sacerdotibus &c. qui s̄m Glo. figura erat sacerdoti
in ecclesia fup̄sti. Dñs etiā non nisi apostolis sacerdotibus
iam cōstitutis inquit / quorū remiseritis &c. lo. 20. c. Rōez
autem probatur Thomę & Alberti .d. in. 4. sent. post Ma-
gistrū quē est talis. Gratia quē datur in sacramētis a capite
in mēbra descendit / ergo solus est minister sacramētorū in
qbus gratia datur q habet ministeriū super corpus xpi uerū
sed hoc est solius .e. sacerdotis q eucharistiani cōsecrare po-
test. Solus igitur sacerdos erit minister sacramēti p̄cēnitē-
tiē / & cōsequenter solus habet soluendi & ligandi p̄tatem.
Item si talis p̄tās singulis mēbris cōpeteret sequeretur q nō
solum prohanis / sed pueris etiam ac foeminis data p̄nifor-
miter censeretur cū & ipsi ecclesie mēbra existant / quod est
absurdum . Nam idem Thom. D. 13. art. ul. in responsio-
nibus ad. 1. q. eo. li. dicitur / q sicut in corpore naturali qdā
sunt mēbra principalia p quē uirtutes & operationes uitę
a principio uitę ad cētera mēbra decurrunt / ita in ecclesia
sacerdotes & alii ministri sūt quasi mēbra principalia /
per quos sacramenta uitę populo dispensari debent / ideo
laicis quantumcunq; sanctis sacramentorū dispensatio nō
potest competere. Non est data etiā potestas huiusmodi
ligandi atq; soluendi uniuersali ecclesie siue omnibus eius
membris coniunctim. Probat hoc ex proxime dictis / quia
si solis sacerdotibus conuenit hęc potestas / qui sūt pars
cōmunitatis xpianę / quod uni parti tantum conceditur /
ceteris denegatum .f. uidetur. Datur p̄terea potestas p̄re-
dicta in sacerdoti consecratione. Dicuntur enim tunc illa
uerba lo. Accipite spiritum sanctum / sed cōmunitas ecclē

non consecratur neq; sacerdotio insignitur: non potest igitur dici illi ligandi soluendiq; potestatem concessam. g. Bonifacius etiam .viii. inquit sacramentor; perceptionem populo ut uniuersis minime posse cōpetere. Nulla quoq; uniuersitas potest dici uere habere aliquam potestatem in cuius actū nunq; per se potest. h. exire: quia ut inquit Anst. in libro de somn. & uig. cuius potentia/eius est actus: At tota cōmunitas ecclesię non potest exire in actum ligandi & soluendi/ Tum quia solus sacerdos est minister sacra- menti pœnitentię (ut prædixi) Tum quia actiones sunt suppositorum s̄m Aristotelem. Præterea cui non conueniunt uerba Christi/ non conuenit .i. dispositio: sed uerba Christi ad Petrum prolata ecclesię conuenire non possunt / ut sunt illa quia caro & sanguis non reuelauit tibi, &c. Et da- bo tibi clauēs .&c. & illud .Pascite oues. &c. cum ecclesia ipsa sit grex pascendus, Et illud aliud Apostolis dictum, Quæcunq; ligaueritis, &c. Et quorum remiseritis, &c. Et accipite spiritum sanctum. Et prædicate euangelium, & alia id genus innumerabilia fere a Christo cum Petro / tum cæteris Apostolis dicta / sparsimq; ab Euangelistis con- scripta: ergo dispositio Christi de clauibus loquens Petro tantum sicut & alia multa Apostolis dicta nequaquā possunt uniuersali ecclesię conuenire/ uelut corpori. k. fictio & cla- uium huiusmodi penitus incapaci. q. si dicatur posse ec- clesiam hanc potestatem alicui sacerdoti faciendam de- mandare. non obstat/ Primo quia fieri non potest / ut pos- sit alteri potestatem concedere / qua ipse careat omnino: Nemo enim dat quod non habet secundū uulgarem iuris .m. regulam. Item cum ex imperio illius procedit huius- modi demandatio non sequitur/ q. ex hoc consecrandi po- testatem habeat propter hoc q. alicui demandaret celebra- re/ sicuti ē; uidere in electo uel archidiacono uel aliquo alio prelato non dum in sacerdotio constituto/ alicui sacerdoti mandante aliquem a peccatis absoluerē/ qui nō propterea

g. d. sent. exco.
c. si inia. §. i. m. 6.

h. de cler. exco.
min. c. si. c. q. d. c.
si. d. seu. fu. cōtro.

i. l. 4. §. toties
ff. d. damno infe.
c. indēnitatibus.
§. pe. de elec. in. 6.

k. ff. d. fidei in. l.
Mortuo no. bar.
in. l. aut scā §. nō
nunq. ff. de pen.

m. d. Reg. In. li.
6. Nemo. ff. eo. l.
Nemo. i. q. 7. Dia-
bentū. ff. d. acq. re.
do. l. traditio.

**n. d. Am. abb. & alii m. c. Ab. excōi-
cato. de raptis: &
no. i. c. suffragane-
is de elect.**

dicuntur habere potestatem clauū quis ex eorū mandato ille absoluator ut est cōis. n. doctoz sententia. Ideo Tho. & Bonauen. in. 4. sententiarū. d. 19. dicunt solos sacerdotes habere clauē. Nec ē possibile cōitari cuiq̄ hoc cōuenire: siue coniunctim accipias siue diuisim/ quia absōnū est dicere potestatem qua cuiq̄ absolutio datur uel ligatur quis in foro poli ab eo uel eb illis immediate dependere: qui eadem potestate ligantur uel soluuntur: Verū papalis potestas Petro & successoribus collata extenditur ad ligandū & soluendū omnes & singulos demilitante ecclā: Ergo impossibile est ab aliquo uel aliquibus de ecclesia collectiue uel diiunctim sumpris uel a tota etiam eccl. prātem clauū Petro datam ut a causa dependere. Et si dicatur papam potestare a Conciliis accepisse: dic hoc esse falsum/ ut dixi in ar. 26.

¶ Conclusio.

¶ Ex quo sequitur q̄ p̄dicta potestas clauū neq; quo ad subiectū uel fundamentū in uniuersali ecclā uel clericorum uniuersitate uel sacerdotū collegio/ ut in quodā cōi subiecto esse pōt. ¶ Sequitur & aliud/ q̄ auctoritas scripturæ de potestate clauis hmōi ligandi & soluēdi a peccatis loquens de uniuersali ecclesia exponi non potest capiēdo ecclesiam pro oībus suis mēbris siue coniunctim siue diuisim;

**¶ Conclusio.
¶ Conclusio.**

¶ Infertur & aliud/ q̄ potestas hmōi nō est data uniuersali eccl. sic ut eius mēbris singulatim dicatur cōpetere. ¶ Itē q̄ illā exercendā alicui sacerdoti demādare nō pōt. Ar. 35.

¶ Nunc sup̄est mēbrum alterum explicare de prāte clauis alterius (ecclesiasticæ inquā iurisdictionis) cū in foro cōscientiæ/ tum etiā exterioris iudicii: Et hanc dico non esse datam uniuersali ecclesiæ/ ita q̄ singulis mēbris eius sit data ut singulis. Hęc conclusio manifeste probatur hoc pacto: Inter ecclesiæ mēbra omnes tam clerici q̄ prophani uiri/ & femine/ pueri/ iuuenesq; ac senes includūt. Hoc apostoli 3. c. ad Galth. scribentis testimonio cōprobatur. Ait. n. qui cūq; in christo baptizati sūt/ xpm/ induistis Et ut scribit .o. Augu. ad Bonif. in Baptismate: quibus efficitur mēbrū

**.o. de cons. d. 4.
Nulli.**

christi / sed non omnibus fidelibus est data prās clauis : q̄
nec fœminis / nec prophanis / neq̄ clericis omnibus / neq̄
etiam sacerdotibus Parrochia carentibus : ut nota. plene
Thom. in. 4. d. 19. Er dictum est supra / & de se patet. Hanc
eandem prātem assero minime esse datam toti ecclesiæ / ut
uniuersitati siue mēbris eius cōiunctim / quod sic probatur.
Nulla prās alicui uniuerſitati siue omnibus mēbris eius
simul iunctis potest aliquatenus cōuenire / ad quam uniuer-
ſitatis pars maior inabilis reperitur ; ad hanc uero prātem
maior pars uniuerſitatis ecclesiæ est inabilis ; patet quia cū
ex duobus hominū generibus constet prophanorū & cleri-
corum / illoꝝ autē pars longe sit maior q̄ horum. Illi etiā
tam secundum leges quam canones .p. iurisdictionis eccle-
ſiasticæ sint incapaces : ergo non poterit prās hmōi ecclesiæ
cōuenire . Patet hoc de mulieribus / quibz licet de ecclesiæ
uniuerſitate existant hmōi clauis prās penitus .q. interdictis
Mulier quippe nō est subiectum idoneum principatus / sed
subiectionis. Vnde dicit .x. apostolus ad Corint. scribens :
Mulieres in ecclesia taceant : non .n. permittitur aliqua au-
thoritate loqui sed subditas esse &c. In concilio etiā Car-
thagin. dicitur .s. mulier quamuis docta & sancta uiros in
conuentu docere non debet : Cui .t. Ambr. adſtipulatur ;
& Arist. in .3. poly. ait : q̄ corruptio urbanitatis est cū regi-
men siue dñum ad mulierem peruenit. Porro incōueniēs
uidetur q̄ potestas clauum sit data ecclesiæ ut uniuerſitari
siue oībus mēbris eius ; uiri autē prophani & mulieres qui
& christi mēbra & longe maior pars ecclesiasticę uniuerſi-
tatis existunt a predictæ prātis participatiōe penitus exclu-
dantur. In qualibet p̄terea uniuerſitate cui aliqd ius cōcedit
omnis & qualiter ius illud participant : patet / quia canonici
& qualiter se habent in actu cuiuslibet prātis quam habet ut
collegium ; uerum cum oēs fideles : omnesq̄ clerici seu sa-
cerdotes qui in hac ecclesia includuntur quo ad ius prātis
dissimiliter se habeant ut est exploratum, quia aliter nulla

.q. 96. d. bene. de
reb. ec. nō al. c. cuſ
laicis.

.q. de pen. & rem.
Noua quedam.
.1. r. ad Corin. 14. c

.s. d. conf. d. 4. mu-
lier. 13. d. mulier.

.1. 33. q. 5. mulierē.

**.n. de elec. c. quia
pp. & c. coram.**

fuiſſet inter apoſtolos/ nulla inter ſacerdotes maiores mi-
norefue diſcretio poteſtatis. Neq; Petrus ipſe fuiſſet maior
quolibet alio/ neq; ipſius caput eccleſie qd eſt falſus/ Igitur
neceſſario inferitur uniuerſitati eccleſie ut tali. i. oibns clauis
hmōi poteſtatem a xpo minime fuiſſe cōceſſam. Item ubi
cūq; uniuerſitati/ ſimpliciter prās aliqua tribuitur nō poteſt
in actum prātis cōceſſe procedere niſi omnibus uocatis le-
gitime/ & nullo. u. eoꝝ cōtēpto/ At ſi eccleſie uniuerſali in
cōi ut uniuerſitati fuiſſet data prās clauis iuriſdītiōis/ ſequē-
retur q nec papa/ nec alii plati poſſent exire in actum ſeu
exercitium hmōi niſi fidelibus oibns cōuocatis cuiuſcūq;
ſtatus uel gradus prohanis uel clericis/ uel ſaltem maiori
parte illoꝝ quod eſt falſum/ neq; ab eccleſia ſeruati uide-
mus neq; ad concilium fideles oēs uel ſacerdotes cūueniūt
Neq; papa aliq; prelati ad executionē tradiꝝ ſibi prātis
cuiuſq; requirunt cōſenſum/ Ergo falſum q eccleſie in cōi
aut toti collegio clericorum uel ſacerdotum clauū prās di-
catur quomodolibet attributa. Preterea ſi uniuerſali ecclæ
in cōi/ uel collegio omnium clericorum uel ſacerdotum
data foret poteſtas hmōi/ ſequeretur q ad maiorem partē
uniuerſitatis q eſt prohanorum/ uel ad minores clericos uel
ſacerdotes/ qui ſunt maior pars collegii tandem poſſet de
uolui poteſtas & regimē totius eccleſie/ & ſic ad minores
iuriſdītiō cōtra maiores tranſiret/ qd eſt abſurdum & ſacris
Canon. x. percontrariū. ¶ Videtur itaq; ex premiſſis infer-
ri q plenitudo poteſtatis clauium non eſt data uniuerſali
eccleſie ut uniuerſitati ſeu in omnibus mēbris eius cōiun-
ctim/ quia ſi non eſt data poteſtas clauium quod eſt minus
Igitur nec poteſtatis plenitudo ipſarum clauium; quod eſt
y. ff. de ſer. expor. y. maius. ¶ Argumentum. 36.
.l. cui. ¶ Regimen preterea eccleſie a Chriſto inſtitutū eſt mo-
narchicum: ut ſupra latius eſt probatꝝ. In regimine uero
.z. 7. q. i. in apibꝝ. monarchico poteſtatis plenitudo eſt penes unū .z. princi-
pem non penes cōi atem prout in polytico/ ut probat Ffē

viii. ethic. & iiii. Poly, Ergo talis potestas est penes pont.
non penes ecclesiam, si, n. forret penes ecclesiam uniuersalem
cum illam ex omnium fidelium collectione constare sit explo-
ratum; Polyticum esset regim / non monarchicum / qñs est
falsum ergo & antecedens ¶ Argu. 37.

¶ Confirmatur hoc insuper auctoritate .a. Leonis papę
dñtis. Nil esse ligatum uel solutum nisi quod Petrus liga-
uerit uel soluerit. Glo. ibi dicit petrus .i. auctoritas Petri.
Et sic pater clauis non esse penes ecclesiam sed petrum; qđ
posset & ipsa ligare si penes eam foret auctoritas. Idem etiā
.b. Leo alibi dixit. Immune diuini ministerii qui a petri so-
liditate recederet de clauibus loquens: ergo clauis penes Pe-
trum / non penes ecclesiam; quia si essent penes ecclesiam de-
buisset dicere qđ qui ab ecclesie & non petri soliditate rece-
deret diuini ministerii immunis esse deberet. Item .c. Sym-
machus ait uni dictum / tibi dabo clauis / ergo uni non uni-
tati datę / ut quidam uolunt. Corroboratur hoc & insuper
ex dictis Gregorii ad Mauriciū Imp. scribentis / Cunctis
ait euangelium scientibus liquet / quoce dnica sancto & apo-
stoloꝝ principi Petro aplo totius ecclesie cura comissa est /
ipsi quippe dicitur. Petre amas me? Pasce oues meas / Vide-
tur itaq; Petro non ecclesie hmōi ptas cōcessa. Videtur etiā
illi data plenitudo qui totius gregis dominici institutus
est pastor / Is autem est petrus / ut in superioribus est proba-
tum / & dicitur infra late .43. argu. Illi ergo potius ptas hęc
concessa uidetur qđ ecclesie quę est grex pascendus a Petro.
Impossibile est quoq; in qualibet uniuersitate subditos &
prelatos in eadem potestatis plenitudine cōuenire: qđ qđ
faceret platus subditus posset destruere .d. Pontifex autē
fidelium oīum est platus ut supius dictū ergo &c. ¶ Ar. 38.

¶ Corroboratur etiā pmissa: quia aut plenitudo ptatis
quę ponitur esse in ecclesia / aut est una & eadem numero;
quę est in papa aut alia. Non pōt aut dici qđ sit alia / quia sic
essent duę supreme plenitudines ptatis quod esse nō pōt;

R I

.a. 24. q. 1. Manet.

.b. 19. d. ita dñs.

.c. 9. q. 3. Alioꝝ;

.d. 9. q. 3. cūcta &
.c. 2. principalem.

e. 7. q. 1. in apib'

.f. de elec. inoru-
it. ff. ad Trebel. l.
ille a quo. §. tēpe-
stium .

.g. de. rescrip. li.
16. si glose & qđ
no. Bal. in .l. si. ff.
qđ cui⁹q; uni no.
inno. & doc. in .c.
cū sup de cā pis.
& pro .

Tum quia quod superabundat in unoquoq; genere unum
tū est: tum quia pluralitas principantiū non est. e. bona s'm
Pbūm in si. suę Methaphi. Tum quia duas sup̄imas p̄tates
ecclesię n̄nitas non patitur: Vna etiam q̄ sit eadem nume-
ro potestatis plenitudo nullatenus dicendū uidetur: quia si
sic/ tunc nec Papa esset superior & prelatus ecclesię neq; ec-
clesia posset dici superior Ro. Pont. quod aduersarii fatent.
Patet hoc/ quia cū sit penes utrūq; p̄tās eadem constat ma-
nifeste parem in parem de iure imperiū nō .f. habere . Et l3
quidam dicant potestatem p̄dictā excellentiori modo
esse in ecclesia q̄ in Papa inuariabiliter & inobliquabiliter
(ut aiunt) Ideo ecclesia habet iurisdictionem supra Papam,
Hmōi tamen ratio nihil ualet/ tum quia falsum p̄suppo-
nit: quia talis potestas/ neq; quo ad subiectum/ neq; quo ad
formam potest esse in uniuersali ecclesia/ sed solum in Ro.
pontifice/ ut in superioribus est ostensum. Tum quia dato
q̄ esset una & eadem numero potestas ecclesię in utroq; si-
cut in uno subiecto est impossibile itelligere q̄ ecclesia ha-
beat iurisdictionem super Ro. Pont. non econtra . Nec pōt
circa eandem p̄tatem numero in uno & eodem subiecto fie-
ri nt diuersimode & excellentiori modo in uno q̄ in alio ca-
piatur: quia esset perplexitatem adducere dicendo potesta-
tis plenitudinem in utroq; & q̄ unū ab altero s'm hmōi po-
testatis plenitudinem superetur. q̄ si dicatur excellentiam
hanc & inuariabilitatem dici de ecclesia: quia illa nō mori-
tur sicut Papa. Hoc nihil ualet/ quia penes sedem apostoli-
cam/ quę nunq; .g. moritur saltem quo ad habitum residet.
P̄terea dato q̄ sit excellentiori mō inuariabiliter (ut aiūt)
Cum talis differentia non augeat nec minuat p̄tatem ipsā;
non pōt ex hoc argui: q̄ unus habeat iurisdictionem super
aliū: alias qui sanctior esset aut diuturniorem p̄tatem ha-
beret in ecclesia diceretur iurisdictionem maiorem habere /
quod inter errores Ioannis hus est reprobatum . In tota ēt
scriptura non reperitur potestatem hanc/ ecclesię fuisse tradi

tam sed contrarium apparet Petro. s. fuisse datā. Igitur hoc minime asserendum uidetur: quia quod non est sanctorum patrum decreto sancitum / superstitionis non est inuentionibus p̄sumēdū. *h. Inn. 3. & Steph. 5. papa affirmāt. Ar. 39.*

Præterea ut colligitur ex uerbis apostoli in epistola priā ad Cor. nth. c. 12. & ad Eph. 6. Potestas clauium ponitur inter gr̄as gratis datas a x̄po corpori eccl. distributas. uñ ait dedit quosdam pastores. Gratia autē gratis datē nō sunt ita date corpori eccl. q̄ oībus eccl. mēbris sint distributę / sed quibusdam tm̄ aliquę / aliis alię: quia idē Ap̄s ad Corin. c. 12. Diuisiones gratiarū sunt. Idē autē sp̄s / ubi glo. Hic gr̄as inquit appellat diuersos gradus & ordines / q̄ sunt in officiis eccl. Et infra ait. i. Ap̄s. Posuit quidē deus in eccl. priō ap̄s s̄o p̄phetas / tertio doctores / dein uirtutes / exinde gr̄as curationū / opitulationes / gubernatiōes / ḡna linguarū. Nūquid oēs ap̄s / nūquid oēs p̄phetę / nūquid oēs doctores / nūquid oēs uirtutes / nūquid oēs h̄nt gr̄as curationū / nūquid oēs interpretant̄? Hęc Ap̄s q̄si diceret nō. Et ad Ro. 12. Postq̄ dixit. Multi in unū corpus sumus in x̄po / singuli autē alterius mēbra: Sequit̄ h̄ntes donationes s̄m gr̄am / q̄ data est nobis differentes / siue p̄phetiā / s̄m rōem fidei / siue ministerium. Glo. Ecclasticū h̄ntes in ministrādo glo. assidue siue q̄ docet in doctrina. ¶ Ex q̄bus uerbis ap̄s manifeste inferitur unū / q̄mōi gr̄a nō infundunt oībus nec singulis mēbris corporis eccl. cōicāt. ¶ Alterū / q̄ gr̄a tales singularibus mēbris corporis p̄ticularim / nō autē uniuersitati aut cōitati mēbroꝝ infundunt: qp̄pe cū taliū gr̄arū subiectū capax ne queat esse cōitas. ¶ Ex supradictis quoq̄ infer̄ cōclu. q̄ si eccl. utilis est incapax clauium est incapax iurisdictionis & ordinis p̄ clauis significatorū. ¶ Et ex hoc seq̄ Correlatiū impossibile ē illā h̄re iurisdictionē sup̄ papā / q̄ ip̄e careat. *Ar. 40.*

¶ Conualidat̄ in super hęc opinio tali rōe / Eccl̄a uniuersalis s̄m .k. Ap̄m ē corpus x̄pi / sed papa ē caput totius corporis eccl. ut. i. Sym. & Marcel. pōt. inquit / ergo erit cap

R 2

.h. .c. iter d̄ trāsi.
p̄l. 2. q. 5. cōsultisti

.i. de heret. .c. cū
ex iniuncto.

¶ Conclusio.

¶ Conclusio.

¶ Conclusio.

¶ Correlatiū.

.k. ad. eph. 1. c. 23.
q. 5. si uos & .c. de
ligurib⁹ & ea cā. q
.3. pro mēbris .24
q. 1. c. aduocauit. c
scisma in si. c. loq̄
.c. ubi. 3. q. 4. En.
geldrudā d̄ Sacra
unc. c. uno.
.1. 9. q. 3. alioꝝ. 24
.q. 1. Rogamus .

uniuersalis ecclesie cōsequentia patet: si. n. eccl. uis est unū corpus/ ut tam Apostolus q̄ Beatus Cyprianus affirmat & ipse est caput totius corporis: igitur uniuersalis ecclesie erit caput. Concilium uero uniuersalem ecclesiam representat/ l3 fide non uere/ ergo multo magis erit caput concilii: Si caput/ ergo & Dñs cum caput mēbris ceteris .M. dñetur. .m. Iulius etiam ac Gelasius aiūt totum corpus ecclesie in hac sibi obseruatione conueniat: q̄ inde auctoritatē habet ubi dominus totius eccl. posuit principatū. Si ergo totum corpus ecclesie quæ dicitur corpus xpi debet seruare statuta Ro. ecclæ ut capitis. patet ecclesiam Ro. seu Pontificē ei presidentem/ uniuersali ecclesia supiorem. ¶ Argu. 41.

¶ Pontifex quoq; potest tollere constitutionē cōcilii cōtrarium statuendo/ ut est uidere in cōstitutione .n. Inn. iiii. factam in cōcilio generali de non trahendo reū ultra duas (ut appellant) dietas quæ per .o. Bonif. viii. postmodū est sublata. Iura quoq; cōplura antiqua in .p. conciliis uariis promulgata ætatem certam subdiaconatus ordinī statuētia/ a .q. Clem. v. sublata fuere. Plures etiam canones in cōciliis æditos legimus a pontificibus reuocatos. Legitur .r. Siluestri canones æditos ab apostolis substulisse/ quod & .s. Pelagius & Martinus fecere. Aliiq; cōplures sūmi pont. Constitutiones in cōciliis æditas .t. reuocarunt ut ex sacris Canonibus appz perspicue. Qd fieri nō posset si papa cōcilio esset inferior: quia (ut sæpe dixi) inferior supioris legē neq; infringere & dictū est aliqd supra argu. 25. Argu. 42.

¶ Preterea aut dicimus Petrū habuisse p̄minentia iurisdictionis inter ap̄los/ aut fuisse paris pr̄atis cū illis: si primo modo dicas habeo intentū/ si alio modo asseras. Dico impossibile esse quod uniuersalis ecclā p̄sit pontifici/ cum .n. ecclesia predicta s̄m aduersariorū s̄miam Ap̄los representet/ inq; eorū ius totum succedat utiq; maius ius uel amplius q̄ illi habere minime poture: sed illis nullum ius nullaq; iurisdictione poterat supra Petrū cōpetere parem sibi in omnibus

.M. de p̄scrip. cū nō liceat. 12. d. nō decet.

.m. xi. d. nolite d̄ cōf. d. 1. Basilicas. .n. d̄ raptis. c. nō nulli.

.o. d̄ rescrip. statu tū. §. cū uero li. 6.

.p. 77. d. subdiaconus & se. & c. ep̄s. q. Clem. gñale de eta. & qua.

.r. 82. d. c. fi.

.s. 34. d. lector. c. fraternitatis & c. cognoscamus.

.t. glo. in. c. ubi i uerbo Cōcilio de elec. in. 6. Arch. in. c. 1. de cūstit. eo. li. glo. & Io. an. in. c. ex parte de cappel mon Cano. in. c. eam. te. de eta. & qual.

cum par in parem non habeat .t. imperium/ Igitur nec uni
 uersalis ecclesia pōt in pontificē iurisdictionē; aliquam ex
 exercere/nisi dicas eidem maiore q̄ apostolis prātem conces
 sam/quod tum rōe caret/tum nulla auctoritate roboratur/
 fieriq; hoc nō posse stultus quilibet fateretur. Preterea fal
 sum est dicere q̄ uniuersalis ecclia Apostolos representet;
 quia Epī solum illos .u. referunt & non alii fideles;uerum
 hui non sunt uniuersalis ecclesia sed quota illius pars etiam
 parua/ nec illis amplior potestas quam Apostolis potest
 cōpetere. Igitur, &c. ¶ Argumentum. 43.

¶ Firmamentum insuper ecclesiæ & fidei fundamētum
 .x. Ambr. tam in li. Omeliarum q̄ super Marcum scribens
 Petrum appellat/& de uniuersali ecclia loquitur. Et l3 Pau
 lus apostolus in sua prima Epistola ad .x. Corinth. dicat/
 Fundamentus aliud nemo potest ponere p̄ter id quod po
 situm est dñs Iesus: tñ & Petrus a christo fundamētum ap
 pellatur dicente Tu es Petrus & super hanc petram ædifica
 bo ecclesiā meam: Licet alio modo xp̄s/ & alio petrus nū
 cupetur. Ille .n. quasi naturale seu uniuersale est fundamē
 tum oīa sustentans/ Hic autem quasi primus lapis illi ad
 hærens/ & secundum Hiero. Thomæ: Crisostomi/ orige
 nisq; sniam petrus cum xp̄o & post christum ecclesiæ
 est fundamentum. Vnde Aug. in sermone cathedre beati
 petri inquit. Petrum itaq; fundamētū ecclesiæ dñs nomi
 nauit/ & ideo digne hoc fundamētum ecclesia colit supra
 quod ecclesiastici edificii altitudo cōsurgit. Hunc .y. Mar
 cellus Papa totius ecclesię caput esse dixit. Hunc Ilerden
 .z. Concilium/& Gregorius pastorem uocat totius ecclię.
 Dñs etiam illum cunctæ ecclesię p̄ferre disposuit: ut idem
 .a. Grego. affirmat. In petro etiam secundū eundem uni
 uersalem fundauit ecclesiā. cui Cyprianus martyr adstī
 pulare inquit .b. Qui Cathedram petri supra quam fun
 data est ecclesia deserit in ecclesia se esse non cōfidat / q̄ de
 Romana non pōt intelligi cum illa sit .B. cathedra petri/

.t. de elec. Inno
 tuit.

.u. 68. d. c. fi. psal.
 44.

.x. 1. d. c. fidelio
 24. q. 1. loquitur,
 X 3. c.

.y. 24. q. 1. Roga
 mus.
 .z. 1. d. hi qui alta
 rio. §. fi. & c. seq.
 .a. 12. d. c. 2. 24. q. 1
 qm̄ uetus.
 b. 9. d. q. cathedrā
 .B. 24. q. 1. Roga
 mus de elec. c. fun
 damenta. §. ne aūs
 lib. 6.

2. 9.q.3. Aliorū.

2. 2.q.7. puto.

2. 63.d.1. sinodo.

2. f. 14.q.1. cum
beatissimus.

2. g. 7.q.1. Mutati
ones 8.q.1.c.1.xi.

2. d.c.6. 2.q.7.5. his
ita uerf. Itē paulus

2. h. 25.q.1.c.2. 29.d
Ita dñs

2. i. 17.q.4. nemini

2. k. 22.d.c.1.

2. l. 3.q.6. dudum

2. m. de regular.c.
ñcet.

2. n. 24.q.1. loquitur

2. o. d. In nouo.

2. p. 80.d.c.2.

2. q. 22.d.c.1.

2. r. 24.q.1. Audi

2. s. 21.d.c.1.

super quā ecclesiā dicit esse fundatā. Op3 ergo ut de uniuersis intelligat qd si est in Ro. ecclesia fundata multo magis dicetur fundata in Petro Ro. ecclesie presidente/ cū illa pp petrū/non petrus pp eam a xpo principatū acceperit / ut in 23. argu. latius est supradictū. c. Syma. quoq; totius corporis eccl. caput uocat. d. Aug. etiam inquit quis nesciat illum apostolatus principatū cuilibet episcopatu pferendū. .e. Leo insuper papa summe sedis apostolicę pont. ipsum appellat. Si summus ergo oibus preeſt. Et Leo ait. f. Cū beatissimus petrus apostolus a dño acceperit principatū. Anatherus etiam .g. papa. Et Io. 3. Et Inn. primus principē apostolorū petrū appellant: Ecclesia ē cātar. Tu es pastor ouium princeps apostolorū. & c. Sūmus quoq; apostolus a .h. Leo. uocatus. Ro. pterea ecclesie primatus diuino munere in bti petri psonā est collatus/ ut. i. Leo testat/ a quo nec .k. Anac. dissentit. Iulius uero .l. papa/ petrum ait fuisse primū oium apostolorū/ quod nullo mō quo ad uocationis ordinē pōt intelligi: cū primus fuerit uocatus Andreas/ ut euangelistę Io. 2. c. tex. legenti potest dilucide apparere. Restat ergo ut rōe dignitatis ac potestatis primus dicatur. Ro. etia; pont. in eccl. dei supmā obtinet pātē/ ut .m. Inn. 3. manifeste affirmat. Et 13 iuxta beati .n. Cypr. Anacleti; sniam ceteri apostoli pari consortio honoris & pātis pdiu fuerint: hoc sane intelligitur paritatē hanc. f. in ordine & dignitate cōsecrationis consistere/ non in potestatis plenitudine/ ut beatus .o. Clemens hoc aperte declarat inquit. Quoniam neq; inter ipsos apostolos par fuit institutio/ sed unus pfuit oibus. Et pont. p. Anacle. declarat manifestius dicēs: Inter ipsos apostolos quēdam fuit discretio potestatis. Et 13 oēs essent apostoli petro tñ a dño concessum est: & ipsi inter se uoluerunt id ipsum ut oibus preeſset apostolis & cephas. i. caput & principū teneret apostolatus. Alex. et. 2. q. scribit qd licet omnibus discipulis parem dominus ligandi atq; soluendi potestatem daret Petro tamē pre omnibus & pro

oibus clauēs regni celorū se daturū pmissit, Leo ē. r. huius
 inquit muneris sacramentū ad oīum apostolorū officium
 pertinere uoluit/ut in beatissimo petro oīum Apostolorū
 sūmo principaliter collocaret / at ab ipso quasi a quodā ca
 pite sua dona in corpus omne diffunderet. Si ergo petrus
 fuit princeps & caput apostolorū/fuit utiq; princeps & cap
 totius multitudinis fidelium/qui tūc ab apostolis regeban
 tur: quibusq; illi tunc p̄sidebant/ut est uidere in rege plures
 in suo regno gubernatores constituente/cui tam guberna
 tores/q; omnes qui ab iis reguntur regis imperio subditos
 esse quis dubitet? Igitur episcopi qui apostolorū successo
 res sunt/illorumq; iurisdictioni subditi fideles omnes pon
 tifici diui petri successori subdūtur. Porro cum uniuersalis
 ecclesia nihil sit aliud in proprio significato accepta q̄ oīū
 fidelium collectio/patet manifeste pontificē uniuersali ec
 clesie p̄esse. Præterea si (ut p̄dixi) petrus uel papa illius
 successor est fundamentum & caput & pastor totius eccle
 siæ/ergo & uniuersalis ecclesiæ quæ idē est qđ tota ecclesia
 Totū enim & uniuersum effectū non differunt. Constitutio
 etiam in Concilio Lugdunē .s. a Greg. x. edita Papā Iesū
 xpī uicarium petri successorem uniuersalis ecclesiæ rectore
 dominici gregis pastores appellat: qua auctoritate quid po
 test esse manifestius ad ueritatis hmoi probationem. Uni
 uersalis quoq; ecclesia si in petro dicitur esse fundata/ut iu
 ra super adducta probant: ergo cum habeat robur a petro
 impossibile est illā petro uel successori p̄esse: & per q̄ns mul
 to minus Conciliū ecclesiā representans. Velle aut̄ exponere
 uniuersalis ecclesiæ p̄ uniuersarū ecclesiā: & totius eccl. p̄
 oīū eccl. ut quidā conant singularē numex i pluralē resol
 uentes deliramētū qđdā uī/ & cōtra oēs rhetoricæ regulas
 cōtraq; oēm recte scribēdī normā atq; doctrinā. leges uero
 Canonesq; oēs salua sēp ratione recti sermōis debent .t.
 interpretari/ atq; ea facienda est interpretatio q̄ a .v. penitis
 merito rep̄hēdi nō possit/ & s̄m cōem hoīū intelligentiā.

.r. 19. d. Ita dñs
 .x. d. c. i. de elec. c.
 fundamenta .li. .

.s. c. ubi §. Ceterum
 de elec. in .s.

.t. ff. de. Auro. &
 arg. leg. l. plautius
 .v. ff. d. leg. p̄stā.
 l. saluius & d. sup
 pelle. leg. l. labeo
 & d. leg. 3. l. libero
 rū. §. q. tñ cassius.

.n. 24.q.1. loquit
 77.q.1. Nouatian?
 .x. 21.d. quāuis.

.y. 8.q.1. i scriptu
 ris & de elect. c. si
 gnificasti.

Preterea neq; illos etiā responsio hec ullo modo pōt defen
 dere quia cū (ut p̄dixi) una sit ecclia in multa mēbra diuisa
 utiq; eccliesiæ particulares omnes eccliesiæ uniuerſalis unita
 tem constituunt sicut plura membra unum corpus efficiūt
 ut egregie & subtiliter id .u. Cypri. declarat latius p̄ exēpla
 cōplura/cui & .x. Gela. assentitur uniuerſas orbis eccliesias
 unum xpi thalamū esse affirmans. Item si papa est rector &
 dñs oīum eccliesiæ particulariū/collectio illarū unū in lo
 cum in nullo ipsius habet auctoritatem minuere/ ut uidere
 licet in rege/qui l3 particularibus regni urbibus oībus dñe
 tur totius regni dñs nihilominus appellatur. Pastor etiam
 gregis singulariū ouis simul/& totius gregis simul pastor
 uocabitur. Vnde l3 eccliesiæ omnes totius orbis in unū con
 gregentur/si papa singulis oībus dñatur hmōi adunatio
 illius prātem alterare non debet. Intelligo aut̄ dum de adu
 natione eccliesiæ loqmur nō de ipsis eccl. corporibus; qđ fatu
 um esset dicere sed de eccliesiæ rectoribus ac p̄latis. Ar. 44

¶ Preterea Chrysost. super illud .y. Io. ult. Pasce oues me
 as eximius ait Aplos erat Petrus & os discipulorū & uertex
 collegii/unū & negatione deleta cōmittit ei prelationem
 fratrū. Caput autem auctoritatē non habet a mēbris/sed ab
 eo qui format totum corpus. prōbatur hoc insupet ex tex.
 math. 18. c. Vbi discipuli dñm interrogantes dixerūt: Quis
 putas maior est in regno celorū? Quod ideo querūt ut Glo.
 inqt Hiero. quia discipuli uidentes in tributi redditionem
 q̄ petrus fuerit dño cōparatus ex equalitate pretii arbitrati
 sunt ex oībus apostolis petrum esse prelatum. Chrysost. ē
 ut deducit Thom. in Glo. cōtinua super Math. sic ait/ Vbi
 passi sunt aliquid humanis: Quod euangelista designat di
 cens Accesserunt discipuli ad Iesum dicentes: Quis putas
 maior est in regno celorū? uerecundati siquidē passionem
 quam passuri sunt non dicunt manifeste/ Tu petrum pho
 norasti nobis/sed in determinate interrogant/Quis maior
 est? Quando autem tres phonoratos uiderūt petrū/loannē

sunt Petro claves fuisse promissas & non datas / ut nonnulli
asserunt / quibus Abb. siculus in suo tractatu de p[ro]p[ri]e papæ
adherere uidetur impiu[m] est atq[ue] hereticu[m]: Xp[m] enim menda-
cem faciunt si suam promissionē nō impleuissent ut dixi in
xi. arg. in fi. Preterea est contra Cano. & maxime p[ri]m. k. Aug. s[an]c[t]am signifi-
care uir. P[er] ergo Petro claves datas fuisse. Ar. 50.

¶ Pont. p[re]terea solus p[ro]p[ri]e statuta g[en]eralis Cōciliū interpra-
ri dicente .I. Greg. Quorū aliquid de uniuersali synodo
aliquibus dubitatio nascit[ur] ad recipiendā de eo / q[uo]d nō intel-
ligunt rationē / aut sponte ii qui salutem animę suę deside-
rant ad apostolicā fidem p[er] recipiendā ratione cōueniant .
Ergo papa Concilio est superior / alias gestor[um] in concilio
interpretatio ad cōciliū nō ad papā spectaret . Inferior q[uo]-
q[ue] superioris legē interpretari nō m[er]ito: ita ut eius interpreta-
tioni stetur: quia ille habet auctoritatē . n. interpretandi legē
uel canonē qui habet auctoritatē cōdendi . ¶ Argu. 51.

¶ Nauis quoq[ue] Petri s[ecundu]m Ambr. sup[er] Marcū uniuersalem
ecclesiā . o. prefigurat / sicut igit[ur] Petrus naui p[re]est ecclesiam
repl[en]tanti / ita & ecc[lesi]a illam representat / Figuratis . n. &
figurati seu representantis ac p[er] representati dispar cōditio esse
non debet . sicut in simi[i] i dicitur de arca Noe / extra quam
mortalium saluatus est nullus: itē & ipsa ecclesiā est . Q.
typus ita extra catholicā ecc[lesi]a nullus . q. saluabit[ur] . ¶ Ar. 52.

¶ Item pro hac parte adducitur illud q[uo]d in passione xp[i]
habetur lo. 13. Petrus educens gladiū percussit seruū pont.
aunculāq[ue] ei dextrā abscidit ubi Gre. ait tollit ergo Petrus
aurem: quia ipse est qui accepit claves regni celo[rum] / ille . n.
cōdemnat qui absoluit . lo. etiam ult. c. d. c[ir]c[um] Pasce oues
meas: xponit Crisosto. loco mei p[re]positus esto & caput
fratrum tuo[rum] ¶ Argu. 53.

¶ Legitur ēt in actibus ap[osto]lo[rum] . c. xi. ois generis animan-
tia fuisse Petro ostēsa tam imūda q[uam] imūda / dictu[m]q[ue] stupen-
t[ur] illor[um]q[ue] cōmestionem phor[etice] Petre occide & māduca

.k. 34. q. 1. quod
cūq[ue] . ii. d. c. l.

L. 17. d. nec licuit
20. d. de libellis d[istinctio]
cōcel. p[ro]b. d. lectus

.m. L. 1. §. siqs. ff.
d. appellat. no. glo.
& Bar. in. l. ab exe-
cutor[um] i. prin. eo. ti.
.n. C. de leg. l. fi.
xi. q. 1. §. his ita.
.o. 24. q. 1. Non
turbatur.
.p. ff. d. off. eius
cui mād. ē iuris d[istinctio]
& si p[ro]tor.
.Q. 24. q. 1. qm̄
ueus.
.q. de sūma tri. c.
1 §. una.

q. c. inquisitionis ;
de senten. exco.

s. d. malo. & ob.
solite.

qd̄ in Albertū magnū aliosq; doct. sacros cōplures oīmo-
dam petri in toto orbe pr̄atis plenitudinē significare uideſt
& nihil in orbe restare/quod in os eius non eſſet intratuſ;
cuiuſq; curam ipſe nō eſſet habiturus. Si ergo ſoli Petro tā
inſignis figura eſt p̄monſtrata/ipſi nū & non aliis plenaria
iuriſdictio conceſſa uī . Ipſe igitur ſuper oēs alios eſt/ & ſic
ſupra Concilium. Pr̄terea .r. Inno. 4. dicit papā habere in
ſua pr̄ate eccleſiā militantē: quomodo ergo pōt dici eccleſiā
illo ſuperiorem ſi in eius pr̄ate conſiſtit & repugnare hęc in
uicem manifeſte uidentur. Argumentum .54 :

¶ Chriſtus etiaſ dicendo Petro/paſce oues meas: omnes
oues : ut .s. Inn .3. affirmat illius curę cōmiſſe uidetur/ en-
go & apoſtoloꝝ ac epōꝝ in eoꝝ locū ſuccedentiū/ cum &
ipſi Chriſti oues ſorēt/nec nō chriſticolę oīum cura pe-
tro pariter cōmiſſa dicitur. Quare conſtat tā hoſ q̄ illoſ pe-
tro fuiſſe ſubiectoſ. Poſſent plura adduci q̄ curioſioribus
relinquo perueſtiganda/ſat eſſe debet principaliora & urgē-
tiora in medium adduxiſſe .

REPLICATIONES CONTRA ADVER- SARIORVM RESPONSIONES, AD HANC PARTEM.

Sed quia opinioni pr̄dictę pleriq; perperam ad-
uerſantur : ut Abb Siculus & Lud. Ro. Io. Ger-
ſon & nōnulli ueritatis inimici conantq; ad ſu-
p̄ius allegata/nō ſine magna tñ Canonū uiola-
tione reſpondere. Viſum eſt mihi non incongruū illoꝝ re-
ſponſiones ſubiicere: illaſq; ut uanas friuolaſq; reſellere / &
ad ſupra allegata primo ad auctoritatē Simachi dū dicitur
cauſas Pont. a nullo hoīum iudicandas. Dicit Abb. p̄dictus
in ſuo tractatu de ſingularibus hoībus intelligendū/ nō de
Concilio/quod hoīum appellatione nequa q̄ cōphenditur.
Et eodeſ mō reſpondet ad auctoritatē Boni. 16 . loco ſupra.

& Iacobum in transfiguratione nihil tale passi sunt: sed qñ in unum conuulsi honoré tunc doluerunt. Ex quibus apparet primatū Petro super ceteros apostolos fuisse collatū & sic sup totā eccliam quā apłi tunc referebant: Multo igit magis supra Conciliū illā representans.

Argu. 45.

2. ¶ Victor p̄terea summus pont. Ro. eccliam uniuersalis apostolicę ecclie sedē appellat. Et .a. Sixtus assentitur inquit, Si quis putauerit se a p̄prio metropolitano grauari apud primates dioceseos/aut p̄nes uniuersalis apostolicę ecclie papā iud. cetur .b. Nicol. etiam papa inquit. Decernimus atq; statimur ut obeunte huius Ro. ecclie uniuersalis pont. c. Inno. etiam .3. ait. Nos qui sumus ad regimen uniuersalis ecclie sup̄ma dispositiōe uocari. d. Bonif. etiam .8. de pont. renuntiatione loquens. Maxime inquit cū se insufficientem agnoscit ad regendam uniuersalem eccliam. Patet ergo uniuersali ecclie ex p̄missis autoritatibus euidenter papam p̄esse.

Argu. 46.

¶ Confirmatur etiā hæc opinio ex constitutione .e. Clementis .5. Ait enim. Nos igitur in sancta dei ecclia disponente dño p̄sidemus/quæ quidē unica est. Ecce manifeste apparet papā uniuersali ecclie p̄sidere. Cū (ut ex superioribus apparet) illa dicatur .f. unica sponsa sine ruga & macula. &c. Nec pōt hic accipi pro uniuersis ecclie/cū unica nō esse dicatur: ergo necesse est hoc de uniuersali ecclia intel ligere/illi igitur subesse non potest.

Atgu. 47.

¶ Causatum quoq; s̄m P̄bū/a quo nec .g. leges discrepant/non debet esse maius uel potentius sua cā: sed a Petro oēs dignitates ecclesiasticę cuiuscunq; gradus causam atq; originem habuere/ut sacri Cano. attestantur: ut supra latius probatū in .xi. & .xxx. arg. pro hac parte adducto. Fieri ergo non potest ut his seu eas tenentibus possit supra Petrum uel eius successores uice ipsius Petri fungentes iurisdic tio uel potestas ulla cōpetere: q̄ si illis contra papam nō datur iurisdic tio: multo magis denegabitur prophanis oībus /

S 1

.2. 2. q. 6. si quis putauerit.

.2. 2. q. 6. si quis putauerit.

.b. 23. d. in nomine domini.

.c. d. iudi. c. nouit

d. c. 1. de renū. li. 8

.e. Clem. i. 5. nos igitur, de senten. excō.

.f. 24. q. 1. loquitur.

.g. ff. d. iure codi cil. 1. qd p manus & de acqui. re. do. 1. per hereditariū.

H. 12. q. 1. duo.

cum illis oīs in clericos exercendi potestas a iure tū ciuili/
tū canonico interdicatorum uerū uniuersalis ecclesia nihil est
al. d. (ut sepe dixi) q̄ xpianorū collectio; Xpianorū uero oī-
um s̄m diuū Hiero. H. Duo sunt ḡna/clericorū unū/laicorū
alterū: Impossibile est igitur uniuersali eccl. supra papā iu-
risdictionē cōpetere tā clericorū q̄ laicorū respectu. A. 48.

¶ Damascenus etiam super illud Lucae .7. c. Faciamus
hic tria tabernacula. Non te dñs inquit tabernaculoꝝ / sed
uniuersalis eccl. constructorem constituit: si eccl. construc-
tor. quo mō ei potest subesse & Præterea Christo. super illud
Lucae .22. Ego pro te rogaui. &c. Omissis inquit aliis uenit
ad Petrū cē. ens p̄latum. Item Aug. tractans illud uerbum
dñi Petrus ambulat super aquas. Dicit primo Ap̄lo. i. Petro
in ordiue apostolorū firmo & p̄cipuo/ in quo figurat eccl.
Sc̄tus Cynillus ēt sup̄ illo. Tu aliqñ cōuertus. &c. Cū te prin-
cipem apostolorū deputauerim. Rabanus quoq̄ super il-
lud. Tibi dabo clauēs. &c. ait. Qui enī maiori deuotione
Regem cēlorū confessus est p̄ ceteris/donatis clauibus re-
gni cēlestis honoratus est.

Argq. 49.

h. ff. d. acq. re. do.
.l. traditio & d. tri-
necar. l. in hac. §. sic
itaq̄ instir. d. actio
.i. ff. cōmod. l. si
ut certo. §. si duo.
b⁹ & ff. uti. possid
l. si duo & ff. de
p̄ca. l. duo & de
agr. pos. l. 3. §. excō
tratio ubi p̄ doct.

¶ Xps quoq̄ Petro dixit. Tibi dabo clauēs. &c. Hoc uerbū
dare de iure dñi translationē .h. importat. Si ergo dñum
clauū Petro est datū/clauēs aut nō fab̄ factas/ sed plenissi-
mam ligandi & soluendi p̄tatem p̄ illas significatas/ docto-
res sacri intelligunt: Impossibile est clauū hmōi dñum &
p̄tatem esse penes eccl. quia aut dices illud esse penes petrū
& eccl. insolidum; Et hoc fieri non potest/ quia continet re-
pugnantiam/ q̄ eiusdem rei duo sint dñi. i. insolidū. Si autē
dominiū esse diuisim in persona utriusq̄ affirmes / & hoc
minus stare potest/ tum quia fidei unitati repugnat. Vnam
unim sanctā eccl. symbolus canit/ tum quia nec Petro sup̄
eccl. nec ecclesie supra petrū posset tunc iurisdictio ulla cōpe-
tere/ contra mentem aduersarioꝝ/ ut dixi in .37. argu. Par. n.
in parē non habet imperiū. Præterea nō legitur q̄ xps cuiq̄
clauēs dederit/ uel alicui q̄ Petro se datuū p̄miserit. Dicere

dño indicatur. Item si in leuionibus relinquitur dño in
 dicandus tanquā exactius de illius uita pericraturus / quia
 ut ait .o. Symachus non habet reus apud illum de allega-
 tionis nitore subsidium / quanto magis in grauioribus dei
 iudicio relinquit debet ab eodem grauius puniendus . Nec
 obstat q̄ nonnulli dicunt papam posse pro notorio crimi-
 ne cōdemnari / quia dico propter hanc notorii qualitatem
 minime tribui iurisdictionem illam alias non .p. habenti /
 Neq̄ hoc iure cautum reperiri : ut patet in clerico notorie
 delinquentē / contra quem iudex laicus nullas propterea iu-
 risdictionem .q. fortietur. Et licet papa male agat solus deū
 iudicem habet. Nec obstat auctoritas .r. Clementis / quod
 propter obstinationē uideatur potius membrū diaboli q̄
 xp̄i & potius infidelis q̄ fidelis : quia idem est in quolibet
 criminaliter peccante / qui p̄ p̄ctū efficitur mēbrū diabo-
 li & illius subditus .s. potestati / & totiens deū quis negat
 s̄m .T. Hier. quotiens peruersa agit & quilibet peccator dī
 esse extra .t. ecclesiā. Item si queretur ex hoc q̄ papa p̄ quo
 liber peccato mortali posset deponi / quod fallum est / quia
 requiritur heresis uel infidelitas stricte .u. sumpta ad de-
 positionem . alias sequeretur q̄ pro crimine simoniæ posset dā-
 nari / cum & illa large .x. heresis appelleretur : quod a sacris
 doctoribus non .X. tenetur. Excoicatus ē hereticus appel-
 latur tam a .y. Nico. papa q̄ ab Iustin. Imp. Dī ergo mem-
 brū diaboli & infidelis large cū habeat fidē informē / non
 stricte sicut heretic⁹ uerus q̄ caret fide. Ad auctoritatē Ana-
 in .27. arg. adductā dicētis. Electionē pont. deū suo iudicio
 reseruauit : dicunt nō loqui / qñ causa electionis subest ut
 heresis / scandali / uel delicti notorii . Verū hęc r̄sio nihil
 ualeat quia papa nō peccat / uel illius delicto non apparen-
 te / frustra de illius electione tractaretur. Occulta enim p̄ctā
 latent : & nisi a deo iudicari .z. non possunt / cū nota sunt
 omnia . Causa ergo ut sit oportet / alias canon ille foret in-
 dubitabilis : quod iuri .a. repugnat. Inno. etiam auctoritati

.o. 9. q. 3. Alioq̄.
 .p. C. de iurisd. o.
 iu. l. magisterie. &
 ibi no. B. il. & Sal.
 & Bal. in l. crimis
 .C. qui accusa.
 .q. ut plene no. p
 Inn. D. Ant. D. ab.
 & alios cano. i. c.
 uerū de foro cōp.
 & in. cat si elenci
 i prin. de iud. & in
 .c. i. de mur. pet. &
 ubiq̄ p̄ Io. an. & d.
 Ant. & Abb.
 .r. 38. d. c. fi.
 s. 24 q. 1. miramur
 .T. xi. q. 3. estimat
 .i. q. 1. ut euident.
 .r. 24. q. 3. de illis
 & c. sequenti.
 .u. glo. 79. d. si qs
 pecuniam.
 .x. 1. q. 1. c. fertur.
 & c. eos de simo.
 .c. qm̄.
 .X. de elec. c. licet
 gl. 79. d. si qs pecu.
 .y. 4. q. 1. c. 2. i. aut.
 de priuileg. dot. post
 pnn. col. 8.
 .z. de simon. tua
 i fi. 32. q. 5. c. fi.
 .a. ff. ad carbon.
 .d. quod labeo.

in. 19. argu. adducte: ibi neq; a clero neq; a populo indicabitur. &c. Rñdent q; non loquitur de clero aut populo faciente Concilium. Nā si totus clerus uel populus esset in uno loco congregatus nō diceretur pp hoc Conciliū nisi esset Concilii faciendi causa congregatū/sicut de alicuius ciuitatis populo dicitur qui si totus ad facinus aliqd patrandum cōcurreret/nō diceret ciuitas maleficiū cōmisisse/nisi prius fuissent ciues legitime cōgregati/& in uniuersitate deliberassent illud cōcato consilio perpetrare: ut est doctore. b. snia uera & probata. Et si rex. de Concilio uoluisset intelligere clare utiq; hoc. c. dixisset. Verū hac rñsio nihil ualet/ quia cū ibi tractetur an papa possit ab aliquo iudicari/ intelligi debet de iudicio/alias legitime & rite faciendo/qua uerba legis frustratoria esse non debēt/atq; ita inrēpranda ut oīa. d. rite fiant & ualide. Vnde cū ponitur questio de clero & populo possint ne Pōr. iudicare/intelligi debet de clero & populo ad hunc actū mōdo iudicandi Pont. cōgregato an id posset facere/& deciditur ibi q; non ex defectu potestatis ipsorū. Ad decretalem uero. e. Alex. iiii. super pōuicia electione editam/dicentē aliquid p̄cipuū in Pont. electione constitutū/quia deest superior ad quē recurratur: dicunt illam loqui/qñ Conciliū nō est tunc actū cōgregatū/ quia uere eo tēpore deest superior/secus ubi foret congregatum: quia tunc adesset superior ad quē posset recurri per q; faciliter. Porro rñsio hæc per uerba eiusdem decretalis confunditur. Air enim ponendo causam differentie inter Ro. & aliorū Pont. electionem quare aliud in uno q̄ in alio statuatur/quia in electione papę non poterit ad superiorem haberi recursus. &c. Verbum hoc poterit cū futuri sit t̄pis cōphendit non solum quādo cōcilium foret electiōis t̄pē cōgregatum/sed etiā postea quādoq; adunaretur/quia si cōcilium foret superius/falsa foret illa rō per pontificem assignata: q; ad superiorem non potuit haberi recursus/poterit nāq; ad superiorem recurri saltē quādo cōcilium cōgre-

b. Bar. in. l. Aut facta. §. Non unq; col. fi. ff. d. pen. d. Ab. p. al. in. c. di lect. de Simo. no. d. pen. in. c. felicitis p. Can. oēs.
c. L. si seruū. §. nō dixit. ff. d. acq; her. l. una. §. sin aut ad deficientes.
C. de Cad. tol.
d. L. 4. §. cōdē natū. ff. d. re. ludi.
L. nō putauit. §. nō quis. ff. cōtra. tabul.
e. d. elec. c. l3.

adducti dñz dicte / mortaliū nullus huius culpas psumat re-
darguere. Tu uero dic responsionem hanc nō ualere / quia
licet Concilium sit persona ficta / in eo tñ hoies interueniūt
ut collegiū / & quicquid sit p illud dicitur fieri p homines
in uniuerso non particularim. Probatur hoc manifeste au-
thoritate .A. Symachi / ubi epi in synodo cōgregati dixere
q̄tum ad hoies respicit / sit Symachus immunis & liber; cu-
ius cām totā dei iudicio reseruamus : Ecce ibi appz sniam
ferri a Cōcilio & Syma. a iudicio hoīz absolui / ergo falsū
ē Cōciliū hoīz appellatiōe neq̄q̄ cōphēdi. Vñ uniuersitas
pōt delinq̄re & errare / & pōt .a. puniri de iure; q̄a hoies de
uniuersitate sunt ii qui delinquūt ; quare hoies ut sint opz
qui sunt in Concilio / & qui p ipā sunt iudicaturi / licet non
particulariter sed uniuersaliter. Hoc aut non facit quin dica-
tur tunc ab hoibz iudicari : quod manifeste Canones pro-
hibent / & .b. regula iuris est / dicens cū quid una uia prohi-
betur uni / ad id alia nō debet admitti . Præterea hæc rñsio
tollitur per uerba .c. Gelasii dicētis. Totius eccl. appellatio-
nes ad hmōi sanctæ sedis examen uoluerunt deferri / ab ipsa
uero nusq̄ prorsus appellare sanxerunt : ac per hoc illam de
tota ecclesia iudicare ipsam ad nullius cōmeare iudicium .
& c. Si ipsa de tota est ecclesia iudicatura & nullius iudiciū
subitura : ergo nec uniuersalis ecclesiæ subibit iudiciū / quia
hoc uerbū nullius aptum est omnia cōprehendere / tam ho-
mines q̄ collegia uel uniuersitates quascūq̄. Vniuersalis igitur
ecclesia excludetur a iudicando pont. fieriq̄ non potest
ut ipsa illum iudicet / a quo est iudicanda : quia inferior su-
periozem iudicare nō potest. Premissa etiā responsio Abb.
& aliorz tollitur per p̄allegatā auctoritatē Symachi dñz in-
quit / Aliorū hoīum causas deus uoluit per hoies terminari
sed sedis huius presidem suo sine questione reseruauit arbi-
trio / Voluit beati petri apostoli successores cēlo tñ debere
iunocentiam / & subtilissimi discussoris indagini inuio-
tam habere conscientia. Si ergo papa dei arbitrio iudican-

.A. 17.d. §. hic et.

.a. de excels. pl. di-
lecta no. Bar. in. l.
aliud. §. referat. ff.
d. reg. iur. & i. l. ant.
scā. §. nōnūq̄. ff. d.
pen. c. Romana. §.
uniuersitatē & c.
si snia d. l. c. exco
i. 6. no. Bal. & ang
in l. Metū. §. ani
maduertendū. ff.
qd met. cā. ab i. c.
dilect. 2. de Simo.
.b. d. reg. iur. cum
qd una uia. li. 6.
.c. 9. q. 3. ipsi sunt
canones.

.d. de pſump. nō
ne. ff. de iudi. l. cū
pretor.

.f. 86. d. culpam.
.g. 16. q. 6. conſue
tudo in fine.
.h. 23. q. 3. c. ſi.
.i. 2. q. 7. Negligeſ

.k. 43. d. epheliis.
.l. 23. q. 3. Non in
ferendū.

.M. 2; q. 5. c. p̄trea
.m. ff. ſi cer. p̄. l.
cer. ū & de lib. &
poſtu. l. 2 & 3. & d
cond. & demonſt.
.l. noiātū.

.N. ff. de reg. iu. l.
qui nō facit & q̄ in
frau. red. l. in frau
dem. no. Bal. in l.
de qbus in 23. col.
de legi.

.n. 9 q. 3. Facta

duſ relinquitur ab hominū iudicio eripitur ſine illud in uni
uerſo uel particulatim preſtat. Vnius n. in cluſio alterius eſt
.d. excluſio: Igit & a iudicio cōcili q̄ od ex hoibz cōſtat
(ut modo dixi) papa eripitur. Itē ad p̄miſſam Bon f. auc
toritatē dicunt q̄ loq̄tur quādo Papa eſt deſeſ & negli
gens in omittendo; quia ſuam propter ignauiam eccleſia
peſſundaretur ſecus ſi propter ſua ſcelera & facinora eccle
ſia ſcandalum pateretur; quo caſu dicta auctoritas locum
nō habet; quia grauius eſt delictū in cōmittendo q̄ in negli
gendo cōmiſſum. Verū ultra dicta ibi dic qd̄ hęc r̄ſio per
ueſta ipſius Bonifatii aperte cōfunditur dū dicit. Huius
culpas p̄ſumat redarguere mortaliū nullus. Hoc uerbum
culpa oēm modū peccādi cōp̄hēdit ſiue in faciendo ſiue
in omittendo cōſiſtat. Ait. n. f. Ioan. papa culpā facientis
habet; qui pōt corr̄gere / negligit emendare / Negligens
ergo d. cit facere & negligēt. g. punitur ſicut delictum.
Et. h. Aug. qui deſinit obuiare cum pōt cōſenrit / & .i. Eleu
terius negligere / cū poſſis prurbare peruerſos / nihil aliud
eſt q̄ fouere; nec caret ſcrupulo ſocietatis oculi q̄ qui mani
feſto facinori deſinit obuiare. Paſtor ē ſm. k. Gregorij
Qui delinquentes nō arguit tacendo occidit. Et. l. Ambr.
de officiis; Qui non repellit iniuriā a ſocio cū poteſt. tā
eſt in cu p̄ q̄ ille qui facit; Negligentia igitur punitur ſicut
delictū patratum. Nec reſert quomodo cūq; papa ſiue negli
gendo ſiue facinora perpetrando eccleſiā ſcandalizet cum
par ſit delictum. Et. M. lo. 8. ait. Qui crimina quæ poterit
emendare non corrigit ipſe cōmittit. Nihil p̄trea de .m.
iure reſert quid ex equipollentibus fiat; Hoc ſatis eſſe d. b3
ad demonſtrandū q̄ propter hmō. ſcandalum papa mini
me poteſt deponi. N. ciuiles; p̄trea l. ges dicunt q̄ non
faciens ad quod quis tenetur contra illud dicitur facere.
Præterea hæc reſponſio Abba. non tenet dicente Anthero
papa .n. facta ſubditos; a nobis noſtra uero a dño iudicā
tur ergo etiam in iis quæ in faciendo cōſiſtunt papa a ſolo

gabitur. Verū cū Conciliū sit inferius/ papa āt superior/ ideo
ad superiōrē recurri nō poterit/ non solū tunc sed ēt postmo-
dū qñcunq; cōtingerit Conciliū celebrari. Præterea si uoluis
set pont. aſſi intelligere p uerba pñtis t̄pis locutus fuiſſet di-
cēdo/ Tunc cū electio celebrat ad superiōrē recursus hñi nō
p̄r. Et ita pcedere poſſet Abb. n̄ſio ad decretalē p̄ allegatā/
Ihā n̄ puerſe intelligentis, Sed ambitio hoies ſane doctiſſi-
mū p̄ ueritatē & p̄ prius a ſe ſcripta loqui ipulit/ qđ uitium
(ut ait Saluſtius) mortales cōplures falſos fieri coegit. Ob
unū qppe uel duos canōes pperā it̄p̄ratos aduerſari cano-
nū pene iſinuatē conat̄ euertere manifeſte hāc ueritatē pbā-
tiū. Adducū hi ēt nū ad ſuę int̄tiōis fundamentū p̄cipuū
.f. Gela. papę auctem ſic dicentis. Quāuis uniuersæ p orbē
eccl. catholicę inſtiturę unus thalamus xp̄i ſint in ſcā Ro.
eccl. catholica/ nullis ſynodicis cōſtitutis cæteri eſt p̄lata;
ſed euāgelica uoce. &c. Intelligit̄ p̄lata cæteris eccl. p̄ticulari-
t̄er cōſideratis ab eadē Ro. eccl. diſtinctis. Et ita intelligit̄
dictū .g. Greg. ſupra adductū dicentis de Petro/ qđ dñs cum
ſcæ eccl. illū p̄fecit/ ut debeat exponi. i. cū ſcīs eccl. p̄ticulari-
bus/ mō aut̄ eccl. uſi/ ut p̄bat illud uerbū/ c̄teris Pelagii pxi-
me allegatū/ ut uerba in ſenſu cōgruo recipiant & magis
.h. ualido/ & iura iuribus. i. cōcordent̄. Ita ēt intelligūt con-
ſtitutionē Cōciliū .k. Hilderſen aſſerentis petrū totius eccl.
paſtorē a dño cōſtitutū/ ut totius eccl. i. oīum eccl. exponi
debeat. Eodēz mō Greg. uerba exponūt dū dixit Petrus p̄tā-
tem regni accepat/ ut quo ad eccl. p̄ticularēs nō aut̄ quo
ad uniuersales eccl. intelligant/ cuius caput & rex ēt xp̄s. qđ
āt nō accepit p̄tātē uniuersalis eccl. p̄z cū ex ſupradicta Gela.
auſtoritate/ tū ēt ex .l. Greg. uerbis Alexandrino patriarchæ
directis uerātis uniuersales ſe noīari. Similiter Ambr. uerba
int̄p̄rant̄ appellātis Petrū petrā/ qđ nō ideo ibi dī Petrus
petra/ ad denotandū qđ eccl. fuerit ſup eū fundata iuxta illd
.M. apli/ derra āt erat xp̄s/ ſed fuit dictus petra ad denotan-
dū qđ in articulis fidei fundamenta p ſuā p̄dicationē poſue-

.f. 21.d. Quāuis.

.g. L.d. Cōſide-
randum.

.h. c. Abbate de
Verb. ſig. li. 6.

.i. de elect. cū ex-
pediat li. 6. C. de
Inoff. dot. l. 1.

.k. L.d. Hi. q. 5. r.

.l. 99. d. Ecce.

.M. d̄ cōſc. d. 2.
Re. uen. 1. ad cori-
th. x. c.

rit ut ibidē dī / sed hęc rñsio nō ualet; qā si posuit fūdamēta fidei ergo est caput fideliū ab eo i fide fundator. At uñs eccl. ex fidelibus cōstat ergo uñs ecclesię petrus est caput si caput dñs ēt ut sit opz cū caput mēbris ceteris dñc. Est. n. petrus primū caput post xpm / illiusq; uicē gerens ut dixi i rñsionibus ad argu. partis hñę. Itē dū dī sup hanc petram fundabo eccl. meā exponūt. i. sup hunc articulum fidei quē nunc cōfessus fuisti dicēdo. Tu es Petrus. & c. Fundabo ecc. meā / quā expositionē lo. m. glo. ponit. Quā tñ rex. illum uiolare uñ dū dixit. Sup hanc petrā & nō sup articulo a te cōfesso. Pręterea absurdū uñ eccl. sup unū articulū tñ fundaram cū. x. i. articuli. n. existant quos catholica eccl. tenet q oēs ita inuicē sunt cōnexi / ut si unus corruat totius sacre scripturę fm. N. Aug. auctoritas euanescat / Dicta uero p. r. Amb. ad regimen particulariū referunt / nō at ad regimen uñs eccl. q ē corpus mysticū / qđ pastoralī officio petri nūq indiguit / nec indigebit cū sit (ut aiunt) ipeccabile / nō hñs maculā neq. o. rugā / sed xpm caput suū & pōnū fuit fundamentū fidei in nationibus. Eodē mō tñdēt ad uerba. p. Amb. dñtis / q Roma principatū & caput obtinuit nationū ut illud c. put & principatus referat ad pticulares eccl. p orbem diffusas / nō ad uniuersalē eccl. q est corpus mysticū / sup qđ eccl. Ro. nūq prātem accepit / simili mō ad oīa iura respōdēt: qī ē Petrus; aliqñ totius eccl. pastorē appellant / al. qñ caput & principē oīus fideliū / Alibi rectorē uñs eccl. & gregis dñci directores uocant. Ro. quoq; eccl. uniuersorum xpi fideliū matrē sepe nūcupant / & alia id genus in superioribus deducta epithera illi tribuūt. Vt pmissa oīa attributa: quo ad particulares eccl. p orbē diffusas sint itelligēda nō quo ad uniuersalē eccl. cui nunq Petrus legi fuisse pposita s. Verū ut supra dixi arg. hęc opi. cōfundit p Bonif. 8. in phem. 6. li. Dū ait Ro. eccl. uniuersalis eccl. platam & totius orbis pc puū obinere mgtatū. ergo & uniuersalis eccl. cū sit illa i orbe / obin. bit principatū sumēdo argu.

.m. 19. d. c. ita do minus.

.n. d. suma. tri. c. i.

.N. 9. d. si ad scripturas

.o. 24. c. 1. loqf & c. oibus & c. A recta apłs ad eph. 5. c

.p. 2. q. 7. Beati petrus.

de maiori ad minus/qđ est ualidum: quia si dñatur conti-
nenti. forbi certe & contento (ecclesie inq̃ uniuersali) opz
ut dñetur. Item (ut supra dixi in arg. 43.) Petrus dñ firma-
mentum ecclesie u. uersalis: ergo est super illā. Itē nomen
suū Petre cōdicauit eidē ut .q. Nico. papa inquit & supra di-
xi/ut tēpli aedificatio/mirabili munere gratie dei i
petri soliditate consisteret. Ex quibus p̃s eccliam super petrū
fuisse fundatā .r. Cyprian. etiam asserit super unū petrū fuisse
ecclesiam edificatam. Pręterea dum negatur ecclesiā fuisse
fundatam super petrū est contra .s. Hier. auctorita: ē dicen-
tis/ super hanc petram fundatam ecclesiam/ scio de petro lo-
quens & .r. Gregorius ait christus super apostolicam petrā
uniuersalem fundasse ecclesiam ut p̃dixi qđ de xpo non p̃t
intelligi qui non fuit ap̃lus sed apostoloz dñs & magist̃r
ut in .22. arg. latius hoc probatur. Pręterea dñs Card. de po-
pae li. 2. hęc dicta acriter ipugnat. Ex qbus plura result. nt
inconuenientia & absurda. ¶ Vnū in primis/ quia dū faten-
tur petrum esse caput nō assignando ei unum corpus cuius
sit caput sed plura/ singulos u3 fideles singulasq̃ ecclesias
ut singula ipsius corpora/ uidentur monstruosam rez sacrę.
Alterum quia dicendo petruz fuisse caput oīum particula-
rium ecclesiarū/ nō aut uniuersalis ecclesie contradictiones
implicare uident / cū illa ex particularibus ecclesiis constet
ut .x. Gelasii auctoritas supra adducta probat dicentis / q̃
uniuersę orbis ecclesie unus thalamus xpi sunt. & .y. Cy-
prianus unam ait esse ecclesiam per totum munduz in mul-
ta mēbra diuisaz. ¶ Tertiū q̃ cū ecclesia sit unū corpus/ ut
ait. z. Ap̃ls: corpus at̃ debeat habere unū caput homogeneū
.i. eiusdem nature: ut. s. uisibile sit & conuerset cū corpore
cuius est caput/ negādo petrū post xpi absentia ab eccl. cap̃
uniuersalis ecclesie non fuisse: fateri necesse est illam esse
acephalam. i. sine capite uisibili & conuersante cum ea: qđ
est .A. absurdum & damnatū per Ioannem .xxii. extra-
uagantem incipientē. Licet iuxta doctrinā apostoli/ in qua

.q. 19 d. Ita dñs
de elec. fundamē-
ta in pr. nc. li. 6.

.r. 24. q. 1. loq̃ ur.
.s. 24. q. 1. quomā

.s. 12. d. c. 2.

.x. dcō. c. quam-
uis .21. d.

.y. dcō. c. loq̃ &
c. oibus. 7. q. 1. No
uarianus.

.z. de sic. unc. c.
uno. d. c. loq̃ tur.

A. 2. d. c. summittit

Mart. patuini opinionē dānauit dicentis/xpm nullū caput
 dimisisse ecclesiā. In Cōcilio quoq; Constan dānata est per
 Martinū. s. opinio Io. Hus dicentis/nō esse oportere in spūa
 libus unū caput regēs eccl. cū q; semp cōuerses. ¶ Quartū
 incōueniens est quia unitas eccl. accipienda est stante euan
 gelica ordinatiōe/nō solū habito ordie ad xpm/sed ēt hū
 do ordinē ad unū xpi uicariū: ut supra latius dixi. Et sic ad
 sūmū pont. cui totū eccl. corpus uniaf. Vñ glo. Mat. 16. c.
 Ideo inquit prātem speciaf. ligādi soluendiq; Petro xps cō
 cessit/ut ad unitatē nos. a. iuntaret. Ideo eū principē apfoge
 instituit ut eccl. unū haberet principalē uicariū: ad quē di
 uersa eccl. mēora recurrerēt si inter se dissentirēt/ q; si diuer
 sa capita essent in eccl. unitatis uincula rūperent. ¶ Quintū
 absurdū resultare ut/ q; opinio p̄dicta xpi auctoritati mani
 feste p̄tāf. dñtis: Tu uocaberis. b. cephaz/ qd grēce caput so
 nat. Vñ Beda in glo. ita ait. Intuitus āt Petrū xps uidit cor
 dis simplicitatē animi sublimitatē/ cui? merito auctoritate
 esset p̄f. rēdus eccl. &c. Cōfirmat hoc p̄ illud qd dixit xps
 Petro ut cātat eccl. sup plebē meā principē te cōstitu/nō di
 xit plebes / q; i. B. dñi est terra & plenitudo eius. Vñ illius
 plebs est uis eccl./ cuius pastor uis a dño est cōstitutus di
 cente. Pafce oues meas. Si pastor ergo & caput/ ut supra la
 tius deduxi. Nec obstat q; xps nō dixit. pafce eccl. meā/ q;
 cū eccl. uis nil aliud sit q; grex. c. dñicus/ q; ex omiū multi
 tudine cōstat/ sicut Petrus est pastor gregis dñici ira & uis
 ecclesiā. In oīoe insup quā eccl. p totū orbē p̄nantiat dī /
 Deus oīum fideiū pastor & rētor/ famulū tuū Iohū quem
 postorē eccl. p̄esse uoluisti. &c. Suffragant & huic snia. d.
 Greg. uerba in Omelia dñicē resurrectiōis supra adducta
 dū Petrū pastorē appellat. Vñ synodus Cōstan. cōdēnauit
 Io. Hus/ negantē Petrū fuisse caput scie eccl. catho. qd latie
 cōe seu ufe significat. Neq; ual. r nūio quogdā uerbū illud
 ufe d. distributiue nō collectiue accipiētū dū dī Pōt. cap uis
 eccl. ut p singulis ipsi? ec. mēbris distribuat: nō āt collectiue

a. d. c. 10. qui
 tur in princ.

b. Io. 2. c. 22. d. c. 2

B. psal. 23. 13. q. 2.
 c. ubi cūq;.

c. c. 1. d. hom. li. 6

d. L. d. confide
 randum.

p̄ uniuersali eccl. teneat: quia l̄ signū uniuersale cū cadit in
 pra nomen cōe nō collectiūū possit distributue accipi: ut
 hęc positio. Sortes est fortior oībus hoībus sūt distributue
 esse uera/collectiue uero falsa: qū tñ uniuersale signū cadit
 supra nomen collectiūū: ut p̄p̄s/grex/cōciliū/coll grū/sy-
 nodus/& hmōi/ s̄ naturā noīs est/ut distributue nō collec-
 tiue capiat. Absurdū præterea ut p̄p̄a dici caput singulorū
 mēbroꝝ corpis eccl. nō aut ipsius eccl. ex mēbroꝝ multitu-
 dine cōstitutū: sicut qđ ep̄s sit cap̄ fidelīū dioecesis nō ipsius
 dioecesis Rex incolarū regni caput & nō regni. Præterea dū
 aduersarii negāt Papā caput uniuersalis eccl. collectiue sum-
 ptē ut quē aīa careat: nec sacramētis indigeat l̄ eius mēbra
 egeāt: tria ex p̄missa opinione/ s̄m Card. p̄dictū resultare uī-
 dentur nō parū etronea. Vnū qđ eccl. l̄ hmōi. cuius cap̄ asse-
 runt xpm nō papā aīa carere affirmāt: Alterū qđ sacramētis
 nō egeat/ l̄ eius mēbra indigeant: Tertiū qđ hęc sit aliud q̄
 eius mēbra sacramētis indiga. ¶ Cōtra primū est qđ cor-
 pus xpi mīsticū: qđ est ipsa eccl. uniuersalis/ qđ nō pōt esse
 nisi unū quō sensum spiritalē/ & motū pōt accipere a Xpo
 capite sua dona in illud diffundente: aut qđ fieri pōt/ ut xpi
 munerū sit capax si aīa careat: qđ sola diuini influxus ē parti-
 ceps: & quō si sacramentorū est incapax: ut aiūt aduersarii p̄t
 illa aliis ministrare/ aut alios ligare uel soluere: Ista quidē
 hoībus cōcedi op̄uit/ qui illa ceteris p̄berent. Quē quidē
 p̄tās si ap̄lis data fuit ut aiunt/ & p̄leos ip̄osteros est diffusa:
 hoībus certe datā app̄; nō corpori fantastico uel chimærē.
 Itē e. Gelas. papa ait/ qđ uīs eccl. p̄bauit assensus: ergo p̄
 illā ex hoībus esse/ ex quo pōt cōsentire: Itē pōt delinquere
 & puniri ut supra dixi/ qđ nō esset si ex hoībus nō cōstaret:
 quia illi sunt qui delinquūt & puniunt. Præterea quō credi-
 tur sancta/ nō hñs aīa: & quō sponsa xpi/ si nō h̄z aīa: & quō
 uīs eccl. pōt xpi m̄timonio copulari/ si inanimata existit/
 nō hñs ē fide & charitatē quibus sponso iungat: Impossi-
 bile est clauēs h̄re & p̄tatem directiua oīum: ut aduersarii

T 3

e. 25. q. 1. c. 1.

f. 24. q. r aduoca
uit & c. scisma i fi.
g. Adū. 20. c.

inquunt si sit exanimis. Absurdū est dicere corpus xpi esse
eccl. & xpm pro eccl. f. mortuū aīa carēte pariter & sensu ;
quā ēt acquiuit sanguine suo/ut i ast. aploꝝ .g. legis: Quō
eccl. hęc uniuersalis in terris nūc militās cōiūgenda est in
cēlesti gloria/cū illa triūphante: Aut quō militās dici pōt
uel triūphans q̄ sit inaiata: & p pns incapax glorię: Est nāq;
ip̄a fidelīū multitudo ut sepe ē dictū/uis eccl. Ip̄e uero fide
liū aīę: eccl. ip̄ius aīę nuncupant. Eccl. ēt in suis orōnibus
ait. Deus qui eccl. tuā nouo semp fortu multiplicas. &c. Re
cipit ergo argumētū: Istud aut nō est nisi hoīus cōuersioꝝ:
est iḡ f idē eccl. qd̄ fideles ip̄si / Orat p̄terea ecclia ad deū
quotidie ut est illa. Ecclesię tuę q̄s dñe p̄ces placatus admit
te/ & mul. ē similes orōes ab ecclesia sūt quotidie & in asti
bus aploꝝ dī. s. c. Oratio at̄ fiebat ab eccl. ad deū p eo qd̄
nō expediret si ēēt corpus fāsticū ut aduersarij allucināf.
P̄terea rep̄tās aliqd̄ simil. tudinis uel .h. p̄portionē h̄re
d; cū rep̄tato/ sed, cōciliū cōstat ex hoībus/ & dī rep̄sētare
uniuersalē eccl. Necesse est iḡf uniuersalē eccl. constare ex
hoībus qd̄ nō foret si ēēt illud corpus fāsticū & illa chi
mera: quā pleriq; somniāt. Vt qd̄ p̄terea p eccl. oraf/ si ē
corp⁹/ ut dicūt impeccabile nec h̄ns maculā/ q̄ possit dimit
ti/ Insup sicut dī xps ecclesiā suo sanguine redemisse. i. singu
las aīas ecclesię fidelium. ita Papa dī h̄re p̄tatem nedum sū
pra singulas aīas ecclesię quæ ut singulares nō sunt uniuers
itas s; ēt quę collectivē capiēdo uniuersitatē faciunt unūq;
eccl. sc̄tē corpus cōstituunt. Nec dī p̄p̄ea uniuersali carere
p̄tate/ quia in singulos sacramēta sunt impienda: Nā ēt in
prophanis multa sunt ad uniuersitatē spectantia/ quorū sin
gulos quosq; tāgit. i. emolumentū: & illa dñr uniuersitati
concessa. Simile est i cēsurā/ si enim aliqd̄ sub censuris uni
uersitati mandat qd̄ p singuloꝝ ministeriū est adimplendū
censuræ hmōi uniuersitatis p̄nculares inobediētes ligabūt
ut sacroꝝ Cano. .k. interp̄ies uolunt. Et p̄bat manifeste
ex Bonif. 8. cōstituōe .l. phibentes uniuersitatē excōica

.h. ff. de off. eius
cui mād. est iur. l.
& si p̄tor.

.i. d̄ testi. c. insup
& .l. in iatū. §. uni
ue. siutis. ff. de Re
rum di.

.k. i. c. Romana
§. in uniuersitatē
d. sent. ex li. 6. no
cano. in. c. p illoꝝ
de p̄ben.

.l. d. §. uniuersi.

ri ne contingat innoxios p noxiis qñq puniri: ergo p ex
hmōi censuris singulos uniuersitatis ligari. > upuacua nēpe
foret talis cōstitutio phibitoria nisi singulos hmōi cēsurę
cōphenderēt pbatur hoc etiā ex alia eisdē .m. Bōn. f. cōsti
tutiōe quę uoluit ut interdicto populo singulares sint inter
dicti illius populi: ergo p q nō esset infructuosa hęc prās
papę sup ecclesiā uniuersalē cōcessa ut aduersarii somniāt.
Opatur ē hęc prās sup illam etiā in uniuerso nouā lęgez
cōdēdo quę fidē respiciat & animę salutes quā uniuersa
lis ecclā tenebit suscipere & pñteri: ut p ex pluribus sūmō
pont. n. constitutionibus. Et ubi effectus nō erat pportio
nabilis ad uniuersos singulos eccl. ipsius uis. o. cōphēdet.

¶ Scds error ex uerbis .p. apli cōfutat dñs ait. Xps dilexit
eccl. & tradidit semetipm p ea ut illā sc̄rificaret / mundans
eā lauacro aq̄ in uerbo uitę. Glo. ibi dicit .i. quo dat uita/
q̄ accedēte ad elementuz sit sacra mētuz / sequit ut exhiberet
ipse sibi: Glo. i. in futuro glosam eccl. non hñtem maculā
neq̄ rugā aut aliquid hmōi: Qd uerbū Aug. in li. terrasta
tionum de moribus eccl. exponens inquit. Sic accipiendū
est qd ait apostolus. Xps dilexit eccl. suā: hoc est. n. lauacrū
aq̄ in uerbo quo mundat eccl. sed cū tota dicat q̄ diu hic ē/
dimitte nobis debita nra: Nō utiq̄ hic est sine macula. uel
ruga. uel aliquid hmōi. Itē si eccl. est corpus ipeccabile (ut
dicunt) nō hñs maculā: ut qd p illa xps est passus & mortu
us. Xps nēpe (ut ait Petrus in suis eplis) semel p pctis mor
tutus est. iustus p iniusto. Aut ergo frustra fuisse xpi passio
nem dicamus aut pro peccatoribus mortuum fateamur.

¶ Cōtra tertiu errorē facit illud Glofę dictū sup Psal. 117.
Vox tua sicut uitis habūdās tibi Glo. Vxor xpi ē inq̄ eccl.
exponēs q̄ uersiculū sequentē filiu tui &c. dicit: idē sūt filiū
xpi q̄ uxor & eccl. ipsa. n. cōiunx xpi ipsa filia. Idē no. Lu. c.
.x. dñs ait. Fidelis serm⁹ & prudēs quē dñs cōstituit sup fami
liā suā. i. ecclīaz: ut det illi tritici mensurā. Ecce q̄ idē dicit
ecclām esse. & illos qbus ministrandū erat & tritici. Itē Ber

.m. d sente. exc.
c. si sententia li. 8

.n. c. 1. & 2. d fide
cath. & eo. ti. i. 6.
& clem. d here. c.
cum xps. 12. d. c. 1.
& 2.

.o. c. si sententia
s. i. supra allega.
.p. Ad eph 3. c.

¶ Conclusio.
 .q. i. c. inquisitioni
 in fi. de sent. exc.
 .r. xi. d. c. fi.
 .s. In. c. pposuit
 d. concess. pbe. & i
 .c. inquisitioni de
 sent. xoc & in. c.
 significasti d. elec.
 .t. in. c. significa-
 sti de elec.
 .r. 15. d. in princ.
 .x. 2. q. 5. Manda-
 tis .79. d. Si quis
 pecunia. 15. d. sicut
 .y. d. Capel. Mona
 ex parte.
 .z. in cle. ne Ro.
 mani de elec.
 .a. Glo. in cle. ad
 niaz de hereti. §.
 tertio & i. c. ubi pi-
 culus in pr. nc. de
 elec. li. 6.
 .b. L. Atletas in
 princ. & ibi no.
 Aar. ff. de Infam.
 & no. bal. in. l. i. i
 fi. ff. de Senato.

nardus in sermōe de nuptiis: ubi aqua i uinū est mutata: ut
 in .2. c. euangel. lo. habet. Spōsa inqt xpi nos ipsi sumus &
 oēs simul una spōsa. & sic singulorū quasi singulę ipōse: est
 itaq; corpus eccl. xpi fideles n. s. mēbra & c. Ex qbus p; ec-
 clesiā ipsā uniu. n. lē non esse rē inanimatā; minimeq; xpi
 sacramētoꝝ indigā; quā ueluti chimērā quādā aduerlatiū
 cōfingūt Sed eccl. iaz eandē n. h. aliud esse. q̄ ipsos xpi fide-
 les/exploratissimū est. ¶ Ex sup̄ deductis stat cōclusio/papā
 esse sup̄ra uniuersalē ecclēsiā/& a deo tantū indicandū here-
 sis causa tñ excepta: Et hāc opiniōez summī Theologi cō-
 pban̄/Albertus magnus beatus Thom. in. 1. s. niag. d. 19. 24
 & 38. q. 1. ar. penult. & 2. se. q. 88. ar. ul Et i li. 5. errores gre-
 cor. c. 32. Alex. de ales in. 3. s. niag. Petrus de tarāasio & Bo-
 nauēt. in. 4. Ricardus de alta uilla. Petrus de palu. Aug. de
 ancho. in tractatu de p̄tate papę. Henricus herueus. Alex. de
 alpidio. Car. s. si Six. in suis tractatibus quos de p̄tate eccl.
 cōposuere. Aluarus de planca/ eccl. sic pte prima. Anto. Ar-
 chiep. flo. i. 4. parte suæ sūmæ ti. 3. Hāc eandē opiniōem
 eximii canonistę tenuerūt. u3. q. Inn. 4. r. Hugoli s. lo.
 An. Hostien. Ant. de but. & lo. de Imo. & t. Abb. sica. q
 fuit sibi cōtrarius i suis lecturis. Ep̄s Brixien. Ant. de Rosel-
 lis in suo tractatu de Po. papę & impat. Cōdisaluu. Audi-
 tor rotę Ep̄s ouetē. in suo tractatu de po. papę. u. Car. Ale-
 xandr. nus. x. lo. theutonicus in suis glo. Et .y. Bern. glo
 sator. Et Andr. siculus. z. Barbāria nuncupatus. Et hāc uñ
 esse cōis .a. glo. & sanctorū uiroꝝ s. niag. & licet s. niag. pauci
 tenuerint/ non recte quidem de fide sentientes & a ueritate
 ipsa penitus deuiantes: A cōi tñ opinione .b. ciuiles leges
 suadent nō esse aliquatenus recedendū. Quā equidē ut ue-
 ram indubitatē affirmo: Saluo semp̄ in oibus aplicę & sa-
 cro sanctę Ro. eccl. ill. q̄ p̄sidentis Ro. Pont. iudicio/ cuius
 determinationi oīa sup̄ra & infra scripta subiicio.

¶ Et ex supradictis infrascriptę Conclu. eliciuntur.

CONCLUSIO PRIMA PRINCIPALIS.

- Papa est supra uniuersalem ecclesiam & fortius supra Concilium.
2. Potestas papę immediate est a Deo.
 3. Papa est uerum & unicum caput in terris totius Rei publ. cę Christianę.
 4. Regimen ecclesię est Monarchicum / non Aristocraticum aut politicum.
 5. Solus Petrus fuit a xpo immediate epus cõstitutus
 6. Präs clauis ordinis nullo mō pōt dici data eccl. uni uersali sic ut singulis eius mēbris dicat cōpetere.
 7. Talis potestas sōlis sacerdotibus conpetit.
 8. Potestas hmōi non est data uniuersali ecclesię seu omnibus eius mēbris cōiunctim.
- Cōres.** Ex quo inferit q̄ alicui sacerdoti demā dare nō pōt;
9. Präs predicta nec quo ad subiectū uel formā; neq̄ quo ad radicem uel fundamentū esse potest in ecclesia uniuersali ut in quodam comuni subiecto.
 10. Talis potestas in uniuersitate clericorū ut in quodā cōmuni subiecto esse non potest.
 11. Sacra scriptura de clauē ordinis loquens de uniuersali ecclesia intelligi non potest capiēdo ecclesiam p̄ oibus suis mēbris cōiunctim uel diuisim.
 12. Potestas clauis iurisdictionis uniuersali ecclesię nullo modo est data ita q̄ singulis eius mēbris dicatur cōpetere ut singulis.
 13. Potestas hmōi non est data uniuersali ecclesię ut uniuersitati siue oibus mēbris eius cōiunctim.
 14. Si ecclesia uniuersalis est incapax clauis/est incapax ordinis & iurisdictionis per clauis significator.
- Cōres.** Ex quo inferitur impossibile esse illam habere iurisdictionem supra papam.
15. Potestas clauis iurisdictionalis est data tantū Petro

- & successoribus p eos postmodū i alios deriuāda
26. Potestatis plenitudo utriusq̃ clauis respectu i eccle
siā uniuersali esse ullo modo non potest.
 27. Potestatis hmōi plenitudo in solō papa residet.
 28. Cardinales & alii prelati oēs nil pape tribuunt uel
minuunt quo ad potestatem prædictam.
 29. Negans plenitudinem hanc totam residere in pa
pa est hereticus.
 30. Potestas hmōi clauium est data inter gratias gratis
a Christo corpori ecclesiæ.
 31. Gratia hæ nō infunduntur nec cōcantur singulis
uembris corporis ecclesiæ.
 32. Tales gratia singularibus membris corporis pari
cularim/non aūr membro cōitati infundunt.
 33. A sententia papæ non potest ad Conciliū appellari.
 34. A sententia Concilii appellari debet ad papam.
 35. [A sententia papæ & Concilii cui papa præest ad pa
pam appellari non potest.
 36. A sententia papæ non potest ad xpm appellari.
 37. Statuta solius Concilii cum clausula decreti irri
tantis papam non ligant.
 38. Talia statuta in iudicium Ro. pont. sunt nulla.
 39. Concilium non potest statuta sine auctoritate papæ
cōdere. p̃sertim in nō cōcernentibus fidē directē.
- Cōresl.** Ex quo isert decretū Cōstañ cōciliū papā nō ligare
- Cōresl.** Infertur & aliud papam ex tali decreto non posse
in mora constitui.
40. Papa potest Concilioq̃ statutis auctoritate pontifi
cni celebratis derogare contra illa dispēlando.
 41. Papa statuta hmōi p̃r tol̃ere contrariū statuendo.
 42. Non tenetur papa Concilium congregare nisi ubi
causa heresis proprie esset tractanda uel fidei gra
ue periculum imminet.
 43. Dubia fidei spectat ad Ro. pontificem terminare.

34. Sine pape p̄ualet sine Concilii nisi heresim saper.
35. Papa potest dissoluere uel alio transferre Conciliū legitime congregatum nisi manifestum ecclesie scandalum iuu neret.
36. In causa heresis proprie debet papa prius rogari ut Concilium conuocet anteq̄ contra illum possit procedi s̄m cōmunem opinionem doctorū.
- Cōres. Ex quo infertur gesta contra eum forma p̄missa non seruata nullius fore roboris uel momenti,
37. Papa pro crimine notorio & manifesto etiam grauissimo & eccl. scandalizante deponi non p̄ot.
38. Papi q̄tūuis incorrigibilis damnari non potest.
39. Pro sola heresi tm̄ uel apostasia papa deponi potest.
40. Si anteq̄ de heresi conuincatur papa heresim abiu-
ret deponi non potest s̄m cōm opi. doctorū.
41. Papa diuino non humano iure ligatur.
42. Nulla iuris diuini auctoritate expresse cautum re-
peritur papam posse pro heresi deponi.
43. Qd papa pro heresi possit deponi ex tacita iuris di-
uini mēte p̄cedit a sanctis p̄ribus interpretata cui
interpretationi est standum cō.
44. Papa incidens in heresim dānatā non incurrit ipso
facto pena a iure cōtra hereticos p̄mulgaras.
45. Heresis est decisa a pontifice maxime di. bia fidei
cōsententia improbare.
46. Pape ante q̄ de heresi conuincatur non est obediē-
tia subtrahenda.
- Cōres. Ex quo infert illius p̄tatem interi debere illesam p̄-
sistere. Vñ Car. & epos creare atq̄ alias ecclesiasti-
cis dignitates officiaq̄ ut prius ualebit cōferre.
47. Non est parendum Pape uolenti uniuersalis eccl.
statum penuertere.

FINIS.

